

OE XV₃

387

IMITATIO CHRISTI

1492

—
S. BONAVENTURÆ

STIMULUS

DIVINI AMORIS

RÉSERVE

EXV
87

ED CHRISTI

1492

VENTURÆ

MULUS

AMORIS

ERVE

V. 658

92

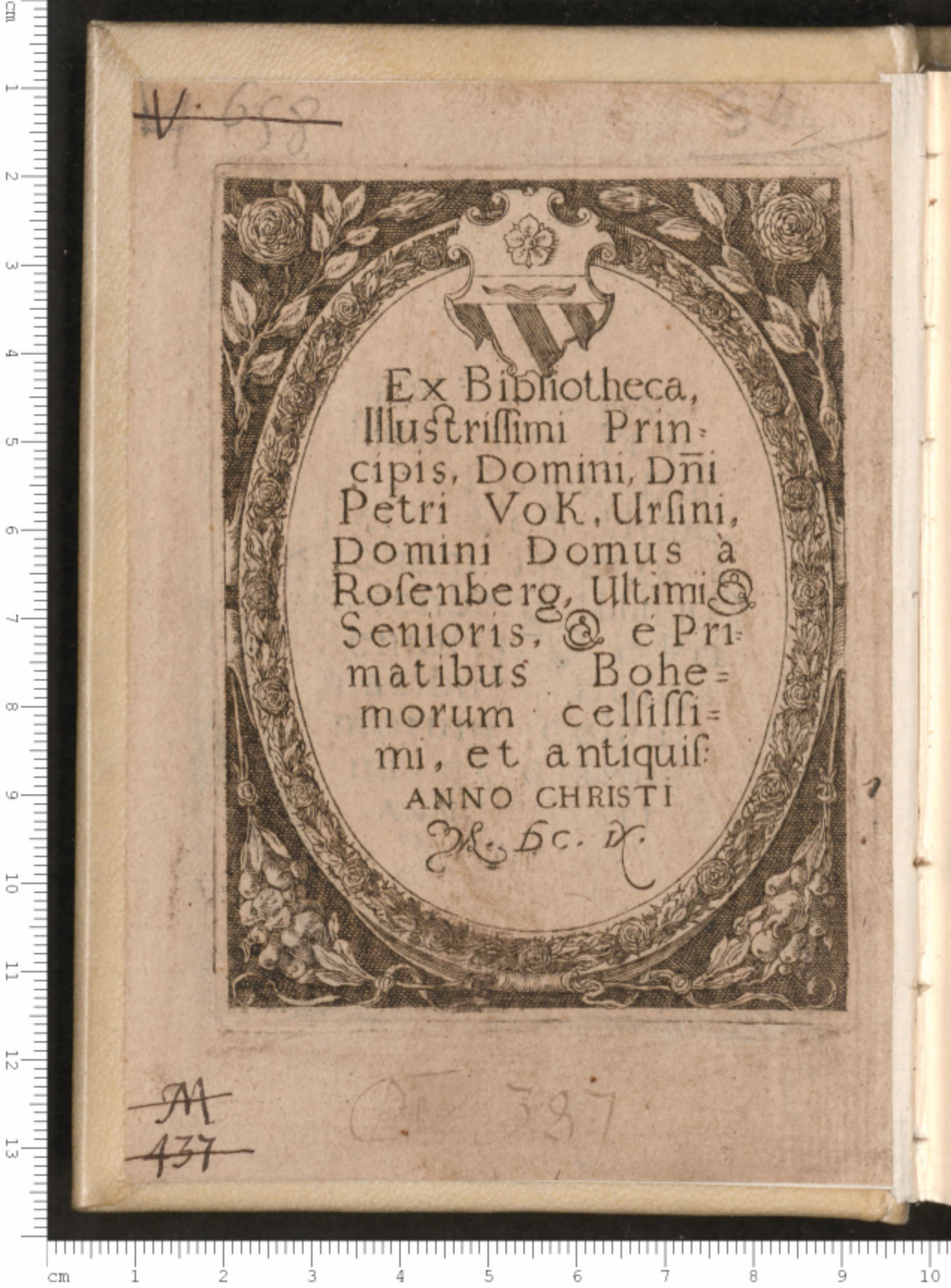
Ex Bibliotheca,
Illustrissimi Prin-
cipis, Domini, Dñi
Petri VoK, Ursini,
Domini Domus à
Rosenberg, Ultimi &
Senioris, & e Pri-
matibus Bohe-
morum cellissi-
mi, et antiquis

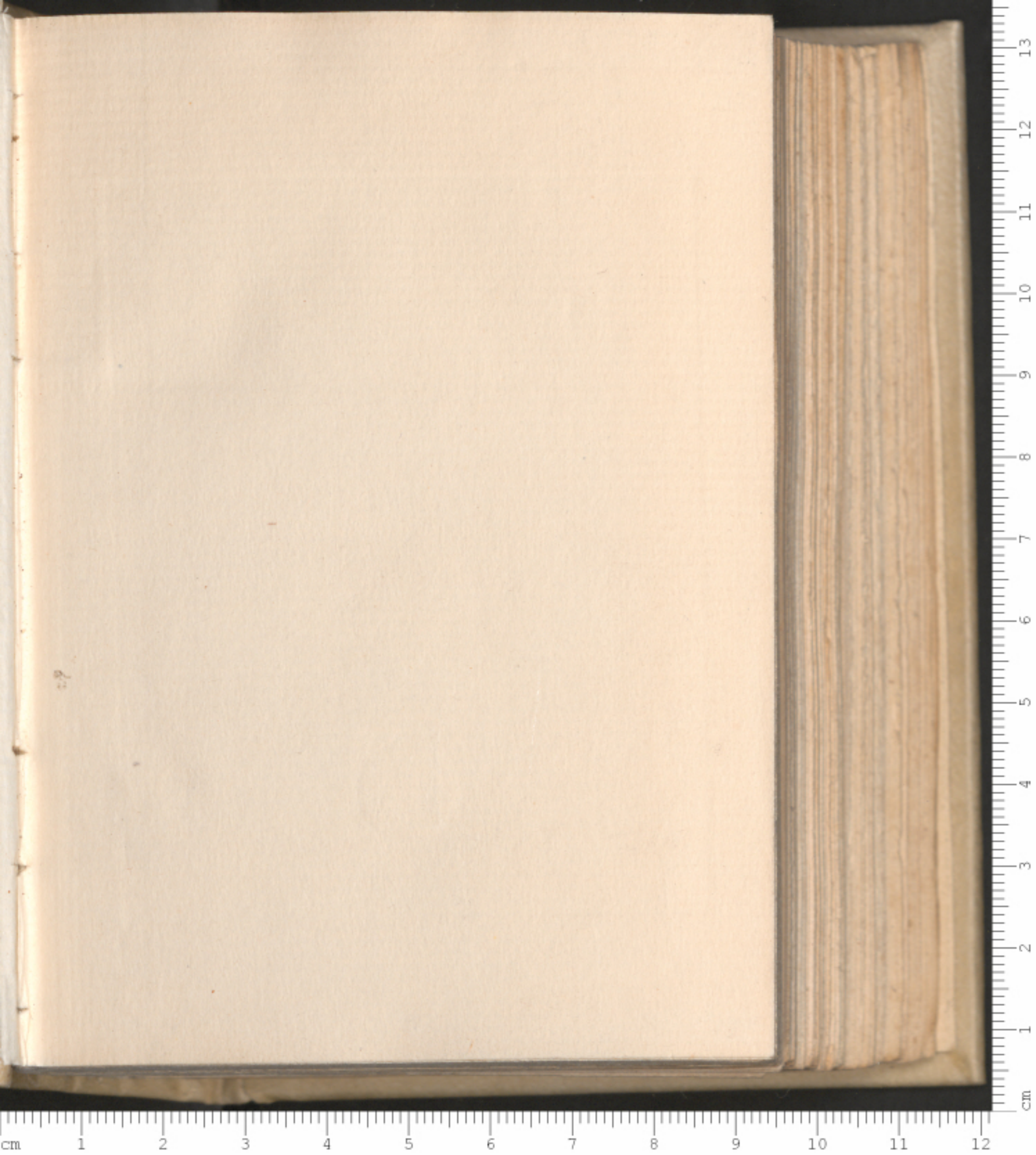
ANNO CHRISTI

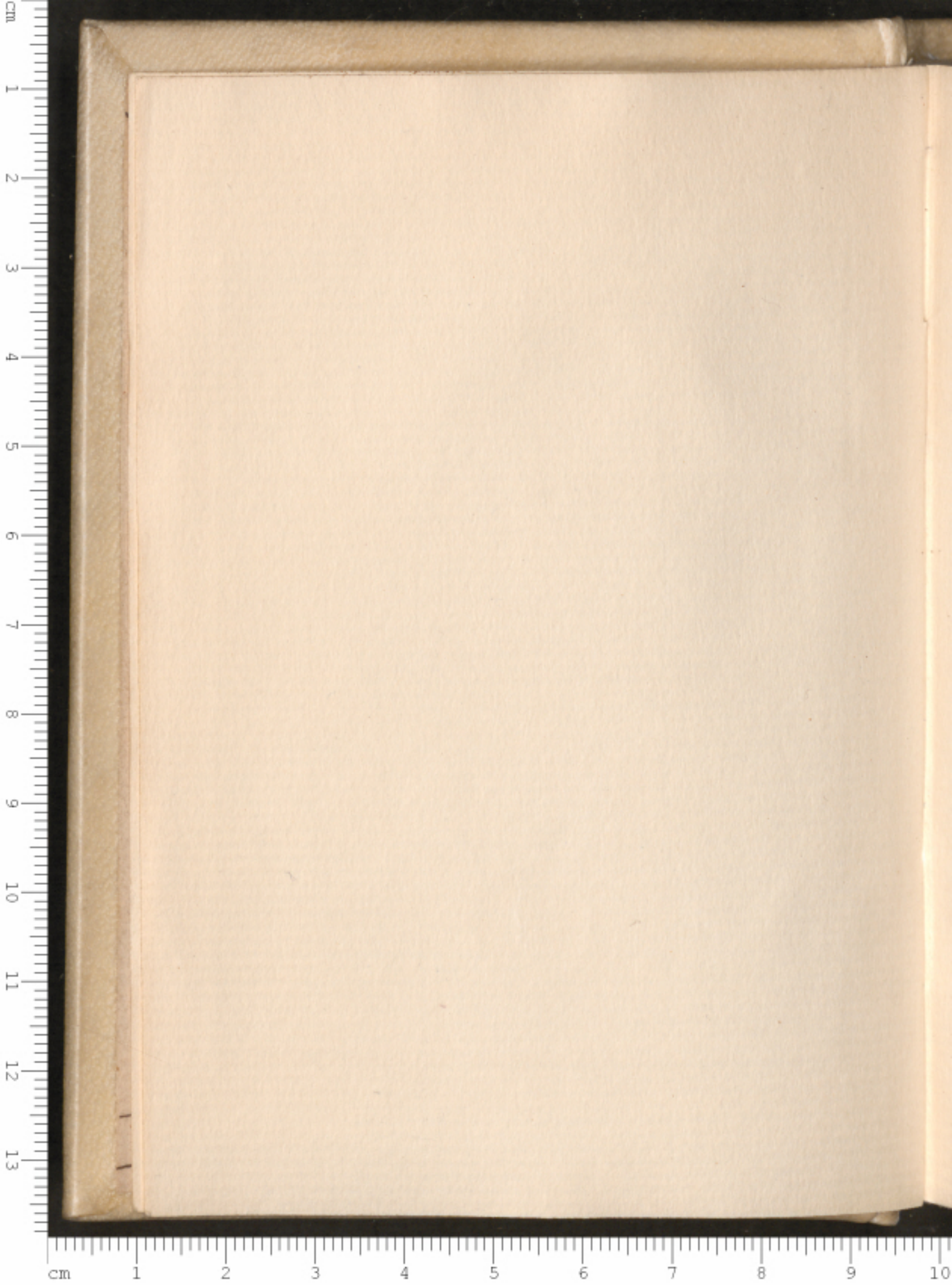
M. DC. LVIII.

M
437

387

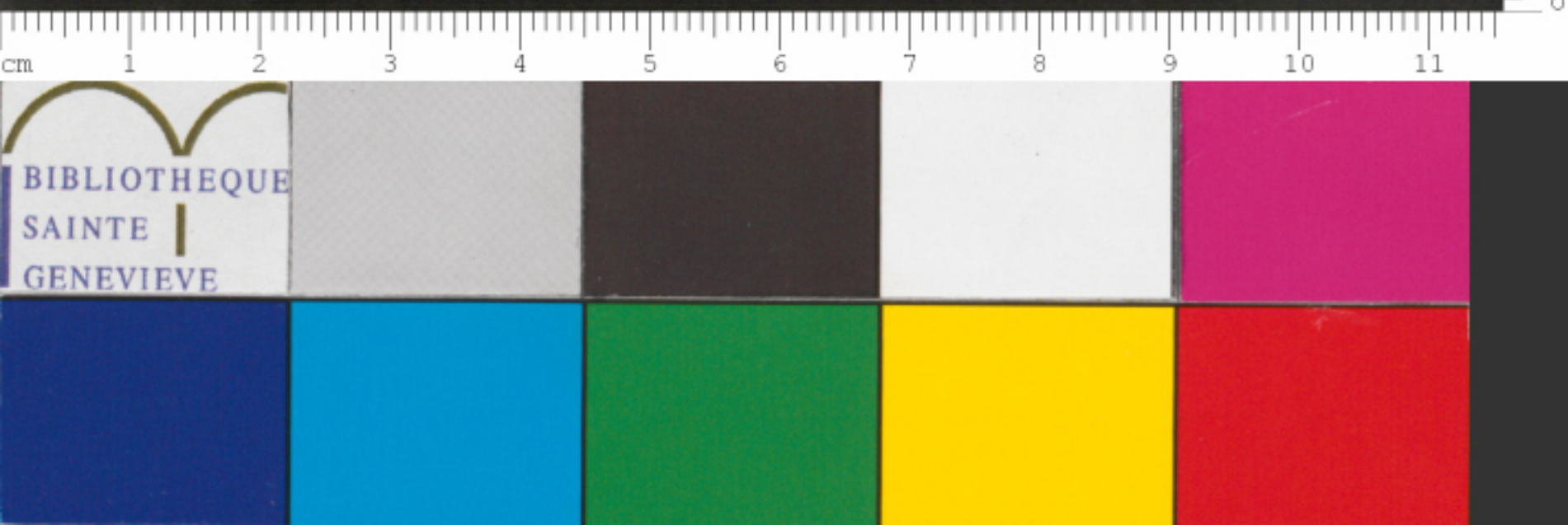

p in rect
Stimulus diuini amoris
deuotoꝝ cordiũ in Christi
amorem valde incētiuus.

Æ^{xv} 387, h. 2

Epistola prohemialis

Epistola Prohemialis Auctoris ad pios lectores: redens eos attentos.

Ad te domine leuaui animā meam deus meus in te confido non erubescam. Confusus de tua liberalissima pietate. allectus mira suauissimi amoris et odoris tui suauitate. attractus instringibili vinculo tue ardentissime charitatis. Ad te qui habitas in celis leuaui oculos meos: splendore solis iusticie illustratus. claritatis tue lumine prouocat⁹: auidissime requirens speciosissimū decozem amantissimi vultus tui. Sollicitat me intima que tibi in me placita habeas. Quid autem mihi indigno seruo acceptabilius quā scire qualiter tanto domino valeam famulari. Ad tuū igitur amorē erectus amici prece inductus. zelo interno coactus. quāliter quisque te studiose querere debeat. qualiter inuenire valeat. qualiter possit ad te accedere et strictis tenere amplexibus: quibusdam meditationibus declamare presumam. In quibus etsi diuerse corde tanguntur. ad vnū redacte puris auribus faciunt melodiam. Quis enim diuerse et plurime materie in diuersis capitulis describantur: tamē inde nihil resonat nisi perfectio animi ad diuinū amorem. Sed quid aliud inueneris pie lector: legitime corrigas: et non rodas: quia malicia non est in causa: sed simplicitas. Diuersum namque modum inuenies in eis: vt diuersitate modi et materie lectoris fasti-

Epistola

dium temperetur. z cuius anima ad celestia cautius ele-
uetur varijs illustrata radijs: cibis refecta diuersis: mlti-
pliciq; varietate allecta. Tu autem mi frater Johan-
nes: de ordine fratrum **Vinorum**: qui eucharisti⁹ ap-
pellaris: accipe munusculū quod a me indigno sepe tua
humilitas postulauit. nec irrideas meam ignorantiam
sed potius mihi paruulo balbutienti et infantilibus ar-
tibus gestienti: sicut pia mater: arride. Scio namq; q
simplicitatem diligas: z fercula etiam rusticana sapide
quodaz famelico appetitu degustes. Insatiabile est enī
desiderium tuum z auide apprehendis oblata. Aperi
ergo os tuum z tibi (q̄uis rudia) incorpora infrascripta.
Ipsa enim preseruatiua sunt z conseruatiua humidi ra-
dicalis. quia ea de ligno vite suscepī. Caue ergo ne lig-
num scientie te retrahat ab hoc esu: et nudus apparere
verearis coram deo. insipidaq; tibi sapida: z sapida ti-
bi insipida videantur. Hic vero modum orandi: viuē-
di: z meditandi inueniet vir deuot⁹. In istis iustus ab
infimis eripitur. ad intima tollitur. ad summa erigitur
cum dulcore. Qui ergo voluerit vsq; ad perfectum cre-
scere legat et impleat que scribam gratia crucifixi irri-
gante.

Finitur Epistola probemialis

**Sequit Prologus in librum
sequentem: qui intitulat^r Sti-
mulus diuini amoris.**

Prologus

Incipit prologus in libris sequen-
tem: q̄ Stimulus amoris intitulatur
a scto Bonaventura ordinis sera-
phici Francisci s̄m plerosq; seu s̄m
alios a venerabili p̄e Henrico de
Salma eiusdē ordinis felicit̄ editū

Iber iste q̄ stimulus amoris
in dulcissimū z p̄ssimū iesuz saluatore n̄m
nō incōgrue p̄t dici: ī tres diuīdī p̄tes. ¶ In
quaz p̄ma de ch̄i gl̄iosissima passiōe agit: v̄t
delic̄z quō hō libēter ip̄am passiōē meditari d̄z z q̄ sit
vtilis ei⁹ meditatio. z q̄liter z q̄ libēter hō p̄verti debz
ad p̄patiendū d̄no iesu ch̄o crucifixo: z alia plura q̄ cir-
ca ip̄am passiōē p̄siderari p̄nt. Et h̄z. xvij. capla. ¶ In
scda p̄te de his q̄ ad p̄tēplatiōem dispositiua s̄t tra-
ctat. videlz q̄lit̄ hō possit ampli⁹ p̄ficere z maḡ deo pla-
cere. q̄literq; ordinat⁹ eē debeat ad deū: ad se: z ad p̄ri-
mū suū. z alia plura q̄ ad ip̄az p̄tēplatiōem dispositiua
z inductiua s̄t. Et h̄z. xvij. capla. ¶ In tertia p̄te z vltia
p̄te de ip̄a p̄tēplatiōis q̄ete p̄sequit̄. videlz q̄ s̄t q̄ iducūt
hōiem ad p̄tēplatiōis q̄etē. z q̄ gl̄iosum sit se mutare in
deū. q̄lit̄q; hō mutet̄ ī deū. z alia p̄la q̄ ad ip̄i⁹ p̄tēpla-
tiōis q̄etē puenire volētib; putilia ac nec̄aria s̄t. Et h̄z
xx. ca. ¶ Qui vult h̄e sapore amoris ī his q̄ sequunt̄
debet cū hūilitate z amore maiestātē z dignitatē dei ad-
mirari: q̄ntā hūilitatē z passiōē p̄f̄ charitatē p nobis

Tabula Capitulorum

moriendo in in cruce sustinuit meditari: et ruminare cum amore et cum ardentissimo desiderio petitiones que ibi continentur sibi petere. et per certo perficiet in christi amore.

Capitula Prime partis

- Quo homo debet libenter christi passionem meditari. et quomodo sit utilis eis meditatio Capitulum primo
- Qualiter dicitur homo natus ad patiendum christo crucifixo ii.
- Meditatio compassiva in parascene doloris que tunc habuit beata virgo Maria iii.
- Quod circa passionem domini sex sunt consideranda iiii.
- Qualiter passio domini adaptatur quattuor affectibus animi v.
- Quo passio domini adaptatur singulis virtutibus. et primo quomodo fidei vi.
- De spe et charitate vii.
- De quattuor virtutibus cardinalibus viii.
- De septemplici ascensu contemplationis in passionem secundum septiformem gratiam spiritus sancti ix.
- Quod christus in sua passione beatitudines octo perfecte habuit x.
- Quod in cruce appareret duodecim fructus spiritus: quos enarrat apostolus ad Galathas xi.
- Quod in cruce speculari possumus pulcerrimum exemplar decem mandatorum decalogi ca. xii.
- Quod a passione domini omnia sacra ecclesie trahunt virtutem. et quod sine ea impossibile est intelligere sacra scriptura xiii.
- Quo in beata domini passione relucent omnium angelicarum hierarchiarum officia xiv.
- Quod summa potentia. sapientia et clementia summa ibi relucent. et etiam circa hec quedam excitativa xv.
- Quo in passione domini excites et inflames cor hominis ad septem opera misericordie xvi.
- Quo valde deuota circa passionem domini xvii.

Tabula

Sequuntur capitula secunde partis

Qualiter homo possit amplius proficere et magis deo placere	Capitolo primo
Qualiter homo ad amorem dei se debet excitare. et quantum potest cor suum unire vel ignire	ij.
Qualiter homo debet deo libenter dare cor suum	iii.
Qualiter homo ordinet cogitationes suas ad deum: ita quod deum semper habeat in corde	iiii.
Qualiter homo ad operandum plus in deo ferueat	v.
Qualiter homo se perfecte odiat ut deum perfecte diligat	vi.
Qualiter homo debet in omni actione frui contemplatione	vii.
Quoddam delectabile et allectiuum	viii.
Quid sit homo bene ordinatus in cogitatione, locutione et operatione	ix.
De ordinatione ad proximum	x.
Qualiter zelator animarum se ordinare et habere debet	xi.
Quid anima debet affici tantum amore christi: terrenorum vilitate contempta	xii.
Descriptio beatitudinis	xiii.
Oratio valde deuota	xiiii.
Quedam notabilia	xv.
Quedam alia notabilia	xvi.
Qualiter se debeat habere sacerdos cum ad corpus christi venit.	xvii.
Petitio ad excitandum cor in amorem dulcissimi iesu christi	xviii.

Sequuntur capitula tertie partis

Que sunt que inducunt hominem ad contemplationem

Tabula

nis quietem	
De glorioſum ſit ⁊ q̄liter poſſit hō mutari in deū	Caplo p̄mo ij.
De mirabile eſt guſtantē ſemel deum poſſe ab eo am/ plus ſepari	ij.
Quo hō in breui tpe poſſit eſſe p̄fectus	iiij.
Quomodo anima inebriatur in contemplatione a cre atore ſuo	v.
De hō ante raptum diuerſimode inebriatur	vi.
De contemplatiuus debet gaudere de bonis proximis alioquin tria mala ꝓmittit.	vij.
De contemplatiuus non iudicet alios ꝓpter defect⁹ in iſſis apparentes	viii.
De ꝓtemplatiuus nō reputet ſe maiorē alijs	ix.
Contra ſuperbos ⁊ de ſe ꝓſumentes	x.
De paucitate bene obedientium	x.
De tentationes ſunt vtilis ſeruis dei	xij.
De tentatōes de ꝓdeſtinatōe rep̄mi debēt	xij.
Queſtio carnis ad deum patrē de chriſto	xiiij.
Reſponſio patris ad carnem	xv.
Meditatio ſuper Ave maria	xvi.
Meditatio humilis ac expoſitio ſuper orationem do/ minicam	xvij.
Sequūtur alię due breues expoſitiones ſup orationē dominicam	xviii.
Meditatio ſuper Salve regina	xix.
De ſtatu beatorū in celeſti hieruſalem	ca. xx.

Explicit Tabula

Prima

Incipit Prima pars huius libri
in qua agitur de Christi passione
gloriosissima. Et primo quomodo debet homo
libenter christi passionem meditari. et
quod sit utilis eius meditatio. Ca. 1.

Querrite gentes undique et mi-
remini erga vos charitatem dei: et erga ipsum
cecitatem et maliciam vestram. Si enim dei filius vo-
luit inseparabiliter coniungi nature humane:
quanto magis anima vestra deberet sibi inseparabiliter copu-
lari. Si enim dei filius voluit tanto charitatis fervore sic vi-
lissimos cineres sibi unire. quanto avidius deberet unus-
quisque ad recipiendum ipsum devotissime cor suum aperire.
Que vesania anime quod hoc negligit: et potius vult sterco-
ribus adherere. Non enim assumpsit filius dei carnem ut homo
carni adhereat. sed sicut ipse in carne carnis carnem afflixit et
carnalia contempsit: et anima eius spiritus deo patri adhesit. sic homo
carnem mortificet et spiritus se erigat ad divina. Quod mirabilis ce-
citas hominis: quod cum ex anima et carne consistat: et anima sine preparati-
one melior sit et nobilior ipsa carne: totum tempus suum expen-
dit in puissance carnis sue in his que caro requirit. et animam
sua negligit ac si nihil esset. nec ipsam pascere: nec ipsam
nutrire: nec in summo creatore studet querere. cum tamen hoc
levius. suavius. delectabilius seu oportunius sine preparatione
valeat impetrari. Ubique enim se offert homini deus: et superbi-
us (nisi mortem filii sui) precium non requirit. Corporalia autem spiritus
fugiant. nec etiam cum omni sollicitudine et labore ac anxie

Pars

tate possunt plene ab aliquo possideri in hoc mūdo. nē
si forte dicamus q̄ plene oīa possidet q̄ plene oīa contē
nit. Sed qđ mirabile est: hoc sibi facit aīa a carne ali
quantulū inclinata: nō tñ coacta. Nam voluntarie sub
dit se carni z carnis bñplacita nitit̄ adimplere. z idō sic
deo suo subdere cū oī exhortatōe: bñficiōz collatōe. iter
na inspiratōe p̄temnit. z in p̄prio bono. i. in p̄pria vtilita
te: non vult dei voluntatē facere. Certe si aīa nō esset pe
ior oī aīali: deū (cui filis est) deberet sup oīa diligere z
de ceteris nō curare. Si gō aīa carnē diliget: nullā car
nem nisi carnē ch̄i ames. Hec em̄ p̄ tua z toti⁹ huma
ni generis salute est sup aram crucis oblata. cui⁹ passio
nē rumines in corde q̄tidie. Hui⁹ em̄ passiois xp̄i me
ditatio p̄tina mentē eleuabit. qđ agendū. qđ meditā
dum. quidq̄ sciendū z sentiendū sit indicabit. te demū
ad ardua inflāmabit. te vilificari z p̄temni z affligi faci
et affectare. te tam in cogitatōe q̄ in locutōe ac etiam
opatione regulabit. O passio desiderabil. morsq̄ ad
mirabilis. Quid mirabili⁹ q̄ q̄ mors viuificet. vulne
ra sanent. sanguis albū faciat z mūdet intima. nimius
dolor nimīū dulcorē inducat. aptio later⁹ cor cordi con
iungit. Sz adhuc mirari nō cesses: qz sol obscurat⁹ pl⁹
solito illuminat. ignis extinct⁹ mag⁹ inflāmat. passio ig
nominiosa glorificat. Sz vere mirabile est q̄ ch̄s i cru
ce sitiēs inebriat. nudus existēs p̄tutū vestiment⁹ ornat
sed et eius man⁹ ligno p̄clauate nos soluūt. pedes con
fossi nos currere faciūt. emittēs sp̄m vitā inspirat. in li
gno decedēs ad celestia vocat. O passio mirabilis que
suū meditatozē alienat: z non solū reddit angelicū s̄ di
num. Nā p̄ meditatioem p̄morās in ch̄i torment⁹. etiā
seipm nō videt: nec aliud nisi ch̄m deuz: sp̄ intuet dñm
suū passum. vult seq̄ crucem baiulare. z p̄ ip̄o leuissime

B

Prima

omne bonum et malum vult portare. et ipse in corde portat celum et terram pugillo tenentem. Vult secum spinis coronari: et ipse spe glorie coronari. Vult secum in ligno sine vestimentis frigesce: et nimio amoris ardore accendi. Vult secum acetum gustare: et vino inenarrabilis dulcedinis potatur. Vult secum in cruce existentes sibi illud. et ipse ab angelis honorari et a beata virgine in filium adoptari: secum volens tristiari letari. secum volens affligi consolatur et nimium iocundari. Cum christo vult in cruce pendere: et eum dulcissime christus amplecti. secum vult faciem mortis pallore perfusam inclinare. et eius caput christus elevans suavissime osculatur. O mors amabilis. o mors delectabilis. o cur loco illius crucis non fui: ut christus fuisset manibus meis et pedibus preclauatur. Certe illi ioseph ab armathia dixissem. non auferas iesum a me sed me secum sepehas in sepulchro. Non enim volo ab ipso amplius separari sed si hoc modo facere non possum corpe: saltem hoc volo facere mente. Bonum est enim secum esse. et in ipso volo tria tabernacula facere. unum in manibus. unum in pedibus. et aliud primum in latere. Ibi volo quiescere et dormire. comedere et bibere. legere et orare. et omnia mea negotia pertractare. Ibi loquor ad cor eius: et ab ipso quod voluero impetrabo. Sic faciens dulcissime matris vestigia sequar. cuius animam passionis filii gladius pertransiit: secure decetero ipsam alloquar vulneratur: et ipsam ad quod voluero inclinabo. Et non solum apparebo cum filio suo crucifixus: sed ad presepem rediens ibi cum eo iacebo puillus: ut ibidem cum suo filio suis uberibus merear ablactari. Discebo igitur lac matris cum sanguine filii: et mihi faciam unam dulcissimam potionem. O amantissima vulnera domini nostri iesu christi. Nam cum in ea quidam vice oculi subintrarem aperti: ipsi oculi sanguine sunt repleti. sicque nihil aliud vides cepi ingredi: manu palpas: donec perveniret

Pars

ad intima viscera charitat^{is} sue. quib^{us} post undiq^{ue} circū
plexus reuerti nequiuⁱ. Ideoq^{ue} ibi inhabito. et quibus
vescitur cibis vescor: ac ibi inebrior suo potu. Ibi tanta
abūdo dulcedie ut tibi nō valeā enarrare. Et q^{ui} p^{ri}us fue
rat p^{ro}p^{ri}etorib^{us} iⁿ vtero p^{ro}giali: nūc dignat^{ur} me miser^{um} seruū
suū intra viscera sua p^{ro}portare. S^{ed} multū timeo ne ve
niant tēp^{or}es part^{is} eius et ab illis delitijs excidar q^{ui}b^{us} fruor.
S^{ed} certe etsi me pepit: debebit sicut m^{ater} me lactare vbe
ribus. leuare manib^{us}. portare brachijs. cōsolari osculis
foueri gremijs. Aut certe q^{ui}d faciā scio. Quantūcūq^{ue}
me pariat: scio q^{ui}d sp^{iritu}s sua vulnera sunt apta. et p^{er} ea in eius
vterum itez introibo. et hoc totiens replicabo quousq^{ue}
ero sibi inseparabiliter conglobat^{us}. O cecitas filioz ade:
qui p^{er} hec vulnera in christo nesciunt introire. Sup^{er} su
as vires laborant in vanū: et aperta sunt ostia ad q^{ui}etē.
An ignorat^{ur} q^{ui}d christ^{us} est gaudiū beatoz. Cur g^o tarda
tis p^{er} sui corporis foramina in illud gaudium introire.
Quo insanitis: q^{ui}a beatitudo angelo^{rum} patet et circūstā
tia et paries eius cōfracta est: et vos introire negligitis.
An forsan expectatis. q^{ui}sp^{iritu}s prius resoluat corpus vestrum
non credentes q^{ui}d in christo in p^{er}ni aīa valeat quietari.
Sed crede mihi o hō: q^{ui}a si in ipm p^{er} hec angusta forame
na intrare contenderis. non solum aīa: sed etiā quietez
ac dulcedinē mirabilem inueniet corp^{us} tuū. et q^{ui}d carna
le est et ad carnalia tendit ex illo vulnerum introitu fiet
adeo spūale ut ceteras p^{re}ter eas q^{ui}s sentit delitias re
putet esse nihil. imo fortasse aliquā aīa p^{ro}pter aliquā obe
dientia v^{el} vtilitatē dictabit esse recedendū. et caro alle
cta illa dulcedie dicet ibi esse imorandū. Et si ita acci
dit de corpe: quanta credis aīam frui dulcedine: que p^{er}
illa foramina p^{er}iungit cordi christi. Certe exprimere tibi
nequeo: s^{ed} exp^{er}ire et scito. Ecce apta est apotheca omnib^{us}

Prima

aromatibus plena et medicinalibus opulenta. Per vulnerum
et fenestras intra et accipe medicinam sanatiuam, restaura-
tiuam, preseruatiuam: et conseruatiuam. Vbi quicumque volueris
spiritus accipe, ibi quicumque delicata appetieris electuaria su-
me. Si etiam suauitatem vnguentum volueris deliniri: per illa
intrare vulnera non postponas. Ecce aperta est ianua pa-
radysi. et per lanceam militis gladius versatilis est amotus.
Ecce lignum vite tam in ramis quam in stipite perforatum. in quibus
foraminibus nisi pedes. id est affectus posueris: non poteris car-
pere fructum eius. Ecce aptus est thesaurus diuine sapientie
et charitatis eterne. Intra ergo per vulnerum apturam: et cum cogni-
tione delicias obtinebis. **N**on quod bona lancea et boni clauis. qui
apertione homini facere meruerunt. **N**on si fuisset loco illius
lancee: exire de christi latere amplius noluissem: sed dixissem.
Hec requies mea in seculum seculi: sed habitabo quoniam elegi eam.
Non stulti et tardi corde: qui ad possidendum aliquod vanum per
incerta foramina introitus: et inde etiam exire multoties non
potest. sed ad possidendum dei filium summum bonum: cando-
rem et splendorem eternum per aptas vulnerum ianuas non introi-
tis. **O**mnia ad imaginem dei facta quoniam te potes amplius
perstinere. Ecce spiritus tuus dulcissimus per te vulneratus: iam
factus gloriosus te cupit amplecti et tibi dulcissima elargiri
oscula: et ad ipsum negligenter festinare. Nam pro nimio amore
aperit sibi latere ut tibi tribuat cor suum. sibi etiam voluit pe-
des et manus perforari: ut cum ad ipsum peruenisset sic tue manus
intrent in suas. ac pedes tui in suos: ut sibi inseparabiliter
coniungaris. **O**bscuro fidei filium apostoli: omnia propter hoc experi-
coneris: et si bonum tibi videbitur inde amplius non discedas
et non dubito quod si fueris exptus: omnia propter ipsum amaritudi-
nem reputabis. Melles tunc libenter tibi illa vulnerum
ostia postquam intraueris obserari ut inde exire amplius non
valeres. et admiraberis super tuam et aliorum super his habitam cecum

Pars

ratem. Gaudebis nihilominus de tanta dulcedine quā
tu senties: et intus etiā inflāmabis cor tuū: ut q̄si nitens
aīa de corpe exire velit et materialiter in ch̄ri vulneribz
habitare. Et inebriabis aīa a tāta dulcedine et feruore
et vix poteris eā ad aliud inclinare. **O** vulnera corda sa-
rrea vulneratīa: et mētes p̄gelatas inflāmantia: et pecto-
ra adamātina liquefaciētia p̄ amore. **O** certe vita dul-
cedo et spes n̄ra. Si tamē p̄ meditacōem istius passionis
ad illā pueneris dulcedinē de q̄ dixi vel etiā ad maiorem
attēde ne vel ip̄am passionē meditari p̄pter aliquē dul-
cedinē tp̄alem. s̄ vt tui creatoris b̄nficiū recognoscēs in
eius accēdaris amore. Et hec d̄z sp̄ esse tua p̄tinua ōrō.

Oratio deuotissima

Omine sancte p̄r om̄ps eterne de⁹ p̄pter tuā largi-
tatē et filiū tuū q̄ p̄ me sustinuit passionē et mortē: et
matrē eius excellētissimā sc̄ritatem: atq; b̄ti Fr̄cis̄ci et
oīum sc̄tōrū merita: p̄cede mihi p̄ctōri et oī tuo b̄nficio in-
digno: vt te solū diligā. tuo amore sp̄ ferueā. tuū hono-
rem sp̄ sitiā. b̄nficiū passiōis p̄tinue ī corde habeā. meā
miseriā recognoscā. et ab oībz p̄culcari et p̄temni cupias
nihil me afficiat nisi tu: nihil me p̄tristet nisi culpa. **Añ.**

Qualiter d̄z hō n̄ti ad p̄patiendū ch̄ro crucifixo.

Añ. **O** p̄patiendū d̄no iesu ch̄ro crucifixo. **Ca. II.**
Ap̄rio studeas q̄ntum potes te vnire illi p̄ feruen-
tem amorē. Nā q̄nto feruenti⁹ diliges eū: tanto
magis sue p̄patieris passioni. et q̄nto pl⁹ ei p̄patiaris: tāto
pl⁹ erga eū tu⁹ accendēs affect⁹. Vñ sic mutuo se auge-
bunt dilectio et cōpassio donec venias ad p̄fectū: nisi h̄
remāserit p̄pter aliquā tuāz miserīā. Et p̄cipue studeas
abijcere oēm p̄sumptōez. diffidentīā et negligentīā. De-
bet em̄ hō tā nobile op⁹ aggredi hūiliter. p̄fidēter et in-
stāter: et cū quāta p̄t mūdicia cordis. Et quīs hō videat

B 3

Prima

etur sibi indignus & nequam: nihilominus non desistat
qz ipse p pctoribz crucifixus est. ¶ Ad ppatiendū xpo
crucifixo Instructio pma. ¶ Primo igit sic sibi vnīar
amore: vt cor tuū iam sibi nō tibi videat iunctū. Quō
em tunc nō senties ei⁹ vulnera: aut q̄s passiōes hēbīt q̄
nō pfundāt cor tuū: Studeas ḡ quantum potes vt cor
tuū intret in ipm totalit. & te extra ipm reputes eē nihil
ac de te extra ipm tanq̄ de nihilo curabis. Tota cura
tua vertat ad p̄ns circa dñm tuū passum. Nā ei⁹ es q̄c
quid es: nec debes alteri de te quicquid exhibere. Si ḡ
translat⁹ in ipm sic fuer⁹ nō possum credere qn ei⁹ vul
neribz vulnerer⁹: & pfundar⁹ ei⁹ p̄rumel⁹s illusionibz &
opprobrijs. Tunc quantā iocunditatē & dulcedinē asse
quaris: dñs p suaz misericordiam te faciat expiri. Vale em̄
scirem h̄ tibi calamo dedarare. Et si hec tibi nimis al
ta vident: nec ad hec bñ ptingere poter⁹ sicut velles: po
tes te adhuc exercere mō alio grossiori subsequenti.

¶ Instructio scda. ¶ Debes em̄ cogitare quantā pas
sionē sustineres si excoziarer⁹ sicut beat⁹ Bartholome
us. vel affliger⁹ vt beat⁹ Laurenti⁹: aut vsq̄ ad ossa car
nes tue dentibz ferreis lacerarent. & al⁹s etiā cogita pe
nas q̄s voluer⁹ & passiōes. Et cū ita ista cogitādo sup
te pceper⁹ quendā horrore nimie passiōis. tūc cogita q̄
dñs nr̄ iesus ch̄s p te vilissimo pctorē multo ḡuiorē &
intolerabiliorē sustinuit in cruce dolores q̄ tu sustine
res in passiōibz sup̄dict⁹. Tūc ḡ ruma in corde tuo
quantā sustinuit angustia & afflictionem & q̄ntus amor
ad h̄ ipm induxit. Et sic meditādo afficiat cor tuū illis
doloribz quantum pōt: & q̄si illos sustineres amarissimis
lachrymis pfundar⁹. nec dubiū qn i dulcedinē maximā
puertant. ¶ Instructio tertia. ¶ Et si adhuc h̄ tibi non
valet: meli⁹ expire. Facias tibi vnū bonū flagellū mul

Pars

tum afflictū z nō nimis lesū: z in abscondito egregie
te flagella. nō parcēs corpi donec fuerit bñ pfusus dolo
re. Et tūc cū illos senties dolores: ad chm passūz diri
ge cogitatū tuū z meditare q̄ dulc̄ dilect⁹ spōsus tuus
amor tu⁹. desiderū aīe tue. āgeloz solaciū. btōz p̄miū.
dñs iesus ch̄s p te vilissimo stercore voluit ī suo corpe
q̄si sine p̄patione sustinē mltō intēsiōres dolores. Et nō
dubites q̄ vltimū istō remediū multū valet. qz p passio
nes addiscit hō p̄pati patiēti. Ad hec oīa addas oꝝo
nē: vt q̄si p̄tinue dep̄cer̄ dñm iesum ch̄m: vt suis vulne
ribz mentē tuā vulneret. z vt p ipas passioēs z vulnera
a sua largitate ipetres qd̄ intēdis. ¶ Instructio q̄rta.
Et si hec oīa nō valēt tibi p̄p̄ duriciē cordis tui: te tan
q̄ sterc⁹ abhorrēs plores amare z dicas. Vsq̄q̄ cordis
mei neq̄cia p̄ualebit aduersus iesum dñm meū passūz
cui⁹ vulnera vicerūt diaboli p̄tātez. supauerūt p̄mi pa
rent⁹ veneficia. p̄fregerūt portas īfernī. z aperuerūt por
tas p̄adyli. z intm̄ abūdat malicia cordis mei: vt nō de
uincat a tāta excellētissima bonitate. Quid ḡ me neq̄
z qd̄ mai⁹ malicia cordis mei? Heu mihi qd̄ faciā q̄ ni
miū infirm⁹ a passioē dñi mei iesu ch̄i neq̄o recipe me
dicinā. Nō cessent oclī mei a ploratu donec lachrymar
abundātia demolliat duriciam cordis mei. Heu heu q̄
tbo a spū tuo: qd̄ faciā exq̄ aīe mee vitā nescio inuenire.
z erga me summā diffusionē diuīe clemētie nō valeo de
gustare. Sedebo in sterq̄linio: z ment⁹ mee sanie testa
radā. affligā me decetero nec aliq̄ten⁹ mihi parcā: do
nec in afflictōe inueniā dñm meū afflictū. Vix est cer
te quō hō h̄z patientiā in seipo: vidēs tantā nequiciam
cordis sui z nō doleat. O cor pessimū imo diabolicū
vsq̄q̄ resistes largitati imēse. Quare maḡ delectaris
in vulneribus peccati q̄ in vulneribz iesu ch̄i. Quare

Prima

magis compateris parue puncture pedis tui q̄ grauis-
sime mortis dñi tui z intentissimo dolori capitis sui vite
aie tue ch̄i: vbi maior ibecillitas z insania: **O** hō nō
ne tibi videt̄ q̄ illū pl⁹ dilig⁹ cui pl⁹ p̄pater⁹ i dolore: z
nūqd̄ ḡ pl⁹ dilig⁹ pedē tuū q̄ dñz tuū. qz. s. isti pedī pl⁹
p̄pater⁹ in pua afflictōe: z in illū q̄si cor tuū tēdis: q̄ illē
scz dñō deo tuo i maxia angustia z dolore: z pax aut n̄
hil inclināf cor tuū ad ipm. **O** cecitas imensa. o serpen-
tibus deteriores q̄ in afflictōe p̄patiēdo capiti totū cor-
pus suū exponūt flagello. **S**z certe videt̄ q̄ tanq̄ mem-
bra putrida iam sum⁹ excisi a capite n̄ro iesu ch̄o: quia
ip̄o vulnerato ei⁹ vulnera nō sentim⁹. Heu heu domie
mī q̄re me fecisti si nō debeo tibi esse p̄iunct⁹. aut si tibi
sum p̄iunct⁹: q̄re nō sum tecū parit̄ vulnerat⁹: Pro me
dñe p̄ me vulnerat⁹ es: nō p̄ te. z tu vulnera portas nō
ego. **Q**uid est hoc: ego debeo esse subiectū vulnēz z nō
tu: qz ego sum q̄ peccaui. ego q̄ inique egi. s̄ tu q̄ es ino-
cens ouis qd̄ fecisti: **V**ertant̄ obsecro vulnera hec i me
z in domū patr⁹ mei. **R**edde nobis dñe redde vulnera
n̄ra: ne tu (q̄ innocēs es) nocēs appareas: retinēs vulne-
ra aliena. aut saltē tecū vulnera corda n̄ra. **E**n mori vo-
lo nisi vulneres mentē meā. **A**bhorreo videre cor meū
nō vulneratū: cū videā te saluatōrē meū sic p̄ me vilissi-
mo cruci affixū. **A**ut ḡ dñe iesu me tecū conuulnera: aut
certe da mihi licentiā trāsuerberandi meipm materiali
gladio. **N**olo em̄ dñe sine vulnere viuere: quia te video
vulneratū. **S**i hec oīa nō valuerint tibi tam nobilissi-
mo bñficio es indign⁹: z de cetero nō reputes te hōiem
s̄ bestiā. z cū feris sit habitatio tua: qz indign⁹ es cōsor-
tio aliorū. **F**orte tñ si multū te humiliauer⁹: ille q̄ respe-
xit humilitatē ancille sue respiciet humilitatē aie tue. et
dabit tibi cor nouū vt cognoscas dñm deū tuū passum.

Parā

Sed qñ dñe iesu qñ hoc erit. Differre dñe mors mihi
est: z si multū expectauer? forte desiderio liquefiā: z post
modū ī liquido vulnera pmanētia īm pmi nō valebūt.
Nā aīa mea dñe incipit iam languere z qñ ad nihilum
redigo: desiderās tuis vulnerib? consolari. O dñe iesu
vbi est sapia tua? An ignoras qmeli? est te hñe creatu-
ram tuā vulneratā qñ ad nihilūz redactā. Nō g me qñso
differas vulnerare. ne multa dilatatōe amittas quē tuo
p̄cioso sanguine redemisti. Curre curre dñe iesu curre z
me vulnera. qz fortasse nihil de me īueuies si expectas
S; heu mihi qñ vilis factus sum: qz videt etiā q deus
(q inimicos diligit) me odiat. Nunqd g plus qñ inimi-
cus fact? sum. Nā (vt inimicos redimeret) voluit letali-
ter vulnerari. z ego deficio z nō videt curare. Nō enim
peto vt p me ampli? vulneret: s; vt mihi qñ iā mortuo
applicet sua vulnera z reuiuā. Dñe iesu ferrū tuā crea-
turam insensibilē voluisti tuū corp? vulnerādo intrare.
z me tuā creaturā rōnalem intrare p iam facta vulnera
non pmitt?. Quid est hoc? Nunqd cor meū est durius
z vili? oī ferro: an cogitas q crudelius est. S; mea cru-
delitas nō tibi oberit si intrauero: cū amodo sis impas-
sibilis. Quantūcūq; em intrem p tua vulnera z dis-
curram z tuas carnes comedā p amore sp impassibilis
pmanebis z me? satiabit appetit?. ita tñ q amplius in-
tendat. S; quid vociferabor ampli? tardas z non ve-
nis. z iam lassat? desiderio incipio insanire. Amor r̄git
z nō ratio. z curro cū impetu qñcūq; me voluer? inclina-
re. Nam q me vidēt deridēt. z q tuo amore sim ebrius
nō pgnoscut. Dicūt em. qd iste insan? vociferat in pla-
teis. z qñtum sit desideriu? nō aduertunt. Ignorant q
amor tu? intēsus impedit vsum sensus. z q q te feruen-
ter querit seipm z oīa derelinquit. z q te qrit puro corde

L

Prima

sic pax de extrinsecis curat: vt etiam quid faciat multo
tiens non aduertat. Veni dñe bone iesu z noli ampli⁹
tardare ne pre nimio desiderio fiam simplr sine sensu: s̃
forsitan h̃ requir̃: vt cū ab oībus fuero abstract⁹ pu
rus intrem p tua vulnera gloriosa quib⁹ tunc plenarie
vulneres amantē. Tunc clamabo z dicā. heu mihi dñe
mi iesu quō te video crudeliter vulneratū. quāto dolo
re te video aggrauatū. quis mihi hoc tribuat vt pro te
moriar dulcissime dñe iesu. Te videre viuere in tanto
doloze sustinere non possum. te aspicere horreo supra
modū. te etiam liberari mors mihi esset. z idō angustie
sunt mihi vndiqz z quid eligam ignoro: nisi tecū parit̃
crucifigi. Tuas angustias p̃siderās in meipso deficio z
iam exanimis efficio: pre doloze q̃ p me sustines tanta
mala. Quid fecisti dñe: quare p me vilissimo tu altissī
mus ascendisti in crucē: Et quid sum ego vilissim⁹ ver
mis. putredo detestabilis: p quo tu dñs oīm debeas sic
affligi. cum tu sis sapia patris. Quare talē pmutatōez
fecisti vt dares vitam p morte. veritatē p vanitate. gra
tiam p malicia. gloriāz p miseria. Quis (quare hoc tu
potens feceris) poterit cogitare vel indicare. Nimia fu
it dilectio tua. z in h̃ apparuit abyssus tue. s̃ mensitas
pietatis. Nō em̃ in te video cām mort⁹: nisi supabundā
tiam charitat⁹. Nōne meli⁹ erat bone iesu vt nō essem:
q̃ vt fact⁹ te occiderem. Et cur carnes meas nō lacero
pre doloze. aut quō me oīs creatura nō occidit q̃ fui oc
casio tue mort⁹. Nōne mirabile videt̃ me cogitare te tā
nobilissimū z benignissimū dñm p me tā vilissimo mor
tuū: z nō statim me deficere pre nimia tristitia. Et quō
(si nō esset tue p̃riū volūtati) me materiali gladio non
occido p̃ doloze q̃ fui occasio tue mort⁹. Cum pugna g̃
magna me debeo sustinere: sicut sustinerem aliquē inu

Par's

initium meum coram oculis meis cum video quē toto corde occidere affectarē quīvis nō auderē aliq̄ rōne. Nō ne & hoc nequissimū est q̄ post tam admirabile & fructuosum tue passionis bñficiū nō cesso peccare in cōspectu oculorū tuorū. ac si tua passio nihil esset. Te mihi dedisti & te renuo. tenebras effugasti & ipas incurro. mundum abiecasti & ipm eligo. An non vides patientissime domine iesu q̄ semp nitor facere tue contrarium volūtatī. & in facie tibi resisto aperte. Si dicas nolo vt hoc facias: dico volo. si dicis volo vt hoc fiat: dico nolo.

Scio te dominū meū summū bonū esse & nihil ego suū & ad te ac si nihil esses non aspicio. sed conuerto cordis & corporis mei faciem ad ea que vana sunt. & aliquādo ad que incongruū est nominare. & sic eis cor meū amoris vinculo colligatur: vt ad te (cuius est) nequeat eleuari. & hoc certe detestabilis abusio est Sed nunq̄d bone domine iesu voluisti pro me frustra mori: qui quē sic chare emisti pro nihilo perdidisti. De tecum occidas & pariter transfigas: ne a te valeam amplius separari. & tecum possim viuere in eternū. Amen.

Oratio Deuotissima

Domine iesu chris te cor meū tuis vulnerib⁹ saucia & tuo sanguine inebria mentes meā. vt quācumq̄ me vertā sp̄ te videā crucifixum. & qcqd aspexero tuo sanguine mihi appareat rubricatū: vt sic in te tot⁹ tendens nihil p̄ter te valeā inuenire: nihil nisi tua vulnera valeā intueri. Hec mihi sit p̄solatio tecū mi dñe vulnerari. hec itima sit mihi affectio s̄ te aliquid meditari. Nō quiescat cor meū bone iesu donec inueniat te cētrū suū. Ibi cubet: ibi suū terminet appetitū. Amē.

Meditatio cōpassiua in parascene doloris quē tunc habuit btā ygo Maria **Ca. III.**

Prima

Stabat iuxta crucē iesu mater eius. **O** dñā mea
vbi stabas? Nunquid tm̄ iuxta crucem. imo certe
in cruce cū filio. Vbi em̄ crucifixa eras secū. h̄ h̄ di/
stat: qz ipe in corpe. tu aut̄ i corde. Necnō z ei⁹ vulnera
p corpus eius dispersa sunt in corde tuo vnita. Vbi dñā
lanceatū est cor tuū. ibi spinis coronatū. ibi illusum. ex/
probratū. z p̄umelijs plenā: ac aceto z felle potatū. **O**
dñā cur iuisti imolari p nob̄. nunqd nō sufficiebat filij
passio nobis nisi crucifigeretur z mater. **O** cor amoris
cur p̄uersum es in globum doloris? Aspicio dñā cor tu
um: z iam non cor h̄ myzham z absynthij z fel video.
Quero matrē dei z ecce inuenio sputa. flagella z vulne
ra: qz tota cōuersa es in ista. **O** amaritudine plena qd
fecisti. cur vas sanctatis fecisti vas penalitatis. **O** dñā
quare nō es solitaria in camera tua. quare iuisti ad cal
uarie locum. non est tua p̄suetudo dñā ad talia specta
cula p̄perare. **C**ur te non retinuit pudor mulieris. cur te
nō retinuit horroz facinoris. cur te nō retinuit verecun
dia s̄ginitatis. cur te non retinuit loci turpitudine. mul
titudine vulgi. detestatio mali. **C**ur te non retinuit cla
moris vehementia. stultoꝝ vefania. demoniacoꝝ cater
ua. **H**ec non cōsiderasti dñā: qz cor tuū alienatum a te
erat p̄ dolore. non erat in te h̄ in afflictione filij z i vul
neribus vnici. z i morte dilecti. **N**ō p̄siderabat cor tuū
vulg⁹: h̄ vuln⁹. nō pressurā. h̄ fixurā. nō clamorē h̄ liuorē
non horrorem h̄ dolorē. **R**euertere dñā ad locū p̄stinū
ne cum p̄cussione pastoris te etiam amittamus: vt non
vna hora vtriusq; p̄uinemur regimine. **N**on est cōsue
tudo dñā mulieres tali morte p̄demnari. nec etiam con
tra te dñā sententia est p̄mulgata. **S**ed vt puto hec au
dire non potes: quia amaritudine repleta es. totū cor
tuū versū est dñā circa filij tui passionē. **O** mira res. so

Pars

ta es in vulueribus christi. totus christus crucifixus est
in intimis visceribus cordis tui. Quomodo est hoc quod continens
sit in contento? O homo vulnera cor tuum si vis hanc intellige
re questionem. aperit cor tuum clavis et lancea et veritas sub
intrabit. Non enim intrabit sol iusticie in cor clausum. Si
o vulnerata domina vulnera corda nostra: et in cordibus nostris
tua et filij tui renoua passionem. Cor tuum vulneratum iun
ge cordi nostro ut tecum tuis vulneribus pariter vulneremur
Cur hoc tuum cor saltem domina non habeo: ut quocumque per
gam spiritus tuo filio videam te confixam. O domina si non vis
mihi dare tuum filium crucifixum: nec cor tuum vulneratum.
saltem queso mihi tribue filij tui vulnera contumeliasque
et illusiones ac opprobria: et illa que in te sentis. Que enim
mater est: que (si posset) et a se et a suo filio non auferret
passiones et in suo poneret suo. Aut si sic inebriata es istis
quod nec ea vis a tuo corde nec a tuo filio separare aut ea ali
cui tribuere: saltem domina illis ignominijs et vulneribus in
dignissimum me iunge: ut tibi et filio tuo solacium sit ha
bere socium penarum. O quam beatus essem si possem vobis sal
tem in vulneribus sociari. Nam quid est maius hodie dominam
meam quam habere cor iunctum cordi tuo et filij tui corpori pro
fuso? Nonne cor tuum plenum est gratie illius. Et si aper
tum est quomodo gratia illa non decurrit in cor sibi iunctum. Et si
filius tuus gloria est beatorum: quomodo si profusum est corpus
eius non emanat illius dulcedo glorie in cor sibi iunctum?
Non enim intelligo aliter posse esse: sed timeo ne simus aliter
quam longe et credamus esse prope. O domina mea quare mihi
quod peto non tribuis. Si te offendi pro iusticia cor meum vul
nera. Si tibi seruiui: nunc pro mercede peto vulnera. Et
ubi est domina ubi est pietas tua. ubi est imensa clementia
tua: quare facta es mihi crudelis quam spiritus fuisti benigna: quam
te facta es mihi amara que spiritus fuisti dulcis et pia. Quare

Prima

facta es mihi auara que semp fuisti liberalis et larga.
Non peto a te dñā solem neq; sidera: sed peto vulnera.
Quid hoc est si de istis vulneribus es auara: aut a me
dñā vitam auferas corpālē: aut cor meū vulnera. Ele
recundū eīm z opprobriosus est mihi videre dñm meum
iesum vulneratū z te puulneratā dñāz: z me seruū vilis /
simū ptrāsire illesum. Certo scio qđ faciā. vel te sine ces
satione vlt intermissiōe cū clamore z lachrymis tuis pe
dib; puolut⁹. postulabo z tibi ero nimīū importunus.
aut hec mihi tribues. aut si me pcusser⁹ vt recedā. tñ sta
bo z tua sustinebo flagella donec ero vndiq; vulnerat⁹
nec aliud a te nisi vulnera peto. Si autē sine pcussione
blādiri voluer⁹ pseuerabo p̄stās z tua recipiā blādimē
ta. z ipe blādicie cor meū tuo vulnerabūt amore. Si āē
nec quicq; fecer⁹ vel dixer⁹: tunc cor meū vulnerabit tris
ticia z dolore. z sic sine dolore nō recedam

Circa passionē dñi sex sunt p̄sideranda

Arcu passionē dñi iesu sic p̄t hō. **Ca. III.**
se habere vt sex p̄sideret circa eā. Nā p̄mo ad imi
tandū. Scđo ad p̄patiendū. Tercio ad admiran
dum. Quarto ad exultandū. Quinto ad resoluendū.
Sexto ad quiescendū. **P**riō igit eā p̄sideret ad imi
tandū. Hec eīm est summa z p̄fectissima ch̄iani imita
tio. hec est summa z p̄fectissima vita imitādo christum
hec est summa z p̄fecta religio z r̄ligiosa p̄fectio. hec est
regula z exemplar p̄fectiōis omnis vite z p̄tutis. s. ch̄i
stum imitari in passione z morte. Sit ḡ regula nostra
vivendi passio saluatoris. z tanto ampli⁹ in hoc cōsole
mur quāto ampli⁹ ch̄io p̄formamur. z tanto ampli⁹ de
solemur quāto ab h̄ exēplari z reglā ampli⁹ elōgamur.
Sp ḡ quantū in nob̄ est velim⁹ ab oib; p̄culcari. deijci.
vilipendi. illudi. persequi. flagellari. z in diuinis obse

Pars

Quis ab omnibus exprobari. Simus nudus cum eo nudo. et nihil penitus cupiamus habere. imo habere aliqd sit nobis grauissima pena et dolor intensus. nihil autem habere plena exultatio. Abhorreamus dulcia et delectabilia degustare. et potius velimus vilibus et amaris cibari. et desideremus quod quilibet cibaria felleum nobis potius quam melleum ferant saporem. quia ipse christus felle et aceto fuit potatus. Et ut breuiter dicam considerare mus que pro nobis sustinuit. qualiter in passionibus se habuit. et nos per modulo nostro quantum possumus conformemus eidem. ¶ Secundo debet eam homo considerare ad compatiendum. Debemus enim considerare ipsius flagella. illusiones. et opprobria. et in corde nostro ruminare et imaginari quanta ibi fuit deiectio et contemptus erga dominum nostrum iesum christum. quantus dolor: quantave afflictio in corde et in corpore. Sic et ratione passionis et compassionis per peccata nostris fuit. Consideremus ergo quanta tunc amaritudine repletus erat angelorum dulcedo. quantumque aggrauabat cum non tamen pene illatio et nostra ingratitudo. et assistentis matris afflictio quam sic diligebat. et quasi deficere pre passionis dolore videbat. Ibi filius crucifigebatur cum matre. et propter mutuam et intensam dilectionem ex passione mutua erat nimia afflictio utriusque. et marie cum per inuicem paterentur. Sciebat mater quod filius patiebatur pro ipsa sicut per reliquis redimendis. sciebat filius et certissime scrutabatur quod suus gladius ex passione matris animam pertransibat. vnde passio filii erat passio matris. Eya ergo christiane hec verte et conuerte in corde tuo. et totum cor tuum reple conuictis illis et penis: vides dominum tuum et spiritum suum tuum pro te talia sustinere. Si enim ei per amorem bene vnitus fueris: tunc compatieris eide. si autem non sentis dolorem capitis: quomodo es vnus cum ipso. Et sicut plus compatiendum est capiti

Prima

q̃ ceteris membris. sic magis sine comparatione sibi compa-
ri debemus plus q̃ quantūcūq; dilecto filio vel amico
Imo pl⁹ q̃ tibi ip̃i si oīa p̃dicta paterer̃. Nūc ḡ charissi-
mi felle et absynthio atq; myrrha inebriemur: et solū ei⁹
vulnera sentiam⁹. transfigat cordis nr̃i intima ei⁹ con-
uicia. flagella et vulnera. nec in nob̃ sit qđ non pfundat
passionis dolore et affligat intense. ¶ Tercio p̃sidere
mus eā ad admirandū. Si em̃ cōsideremus: quis. que.
p̃ quib⁹. et a quib⁹ passus est multum mirari debemus.
Primo qđ patitur. s. filius dei ver⁹ summe potēs. sapi-
ens. et bon⁹. et simplici⁹ quicqđ nobilitat⁹ ei attribueris
nihil est adhuc respectu magnitudinis sue. Oīa quan-
tumcūq; bona sint et magna: sunt sicut quedā fauilla:
Imo quedā vanitas in comparatōe ip̃ius. Scđo qđ patitur
scz peregrinationē. fugam. sitim. famē calozē. frigus. tē-
tationes. horrores. p̃secutiōes. obseruatiōes. sputa. op-
probria. vincula. flagella. illusiones et dolores. plagas
et vulnera. Cōspuit em̃ gloria. p̃demnat iusticia. iudex
iudicat. inoffensus inculpatus. innocēs infamat. de⁹ blas-
phemat. ch̃s p̃culcat. occidit vita. obscuratur sol. luna
benigrat. sidera dispungunt. Et hec oīa tolerat patienter
vt agnus: cum solo nutu oēm creaturā demergere possz
in pfundū inferni. Tercio p̃ quib⁹ hec patit⁹: Pro ne-
quissimis mancipiis. p̃ sceleratissimis inimicis. imo pro
diabolicis viris: et p̃ imitationē diaboli filijs. p̃ cōtem-
ptorib⁹ diuine maiestatis et diuine bonitatis ingrat⁹. Er-
go talis et tātus talia et tāta p̃ tam vilissimis et abiectis-
simis passus est. Quarto a quib⁹. s. a sp̃ealiter p̃dilectis
et alijs p̃electis qđ oēm benignitatē ostēdit. A vilissi-
mis maxim⁹. a stultissimis sapientissim⁹: qz dei verbū
et dei sapia. ab impijs sūme pi⁹. a sanie fetidissima splē-
dor eternus. In his ḡ omib⁹ in diuine benignitatis et

Pars

largitatis admirationē eleuemur. ¶ Quarto consideremus eam ad exultandū. Exultare in ea debem⁹ de redemptione humana. restauratōe angelica. ⁊ diuina clementia. De rēdemptōe humana sine dubio nimis gaudere debem⁹ facta p̄ ch̄i passionē ⁊ mortē. Quis queso nō exultet ⁊ gaudeat cū cernit se p̄ hāc beatissimā passionem liberatū a damnatōe eterna. a culpe ignominia. a potestate diabolica? S; quis nō exultet in īmensū cū cernit deū ip̄m intm̄ diligere vt tante vilitati ⁊ penalitati subiecerit semetip̄m p̄ eo? Non (q̄ gaudeat de eius vilitate ⁊ passiōe) dico s; de ei⁹ effectū: affectusq; ⁊ amoris manifestatiōe. Quis p̄ncip̄s in regno vel imperio alicui⁹ impatoris vel regis: cernēs se tantū a rege vel imperatore diligi vt parat⁹ esset mori p̄ ip̄so: nō gauderet ⁊ exultaret? q̄nto mag⁹ nos vilissimi hoīes ⁊ nephādisimī p̄ctōres ⁊ fūi gaudere debem⁹ ⁊ exultare cū videmus regē regū ⁊ dñm dñantiū ⁊ creatorē nostrū iesum nos ita p̄tinue diligere vt imolauerit seip̄m p̄ nob̄ in tā turpi ⁊ vilissima morte. Debem⁹ etiā sup̄extolli īmensa exultatiōe. Plus em̄ sine p̄patione me diligit q̄ ego meip̄m. Gaudeam⁹ etiā ⁊ exultem⁹ q̄ p̄ ch̄i passionē restaurata est angelica ruina. Magna iocūditas debz nob̄ esse cū videmus p̄ ch̄i mortē tam nobile collegiū reparari de nobis: vt fiat vnū ouile ⁊ vnus pastor ⁊ simus vnū in vno. In h̄ em̄ dz tota celestis curia ⁊ etiā militaris ecclia gratulari. O certe amabilis ⁊ venerabilis passio saluatoris q̄ sic disiuncta p̄iungis ⁊ tam sequestrata p̄glutinas ⁊ vnīs firmissime insimul. stringisq; vinculo p̄summati amoris ⁊ felicitate gaudij sempiterni. Precipue aut̄ gaudere ⁊ exultare debem⁹ cernētes in supradictis oīb; sumā clementiaz dñi deiq; nr̄i iesu ch̄i. Hoc puro summā esse gloriā br̄oꝝ tā hoīm q̄ etiā angeloz;

¶

Prima

quanto intimius et profundius contemplant clementiam et beniuolentiam dei et imensitatem bonitatis eius. et hoc debet esse cuiuslibet contemplantis exultatio medullarum. Sed ubi queso magis apparet diffusio bonitatis diuine et benignissime clementie dulcissimi et amantissimi patris et domini nostri iesu christi quam in passione sua. ubi talia. tanta. tam turpia et grauia sustinere voluit pro inimico suo liberando et glorificando. pro vanitate quadam digna morte eterna. In istud gaudium intret homo et reficiatur magnificentia benignitatis diuine. Accedat homo ad cor altum: et in corde suo exaltetur excellentissima et inenarrabilis clementia christi passi etc. ¶ Quinto etiam consideremus beatissimam christi passionem ad cordium nostrorum resolutionem in christum. et hoc etiam per perfectam transformationem in ipsum. quod fit quando homo non solum imitatur. compatitur. admiratur et exultat. sed etiam totus homo conuertitur in eum. scilicet dominum nostrum iesum christum crucifixum: ut iam quasi ubique et semper crucifixus sibi occurrat. Immo tunc ille vere in ipsum resoluitur homo quando exiens ex se et suppositus vniuersis: imo super se abstractus ab omnibus totus est conuersus in dominum suum passum: ut nihil videat aut sentiat intra seipsum nisi christum crucifixum. illud. exprobrium et passum pro nobis. ¶ Sexto consideremus eandem beatissimam christi passionem ad quietem dulcoris interni. quod fit quando resolutus homo (ut dixi) sitibundus eandem passionem ruminare non cessat. et intrinsecus posse suum illum passionis thesaurum humiliter et deuote: liquefit amore deuoto. et feruida deuotione vel dilectione deficit a se: et rehescit in christo crucifixo. Sed quanto ei plus inheret et appodiat: tanto amplius deuotissimo amore in se deficit et liquefit. et quanto plus deficit a se amore et deuotione tanto amplius eidem dilecto pro se mortuo inheret et plus requiescit in eo: Et sic mutuo se augent adhesio amoris et deuotio donec tota

Pars

sponsa sua absorbeat ab illo camino amoris passionis dilecti. Sic in amplexibus sponsi soporata quiescit quod clamat et dicit. Adiuro vos filie hierusalem ne euigiletis neque suscite / re faciatis dilectam donec ipsa velit etc. ¶ Sic ergo circa passionem domini debet esse imitatio ad purgationem mentis et dilectionem. Passio ad unionem et amorem. admiratio ad mentis elevationem. gaudium et exultatio ad cordis dilatationem. resolutio ad perfectam conformationem. quies et pausatio ad deuotionis summationem.

¶ Qualis passio domini adaptatur quattuor affectibus animi. **Q**ua. V. **S**ed necdum ruminare cessem? christi. **S**ignificatissimam passionem. ut per eam dirigamur in omni bona affectio. fructus. sapientia. cogitatio. locutio et operatio. **S**ed primo de quattuor affectibus animi videamus: quod scilicet. gaudium. dolor. spes. et timor. In hac autem beatissima passione datur nobilissimi gaudij materia et vehemens exultatio. **I**bi est etiam omnis inutilis et nocuius gaudij resecatio. **G**audium. **U**bi est maior materia gaudij et exultationis quam circa christi passionem quam ab omni peccate diaboli liberamur. a culpa et pena absoluiamur. in dei filios adoptamur. et christo in matrimonium iungimur: qua etiam gratia elargitur. celus aperitur. gloria offertur et datur. **U**bi maior est et excellentior gaudij materia quam ut videamus nos a deo intantum diligere ut talia voluerit pati pro nobis. **E**st etiam ibi inutilis et nocuius gaudij resecatio. **C**onsidera domini nostri passionem beatissimam et videbis quomodo resecanda est omnis consolatio corporalis et omne gaudium corporale et omnis laus humana. **D**olor. **E**st etiam in hac vilissima passione materia immensa si doloris. In dolore enim domini nostri iesu christi debemus intime sibi condolere et compati. **D**ebemus etiam ei condolere et multum dolere quod peccata nostra fuerunt sibi occasio tante

Prima

abiectionis et tam imense afflictionis. **Spes** Est in
sup ibi materia spei. Qui enim proprio filio suo non peccat
sed pro nobis omnibus tradidit illum. quomodo etiam cum illo nobis omnia
donauit. **Timor** Est etiam ibi vehementer materia ti-
moris. Si enim sic pro delictis nostris passus est homo deus
(in quo non potuit esse peccatum) quanto magis punient pecca-
tores. Si enim sic actus est in viridi: quid fiet in arido? Inui-
cem autem coniunge. scilicet gaudium et dolorem: spemque ac timorem;
ne desperationem incurras vel presumptionem. Et sic aliquoties
adaptatio de quattuor animi affectibus patet.

¶ Quo passio domini adaptatur singulis virtutibus: et
primo quomodo fidei. **Ca. VI.**

Nunc aliquantulum de virtutibus videamus diuinis.
Quid dicemus de fide? Dico quod hec est robur et
fundamentum totius christianae fidei vel religionis.
Peto an deus erat ille qui passus est: an non? Si sic ha-
beo propositum: quia ipsa passio veram humanitatem demon-
strat. et sic patet ipsum esse verum deum et hominem. Si autem dubitas
ostendendo tibi ex ipsa passione ipsum fuisse deum. Nam si non erat
deus et dicebat se deum esse: erat superbissimus hominum: imo
et demonum. quia lucifer nunquam dixit se esse deum: licet quan-
tum ad aliquid voluerit esse similis altissimo. Sed sic super-
bum impossibile est tantam deiectionem, illusionem, passionem
et ignominiosam mortem subire tam voluntarie, tam hu-
militer, tam pacifice, et velle culpatoribus reputari. **¶** Quod
christus se deum ostendere noluit sed multotiens occultauit. Si
enim non erat deus et volebat se ostendere deum: quicquid fuis-
set vilitatis, fragilitatis et deiectionis occultasset pro posse.
Ideoque nec famem, nec sitim, nec laborem, nec fatigationem,
nec lachrymatorem, nec timorem, nec ullum dolorem ostendisset
sed si habuisset libenter occultasset. Nec enim multum cu-
rasset se ostendere hominem: et maxime passibilem et mortalem;

Pars

sed q̄ videret esse apparentie. sublimitatis. z magnificē-
cie. vt posset aliquo modo credi de⁹. Suffecisset superbo
credi de⁹: nō multū curasset reputari hō. Cū hec simul
credere sit difficillimū nimis z par ad elationē superbi
faceret reputari hō mortalis. ¶ Q̄ volūtarie passus
est. Quō obsecro dixisset. trist⁹ est aīa mea vsq; ad mor-
tem: quō se dixisset filiū hoīs. si dicas q̄ non voluntarie
sed inuite passus est hoc stare nō p̄t. qz ip̄e dixerat. Ec-
ce ascendimus hierosolymā z fili⁹ hoīs tradet vt cruci-
figatur zc. ¶ Nō p̄dixit oīa. ¶ Q̄ nō ad aliquā deceptio-
nem hoc fecit. Si dicas q̄ hec ad deceptōem fecit: h̄ ni-
hil est. q̄ scz aliquis se velit morti tradere p̄pter aliquā
deceptōem. ¶ Q̄ non simulatiue h̄ vere moriebat. Si
dicas q̄ videbat mori sed nō moriebat. Ad hoc dico q̄
nullo mō hō q̄ntumcūq; maliciosus seu etiā diabolic⁹:
nec etiā diabolus hoc fecisset: qz non erat ista via tradē-
da ad credendū aliquē nō deū esse deū: h̄ poti⁹ moriebat
Q̄ patet qz discipuli eius relicto eo abierūt. z (vt d̄r)
in sola p̄gine remāsit fides ecclie. Stultissimū em̄ z in-
credibile est nec etiā licet dicere nec etiā cogitare q̄ hō
quantūcūq; diabolic⁹ p̄curaret se ab om̄ib; p̄ deo co-
li. tam ignominiosa morte z vilissima deiectione: h̄ poti⁹
e contrario. cū passio crucis sit iudeis scandalū. gentibus
aut stulticia. Ex qua gloriosissima passiōe arguit iesum
christū non esse tm̄ vex hoīem: h̄ etiā vex deū z om̄iū
dñm. Itē si solam humanā laudem quēreret z appete-
ret. nonne descendisset de cruce qñ iudei dixerūt. descen-
dat nunc de cruce z credimus ei: Hec em̄ via passiōis
ignominiose et si non esset expediens hoī decipe volenti
(vt ostensum est) tm̄ p̄gruentissima fuit deo saluare cu-
pienti rōne sue bonitatē. potētē. z sapie. q̄ nō p̄curabat
nisi n̄rā redēptōē z salutē: obediēdo p̄ri vsq; ad mortē.

Prima

De Spe et Charitate **Ca. VII.**

Autem hec gloriosissima passio non solum fidei fundamentum: sed et spei erectio ubi seipsum donavit. et charitati inflammatio ubi se pro nobis immolavit.

De quatuor virtutibus cardinalibus **Ca. VIII.**

Autem nihilominus exemplum et ratio perfectissime prudentie. temperantie. fortitudinis. et iusticie: sicut intelligentibus apparet manifestissime. Et hec sufficienter aut de theologicis virtutibus et etiam cardinalibus. De quibus tamen latius tam in precedentibus quam etiam in sequentibus patet.

De Septuplici ascensu contemplationis in passione secundum septiformem gratiam spiritus sancti **Ca. IX.**

In hac etiam gloriosissima passione gloriosissime relucet speculum sapientie et intellectus. filii. et fortitudinis. scie. pietatis et timoris. Sed qualiter ibi sit et apparet summa sapientia et sensus consummatus cogitare de ea et quod sapientissimum homo fiat in illa: et de aliis donis pertractare per singula nimis est plerumque. Adhuc tamen charissime frater potes in preclarissima passione: quam nominare sum indignus: septem ascensus siue gradus contemplationis evidenterissime speculari secundum septiformem gratiam spiritus sancti. scilicet donum sapientie et intellectus etc. Nam in illa beatissima passione crucifixus cum Christo ad acumen contemplationis ascendit per sapientie donum hoc modo.

Ascensus primus siue gradus in passione domini per donum sapientie

Consideratio sapientialis est in hac vilissima passione: quoniam homo considerat potentissimum pro nobis conculcari sapientissimum ad modum stulti illudi. optimum amaritudine repleti. et tanquam pessimum turpissima morte damnari. Et ex hoc surgit mens in quadam admiratione tante di-

Pars

gnationis diuine et tunc erga nos benignitas indignos.
Et tunc cum masticat illam passionem domini sui iesu
diligenter admirans in ea excellentissimam benignita-
tem domini dei nostri iesu christi erga nos seruulos suos.
Incipit mentis desiderium et amoris ardor erga dominum
nostrum iesum christum incendi et quadam auuiditate hanc
excellenter passionem et immensam saluatoris cle-
mentiam ruminans incipit eius gustus animi modo quo-
dam ineffabili dulcorari. appetitus refici. et totus homo
interior alienari a se et quietari in christo. **O** mira et a
seculis res inaudita. In ineffabili amaritudine dulcor
indicibilis reperitur. et in hoc perficitur contemplatio specu-
lantis. quia summam et inenarrabilem dulcoris suauita-
tem quam sentit in consideratione illius summe clemen-
tie qua dignatus est pro nobis mori coniungit cum ama-
ritudine inestimabili quam sentit compatiendo doloribus
domini nostri iesu christi passi. Amaritudo enim compassionis
animum recolligit et unit. admiratio diuine clementie in ea-
dem passione animum iam unitum eleuat et totum in deum
diffundit. **O** mira passio: ineffabilis potatio. o perfectio
impreciables. o mixtio inestimabilis. Intimus dolor in-
terne passionis cum immensa exultatione diuine bonitatis.
Et quia ibi inenarrabilis amaritudo cum inenarrabili dul-
cedine reperitur. ideo inter utrumque contemplans animus ob-
stupescit et alienatus et quasi ebrius corruit totus in deum.
In passione illius amaritudinis fit quasi aurum in fornace
aia purissima. In consideratione vero illius clementie et be-
nignitatis fit aia ab illo sole iusticie splendidissima. Fit
quidem illa amaritudine homo innocentissimus. fit illa be-
nignitate deuotissimus. fit homo interior illa amaritudine
abstractissimus. et fit illa clementie immensitate diuinissimus.
Quid dicam. Extaticus fit aspectus interior. et ab illa ineffa-

Prima

bilis clementia absorbetur et tunc requiescit sponsa cum
sponso et mira suauitate sopit. ¶ Secundus gradus per
donum intellectus. ¶ Est etiam ascensus in preambuli
passione per donum intellectus hoc modo. Eo enim quod homo cogi-
tat quod filius dei voluit per ipso redimendo talia sustinere,
recognoscit quante dignitate quateque nobilitatis sit anima
sua per qua redimenda voluit filius dei mori. et hoc ipso ad
nobiliores animas. Et quia illud preciosissimum sanguinem per anima
sua dealbando effusum esse agnoscit. dedignatur se vilita-
tibus vicioz inquinari. Quia cognoscit etiam per illam bea-
tissimam passionem ruinam angelorum de hominibus reparari. ideo pro-
uocat et animatur ad angelice viuendum et in celestibus puer-
sari. Et quia videt christum in cruce totum per nos expositum
tribulationi. iam sibi omnia leuia videntur dum non possit il-
li soli viuere et placere. Recogitat quomodo ab ipso christo dis-
lectus est quem per se sic videt ignominiose et acerbè tracta-
tum. et amore ipsius accessus illud latus beatissimum per suo
modulo nititur inroire quod per se ac sibi dinoscitur esse aptum.
Ardescit quasi ignis animus eius. et cum christo toto corde
desiderat crucifigi. Suspirat. anhelat et anxius totaliter
illa passione perfundi: et plenarie in suum dominum crucifixum
transformari. In seruitute et miseria se reputat esse nisi
conseruetur in sanguine redemptoris. Non se reputat ho-
minem sed bestiam: et peius quam bestiam nisi sit vestitus dominica
passione. Abhorret negligere tam nobilissimum dei be-
neficiū. et ideo spiritus vel quasi vult meditari de ipsa passione. Si-
cut enim vult spiritus redemptor manere. sic spiritus vult redemptionis
pretium in corde portare. suam vitam et suas delicias repu-
tat christum passum: et ideo spiritus pueratur cum illo. Quod quātus
dolor quātaque tristitia si videat cor suum ad aliqd aliud
inclinari. Inebriatur se christi cruore. et iam dedignatur perfrui
alia re. Nam sanguis christi ornat genas eius ut christifor-

Parā

nis sit pura christi sponsa. Agnoscit enim q̄ apertione
lateris eius copulata est in p̄ngiū ei⁹. Et iō sp̄ vult stare
ad latus ei⁹. Palpat ⁊ tractat sp̄sum suū vulneratum
⁊ totū vulnerat cor ei⁹. applicat cor suū vulnerib⁹ sp̄si.
pligat ⁊ signat indissolubili vinculo charitat⁹. ⁊ sic col-
ligat vulnerata sponsa cū vulnerato sponso: ⁊ vuln⁹ vul-
neri copulat. Emanat sponsi sanguis in vulnera sp̄se.
⁊ ip̄a deficit dolore. amore liquescit. ibiq̄ requiescit.

Tertius gradus p̄ donū p̄siliij. **T**ertius
ascēsus est in illa btissima passione p̄ donū p̄siliij h̄ mō.
Recogitat anim⁹ p̄templant⁹ q̄ dñs n̄r iesus christus
crucifixus vsq̄ ad crucē mortē fuit obediens p̄i. oī vili-
tati. abiectiōi ⁊ derisui subiect⁹ p̄ nob. paternū cū sua
deiectiōe req̄rens honorē: vt sicut q̄ntū ex p̄te n̄ra erat.
p̄ctis n̄ris inhonoraueram⁹ euz. sic seipm inhonoraret
ignominiose moriēdo p̄ nob. Recogitat etiā q̄ etsi xp̄s
sp̄ fuerit paup. in cruce tñ paup̄rimus fuit. cū expoliat⁹
nudus remāsit pendēs in ligno. Recogitat etiā q̄ i cru-
ce fuit amaritudine ⁊ dolorib⁹ plen⁹: q̄ angeloz dulce/
do ⁊ solaciū erat. Elongata em̄ fuit ab eo oīs delecta-
tio ⁊ p̄solatio tp̄alis. Ex his ḡ p̄surgit animus ad filia
faciendū. ⁊ iam se abstrahere cupit ab oī appetitu hono-
ris ⁊ ab oī rez possessione. ac ab oī corpali consolatiōe.
Primo ḡ intuens ch̄m dñm suū abiectū ⁊ vilificat⁹:
non iam temporalem honorē appetit: s̄ toto corde de-
siderat cū dño suo oēm vilitatē. abiectiōem ⁊ derisionem
subire. in q̄b posset dño suo aliq̄liter conformari. hono-
res tanq̄ vilissimū sterc⁹ abhorret. Jam non desiderat
placere hoīb⁹: s̄ poti⁹ quantum in se est oīb⁹ displicere ⁊
ab oīb⁹ abhorreri: sp̄ tñ ad dei honorē. Et etiā si indiffe-
renter esset vtrūq̄: vituperiū poti⁹ appeteret q̄ honorē
Sunt em̄ ei fetidissime sanies laudes sul. de seipo. vñ

E

Prima

solum diuinas laudes requirit. ibique totus effluit. resoluitur. et siti inextinguibili inestimabiliter in omnibus solum diuinum honorem requirit. Nam non ad se reflexus nec ad aliam aliquam rem: sed totus rectissime tendens in deum. Tunc maxime letatur eius animus quando cum vituperio suo honorificat deum: quod ad utrumque anhelat cor eius et utrumque respicit in christo crucifixo fuisse. Sed quid dicam de paupertate? Semper vellet esse nudus cum nudo in cruce. dolor enim sibi est intimus aliquid habere: gaudium maximum non habere: siue in proprio siue in communi: siue quantum ad dominium: siue quantum ad usum. Usus enim paupertatis maxime ei placet. Sed quod necessitas aut spiritualis utilitas non permittit eum aliquo et vsibus indigere. ideo semper quod ad honorem dei videt esse tenet ea. sicut tamen quasi gladium acutum in corde. Et ideo paucioribus utitur quibus potest alleviare se ab eis amplius quam potest. nec delectatur in multiplicando sed gaudet in abiciendo. Sed quid de corporis consolationibus et deliciis dicam: ab omni breuiter consolatione quam non est a deo vel secundum deum vel in deo se abstrahit quantum potest. Sed desiderat amaritudinem et afflictionem cum christo repleri. quicquid complacet suo corpori aut corporis sui oblectationi corde abhorret. Non potest gaudere. non potest letari nisi videat se illis beatissimis vulneribus reformari. horret in consolationibus. in amaritudinibus et doloribus gaudet. Sic egregie contemplator per donum consilii in passione christi se ab omnibus abstrahens totus in deum tendens super omnia eleuatur a seipso abstractus solum in dei honore. in christi vilificatione et afflictione cor suum et sua meditatio peruersatur. Nam solus cum solo peruersatur et circa diuinos honores. circa eternas diuitias. circa imensas dei delicias negociatur. in predicta passione anima delicata delectatur. Ibi habitat. ibi requiescit. in domino deo suo dulcoratur cor. liquescit pectus. mens supra se eleuatur. inebriatur anima spiritualibus deliciis et in eis sepelitur.

Par 3

¶ Quartus gradus per donum fortitudinis
¶ Quartus ascensus est per donum fortitudinis per hunc mo-
dum in predicta passione. Nam anima diligenter illam passionem
domini sui ruminans: considerat christi fortitudinem. aggrediendo.
tolerando. subiugando. In aggrediendo tam volutarie tam
opprobriosa certamina: offerendo se ad tam vilia et acerbis-
sima proferenda pro nobis idolatris et inimicissimis suis.
In tolerando tam acerba et vilia a creatura sua quam in
momento destruere posset quasi mansuetissimus agnus
immo sine preparatione mansuetissimus in tolerando. In sub-
iugando se in cruce diabolum dominus superavit. et mortem mori-
endo destruxit Sic et fortis christi miles et imitator domini
sui quanto res difficilior est quantoque ignominiosior tan-
to feruentius et ardentius atque libentius aggreditur eam. dum tran-
sit ad dei honorem et laudem: aut aliorum salutem: vel propter aie
utilitatem: quod totum ad honorem diuinum est. Nam nihil ei dif-
ficile esse vel ignominiosum videtur dum pro eo facit quod pro
ipso indigno talia est aggressus. imo omnia dulcia. omnia ama-
bilia. omnia laudabilia et desiderabilia iudicat. Quanto
magis assimilatur illi ignominiose passioni illa libentius
astringit: amplectitur audire. Hec querit. hec recogitat. hec sen-
tienti animo adimplere desiderat. Non dicit: quare mihi imposi-
tum est hoc vel illud non? sed dicit. quare non subeo hoc et illud gravissimum
et vilissimum opus. Et ex hoc nititur etiam imitari dominum suum
iesum in tolerantia passionum. Fit enim agnus et coram se ton-
dentibus. iridentibus et flagellantibus obmutescit penitus.
immo in omnibus his arridet cor eius. videns se domino suo con-
formari et pro merito digna pati. et eo ipso dominum honorare
Imitatur etiam dominum in fortitudine dominandi. Subiugat
enim sibi omnem animi sui appetitum: ut ad nihil nocuum. nihil
vanum et inutile extendatur. Quasi castrum fortissimum
cor suum custodit: ut non solum nociva: sed nec etiam ociosa vel

Prima

infructuosa pmittat ibi vagari. **O**mni custodia custo-
dit cor suū. z sp vult diuina vel ad deū suū tendētia ru-
minare. Et qz duz in hac vita sum⁹ sp vel qsi sp tritico
palee admiscens. idō sp vētilabz tenet i manu ad cōti-
nue pflandū z purgandū areā suāz. In ostio cordis sui
ip⁹ statuit versatīlē gladiū vt ipm qsi dei padysum cu-
stodiat diligēter. Quisqz cogitat⁹ in corde suo vesi vo-
luerit ligno vite. hunc diligenter fouet z nutrit. q̄ nō ad
lignū vetitū solū aspectū direxerit. illum statim a corde
suo abscidit. Nō ibi introit⁹ colubz tortuosi nec mulie-
bris cogitatio rperit. Et si inueniat cū vituperio z quo-
dam impetu remouet. solūqz ibi virilia nutriunt. Hic
vere pōt diuine pteplationi adherere q̄ purgato corde
z mūdo corpe incedit. Nō em̄ leuat oculos ad vana. nec
aures ad inutilia vel nociua. nō nares ad odorifera. nō
gustū ad dulcia. nō tactū ad mollia. s̄ totalit̄ interius z
exter⁹ cū oī diligētia se custodit. z dñā sui plenarie fm̄
q̄ p̄t assequi in hac vita. Sicqz ppter sui puritatē aptis-
simus fit ad susceptōem diuināz irradiationū. Liben-
ter in tam puro habitaculo habitat sol iusticie z fulget
in qbuslibet angulis ei⁹. In intimis ei⁹ resplendet cla-
ritas hui⁹ solis. qz nec impediēs iuenit nec resistēs. splē-
det z resplēdet donec illd cor purz absorbeat diuina cla-
ritate. Tunc aīa sup se eleuata diuinā caliginem intrat
tūc clamat z dī. Et nox illūinatio mea i delitijs meis

¶ Quint⁹ ḡdus p donū scientie ¶ Quintus
p donūz scie ascensus est in beatissima passione dñi nrī
iesu ch̄zi. Et si vel accipe donū scie i medio natiōis pue
z puerse prudēter puerfari: pmo de h̄ clarissimū specim̄
inuenies in hac btissima passione. Possum⁹ tñ pfaturz
donū scie accipe put est inferiorz pgnitio: put ipa st̄ au-
gilantia z inducētia ad spūalia z supcelestia pteplāda.

Pars

et hoc in passione dñi nostri iesu ch̃risti inuenire poterimus. maxime cōsiderantes correspondētia figurarū. Et repies ibi mirabilē thesaurū sub illis figuris absconditū: in quo mira deuotōis suauitas et aīarū satietas fodiētī cū diligētia elargit. Videas g̃ qualiter figure et diuina scriptura in ch̃risti passione clarescunt. et inde postmodū alti⁹ eleuare ad admirandam sapiām et clementiā dei patr̃s nr̃i: q̃ sic ad vtilitatē nostrā oīa tā diligēter ordinauit. Oīa g̃ inq̃tum possum⁹ ad ch̃risti crucifixū reducamus. Dicam⁹ igit. In p̃ncipio creauit de⁹ celū et terrā. i. in filio sic crucifixo angelicā et humanā naturā restaurauit. humanā redimēdo: angelicā de hoīb⁹ reparādo. Dixit deus: fiat lux. Ipse in cruce lux est expellēs om̃es p̃ctōrū tenebras: p̃ sui p̃ntiam faciēs diem: et p̃ absentiarū noctē. Fecit etiā firmamentū in medio aquarū in cruce diuidēs cōsolatōes t̃pales ab eternis. vel diuidens aq̃s sapientiē humane ab aq̃s sapie diuine. ṽl diuidēs aq̃s viciōrū ab aquis gr̃arū. vel aq̃s tribulationū ab aq̃s diuinarū cōsolationū. Item in ch̃risto ex̃te in cruce cōgregate sunt aque q̃ sub celo erāt: qz de⁹ posuit in eo oēs iniq̃tates nostras. i. penas p̃ nostris iniq̃tatib⁹ debitas. In eo p̃o facta est cōgregatio aquarū. qz in eo fuit diluuiū passionū. tribulationū. amaritudinū et opprobriōrū. et iō gr̃a sui terra nr̃a apparuit arida. Qui em̃ p̃ p̃ctis nr̃is digni eram⁹ mundatōe oīs pene: liberatī sum⁹ merito passionis sue. Vñ x̃e ip̃e fuit mare magnū et spaciosū nimis et p̃fundū. Et sic discurre p̃ sc̃pturas fm̃ q̃ dñs tibi dabit. qz q̃si infinita inuenies ibi q̃ pulcerrime dñicā passionē designāt. Nec tñ si multo pl⁹ sine cōpatōe eēnt sufficerēt ad ip̃am plenarie declarandā. Et si q̃s bene et diligēter eas sc̃pturas recolligeret et videret in q̃ ista et illa ch̃risti passionē demonstrarent: videret in hoc eis mira

Prima

bilem correspondētiā z audiret ibi mirabilē melodiam
q̄ miro mō dulcoraret cor suū z faceret eū ingredi i san-
ctuariū dñi. Accipe vnā quantūcūq; vis alienā figu-
ram de passione dñi nr̄i iesu ch̄zi z videb quanta est ibi
dulcedo si bñ cū diligētia rumīnēs. Vnde obsecro illam
abrae figurā de vitulo quē trib; angel; ad vescendū de-
dit quantā dulcedinē p̄tinet p̄templatōis: q̄ tñ in appa-
rentia paz vel pua apparet. Quantā ḡ p̄tinet dulcedi-
nem q̄ in ip̄o p̄mo aspectu ip̄am mentem dulcorat. sicut
est illa ligni vite in medio p̄adyssi. i. ch̄zi in cruce in me-
dio ecclie: siue in corde p̄ginis q̄ erat sicut p̄adyssus. z de
fonte egrediēte de loco voluptat;. i. de latere ch̄risti zc.
Quid est obsecro abraam vitulū tenerrimū de armen-
to dare ad vescendū trib; viris: nisi deū patrē filiū suū
vnigenitū incarnatū. inocentissimū. imo gr̄e z veritatē
plenū p̄ nostr; iniquitatib; tradere morti crucis. Et qd est
tres viros vitulo vesci: nisi ex illa passione toti satisfierē
trinitati. q̄ erat p̄ nr̄is iniquitatib; ad iusticiā famelica.
In hoc apparuit illi; figure dulcedo: q̄ p̄ abraā intelli-
gitur deus pater. z p̄ vitulum fili;: z p̄ illos tres viros
ip̄a trinitas. cū tñ nō distinguant p̄r z fili; ab ipsa trini-
tate. nisi qz sunt de trib; p̄sonis due. In hoc dico appa-
ret ineffabilis mira z inestimabilis dulcedo cordi con-
templātis: qz deo ad iusticiā famescēte in seipm p̄pter nē-
miā benignitatē suā iudiciū flexit: alioquin deuorasset
nos iusticie fames: qz nō erat q̄ satisfacere posset illi ap-
petitui nisi iste vitul; tenerrim;. De; ḡ p̄r tradidit fili-
um suū oī afflictioni z derisui ad satisfaciendū sibi z fi-
lio z spiritui sc̄to p̄ iniuria eis; illata a nob. Quid est h̄c
Nūq̄d qz offendim; eū debuit seipm iudicare. nonne
aliter potuit vindicare se nisi adiret penā offense. Ipse
ch̄ristus erat offensus a nobis. z itez iudicat; fuit a nob.

Pars

bis: et in nobis: et pro nobis. et hoc secundum diuersas naturas: tamen eadem persona fuit offensa et iudicata. Comede ergo et tu frater dulcissime de vitulo abrae. si vis mirabilem refectionem habere. Attende etiam quicquid in figura sequitur: Filius abrae promittitur de sara post vituli comestione. cum essent ambo senes prouecteq; etatis. Quid est hoc? Nunquid post mortem christi nascitur denuo christus? qui per Isaac intelligitur. Sic certe in cordibus nostris. Nam iste Abraam senex est deus pater qui antiquus dierum in Daniele vocatur propter principalitatem auctoritatis que residere consuevit apud senes. Non enim in eo est durationis successio. Nam etsi propter immensitatem sit eius duratio interminabilis vite possessio: tamen propter nimiam simplicitatem est tota simul. Iste pater antiquus de sara antiqua post vituli comestione genuit Isaac. id est unicum filium quem genuit et generat ab eterno. id est postquam pro nobis in cruce imolatus est in mentes nostras omni malicia antiquatas misit. non per loci mutationem. sed per mentium nostrarum irradiationes. et tunc ridere vere potuimus: quia dulce lumen et delectabile oculis solem iusticie intueri potuimus. Et ideo vere Isaac dicitur risus noster. Sed nunquid domino mirabile fuit quod antiquus de antiqua generaret. Ita omni admiratione est dignus et gratiarum actione quod ille qui est summe maiestatis et antiquus propter auctoritatis principalitatem vilissimarum animarum et idolatrarum omni malicia antiquarum voluerit recordari. Sed hoc maxime mirum videtur: quod post mortem vituli. id est filii. quando eorum digni eramus carentia eius: quod ipsum occideramus. Fecit ergo benignissimus dominus antiquato tempe et antiquata malicia nobis bene: quod fecimus ei male. occidimus filium suum et illa morte nobis ipsum donauit. Vide et at-

Prima

tende mirabilia dei. Sed nōne anxialis in corde in nouissimis diebus iam sene sara. Quid si sara mortua esset quid si paululum expectasset quā tanto distulit tpe. Nonne defecissem⁹ in iniquitatibus nostris nisi esset ysaac amplius risus noster. Sed quare pl⁹ mō q̄ p̄us. Nōne qz abūclauerunt iniquitates nre p̄ ceteris. Grās tibi dñe iesu grās agim⁹ qz recordat⁹ es nostri repugnātibus meritis nostris. Totū ḡ me tibi debeo: imo in infinitū pl⁹ q̄ totum si possem. qz nō solū me fecisti totū: s̄ imensa etiam benignitate tua me refecisti. Accedā ḡ et attendaz ad te tot⁹ et tibi totalit⁹ adherebo. Ibi quiescat cor meū. et de cetero p̄ deuia nō discurrat. Sic ḡ in predicta passione mens eleuari d̄z p̄ sciam figuraz correspondentiū et p̄figurantiū ip̄am beatissimā passionē. Debet em̄ eas cum summa diligētia ruminare. et in illos diuine bonitatis et benignitatis thesauros p̄ ip̄az considerationem introire donec intm̄ eleuet⁹ ut tota mens in ch̄m suū dñm vulneratū totalit⁹ pfundat⁹: et ei⁹ amore absorbeat⁹ cor eius. Hoc tñ donū dei est totūqz ab ip̄o petere et recognoscere debet. faciat tñ qd̄ in se est.

Sextus gradus p̄ donū pietatis. ¶ Sextus est etiā ibi ascēsus p̄ donū pietatis. Cū em̄ hō cōsiderat illa itima pietatis viscera dñi nri iesu ch̄i q̄ sup nos effudit i cruce talit⁹ moriēdo p̄ nob̄ mouet⁹ et apitur cor eius erga proximū suū ut libēter p̄ salute sua se totū ei impēdat p̄ quo videt suū dñm crucifixū. Dilatat⁹ cor ei⁹ ad sanguinē xp̄i redemptos. et sicut toto corde cōpatit⁹ dño suo iesu xp̄o i cruce pendētē: ita itime et q̄si sibi imetip̄i cōdolet primo suo ab ip̄is vulneribus recedētē: imo istū preciosum sanguinē p̄culcat⁹. Iō vulnerat⁹ cor ei⁹ p̄pter contemptū sui dñi vulneratī. et p̄pter passionē. s. primi: beatam vitā in eternā mortē volūtariē p̄mutant⁹. Dei vi

Pars

det p̄emptū. mortē christi filij dei vnigeniti p̄emptū
eiusq; p̄ciosissimū sanguinē p̄culcatū: nobilissimā crea-
turā dei imaginēq; insignitāz voluntarie tre ad infernū
suspendiū. Et sicut malis p̄doletata z bonis p̄gaudet.
vidēs eos recipiētes effectū vulnēz iesu ch̄i. Cū oībus
intrat vulnera illa z fit vnū cū illis. Cum gaudētib; de
bono gaudet. z cū tristantib; de malo tristat. Quēlibet
primū reputat sicut seipm: vidēs se z primū esse ab eo/
dem creatos. p̄simili imagine insignitos. eodē sanguine
redēptos. z ad idē premiū ordinatos. Et ex h̄ precipue
ad primū cor suū aperit: qz videt dñm suū p̄ oībz crucifi-
xum. z idō ipm in oībz req̄rit. in oībz cōsiderat. z in oībz
p̄ suo modulo intuef. s. xpm suū p̄templās. totusq; est p̄
primi qz tot⁹ est crucifixi. Quāntū cordis gaudiū quā-
tumq; tripudiū cū videt primū suū dñm bonis opibus
honorare. Nō inuidet. nō emulat. nō detrahit. non re-
trahit. nō impedit. nō retardat. signis. dictis. aut factis.
causaliter seu occasionaliter: s̄ totaliter sitit primi p̄fe-
ctum z detestat defectū vtrūq; reputās sicut suū. Et h̄
maxime placet dño n̄ro iesu ch̄o crucifixo: qz p̄ aīaz sa-
lute z paterno honore est ip̄e affix⁹ i cruce. Aīaz salus
honor diuin⁹. p̄passio primi. z inflāmatio sui sunt p̄pe
attēdenda in vulnerib; ch̄i. z p̄ illō pietat⁹ donum mō
mirabili aīa eleuat in deū suū. Quē em̄ hō in cōstū pōt se
nitit⁹ p̄formare illi diuine pietatī quā erga nos manife-
stauit in cruce. tunc aīa p̄cipue p̄placet ip̄i ch̄o. Et idō
sibi p̄formatā. sibi dilectā. pietate aptā ad suos ample-
xus tanq; sp̄sam electā adducit. Hāc amat. hanc dili-
git. hāc ad se stringit. quā videt secum idē sentire sibi cō-
patiēdo. idē s̄ape deū honorādo. idē zelare aīas sitien-
do in seipm transformari nimio amore ardēdo. Ideo
pietas ad oīa utilis est. q̄ z diuinū honorē appetit. z des

f

Prima

lores ab animabus expellit. et animarum fructus facit. et christi sanguinem in anima sua requirit. et amorem erga deum et proximum erigit et ignit recte. Attendamus ergo charissimi quia pro certo credo quod istud donum inter omnia et forte pre alijs animo firmiter credo quod pre alijs placet domino deo nostro iesu christo. Faciamus ergo obsecro beneplacitum eius et pietatem suam hauriamus de latere eius. Simus omnes unum in uno domino nostro crucifixo. et nihil nisi iesum crucifixum in primo requiramus. et sic in primum tendamus ut spiritus in christi vulnera recurramus cum ipso. Non primum nostrum aspiciamus ut pulcrum augeamus homini quod animam retrahere a christo vel eius amore possit: sed ut christi morte redemptum sanguine christi perfusum. Anima primum cum sanguine christi intret in cor nostrum: nihil nobis sit difficile. nihil videatur vile. etiam ignominiosa morte mori pro illo pro quo dominus noster est cum tanta ignominia crucifixus. imo omnes faciamus pro animarum salute omnem afflictionem. omnes ignominias et mortem etiam turpissimam sustinere. Sit unusquisque primus sicut cor nostrum pro quo fuit cor vel corpus domini nostri iesu christi tot doloribus aggravatum. Multiplicemus proinde predicationes. exercitationes. bona exempla. orationes. ieiunia. genuflectiones. vigiliis. et vilificationes pro animarum salute. Hoc sit officium nostrum. hec gloria et consolatio nostra semper pro animabus aliquid deo offerre. Non cesset lacrymarum fons ab oculis nostris pro nostris et proximorum peccatis. Sufficiat nobis in his doloribus in hac valle miserie satiari. Super proximorum peccata et nostra pendeant in oculis nostris. imo intrent et penetrant intima cordis nostri. et spiritus ubique et in omnibus dominus noster iesus pro peccatis nostris crucifixus occurrat. Hec pietatis ascensio totum emollit cor et dilatat. et inter christi amplexus collocat et detinet.

¶ Septimus gradus per donum timoris recte.
¶ Septimus gradus ac ultimus ascensus est per donum

Pars

timoris: a quo omnis pfectio actionis et cōtemplatiōis
conseruat dumtaxat vt seruitus excludat. Et iste est as
census per hunc modum in passione domini nostri iesu
christi. Quando em̄ hō videt q̄ filius dei dñs deus su
us natura humana assumpta tāta pro peccatis nostris
sustinuit et tam grauissime peccatū nostrū in se iudice in
nocētissimo: imo deo nostro pijsimo vindicauit: consi
derat quanta pena. quantis opprobrijs atq; illusionib;
et flagellis dignus est ipse qui ip̄am nequiciā ppetrauit
Cognoscit etiam ex hoc quantū pctm̄ suū summe ma
iestati displicuit. et quantum ipsum abhorruit dum ad
ipsum abluendum suū filium tradidit morti crucis. Si
cut em̄ deo displicet filij p̄emptio et occisio. sic suo modo
ei nostrum displicet peccatum pro quo facta est illa tra
ditio. imo tñ peccatum nostrum abhorruit vt potius
mortem filij q̄ peccatū ipsum sustinuit: magis sibi pla
cuit filium tradere cruci q̄ dedecus peccati sustinere.
Videat ergo homo et p̄sideret quantū illam summam
maiestatē offenderit: dum ip̄m deū etiam post tale iu
diciū p̄temptit. et rursus (quantū in se est) dei filiū cru
cifigens. Mirum est quō homo nimio timore non con
tinue tremat corā deo quē offendit: sicut tremuit popu
leum foliū cū a magno vēto remouet. et deberet q̄si in ci
nerem et terrā p̄ timore resolui. Recurram⁹ ḡ charissi
mi ad vanitatē et nequiciā nr̄am et diuinā offensam. et co
ram ip̄o nos humiliem⁹ quantūcūq; poterim⁹. qz ad
huc modicus est s̄m qd̄ p̄grueret neq̄tie nr̄e et maiestati
sue. Paueam⁹ atq; vereamur oculos nr̄os ad celum le
uare: et tundam⁹ pectora nostra more publicani vt no
bis peccatoribus misereatur. Dicamus. Magnū est
si dignabitur aspicere nos q̄ pro vilissimo stercore p̄te
psimus ip̄m. Timore reuerentiē illius summe maiesta

Prima

et in nihilum prout possumus redigamur. et de cetero
de nobis non nisi vilia sentiamus. Contra nostram pravam nequiti-
am aitemur et nos ipsi nostri iudices simus. vindicemus in nobis
iniuriam domini nostri. et quantum possumus nos perculcemus dicentes
vniuersis intra se. Si per peccatis meis dominus meus ita vilifica-
tus est et afflictus: quanto mee vilitati et afflictioni parcere
potero quam peccaui. Absit a me ut de cetero presumam de me
nisi detestabile vilissimum et abominabile stercus. cuius fe-
tozem ego ipse sustinere non possum. ego ipse quam precepisti dominum
meum. et per quam mortuus est dominus meus iesus. Nam horrent me
vestimenta mea. et mihi videtur quanto me non detestatur omnis cre-
atura. quia omnem creatorem precepisti. Sic tamen timere debemus
ut spiritus de dei infinita clementia confidamus. quia certe in infinitum
sua bonitas excellit maliciam nostram. Et iste supradictus
timor et humilitas et reuerentie est mire ascensionis oc-
casio. quia tunc precipue ducit homo ad superabundantiam gratie.

¶ Sed ne tibi displiceat charissime frater si huius
timoris occasione aliquam disgressionem fecero a dominica
passione. intendo enim tandem reuerti ad illam. Ut plenius
huius timoris preceptum tibi exprimere valeam. Nam mihi videtur
quod tota huius mundi machina per me et pro me nephandum
proclamet et dicat. Iste est ille qui dominum deum nostrum precep-
sit et premit. Iste est ille vanissimus et nequissimus qui plus va-
nitatem quam dominum dilexit. Iste est ille pessimus et ingratus
qui plus diabolicis figmentis quam diuinis beneficiis est tractus.
plus sibi placuit diabolica nequitia quam diuina beniuo-
lencia. magis elegit esse seruus diaboli quam filius dei. Iste est
qui in presentia dei ei iniuriari non timuit. Iste trahi non po-
tuit diuinis blanditiis nec diuinis terreri iudiciis. Iste
certe est qui diuinam potentiam. diuinam sciendam. diuinam sapi-
entiam. diuinamque bonitatem suis maleficiis precepit. et quantum in se
fuit irritum. Plus timuit vni infirmissimo viro iniuriari

Pars

¶ summe potentie dei. Plus verecūda habet corā aliquo
vilissimo rustico aliq̄ turpia pagere q̄ corā summe sapi
entie deo nephādisima ppetrare. Pl⁹ amplex⁹ est ster
cus fetidissimū q̄ summū bonū z summe suauissimum
cum tā id esset in phibitōe. istud in pcepto z exhortatio
ne. Iste est q̄ deū p nihilo reputauit z nō p deo adora
uit. z vanitatē sup̄ deū dilexit. puer tebat se ad abomia
bilissimā sanie: z dorsum ptebat ad diuinā maiestātē
Quid dicā? Oīa abominabilia nō timuit in dei pntia
ppetrare. nec verit⁹ est creatorē suū. Clamāt suo mō
creature z dicūt. Iste est ille q̄ nob̄ abusus est z q̄ debu
it in bñplacito creatoris nos ordinare. fecit nos ad dia
boli dolū seruire: dū nos sup̄ deū amauit magnā nobis
iniuriā fecit. Iste est nefandissim⁹ hō q̄ nos ad honorē
dei factas iniuriā dei cōuertit. debuit nob̄ in bñplacito
dei vti: z voluit poti⁹ nob̄ in diabolica seruitute abuti.
Erataia eius ad imaginē dei facta z ip̄am deturpans
voluit oīm nostz imagine insigniri. Terrenior em̄ fuit
terra. fluxibilior aq̄. vanior aere. plus ardescēs vel ardē
tior igne pcupie. durior saxis. q̄ se crudelior brut⁹. q̄ ali
os venenosior basiliscis. Quid dicā? Nec deū timuit.
nec hoīes reuerit⁹ est. suū venenū q̄tum in se fuit i mult
tos diffudit. nūc oculis. nūc cogitatōibz. nūc v̄bis. nūc ge
stibz z fact⁹. Non suffecit ei deo iniuriari in se. s̄ z alios
ad dei iniuriā q̄si inq̄tum potuit puocauit. Quid di
cam: seipm̄ q̄si aliqd magnū: nō oīpotentē deū existima
uit. dum nec dei volūtate nec aliq̄ lege voluit regulari.
s̄ p libito q̄ deū z put sibi placuit sua voluntate vagari
se p suo posse sup̄ deū erexit. Si de⁹ suū nō adimpleuit
bñplacitū z aliq̄ aduersa intulit vel non sp̄ sue felicitati
puidit q̄ ip̄m dñm deū suū q̄si q̄ vnuz suuz famulū tur
babatur. Nō deū dilexit ppter se deum: s̄ ppter seipm̄. se

Prima

finem et deus ordinans ad se tanquam ad finem. In sua propria voluntate omnia ad se tanquam finem. et deum et finem ultimum put potuit ordinavit. Et si dimisit aliquem peccare: non dimisit propter odium et detestationem mali et dilectionem summi boni: sed quia aliquem timuit sue pelli. Unde spiritus erat ad se reflexus siue in dimittendo siue in faciendo. et omnia propter se vel dimisit vel fecit. Tam de bonis quam de malis voluit commendari ac si deus esset a quo cuncta (quae sunt bona et mala) ordinantur in bonum. Quid ultra discurram: superbior fuit lucifero. presumptuosior adam eiecto de paradiso. quia illi claritate pleni habuerunt allectivum aliquod: imo marium ad presumendum. Iste autem plenus fetidissimo stercore et nebulositate et miseria non habuit nisi retrahentia. **O**clamant ergo contra me indignissimum dignissime omnes vel universae creature et dicunt. Venite et dispdamus eum qui totus fuit deditus iniurie dei nostri. Unde suo modo clamat et dicit terra. quare tam nequissimum sustineo? Aqua dicit. quare eum non suffoco? Dicit aer. quare ei non deficio? Ignis autem. quare eum non comburo? Mala bestia. quare eum non lacero. Lapis. quare eum non lapido? Infernus. quare eum non devoro et crucio? Heu heu miser quid faciam: quo ibo: quia omnia contra me sunt armata. Ad quem recurram. quo divertam? Contra omnia feci. deum contempni. angelos irritavi. sanctos inhonoravi. homines viatores multipliciter offendi. abusus sum ceteris creaturis. Quid tantum discurre hoc ipso quod deo creatori omnium iniuriatus sum: cum ipso simul omnem creaturam offendi. Nescio ergo miser quo me divertam qui omnem me constitui inimicum. nec superius vel inferius. ante vel retro. a dextris vel a sinistris declinare possum. imo nec interius nec exterius. Conscientia enim mea contra me pugnat. et totum divisum est cor meum. Evigilabo ego miser et oculis meis sine fine plorabo dum sum

Pars

In hac valle miserie: si forte dignetur me respicere piissim⁹
pater. Scio quid faciam vel facere disposui. Projiciam me in con-
spectu domini dei mei et dicam ei. Eya de domine ego sum ille tu⁹
pessim⁹ inimic⁹. nequissim⁹ seruus: nephandissima creatu-
ra quam feci detestabilissima in presentia tua. Non sum dignus
domine creatura tua esse: etiam in quacumque pena constitut⁹.
Si enim ego solus haberem omnem illam penam infernale quam
omnes demones et omnes homines damnati habebunt. non sufficiens
est mihi peccata mea punire. Expande igitur domine super hunc miserum
pallium immense clementie tue. et vincat nequam mea immen-
sa bonitas tua. Recognosce in me imaginem tuam quamvis de-
turpatam. et reduc me ouem errantem ad te pius pastorem. Bra-
tule dulcissim⁹ pater de redeunte prodigo filio. pastor bon⁹
de inuenta oue et piissima mater de dragma repti. Quod
feliciter erit dies et hora quando super collum meum corrueris et oscula
exhibebis. Et ut te quidem possim placare scio quid faciam.
Contra meipsum ego ipse armabor et ero pre ceteris cru-
delior mihi et seuerissim⁹ iudex. Afficiam me undique pe-
nalitatibus et angustijs. et me tantumque lutum fetidissimum concu-
cabo: et abominabor me sicut stercore et intolerabilis ero
mihi metipsum. In mea perfusione et deiectione et perculsione si-
ue a me siue ab alijs illata letabor. et exultabo cum appa-
ruerit ignominia mea. Et quia non sufficio me detestari. Et
me uniuersum ceterum creaturarum congregabo. et a quolibet con-
fundi et puniri desiderabo: quia eas contempsi creatorem.
Hic erit mihi thesaurus desiderabilis super me penas
et opprobria aggregare. et eos intimo corde diligere qui
me audiuerint in hoc facto. Quam consolationem et honorem
uite presentis horrebo et velut hostes blandientes habe-
bo. Credo firmiter si sic fecero: uniuersa (quamvis a me of-
fensa) ad mihi propatiendum potius quam ad vindicandum
inclinabo. et que prius contra me clamabant nunc suo

Prima

mō p me creatori suo intercedēt Apīes sup me indignū
z miserrimū diuine pietat⁹ thesaur⁹ z illustrabor a glā
sua. Exuar vestimēt⁹ viduitat⁹ nimie: z clara veste ful
gebo. Et cert⁹ sum q si sic me deiecero sicut dixi: q nunc
sum oīb⁹ creatur⁹ abominabilis z oī malo dignissimus
ppter nīmā clementiā dei mei ornabor monilib⁹. z i ei⁹
sponsam assumar. Introibo secū in cubiculū ei⁹: z tan
dem secū matrimonū cōsummabo. Resoluar in ipsuz
z fiam vn⁹ spūs cum eo. z q p⁹s erā demoniac⁹ ero di
uinus. O mīra z inenarrabilis imutatio dextre tue do
mine de⁹ me⁹. Ad qd g retardabo adimplere q dixi:
Quō capient somnū oculi mei. aut quietē cor meū: do
nec veniā ad diu desideratū spōsum meuz iesum. Cur
rant g vndiq⁹ opprobria z flagella z me neq̄ssimū intro
ducant ad benignissimū dñm meū iesum. Omē hono
rificū z delectabile sit pcul a me: nec audiat in finib⁹ me
is. Solus honor diuin⁹ in oīb⁹ nobis req̄ratur z abie
ctio nra. Scio etiā qd faciā. dñi mei iesu vulnera introi
bo z in eius dolores z opprobria quantum potero trās
bo vel trāsformabor. z ei⁹ opprobriosissimā passionem
induā tanq̄ vestimentū regale z nihil requirā nisi q st⁹
pformioza huic passioni. Ceteraq⁹ abijciā sicut stercus
Que creaturaz audebit de celo p⁹ me clamitare: si fue
ro hac veste indut⁹. Jam chri passio p me put necesse
fuerit q oīa militabit. Nō erit q q me militare audeat
si chri stigmatib⁹ fuero cōsignat⁹. Ubic⁹ z sp habita
bo in illis: vt sim qsi in castro secur⁹ ab oī impulsu ma
ligno. Et impossibile erit charissime frat q si fuero bñ
in chm crucifixū transformatus qn sim illi pformis et
coheres in regno vbi illi sunt dilectissimi dei q sunt cru
cifixi cū chro. Non em pōt se de⁹ negare sanguīe chri
pfuso. Ornabo g genas meas chri cruore z ero amabi

Par's

lis deo. mirabilis mūdo. laudabilis p'sortio beatorum
Clamabūt z dicēt. Quis est iste formosus in stola sua.
quis est iste q̄ sic gl'iose incedit laureat⁹ in sanguie ch̄i
Certe oēs predicabūt me b̄m q̄ oculū hēbunt aptum.
Uñ non dubites frater charissime q̄n istud est sūmū
refugiū ad om̄e malū vitandū z ad om̄e bonū assequē
dum. Hic delitiarū p'ady'sus de cui⁹ lateris medio abū
dantia oīs dulcoris z suauitatis emanat. Ibi inebriat⁹
hō dulcedine indicibili. z mira amenitate alienat⁹ a se z
supercedēti deuotōe reparat⁹ z sup'ferē in ch̄o: ibiq; req̄
escit inter amplex⁹ dilecti. ¶ Hec aut oīa charissime fra
ter redigam⁹ ad tria ad q̄ sp̄ tenemur vlt' conemur. s. ad
honorē dei. p'passiōez ch̄i z p'imi. z dilectōez nr̄i. z hoc
toto corde: z nihil aliud sitiam⁹. Qd nob' p'cedat q̄ vi
uit z regnat in s'c'a seculorū. Amen.

¶ **Q** Christus in sua passione beatitudines
octo p'fecte habuit. **Ca. X.**

In hac etiam beatissima passione dñi nr̄i iesu ch̄i
octo beatitudinū r̄fulget clarissim⁹ splēdor. Imo
p'prie hic est fons z origo earū z etiā allectiuū z dire
ctiuū exemplar. Quis em̄ paup' spū nisi ch̄s i cruce nū
dus? Quis mitis nisi q̄ tanq̄ ouis ad occisionē duct⁹
est. z coram tondēte se nō aperuit os suū. Quis lugens
nisi q̄ cū clamore valido z lachrymis preces supplicatio
nesq; offerēs p' suis crucifixorib; z nob' pctōribus suisq;
inimicissimis q̄s excusabat ap'd deū patres intercedēdo
dicebat. Pz ignosce illis qz nesciūt qd faciūt. Ip̄e enim
pl⁹ pctā nr̄a lugebat. q̄ penā suā. pl⁹ p'patiēdo nobis
q̄ sibi. Quis p'o esuriuit z sitiuit iusticiā: nisi ch̄s i cru
ce p' pctis nostris satisfaciēdo iniuriē patris: esuriēs z si
tiens aīarū salutē. In c⁹ rei signū dicebat: Sitio. Quis
p'o misericors nisi hic samaritan⁹: q̄ trāseunte sacerdo /

B

Prima

te et leuita infundēs vinū et oleum vulnerato alligauit
vulnera et imposuit iumento suo. scilicet corpori propter nostras in-
firmitates assumēs pro nostris peccatis. Quis patiens
nisi qui iustissim⁹ et innocentissim⁹ pro peccatis et iniusti-
cijs nostris crucifixus vi amoris et ardore charitatis ini-
quitates nostras portauit super lignū. Ubi relucet mun-
dicia cordis nisi in eo qui innocēs imolat. et ipse corda nostra
suo sanguine precioso mundauit et lauit. Quis pro paci-
cus nisi ille qui est pax nostra: qui fecit utraq; vnū. et passio-
ne sua pacificauit nos deo in sanguine suo. Quis pro perse-
cutionē passus est propter iusticiā quā habebat faciebat. pre-
dicabat et sitiebat: nisi ille qui est a iudeis crucifix⁹. Ve-
re hic est vere beatus cui maledixerūt homines aduersus
eum mentientes. Ne sunt beatitudines quas habere ipse
christus docuit et in seipso qualiter sint adimplende suo
exemplo monstrauit.

¶ Et in cruce apparēt duodecim fructus spirit⁹:
quos enarrat apostolus ad Galathas Ga. XI.

In hac etiam crucis arboze sunt illi suauissimi fru-
ctus quos enarrat apostolus ad galathas capitulo
quinto dicens. Fructus autem spiritus sunt chari-
tas. gaudium. pax. patientia. longanimitas. bonitas.
benignitas. mansuetudo. fides. quia ibi est fundamen-
tum fidei et fulcimentum et vix oblectamentum in rati-
one sui obiecti et non subiecti. quia in christo non fuit fi-
des. Sequitur. modestia. continentia et castitas. Hec
omnia manifestissime relucet in passione christi in cruce:
et ideo cōuenientissime subdit apostolus ibidē. Qui autem
sunt christi carnē suā crucifixerunt cum vicijs et concupiscen-
tijs. scilicet. ut manifestissime ostēdat hos fructus pendere in
arboze sancte crucis: quos capere possunt. transformantes
se ei: et affigentes seipos cruci.

Par̃s

¶ **Q**uod in cruce speculari possum⁹ pulcerrimū exē-
plar decē mandatorū decalogi **Ca. XII.**

Ad etiā in hac beatissima passiōe regula ⁊ exēplar ⁊
executio mādatoꝝ dei: vt sicut ip̃e fuit deo p̃ri obe-
diens vsq; ad mortē. sic ⁊ tu obediās vsq; ad mor-
tem diuinis mādatis. Possumus autē ibi speculari ex-
emplar pulcerrimū omniū mandatorū dei. **¶** Quantū
em̃ ad primū mandatū ip̃e in quantum homo summus
dei cultor fuit. offerens se deo patri in ara crucis sacrifi-
cium medullarū oblationē ⁊ hostiā pacificam p̃ peccar-
to. **¶** Quantū ad secundū mandatū non assumpsit no-
men dei in vanum: nec falsum iurauit. sed in beatissima
passione crucis que patribus iurauerat adimpleuit.
¶ Quantū ad tertium mandatū. sabbato in sepulcro quē-
uit. ⁊ ibidem etiā nos debemus celebrare sabbata n̄ra.
non in trufis. vanitatib⁹ ⁊ discursibus: sed in quiete cū
gratiarum actione. **¶** Quantum ad primū preceptum
secunde tabule patri summā reuerentiam in cruce exhibē-
uit: dum se ei vsq; ad mortem crucis humiliavit vt de-
bitum honorē cōtra iniuriā a nob̃ illatā impenderet ei
Exhibuit etiā debitā reuerentiā matri sue. cui non solū
modo fuit subiectus. Imo in cruce pendens cū magna
diligentiā dilecto discipulo eam p̃mendauit. **¶** Quan-
tum ad sc̃dm: nō solum nō occidit. sed etiā sua beatissi-
ma passiōe ⁊ morte mortē occidit ⁊ mortuos viuifica-
uit. **¶** Quantū ad tertium contra mechiā detestabilem
sibi in matrimoniū copulauit ecclesiam sponsus castis-
simus sponsam castissimam eligendo: non habente ma-
culam neq; rugam. **¶** Quantum ad quartum. non ra-
pinam arbitrat⁹ est esse se equalem deo: sed exinanīuit
semetipsum formā serui accipiens. Vt dīcīm⁹ q̃ fur-
tum non fecit: sed furtū recuperauit p̃ mortem. Descē-

Prima

dūcē eū ad inferos et expoliavit infernū. et quos furtiva manus diaboli de bonis iniuste rapuerat et iniuste detinebat merito sue passionis redemit: captivāque ducēs captivitatem dedit dona hoīb. ¶ Quantū ad quintum non solum falsum testimoniū nō dixit. s. p. veritate quam dicebat et faciebat se falsos testes habuit dicētes se eū blasphemiam et nequiciā. ppter qd etiā adiudicat? ē mortu. ¶ Quantū ad sextū et septimū. nō solū nō aliena concupuit. s. etiā semetipm primis i cruce donavit Sic igitur manifestissime apparet qlī mādatorū observātia relucet i passioe glōiosa dñi nrī iesu ch̄i.

¶ Quia passioe dñi oīa sacra ecclie trahūt virtutē: et q sine ea impossibile est intelligere sacra scripturam.

AB hac etiā sacratissima passione **Oa. XIII.** oīa sacramēta ecclēstica trahunt virtutē: q sunt nobis oēm morbum spūalem saluberrima medicina. Hec etiā beatissima passio est nobis diuinā scripturarum dauidica clavis: q apit et nemo claudit. claudit et nemo aperit. Sine hac em impossibile est itelligere sacra scripturā. et hac bñ in mēte impressa oīa in luce clarescūt Incipias ab adam quō eua de latere ei⁹ formata est. et de ligno vite i medio paradysi. de imolatōe abel et morte ei⁹. Et sic p totā scripturaz discurre si vis videre quō veritas eius resplēdet in speculo passionis.

¶ Quō in btā dñi passione relucēt oīm angelicarū hierarchiarū officia. **Oa. XIII.**

AX predict⁹ manifestissime apparet quō a btissima passione ch̄i emanat omīs pfectio: et in ea relucet oīs pulcritudo ecclēstice vel euāgelice hierarchie Sili mō in ea resplēdet et relucet oīs pfectio. pulcritudo et decor angelice hierarchie. Nam in eo pmo et principaliter refulget ille seraphic⁹ ardor amoris. q maior

Pars

rem charitatē nemo hz vt aīam suā ponat q̄s p amīc̄s
suis. Non credo q̄ omēs angeli de padyso possent suis
intelligētīs cape hāc vehementiā charitat̄ q̄ dñs nos
ster iesus voluit talia pati p nob̄ vilissimis seruis: imo
neq̄ssimis inimic̄s ei⁹. ¶ Refulget etiā cherubica spe
culatio z intelligētia veritat̄. Nihil em̄ scio in h̄ mun
do qđ tantū p̄ritatem sc̄pture elucidet: tm̄ ad celestia cō
templāda eleuet: tantū ad deū sapiendūz illuminet sicut
passio iesu ch̄zi. Hic vere inuenit̄ sc̄ie plenitudo. ¶ Hic
etiā maxime splēdet erga maiestātē eternā thronica re
uerentia z veneratio. Sicut em̄ illi celestes spūs throni
dicunt̄. qz in ip̄is d̄z de⁹ tanq̄ in suo throno q̄scere pp̄
numā veneratōem z reuerentiā quā erga diuinā maie
statem h̄nt: qz ip̄e quiescit sup̄ hūiles z timētes eius ser
mones. Sic z in hac beatissima passione dñi nr̄i iesu ch̄zi
d̄z dñs de⁹ tanq̄ in suo throno quiescere: qz ibi fuit ex
cellēs hūilitas reuerentia z veneratio summa erga ma
iestatē eternā. Nullāq̄ credo angelo p̄ reuerentiā hūic
posse p̄pari. Et ideo vt p̄ antropostatos loqr̄ spūs dei
peccat̄ nr̄is irritat⁹ z inquietat⁹ i hac beatissima passiōe
pacificat⁹ fuit z quieuit. Naturaliter em̄ dei thron⁹ p̄
appellari passio. qz in ea. i. in signis ei⁹ iudicatur⁹ ē mū
dum. Vñ etiam firmiter credo q̄ ad mundum iudicā
dum iudicandū de nequicia sua apparebit ibi lācea. co
rona spinea. clauī. spongia. z hmōl. z dñs iesus cū stig
matib⁹ suis: q̄ clamabit dīcēs. V̄idete q̄lia a vob̄. i. vo
bis. z p̄ vobis passus sum. z tñ in ḡti oīa p̄tēpsist̄. z pro
nihilō penā z ignominiā meā duxist̄. Ite ḡ maledictū
ignem eternū zc. Et sic patz de p̄ima h̄ierarchia. ¶ In
hac etiā beatissima passione relucet dñationū p̄cellētia.
Humiliauit em̄ semetip̄m fact⁹ obediēs vsq̄ ad mortē
mortē autē cruc̄. Propter qđ z de⁹ exaltauit illuz z de⁹

Prima

dit illi nomē qđ est sup omē nomē. ¶ Ibi etiā relucet vel
resplendet potestatum resistantia: quia illam diaboli/
cam p̄tatem (de q̄ d̄r q̄ nō est p̄t̄s sup terrā q̄ p̄paretur
ei) ip̄e iesus victoriosissime sibi subiugauit p̄ patibulum
crucis: z mortē moriēdo destruxit. ¶ Refulget etiā ibi
p̄tutū efficax opatio. z p̄cipue ibi fuit p̄tus cordiū pene
tratiua z attractiua. Un̄ illd̄ est. Eū exultatus fuero a
terra om̄ia traham ad meip̄m. Un̄ q̄ nos credamus
aut diligam⁹ eū: nullo modo nobisip̄is attribuamus.
quia nemo venit nisi tractus. In quo notatur mor⁹ nō
voluntari⁹ ex pte nostra. sed potius violentus. Et sic
patet de scda hierarchia. ¶ Clarefcit etiā in hac btissi/
ma passione p̄ncipatuum regimē: qz factus est p̄ncipi/
patus sup humer⁹ eius. ¶ Ibi etiā virescit archangeloz
releuatio. qz p̄ hanc gloriosissimā passionē fit sufficiens
releuatio ab omni culpa z ab omni pena. ¶ Ibi etiā lu/
cescit angeloz reuelatio: qua occulta sc̄pturē abdita vt
abscondita: z diuinoz secretoz mysteria pandunt per
ap̄tionē lateris ch̄risti z ideo merito in eius morte velū
templi scissum est vt apparerent que erant in sc̄tis scri/
pturis occulta. Et sic patet de tertia hierarchia. Ex
his ḡ om̄ib⁹ patet manifestissime quō nō solū ecclesia/
stica s̄ etiam angelica hierarchia in passione dñi reful/
get. Et sicut est angeloz purgare. illuminare z perfice/
re. sic imo multo magis in passione ch̄ri repitur aperte
¶ Per has etiā p̄dictas p̄formitates q̄s ch̄ri passio cū
ordinib⁹ angeloz h̄z p̄uenientissimuz z aptissimū fuit:
non solū redimere aīas. s̄ etiā ad repatōem angelice ru/
ine: conuenientissime disponere z ordinare. Propt̄ em̄
nimia charitatem que resplendebat in cruce incendiuz
amoris erga deū z p̄mū in hoīb⁹ accendebat. Et sic
reddebant z adhuc reddunt apti ad sup̄minentē serai

Pars

phicum ordinē. **P**er veritatē etiā in hacbtissima passi-
one exp̄ssam illuminant homines cōtemplātes ipam ad
diuine veritatē p̄gnitōez. z iō apti sunt ad cognitionem
z restauratōem cherubyn. **E**t p magnā hūilitatē z re-
uerentiā z veneratōez erga dei maiestatē q̄ fuit i illa pas-
siōe puocant hoies ad p̄silez p suo modlo hūiliatōez z
venerationē ac reuerentiā z honorez. z sic apti fiunt ad
chzonoꝝ repatōem. **E**xēplo etiā illi⁹ excellētissime do-
minationis diuine p passionē habite: de q̄ dictū est sup̄
ppter qd̄ z de⁹ exaltauit illū zc. hoies puocant vt mace-
rationib⁹ z afflictōib⁹ corporalib⁹ nitant vicijs z p̄cupis-
centijs dñari. et oēm sibi aī appetitum subiugare. vt ni-
hil ociosum. nihil inordinatuz presumet in rōne hois
dñari. sed oīa recto iudicio rōnis hmōi appetituum ge-
nua flecterent. z sic apti fiant ad reparationem ordinis
dominationū. **E**t vt breuiter transeam sic p reliquos
ordines discurre siue p ordinū p̄fectiōes fm qd̄ de istis
dictū est. vt. s. p resistantiā contra diabolicam tentatōez
z fraudē ad potestates. **P**er virtuosas opationes z cō-
uersationes ad p̄tutes. **P**er diligens regimē oīm sen-
sum suoz z motuū internoz z etiā alioꝝ hmōi actuiū
si ad ipm spectant: ad p̄ncipatus. **P**er releuationez ne-
cessitatum z indigentiarum. proximozum ad archan-
gelos. **P**er predicationem z doctrinam ad angelos.
Uel si vis dicere q archangelozum est maiora: ange-
loꝝum minora docere: sic doctores ad archangelos: pre-
dicatores ad angelos ordina. **E**t hec oīa ad passionē
chzi ordina: sicut de seraphyn z alijs dictum est. ¶ **R**ō
quare debuerunt ordines angeloz ex hoib⁹ restaurari.
¶ **P**otes etiā aliam breuem assignare rationē quare
passio chzi fuit idonea ad repatiōem angelozum: quia
sicut illi p summā p̄sumptionē z supbiam ceciderūt: ita

Prima

p infimā exinanitionē z humiliationē ch̄i crucifixi vēri
dei z hoīs: debuerūt p̄dicti ordines ex hoīb in suis oca
lis abiecti z humilib reparari. vt qđ sup̄ dictū est pticu
lariter p̄ restauratōem thronoz hoc p̄ oīb vniuersalit̄
restaurādis ordinib sumam⁹. ¶ **U**is aut̄ eisdē rōnib
qđ videm⁹ q̄liter angeloz decoz z p̄fectio in ch̄o cru
cifero refulget. possum⁹ videre quō in eadē passionē re
fulget gl̄ia hoīm btōz: qz illi clare veritati (q̄ est in illa
passione bt̄issima sicut sn̄p dictū est) cor̄ndet apta visio
patrie q̄tum ad cōgnitōem rōnalis. ¶ **I**lli pfundissime
humilitati z reuerētie (qua passio dñi thronns dicebat
sup̄ius) cor̄ndet firma int̄ctio q̄tum ad irascibilē: quia
sup̄ quē requiescet sp̄s meus nisi sup̄ humilē zc. ¶ **I**lli
etiā sup̄excellētissime charitati dñice passionis cor̄ndz
in patria ip̄ius cupiscibilis dilectio & consummata.
¶ **I**lli dñatōni (de q̄ dictū est: p̄pter qđ z de⁹ exaltauit il
lum zc.) cor̄ndet agilitas: qz subest eis cū voluerint pos
se. ¶ **I**lli resistētie pt̄atis (q̄ moriendo mortē destruxit)
cor̄spōdet impassibilitas. ¶ **I**lli p̄tuositati (q̄ exalta
tus a terra oīa traxit ad seipm) cor̄ndet subtilitas tan
q̄ penetratiua p̄tus. ¶ **I**lli claritati z nobilitati p̄ncipa
tus (de q̄ dz. fact⁹ est p̄ncipat⁹ eius sup̄ humez ei⁹ zc.
z de qua claritate p̄t illō adduci. pater clarifica me zc.)
cor̄ndet dos claritat̄. ¶ **O**fficio aut̄ archangeloz et
angeloz (qđ bñ rep̄ntatur in illa passiōe vt p̄monstra
tum est) cor̄ndet in hoīb beatis decoz aureole q̄ debet
doctorib z p̄dicatozib. Et sic p̄t q̄liter in bt̄issima pas
sione r̄fulget tanq̄ in speculo p̄clarissimo z mūdissimo
oīs gr̄e z gl̄ie plenitudo. B̄ne dico q̄tum ad p̄mum
subst̄iatiale: vt dotes aīe. z q̄tum ad p̄mū p̄subst̄iatiale
vt dotes corp̄is. z q̄tum ad p̄mū accidentale vt decoz
aureole: q̄ debet p̄dicatozib siue doctorib. martyrib. z

Pars

virginibus. Nam in cathedra sancte crucis docuit: et mar-
tyrum caput fuit. et ego virginum virginem virginum comedauit.
¶ Non solum autem ipsorum sanctorum plenitudo glorie refulget
in hac beatissima passione: sed etiam ab ipsa meritoque emanat.
Et ut magis appropriate loquamur: per apertionem lateris
mittit sanctus visionem aptam: per pedum et manuum declinationem
intentionem firmam. per gustationem aceti et fellis inebri-
ationem amoris. et hoc erat quod sitiebat. per coartationem liga-
minum meruit nobis agilitatem. per illusionem sputorum solis cla-
ritatem. per mortem impassibilitatem. per inclusionem in sepulchro
subtilitatem. per coronam spineam non solum auream: sed etiam aureole
venustatem. scilicet illis tribus generibus hominum: videlicet virginum.
martyrum et doctorum. Et quod dicam? credo quod in hac bea-
tissima passione sit materia excellentissime glorie et immensi
gaudii tam angelorum quam hominum beatorum. Et hoc est quod cre-
do firmiter et non dubito quod tam angeli quam homines beati
totaliter in deum tendunt. et totaliter et totius mentibus inti-
me deum diligunt. ita quod plures sine participatione deum diligunt quam se
ipsos. Immo non credo quod seipsos diligant nisi propter deum. Et
ideo sine participatione plures exultant et gaudent de dei magnifi-
centia quam de propria gloria. Cum ergo in christi passione sit excellen-
tissima manifestatio summe potentie. summe sapientie.
summe clementie dei. sicut postea aliquando declarabo. ideo
predicta passio est eis materia excellentissimi gaudii et exul-
tationis immense. Unde quibus gaudeant homines videntes
se per illam passionem redemptos: et angeli videntes se per ean-
dem repatos. et sic quodammodo ad seipsos reflectantur: quibus
hoc sepe videant et referant in deum. tamen credo quod sine participatione
plus exultet et gaudeat et totaliter in deum excedat cognoscentes
in ea tam potentiam quam sapientiam et inestimabilem et immen-
sam clementiam dei sui. Unde sicut apparet hic et immensa
diffusio diuine bonitatis: ita credo quod in ea sit excellen-

h

Prima

tiſſima. pleniffima. ⁊ totaliter medullaris diffuſio men-
tium in deū ob nimiam iocunditatē ⁊ gaudiū. Sic ḡ ma-
niſeſte apparet q̄ in paſſione ch̄i fons gr̄e ⁊ gl̄ie repert-
tur. ⁊ q̄ i ea refulget decore ⁊ perfectio ſubceleſtis hierar-
chie ⁊ etiam celeſtis.

¶ De sūma potētia, sapiā. z clemētia sūma ibi relucet. z etiā circa hec qdam excitatiua vel exercitatiua.

Nunc deo fauēte videre restat q̄liter **Ca. XV**
supcelest; hīerarchia (q̄ de⁹ est) in cruce splēdet. vt
scz aliquāliter videam⁹ q̄liter in ea refulget sūma
potentia. summa sapiā. summa clemētia dei. Et qz īfir/
mū de potētia. stultū desapiētia. prauū de bonitate lo
qui p̄sumptuosum est. ideo me velle subtilia z que sup
vires meas sunt inuestigare non licet. Attamē ad ma
iorem predictoz intelligentiā z p̄solatiōem nostrā aliq̄
cōmunia videam⁹. Manifestat autē in illa beatissima
passione diuina potentia z beniuolentia in tolerādo. in
liberando. in gratificando. in iustificando. in suscitādo.
in magnificando. ¶ Dico primo qz manifestatur ī hac
beatissima passione eius fortitudo z clemētia in tolerā
do. Qd̄ aut ille qui est deus oīm z oīa p̄seruat: sine cu
ius manu oīm redīgunt ī nīhilū sustineret patienter
effugari q̄ vbiqz erat. ligari q̄ immēsus erat. flagellari
qui glōriosus exītebat. alapari q̄ mūdū plasmauerat.
conspui splēdoz eternus z speculū sine macula. blasphe
mari pater immēse bonitat;. dījudicari iudex immense
potestatis. crucifigi dñs immēse libertatis. aceto z felle
potari fons īmense suauitatis. gaudiū angeloz affligi.
vita viuētiū occidi. spinis coronari gl̄ie corona. latus
aperiri agn⁹ īmense clemētie. in lapide sepeliri sol iusti
cie. Hec oīm a nequissimo hoīe p̄ eo patiēter sustinere
īmo p̄o eis orare fuit potestat; īmense tolerantie. boni

Pars

patris et clementie. Sic ergo patet potestas seu potentia
et bonitas christi in tolerando. ¶ Signum etiam fuit hu-
ius immense bonitatis et potentie in liberando. Quod enim
christus crucifixus potentissimum ligaret, mortem mori-
endo destrueret et occideret et sepultus infernum spolia-
ret, fuit immense potentie signum. Sed etiam hoc fuit
immense et excessiue clementie signum quod pro suis nequissi-
mis inimicis a morte liberandis dignatus est mori.
Hoc enim inexcogitabile est quod morte (quod sibi inferebatur)
liberaret inferentes a morte: cum propter hoc debuisset for-
tius vel potius secundum humanum iudicium nos omnes eter-
na morte condemnare, hoc ipso quod a nobis et occasione
nostri fuisset tam vili et crudeli morte occisus. Nec cre-
do quod angeli de paradiso potuissent hanc summam de-
mentiam cogitasse antequam fuerit eis revelatum. ¶ Fuit
etiam immense potentie et beniuolentie signum in iustifican-
do. Si enim est maius iustificare impium quam celum et terram
creare propter repugnantiam voluntatis, quante ergo de-
mentie quanteque fuit potentie saluare et iustificare impium
summam impietatem perpetrantem: et saluatorem et iusti-
ficatorem occidentem. Et ideo illud immense clementie
fuit, quod effectui illius summe impietatis voluerit nos ab
omni impietate iustificare, cum secundum humanum iudicium
debuisset (si nunquam alia interuenisset culpa) nos penitus
reliquisse et ad nihilum redegissemus, quod idem est: quia si
penitus nos relinqueret in nihilum redigeremur, aut il-
lam nequitiam non in iustificationem sed in penam ordi-
naret eternam. Hoc ergo summe potentie et clementie
fuit quod nos iustificauit merito sue passionis que procre-
ata est a nequitia nostra et merito nequicie nostre. Hec omnia in-
audita et mirabilia sunt diligenter ruminanda et omni ad-
miracione digna, et deficit ibi omnis ratio et intellectus et non

Prima

modicum succēditur affectus. ¶ Apparuit etiā ibi summa potentia in resurgendo. Planū est em̄ q̄ a mortuis resurgere z maxime p se. vel mortuū resuscitare vtrūq̄ est infinite potentie: z vtrūq̄ ibi fuit: qz resurrexit z alios quos secū suscitauit q̄ venerūt in scām ciuitatē z appa- ruerunt multī. S; z h̄ fuit imense clemētie q̄ dignatus est non statim resurgere s; p fide nra aliq̄ntulū differre: z p nob mortu⁹ pmanere: vt ipm fuisse vez hoīem cre- deremus fidelit. Nec nimis distulit vt z ipm esse deuz vez credam⁹. z alios suscitauit vt ei redderēt testimo- nium. Et ipemet p q̄draginta dies adhuc apparens in multī argumentī: vt ei crederem⁹ distulit ad celū ascē- dere cū oī dignatōe z feruēti dilectōe nostrā salutē ope- rans z pcurās. Nō em̄ suffecit ei mortalis z passibilis cōuersari nobiscū. s; z glīosus z immortalis p q̄draginta dies manifestissime apparere aplis z eos de regē dei doc- cere. O amor quantū deū nostz iesum signasti nobis/ cum. q̄ nō videt posse separi a nob. z nos vilissimā san- tem dignat cum tāta ac tali diligētia sibi p fidē z amorē vnire. ¶ Manifestata est etiā ibi summa potētia ī ma- gnificādo. Magnificauit em̄ eū in p̄spectu regū z prin- cipum. q̄ tū in p̄spectu dei fuit sp magn⁹. Et istd. s. xp̄m crucifixū in p̄spectu hoīm magnificare z oībz supertol- lere fuit summe potētie. Quare: Quia fuit p̄ sapientiā grecoz. p̄ scandalū iudeoz. p̄ idolatriā romanoz. p̄ se- uiciam tyzannoꝝ. p̄ oēm astutiā demonioꝝ. sup̄ oīem rōnem z intellectū. s. credere hoīem crucifixū esse deum. Et istud fuit summe clemētie ei⁹. q̄ nos fecerit sibi cre- dere imo ec̄ eū credēdeū. p̄ oēz duriciā z neq̄tiā nraz nos ad se sua intīma p̄tute trahendo. et iō summas grates z grās ei debem⁹: qz nō fuit currentī neq; volentī s; dei misērentis. Quid em̄ sibi fecim⁹ q̄ nos in eū pl⁹ q̄ re-

Pars

liquit crederemus. Fideliter ergo et cum omni timore et honore seruiamus ei perfecto corde et animo volenti, et iubilemus ei cum totius precordius nostris: quia nobis indignis luxit cum iocunditate ammirabile lumen eius, et dulcissima: suauissima: et amabilissima claritas eius irradiat intima mentis, et tenebras auertit in lucem eleuat, coniungit, deificat, et resoluit. Ex his ergo manifeste apparet quod summa potentia et summa clementia dei refulget in passione domini nostri iesu christi. **N**unc restat videre qualiter summa sapientia relucet ibidem. Et quis non sufficiamus neque sciamus omnia enarrare, tamen aliquod de multis ad consolationem nostram dicamus. Sapientia eius summa in hac passione apparet in gratissima correspondentia in omnibus mysteriis redemptionis a culpa. Nam sicut prima mulier de ygenea carne sumpta et facta seducta est, sic christus de ygene nato crucifixus est. Et sicut illa accepit de ligno vitato et dedit viro suo de quo facta erat, sic christus in ligno crucis est passus voluntarie, et hanc passionem matri sue (de qua natus fuerat) communicauit, cuius animam doloris gladius pertransiuit. Usque enim hodie ignorauimus quare dominus noster iesus christus voluerit illam dulcissimam matrem suam sibi assistere, et secum tam immenso dolore affligi, cum bene nobis sufficeret sua passio. Sed ut video hanc summa clementia et summa eius sapientia exigebat quis essemus indigni. Et sicut eua seducta est volendo esse sicut deus, ita passus est homo deus. Et sicut illa de latere viri facta fuit principium nostre damnationis, quia vix sibi consentire fecit, sic christus latus aperuit vniuersi sacramentorum emanauit. Et sicut illa vidit lignum quod erat pulchrum visu et ad vescendum suauem, sic christus conspuus est in vultu, et amaritudinem fellis gustauit. Et sicut illius pedes currunt ad lignum et manus extendunt ad fructum, sic christus pedibus et manibus est in cruce affixus. Illa ambitiosa iste humillimus.

Prima

Ille homo inobedientissimus. iste usque ad mortem crucis
obedientissimus. Contra appetitum scientie dei sapientia con-
demnat. Illi erant ambo nudi cum peccauerunt. Christus
homo nudus crucifixus. Ibi homines post culpam se abscon-
derunt a facie dei. hic Christus dominus deus noster post mortem
in sepulchro abscondit a facie hominum. Illi descenderunt
ad unum ad laborandum. hic descendit ad infernum spoli-
andum. Sic apparet aperte et manifeste qualiter in hac beatis-
sima passione gloriosissima dei sapientia claret. ¶ Et in om-
nibus istis non solum dei sapientia. sed etiam summa dei di-
gnatio et clementia demonstrat quod ipse voluerit per come-
stione illius ligni lignum crucis ascendere. et per extensis ad
fructum manibus manus suas clauari in cruce. et homini quod
superius dicta sunt. Hoc enim fuit summe et ineffabilis sue
clementie. Nec credo quod tanta dignatio possit a creatura
aliqua comprehendere: sed credo quod in ipsa angeli et sancti ve-
re excedunt et superfundunt ab illius immensitate clemen-
tie: utpote sicut piscis in mari: etsi non sit similitudo per-
fecta. Accedamus ergo charissimi ad cor altum. et in illa profun-
ditate benignitatis immensae totaliter immergamur. Ac-
cedamus cum fiducia ad Christi latus et intremus ipsum. Acce-
damus charissimi. accedamus et moriamur cum ipso. Acce-
damus obsecro accedamus: quia ad amplexus eius brachia
sunt extensa. O bone iesu quid fecisti quod me tantum ama-
sti. Quare domine quare. quare domine iesu. Quid sum ego: non
sum dignus ut intres sub tectum meum: quanto magis ut
moriaris propter peccatum meum. sed tamen dic verbo et sanabis
animam meam. Quare ad ipsam sanandam vis emittere ani-
mam tuam: Sufficit domine sufficit verbum tuum. quare tam igno-
miniosa et crudeli morte effundis sanguinem tuum. Solo
verbo angelos. celos: et totum hunc mundum creasti.
Quare tot doloribus tam dura et crudeli morte me ne-

Pars

quissimum seruum redemisti. Sonet obsecro fratres
charissimi in auribus vestris vox illa domini nostri ie-
su christi. imo sonet in intimis cordis vestri. Attendite
et videte si est dolor similis sicut dolor meus. Penetrēt
charissimi etiam isti dolores intima nostra. et corda no-
stra istis doloribus gladiant. Accedamus ad latus eius
et sugamus sanguinem eius. quia hoc beneplacitum ei
est. Non faciamus ipsum talia frustra pati. non pmi-
tamus hunc sanguinem effluere super terram. Fiant er-
go corda nostra receptacula et vasa sanguinis domini nostri ie-
su christi. et eius inebriati doloribus dicamus. Nobis
autem absit gloriari nisi in cruce domini nostri iesu chris-
ti crucifixi. Quod nobis cedat qui vivit et regnat etc.

¶ Quo in passione domini excitemur et inflammetur cor
homo ad septem opera misericordie **Ca. XVI.**

¶ Ut per ea que dicta sunt in passione domini no-
stri iesu christi multipliciter possit nostra contem-
platio regulari et perfici. nunc qualiter in eadem
ad actionem excitemur et dirigamur restat aliquantulum
intueri. Et quia active vite siue inter alia opera mise-
ricordie et pietatis amplius eloquia sacra commendant. et
etiam quia de illa actione que ad veram afflictionem et
deiectionem spectat satis est superius tractatum. Ideo
ad presens alijs pretermiſſis videamus qualiter in illa
passione dominica est excitatio: inflammatio: exemplar et
speculum illorum misericordie operum de quibus in Mattheo.
dominus noster dicit se in iudicio disceptaturum. et pro illis eter-
num premium largitur siue redditur. Venite inquit
benedicti patris mei etc. Esurivi etc. Abstergamus er-
go charissimi caliginem ab oculis cordis nostri et intuea-
mur diligentissime illam beatissimam passionem et videbimus
clare qualiter in ipsa predicta opera eleganter relucere.

Prima

Sz pmo videamus qualiter ad ipa complenda allici-
mur. postea videre poterim⁹ qliter p ipam in eisdē ope-
ribus regulamur. Si em⁹ p⁹sideram⁹ qualiter dñs noster
esuriuit z sitiuit multū p nobis. multū moueri debem⁹
vt esurientes z sitientes pascam⁹: vt sic sibi in suis mē-
bris subueniamus. Et vt omnia reducamus ad passio-
nem chri: audiamus in euāgelio ipm iesum clamantem
in cruce: sitio. Nā si bñ sunt q esuriūt z sitiūt iusticiam
cum ipe fuerit plen⁹ omi grā z pfectōe ipe maxie in hac
beatissima passione nostrā iusticiā esuriuit z sitiuit. qā
qn moriebat⁹ non p ea solū esuriem z sitim spūalem ha-
buit ipe in cruce. s. etiā valde pbabiliter credo q corpora-
lem famē z sitim ibi habuit. qz nocte pcedenti multum
laborauerat z vīgilaauerat in orōne. z postmodū in ca-
pture anxietate. z demū diuersi flagellis z laborib⁹ fati-
gatus circa horā sextā (qn appetit⁹ solet incitari z inten-
di vel excitari z incēdi) fuit cruci affix⁹. et vsqz ad nonā
ieiunauit ibidē z dixit: sitio. Et ipi ei p⁹inauerūt acetū.
qd cum accepisset inclinato capite emisit spm. Nec est
multū credibile q tunc p⁹tute diuinitat⁹ restiterit alicui
necessitati z indigētie corporali: sicut cū qdraginta dieb⁹
ieiunauit: qz ipi passioni exposuerat se plene p nobis in
cruce. Sic g qz dñs noster iesus chris esuriuit z sitiuit p
nobis: multū allici debem⁹ ad ipm pascendū in mem-
bris suis. ¶ Peregrinus etiā fuit dñs noster: qz dirit
imminēte illa morte btissima. Regnū meūz non est de
hoc mundo. Etiā in cruce maxime peregrin⁹ fuit z alie-
nus reputatus p nobis: qz amici z p⁹imi eius tunc lon-
ge recesserūt ab eo. z tanq⁹ pegrin⁹ extraneusqz factus
est fratrib⁹ suis. Hūc g peregrinū frēs charissimī p no-
bis factū recolligam⁹ in mēbris eius. ¶ Nudus etiā
fuit dñs n⁹r in cruce p nob. ipm obsecro induam⁹ i mē-

Par3

bris eius. ¶ Ibi etiā apparuit vere infirmus: doloribus
z angustijs plen⁹ p nob. ipm visitem⁹ in mēbris eius.
¶ Captus est p nob z captiu⁹ ad crucē deduct⁹. in ea
suspēsus z cōclauat⁹. ad mēbra sua captiua z incarcera
ta eamus. Sic g̃ apparet qualiter in p̃habita passione
fuit tanq̃ vez obiectū allectiū z exatatiū ad predi
cta opa miscōie p̃plēda in mēbris ei⁹. ¶ Nunc videa
mus q̃liter in p̃dicta passione fuit exēplar motiū z di
rectiū in operib⁹ supradict⁹. Ip̃e em̃ eadē opa exercu
it. Ip̃e em̃ latus suū aperuit z sanguinē suū effudit ad
sitientes potādos. Carnē suam in ara cruc⁹ igni ardo
ris nimij amoris p̃cremauit ad esurientes pascendos.
Et ideo in cena precedenti sacrm altar⁹ ordinauit ad
nos reficiendū. Qd̃ quidē sacrm est mēoziale dñice pas
sionis. nam caro sua ꝑe est cib⁹: z sanguis ei⁹ ꝑe est po
tus. sicut dñs ip̃e testat. Si g̃ de seipo dñs noster iesus
fecit cibū nob z potū: q̃to mag⁹ nos alere dēem⁹ esuri
entes z sitientes nō solū de supfluis: s̃ etiā de necessarijs
nostr⁹. Si em̃ dñs noster dedit nobis carnē suā in cibū
quāto magis nos debem⁹ dare ei in mēbro suo carnes
bestiar⁹ nostrar⁹. Si em̃ seipm panē viuū qui d̃ celo de
scendit dedit nob ad manducandū. quāto mag⁹ ei da
re debem⁹ in mēbris eius panē mortuū q̃ de terra exi
uit. Si nobis dedit cibum spūalem panē. s. angelorum
qui nos sibi vñit z p̃uertit in seipm: quāto mag⁹ nos ei
in mēbris ei⁹ dare debemus vtrem vini vel lactis: ver
miū. s. nutrimentum. Simus g̃ charissimi fr̃es solliciti
ad alendos paupes ch̃i: imo ad alendū ch̃m in pau
perib⁹ suis. ¶ Opus etiā hospitalitatis exercuit in ipsa
cruce. Nā ibi erat quidā peregrin⁹ q̃ iuerat viā longin
quam: z a ch̃zo hospitium petēs ait. Memēto mei dñe
dū veneris in regnū tuū. q̃si diceret. Digneris dñe iesus

Prima

christe peregrinū recognoscere et in illo regni tui palacio colligere. Virū de dei clemētia. iam oblitus esse videt quod alius dixit illi quod de eius hospitio interrogabat eū. Vulpes foueas hnt et volucres celi nidos. fili⁹ aut hominis nō habet vbi caput suū reclinet. Sz qd: Nō tñ non tardat ipm hospitio recipe. non sub porticu. non in stabulo: s; in seipo. nō cras. nō postcras: s; hodie inqt mecū eris in padyso. Misera hoīm nequicia dñs nř latronē recepit i hospitio et in seipo: et nos in terrenis et lutosiss domib; etiaz bonos recipe nolum⁹: s; excusam⁹ nos et dicimus: forte ipi sunt latrones. Memeto miser hō q latronē ipe dñs recepit. Et si forte nō potes (qz et tu paup es) colligere in materiali domo: collige saltem eū in corde tuo ei ppatiēdo. ¶ Denudauit etiam se dñs nř iesus chřs ad nostra verēda opienda: et nudus pepēdit in cruce. quāto magis particas nřas nudare debemus ad opiendū euz in paupib; suis. aut (vt de nob loquar) cellarū aut lectorū angulos a supfluis tunicis p chři paupib; euacuare debem⁹. Quāto gaudiū nobis esse deberet cū nos eruere possem⁹ p chřo vt nō solum supflua s; etiam nobis necessaria paupib; largiremur. Ipe em p me nudat⁹ est. et ego p ipo nolo indigentiam illā pati. Absit a nob hoc fratres charissimi nō solum nostra: s; nos primis nostris: imo christo in primo largiamur. qz ipse se totū p nobis dedit. Nā et ipse nos infirmos visitauit et in cruce infirmitates nostras et cūrtarum infirmitatū nostrarū angustias et dolores super se portauit. Sic charissimi fratres infirmos ei⁹ solliciti te visitemus et eorū infirmitates in nos ppatiēdo insimul recipiam⁹ siue trāformem⁹: vt dicam⁹ cum aplo paulo. Quis infirmat et ego non infirmor: Ipe etiam dñs noster Iesus in illo triduo captiuos inferni adiū

Par 3

Quomodo ergo erit sic terribilissimus et profundissimus
carcer: quoniam ibi visitemus captiuos: imo in captiuis dominum
nostrum iesum. Totum enim reputat dominus noster sibi fie-
ri quod amore ipsius facimus membris eius. Omnium
autem istarum pietatum in domino nostro compulsiua. conser-
uatiua et confortatiua fuit illa pietas qua pro suis cru-
cifixis exorauit. Sic et nos nostram pietatem et mise-
ricordiam erga proximum conseruare debemus in hoc ut
non solum nos offendentes parcamus et erga illos tran-
quillum animum habeamus: verum etiam pro ipsis affectuo-
sissimas ad deum preces fundamus. Quod nobis con-
cedat qui in trinitate etc.

Oratio valde deuota circa passionem domini
Domine iesu christe. o vere amice **Ca. XVII**
O amantissime sponse fac luteum et sputum et lini oculos
meos: ut qui cecus sum videre valeam vulne-
ra tua. Introduce me domine iesu quous indignissimum famu-
lum tuum in gazophylacium veri templi: ut intueri valeam
quid quantumque obtuleris patri pro nobis. Fortassis
anima mea (quous a te vero sponso multis iniquitatibus
viduata sit) offerret ibi duo minuta. Recipe me quous
filium prodigum ad comedendum tecum vitulum sagi-
natum affatum in cruce. O bone et vere magister doce
me thesauros sapientie vilissime mortis tue Iterum atque
iterum domine iesu aperire digneris latus tuum mihi nequissi-
mo famulo tuo: ut oculi mei qui depredati sunt animam
meam in tuo latere inueniant predam meam. O bone
iesu nimis saxeum est cor meum nisi emolliatur sanguine
tuo. nimis distractum est cor meum nisi recolligatur in la-
tere tuo. O bone pastor ego sum illa ouis que perijt et er-
rauit. pro qua posuisti in cruce animam tuam. Ecce ego sum ag-
nosce eam. introduce me in caulas vulnery tuorum. Tu

Prima

autē dñe iesu chris̃te in tua passione me custodias dissi-
genter. nā sine tua morte morior. sine tuis vulnerib⁹ vul-
neror. sine tuis cōuicijs cōuicioz. sine tuis flagellis ꝑga-
non equitatꝫ ꝫ iniquitatꝫ flagelloz. Sꝫ qꝫ nesciui ꝑseue-
rare in tua bt̃ssima passione sum q̃si in nihilū iā reda-
ctus: qꝫ ignominia crucis dimisi ignominiosus fact⁹ suꝫ
qꝫ stulticia crucis reliqꝫ stultissim⁹: z vanissim⁹ fact⁹ sum
qꝫ infirmitatē tue passionis negleri infirm⁹ factus sum.
qꝫ a dolorib⁹ aculeoz tuoz ꝛcessi spinis ꝑcupiscentiaz
ꝑfixus sum. Quid dicā: Nisi cor meum dolorib⁹ tuis
aperiat. nefandissimis vicijis aperit Nisi sciat latitare ī
vulnerib⁹: a latronib⁹ plagis impositꝫ spoliat. Nam ꝫ
supbiam z vanā gl̃iam. auariciā z inuidiā. odiū siue irā.
z acidiam. gulā z luxuriā ꝑfectissima medicina: imo sine
q̃ nlla alia medicina est passio tua. ꝫ supbiam eius hu-
militas. vanā gloriā ei⁹ vilitas. auariciā eius nimia lar-
gitas. z sic de alijs. Ipsa est que sepit aures ne audiam
vana vel praua. oculos claudit ne aspiciā mortifera vel
nocua. os obstruit ne loquela vel gustu offendā. Na-
res obturat ne circa odorifera offendā. man⁹ ligno af-
figit ne extendant ad tactus vl' opa viciosa. pedes con-
clauat cruci ne inutiliter vl' nocue discurrāt. Ipsa fouet
mutuā dilectiōem. auget internā deuotiōem. eleuat ad
supnam ꝑtemplatiōem. Hāc ȝ dñe acerbissimā passio-
nem z ignominiosissimā da mihi in spōsam: z indiuisi-
bili z indissolubili vinculo ipam mihi ꝑiunge. sup om̃s
mulieres. i. delicias z ꝑsolatiōes tpales adamaui eam.
z tñ sepe alia supinducta repudiaui eā. nūc mō venio et
requiro eā: ne mecū queso agas iuris rigore: sed tue cle-
mentie dispēsatione. Hanc ȝ da mihi dñe iesu: qꝫ hanc
amaui. hanc dilexi. hanc totꝫ viscerib⁹ ꝑcupiui. Ipsa so-
la mihi sufficit. ipa sola me medullit⁹ nutrit z reficit. in

Pars

hac vita. Ipsa est vita mea solatio mea et delitio mee.
ipsa est lux et sapientia mea. ipsa me reducit et deducit et addu-
cit. sine ipsa deus et error. sine ipsa a portu salutis declino.
O bone iesu nihil aliud a te peto in hac vita: nisi ut per-
fecte sim tecum crucifixus in cruce. Certe dilectissime domine iesu
nolo vivere nisi moriar tecum. aut ergo da mihi mortem cor-
poralem. aut in corde meo impone tuam mortem. Heu mi-
hi quare natus sum nisi dominum meum iesum amplectar in cru-
ce et requiescam in vulneribus eius. Magis eligo ad presens te-
cum crucifigi quam tecum delictis affluere. hanc tuam vilissimam
passionem volo. hanc peto. hanc totius internis concupisco
medullis. omnibus per ipsam abrenuncio et etiam meipsum relinquo. ipsa
sit mihi anima mea et corpus meum et omnis solatio mea. Non
sanguis tuus inebriat me. et dolores tui scindunt cor meum.
Domine iesu per me fecisti celum et solem lunam et stellas. ignem. aer-
em. aquam et terram. aves et pisces. bestias et reptilia. arbo-
res et flores. herbas et olera. aurum et argentum. universa
metalla. colores diversos et lapides preciosos. Sed quis
de manibus tuis quasiuit hec: sine petitione sine instantia hec
omnia nobis dedisti. et tota die affligo animam meam petendo
ignominiosam mortem tuam et vix possum aliquam guttulam
impetrare. Scias domine iesu quia omnia visibilia mihi vilescunt
per ipsam tibi universa restituo et da mihi vulnera tua. Hec
super celum habitant cor meum. super sidera mihi refulgent
et illuminant intellectum meum. super ignem accendunt affectum
meum. super aerem fecundant sermonem meum. super aquam emolli-
unt animam meam. super terram stabiliunt et fecundant affectum me-
um. Hec animalibus bestiis et piscibus utiliora. fructibus suaviora.
arboribus et floribus ameniora. argento auro et lapidibus
preciosis preciosiora. imo certe hec omnia nihil nisi vanitas est
vel sunt respectu tue passionis beatissime. hanc volo domine
iesu hanc volo. hanc tribue mihi in uxorem. Non peto pul-

Prima

ertitudine celi: sed ignominia tua. non mundi delicias: sed
tuas angustias. Ego mihi domine iesu tribue eam nolo secum
domine iesu sponsalia facere: sed matrimonium consummare. Con-
sentiatur in me domine iesu quia presentio in eam: et est matrimonium
vinratum. Intraret cor meum vulnera tua et ipsa intraret aiam
meam: et erit matrimonium consummatum. Sed quia sum ego
domine mi iesu ut a te in sponsam illam audeam petere: quam so-
lam tuis intimis amicis et maximis per omnibus amicis tuis
iungis. Sed quis nihil nisi vanitas et detestanda
sanies sum. presumo tamen de imensa clementia tua: etsi non
habeam puritatem et sanctitatem matris tue ut digne tibi com-
patiar. latronis tamen prauitatem habeo ut secum ad latus
tuum crucifigi debeam. Magis in hac vita desidero domine
iesu cum latrone tecum in cruce ascendere quam cum petro iac-
obo et iohanne in montem transfigurationis tue ascendere
Magis placet ad presens oculo mentis videre te conspu-
tum quam transfiguratum. Et si non sum tanquam velum nobilissi-
mum in templo ut in morte tua scindar. sum tamen fetidissimum
monumentum ut ad apertorem tui lateris aperiri debeam.
Quid in me queris dulcissime domine iesu: Si in morte
tua petre scisse sunt. ego tamen durior sum petra. si enim terra
morta est: et ego terrenissimus sum. Quid ergo iniquitatis de-
est in me ut non indigeam tua morte. Et si celestis non sum
tibi participando: nec queam cum sole obscurari. tamen infernalis
conuersationis sum ut in hoc triduo mortis tue a te debeam
visitari. Non ergo domine iesu te retrahat iniquitas mea quin
mihi hanc nobilissimam sponsam ignominiosam sed mor-
tem tuam inseparabiliter mihi eius desiderio estuanti con-
iungas. Ipsa enim est pulcherrima omnium mulierum. id
est excellentissima omnium gratiarum. In ea fuit summus
cultus dei. summa dei dignatio. summa dei ad nos dif-
fusio. Ipsa summa dei sapientia et prudentia percussis

Pars

superbum sua potentia. animas de inferno transtulit
in celum sua potestate. placuit imo et donavit deum:
cuius violeum colorem amplectuntur humiles et cōfes
sores. lilij candorem innocentes et virgines. roseum ru
bozem amplectuntur martyres in charitate feruentes. qz
in ea fuit summa humilitas. innocētissima virginitas.
et excellentissima et excessiua charitas. Eius purpureus
et coccineum colorem admirantur angeli. ac eius fragran
tissimum odorem sentiunt et suscitant mortui. Ad eius
suauissimum tactum roborant infirmi. Ad eius dulcis
simum gustum reficiunt et conseruantur perfecti. Ta
lis est filij hierusalem et filie sponsa mea et amica mea
desiderium anime me. Ipsa inimicum meum diabolum
superat in me. a mundo me alienat. carnem meam be
ne castigat. Mihi ergo absit gloriari nisi in cruce domi
ni nostri iesu christi per quem mihi mundus est crucifi
xus et c. Est ergo mihi quippe mi domine iesu magna glo
riatio q pro me celum et sidera et alias inferiores crea
turas fecisti. Sed multo sine comparatione maior mi
hi gloriatio q pro me dignatus es mortalis homo fieri.
Magna quippe mihi gloriatio q me fecisti ad ima
ginem et similitudinem tuam. sed sine comparatōe ma
ior q pro me formam serui accipiens factus es mihi si
milis. Magna mihi gloriatio q tot beneficijs meigu
bernas et nutris. Sed sine comparatione maior mihi
gloriatio q pro me esuristi. sitisti. et fatigatus super fon
tem sedisti. et multa incōmoda sustinuisti. Magna mi
hi gloriatio q cūctis animalibus me preposuisti. sed si
ne compatione maior q pro me te dñm omnium vni pue
lle et fabro subdidisti. Magna mihi gloriatio q me sē
amicus tuus fuero honorificaturus es in celo tuo: s; si
ne cōparatōe maior mihi gloriatio q p me adhuc pess

Prima

me inimico tuo cruciatus. p̄sputus et multipliciter illa
sus es in medio terre. Magna mihi gloriatio q̄ me si
fuit⁹ fuero ditatur⁹ es in tuo regno. h̄ multo maior est
mihi gloriatio q̄ p̄ me p̄ctore in extrema paup̄rate fuisti i
ligno: q̄ q̄ntum ad gustū cum sitires fel habuisti et ace
tum. q̄ntum ad operimentū corpus habuisti nudū. quā
tum ad reclinatoriū non habuisti ubi reclinares caput
tuū. imo corona spinea fuit puluinar tuū. Maḡ mihi
gloriatio q̄ si gr̄am vsq̄ ad finem habuero me delecta
tione es impletur⁹ vniuersarū deliciarū paradysi. h̄ multo
mihi maior gloriatio q̄ p̄ me tuo p̄ceptore et pleno om̄i
abominabili sanie implet⁹ es inestimabilib⁹ angustijs
et dolorib⁹ et morte turpissima p̄demnat⁹ in caluarie lo
co. Maḡ mihi gloriatio q̄ si angelice vixero in terris
angelis es me sociaturus in celis. h̄ multo maior mihi
gloriatio q̄ p̄ me diabolicā vitā ducēte cū latronib⁹ es
crucifixus in terrā cū impijs et iniq̄s associat⁹ et deputa
tus. Mihi ḡ absit nisi in cruce dñi nr̄i iesu ch̄zi gloriari
In quo debeo gloriari nisi in summo dei mei honore. in
summa dei mei erga me dilectōe et dignatōe. Hec autē
sunt plene i cruce. Mihi ḡ absit gloriari zc. Si em̄ p̄ci
osa est i p̄spectu dñi mors sanctorū ei⁹: q̄ patiunt⁹ et mo
riuntur p̄ ip̄o. q̄nto maḡ debet esse gl̄iosa in conspectu
nr̄o mors dñi nostri iesu ch̄zi: cum ip̄e patiat⁹ et moriat⁹ p̄
nob⁹. Igit̄ gloriari nos optet in cruce dñi nr̄i iesu ch̄risti
Sed heu heu audi itez clamantē iesum et dicentē. Lō
ge fecisti notos meos a me posuerūt me abominationē
sibi. Elōgasti a me amicū et p̄ximū et notos meos a mi
seria. qui videbāt me foras fugerunt a me: perūt fuga a
me et nō est q̄ req̄rat aīam meā. Extraneus factus sum
fratrib⁹ meis et pegrin⁹ filijs matr̄ mee. Sustinui qui
sumul p̄tristaret⁹ et nō fuit q̄ p̄solaret⁹ et nō inueni. Nolū

Pars

te fratres charissimi nolite fugere. nolite ch̄m crucifi-
xum in medio latronū solū relinq̄re. Redite obsecro et
eam⁹ et moriamur cū illo. oēs fugerūt: sola dñā mā re-
mansit cum eo. Eam⁹ cū ioh̄e et associem⁹ dñam nr̄am
et stemus iuxta crucē cū ea. Si em̄ maria cleofe et maria
magdalene associant⁹ p̄gini matri. bñ possum⁹ nos asso-
ciari matri et discipulo. Credo firmit⁹ q̄ cum ioh̄e dicef
nobis. Ecce mā v̄ia de dñā nr̄a. et ei dicef: ecce filij tui.
Sim⁹ charissimi cū matre si volum⁹ filiū cū m̄re lucra-
ri. Non em̄ p̄t vn⁹ sine altero impetrari. Ascendamus
cum eis in palmā et apprehēdamus fructū ei⁹. nam ī ea
cor p̄ginis cum filio pendet. Null⁹ se excuset in q̄cunq̄
sit statu. qz null⁹ est q̄ nō inueniat in hac arboze suauis-
simū fructū et sufficientissimū nutrimentū. Nā si pctōz
es illam acerbissimā et ignominiosam passionē cōside-
ra ad detestandū pctm̄ et horrendū. quia ip̄e p̄ peccatis
nostris mortuus est. Si incipiens et penitēs es cōsidera
illam passionē ad exemplū p̄m̄e et satisfactōem habendā.
Si es p̄ficiens cōsidera illā passionē ad eius effe-
ctus rimandū et ruminandū in quo multū p̄ficit homo.
Si es p̄fectus cōsidera illam passionē ad ch̄sto et ma-
tri eius intime cōpatendum et totū te in illam passionē
transformandū. Si tu es cōfirmatus in iusticia. cōside-
ra illam passionē ad dei dilectōem et dignationē erga
nos admirandū. Nullus ḡ se excuset quin hic inueniat
suū pabulum. quin hic inueniat portum. domicilium: et
centrū suū. Hos igitur q̄ncq̄ status quinq̄ dñi nr̄i pla-
gas cum estuanti desiderio apprehēdite in curā et sollici-
tudinē p̄tinuā cordis vestri. Qd̄ nob̄ c̄cedat iesus ch̄s-
tus crucifix⁹ benedictus in secula. **ADEA.**

¶ Explicit Prima pars huius libri: q̄ specia-
liter tractat de Ch̄sti passione gloriosissima.

R

Secunda

Incipit secūda pars huius libri
q̄ specialiter tractat de profectu ho-
minis et cōtemplatōe: de his videli-
cet q̄ ad cōtemplatōem dispositua
sunt. Et p̄mo Qualiter hō possit am-
plius p̄ficere et magis deo placere.

Ut hō possit ampli⁹ p̄ficere et ma-
gis deo placere: ista decē q̄ sequunt̄ in se stu-
deat h̄re. ¶ Primo studeat q̄liter possit vel
quantū p̄t se vilissimū r̄putare et indignū oī
bñficio dei. Sibi displiceat: soli deo placere
cupiat: ab alijs velit vīl' nō hūilis reputari. Et ex hoc
summā dei clementiā recoḡscat: q̄ cū sterco sit vilissimū
in oīb' infidelissimū: ad imense maiestatis iniuriam tam
p̄mptissimū: dignat̄ in seruū sibi assumere. et qd̄ magis
est adoptare i filiū. Nō em̄ reputes maḡm q̄ deo fuis:
s̄ reputa maximū q̄ ip̄e dignat̄ h̄re tā insufficientē et mī-
seruū. ¶ Scdo vt de nihilo nisi de pctō vīl' ad pctm̄
inducēte et a bono retrahēte doleat. imo de q̄cunq; tri-
bulatōe. iniuria et afflictōe gaudeat. Inferentes intime
diligat. specialē oīonem p̄ eis faciat. deo inde copiosas
laudes referat et ad regratiandū ei de tanto bñficio in-
sufficientē se recognoscat. q̄ quē diligit de⁹ hūc corripit
et castigat. et ip̄e tribulatōes ad deum nos ire p̄pellunt.
¶ Tertio vt paupertatē et oēm penuriā p̄p̄t ch̄m diligat
de t̄palib' nisi stricte ad necitatē suā nō req̄rat aut quo-
cūq; mō appetat: s̄ ch̄o capiti in paupertate et in oīs con-
solatōis corpis delectōe se studeat p̄formare. Et h̄ de

Pars

bet maximum reputare q rex regum z dominus domi-
nantium christus sic seruū vilissimū suis dignat indue-
re ornamentz vel vestimentz z sibi lutum fetidissimum
similare. Ideoqz qto videt se dittozem z in pluribus
corporis consolationibz abundare: tanto debet intimi-
us z profundius contristari. cernens se eo magis a chri-
sti similitudine elongatum. ¶ Quarto vt in bonis z in
indifferentibus alterius potius q suam studeat adim-
plere voluntatē. imo semp suam in exterioribz actibus
studeat abnegare. alioz beneplacita affectās cum omī
vigilātia in licitū adimplere. Et si h circa oēs facere de-
beat: suoz tamē superiorz debet p̄cipue obedire bñpla-
citis z ea totis viribus z visceribus amplexari q̄cunqz
dixerint honesta esse aut velle fieri. Si ergo aliqua inti-
mauerint: debet pro posse suo cū magno desiderio effe-
ctui mancipare. ¶ Quinto vt nullum quantūcunqz mi-
serum despiciat sed potius erga omēs materno mouea-
tur affectu. z sic oībz intime p̄patiat sicut mat̄ p̄patere
vnico filio suo p̄dilecto. oēs eoꝝ miseras reputet eē su-
as. Et sicut sibi metipsi debet omībz: si tamen poterit
subuenire. Et q̄uis erga omēs in compatiēdo z mini-
strando debeat maternalit̄ se habere. dz tñ omēs tanqz
p̄res z dños reuereri. ¶ Sexto vt nullū iudicet de pctō
cum ignoret quid diuina gratia in aīa operet. Sz si ali-
quem p̄ signa aliqua manifesta cōiecerit pctōzem. plus
de peccato illius doleat: q̄ si vuln⁹ p̄prio corpi millesies
inferret. Recogitet etiā q p̄ciosor est aīa q̄ sic letaliter
vulneratur q̄ oīa corpa vniuersi. s. tam hominū q̄ celo-
rum inq̄tum corpora. Et ideo sicut corpus meū ama-
re vel custodire vellē. sic imo mltro magis deberē primū
cum oī diligentia custodire z a pctō retrahere. oīone. ex-
hortatiōe. z exemplo. ¶ Septimo vt bonū p̄ximi sicut

Secunda

suum diligat. et sicut mater in bonis filij iocundatur. sic in bonis omnium viventium debet iocundari. et maxime de his que spiritualia sunt et ad spiritualia inductiva. et sic acsi sua essent deus aliorum bona procurare et procurata sollicite promovere et se deus plura et maiora de patre credere quam valeat intueri: debet nihilominus de bonis temporalibus proximi non modicum pergaudere.

Octavo ut nihil propter deum diligat: sed pure propter deum ut in omnibus solus deus sinceriter diligat sine socio. nec eum alliciat quacumque sanctitas alicuius: aut beneficiorum immensitas. nec aliquem amore diligat singulari sed amore communi: ut scilicet charitate omnes in deum referens magis diligat meliorem. Potest tamen beneficia per beneficia rependere: et per benefactoribus et proximis et precipue parentibus oronem deo ad salutem animarum effundere spiritalem.

Nono ut quicquid faciat et quibuscumque faciat et quibuscumque negotiis implicetur: deum tamen se actu in corde habeat et nihil aliud quam honorem suum in omnibus actualiter seu habitualiter intendat. ac ad hoc precipue nitatur ut sic se partem deum intelligat. ac si ipsum (quod ubique est presens) in sua videret substantiam et essentiam. sicque eum timeat et reueretur: et immenso amore in ipsum feratur: eoque putet per in via fruatur. et in ipso et non in alio requiescat.

Decimo ut si predicta assequi potest hec esse magna dei beneficia recognoscat. Debet tamen et ceterorum beneficiorum innumerabilium premii quod potest reminisci. et precipue quod sua eum voluit imagine insignire. eiusque naturam assumere: et se per ipso morti tradere. In via sibi in cibum. in gloriam in premium tribuere semetipsum. Et quod nondum assecutus est eum in premium. tamen in via aspiciat eum in patibulo. sicque sibi propatias acsi omnia eius vulnera in suo corpore sustineret. Et de hoc precipue dolere debet quod tot videt frustrari suo beneficio tam immenso. Lernet eum denique in altari exhibitum sibi in cibum et potum omnis saporis suavitatem habentem. et in ipso toto affectu delectatus clari-

Pars

met et dicat. Domine iesu chrisste qui es panis vite: ita me de te satiare dignare ut nihil propter te esuriam. ita me de te inebriare digneris ut nihil propter te sitiam. Tene domine mentem meam ne interueniente umbra terre a te pro sole iusticie separet. Patri autem christi omnem (quam poterit) reuerentiam exhibeat et dicat. Dulcissime domine iesu dignare me infirmum peccatorem meum tue reuerentiam debitam exhibere. Et tu clementissima domina impetra mihi ut sue et tue semper deditus sim seruituti: et tibi omni tempore obsequar pure mente. et corde et corpore deuotis continue tue benignitati assistam. Amen.

¶ Qualiter homo in se amorem vel ad amorem dei se debet excitare: et quantum potest cor suum ignire. **Ca. II.**
Quia cor contemplantis non cessat siue cessare non debet inuestigare quomodo sui creatoris amore amplius inardescat. propositum balbutientem ad hoc inducere aliquid inductiuum. **¶** Primum ergo agnosce o homo quod nihil est quod ad eius amorem tantum te inflamet: sicut beneficiorum eius immensa donatio. Hoc enim ipso quod ipsum ad largiendum tibi ineffabilia liberum vel liberaliter recogitas: ipsum te diligere nimium recogitare puinceris. Quid est hodie quod magis incitet vel excitet ad amorem quam diligere et amare? Hoc enim faciunt quantumcumque crudeles homines: quia diligentes se diligunt: quamuis hoc erga suum creatorem instigante antiquo serpente negligat adimplere. Cogita quicquid velis et inde creatorem tuum habebis non modicam materiam diligendi. Accede ergo ad ipsum per hunc modum. Debes non fictis sed paciter recogitare te assistere coram domino tuo (ita enim est ubi es sicut est in celo empyreo) et te esse suum et non tuum cogita. Et non dubites quin ab eo: quicquid ad salutem pertinet non ad tuam dampnum petieris: impetrabis. Hec certe omnia sunt incerta amoris. Quo uero diligis eum cuius est: et quod paratum est omnia

Secunda

est dare. Nōne multū diligis euz q̄ aliquid tibi tribuit
nōne g̃ magis eum diligis qui om̃i a.āmo etiā tibi tribuit
et temetipm. Si g̃ te diligis: quō ipm q̄ te fecit non dili-
gis: Tu te destruxisti et adhuc destruis et te amas. et
ipm qui te construxit et restruct et conseruat non amas.
Dic g̃ dño. Dñe creatura tua sum et mihi teipsum ne-
gare non potes. S; anteq̃ pcedas: hec q̄ dixisti medi-
tare et inflāmare amore. Quis em̃ ampli⁹ se continere
potest quin statim omnib; oblitis in deū se totū p̃iciat
nō p̃ partes. dum cogitat dñm suū summū bonū. deliti-
as angeloz. premiū beatoz. homini infirmo et corrupti-
bili: cuius miseria; nemo posset exprimere: semetipsum
negare non posse. et quantūcūq; sit infirm⁹ seu miserrī-
mus et peccator: si ad ipm se p̃uerterit et ipm petierit ob-
tinebit. et h̃ nos desiderat petere et largiri cum dicat. Pe-
tite et accipietis. Nescio quid amplius laboram⁹. cur q̄ti-
die nos affligimus circa nihil. cum possidere creatorem
omniū valeamus. Quid ergo amplius laboramus et
querimus: Si em̃ om̃e bonū sic leuiter habere valeo.
cur nitari plena miseris possidere: O dñe deus meus
quid tibi nisi iniuriam fecimus: q̄ te nobis tribuis sic
libenter. Si te habeamus nihil tibi cōfert: et tamen sic
nos diligis q̄ te nobiscum esse delicias tuas dicis. Qua-
re nos tantum diligis vt libentius teipm nobis tribu-
is q̃ aliquid aliud quod petam⁹: Et certe nec ego vo-
lo decetero aliquid aliud possidere. ex quo debita peti-
tione valeo possidere deū meū. Ornabo me monilib;
et ipm introducā in thalamū cordis mei. et ibi secum de-
cetero requiescā. Bene scio q̄ nihil aliud petit et querit
ipe. animā meā visitare et intrare desiderat: et diu est q̄
pulsauit. doleo tñ q̄ tantū et tamdiu carui tanto bono.
Dic g̃ ei. Scio q̄ plus q̃ ego me diligis. de me igit am/

Pars

plus nō curabo. sed solū tuis delictis iherēbo: et tu tū
mei curam habeto. Non possum intendere mihi et tibi
et ideo pmutatim tu intende mihi et mee infirmitati ut
ipam subleues. et ego intendam tue bonitati ut in ipsa
delecter. Et quāvis ego tecum lucrer nimis et tu mecū ni
hil: scio tū quod libentius mecum es et me conseruas et pro
moues: quā ego tecum ut tua pfruar bonitate. Uñ hoc
certe non nisi quod ego me odi et tu me diligis. Si autē do
mine vellem discurrere per oīa tue dilectōis signa: defice
rem: quia nec bona nature: nec bona fortune: nec bona
gratie. nec bona glorie: si homīn et angelorū linguis loq
rer exprimere possem. Et ideo his tacitis in tuū filium
pater eterne respirabo. Quanta fuit erga hominem
deus meus tua dilectio. quod eum tantū dilexisti ut velles
hoīem esse deum et deū homīnez appellari. Quid enim
amplius sibi facere potuisses quā quod eū tibi inseparabiliter
vnisti. Quid dicam de sexu fragili: ipm tuū filium de
ipso nasci voluisti. et qui erat tuus vnigenit⁹ et ppi⁹ fili⁹
voluisti filiū virginis noiari et esse. Multū quidez dñe
fm vtrūq; sexum exaltasti gen⁹ humanū: qui tibi equa
lem filiū voluisti hoīem esse et filiū mulieris. Nō h dile
ctionis signū voluisti circa angelos demonstrari. nō em
angelos h semē abrae apprehēdit. Mirū est certe quō
p tuo amore corda fidelū vel filiorū hoīm nō scindunt.
Quid habuit de⁹ aliud facere quā cū peccauim⁹ in iher /
ni pfundū nos deicere et aliā nobilioꝛē creaturā si volu
isset in instanti creare. Quanta fuit ista dei dilectio: quod
post lapsum dignat⁹ est nos q̄rere tam benigne. et post
eius offensas nos ampli⁹ quā prius exaltare. Quid fuit
istud: nunquid exaltatōez meruit culpa nra. Certe non:
h ne a te fugerem⁹ ampli⁹ humanā naturā tibi insepa
rabiliter vnire voluisti. Mira videtur tua dilectio dei

Secunda

us meus: qui te odientes diligis et exaltas. Si ergo nos
qui nihil sumus tantum diligis quod es summus: quanto nos mise-
ri te non diligimus quod es omne bonum. O cor meditantis
quanto in tam excellenti dilectionis affectu non deficiis pre-
amore. Quid in hoc deus voluit: nisi ut suo nos inebria-
ret amore. Quanta est hec creatoris nostri dignatio: quod
nos tantum desiderat sibi per dilectionis vinculum colligari.
Quomodo poterit cor hominis aliud cogitare. Ut sic ergo nos exalta-
res deus noster voluisti puulus nasci. ut nos bestiales per
partem celestes faceres. voluisti inter bestias in presepio
collocari et reclinari. O mira bonitatis diuine diffusio.
O detestabilis nostrorum execratio oculorum. O glacies
non cor. cur non liquescis ad hunc calorem. Heu mihi ne-
scio per quam viam deus amplius nos requirat ex quo per hanc
nos non habet. Sed quid dicam: Christus quod est receptaculum expul-
sorum voluit fugere in egyptum. Nunquid domine iesu quem
ubique eras fugere indigebas. Non certe. quia omnes inimi-
cos tuos in tua potestate tenebas. Sed hoc facere vo-
luisti ut hec per me facies tuam mihi manifestares amorem
et ad te fugerem persecutus. O deus meus bene video quia totus
es meus. et me vis totaliter possidere. Sed quid plura: taceo
vite tue processum quod totus est dilectione plenus. et venio ad a-
lapas et aspura. Terre hoc dilectionis signum cor hominis non suf-
ficit cogitare. Si enim nihil amplius mihi unquam fecisses
nec etiam facturus esses nisi quod tu deus eternus in mea na-
tura sustinere voluisti hec opprobria: deberem totaliter
tuo igniri amore. Quid enim maius deo. et quid vilius pec-
catore. Et tamen tu deus voluisti per peccatoribus a peccatoribus con-
spui et illudi. O deus meus quod fuit istud quoniam a creatura
tua quam in momento delere poteras sic vilia tolerasti.
et dicentibus te esse demonia cum benigne respondebas.
O summa tue manifestatio charitatis: quod talia demoni-

Par 8

acis audiebas. Quid tibi tantū cure erat de nob q re
oi opprobrio supposebas. Sz tua nimia dilectioe h su /
stinere voluisti placide. O cor plus q lapideum. o cor
non cor. cur non accenderis ex amore. Lapis calore so /
lutus in es vertis. z tu ad tantū calozē imutabile psene
ras. vtinā g lapideū esses nō carneū. Et qd p mirabi /
lius q q caro cordis lapide durior z insensibilior inue /
nitur. Sed nonne dē dñs q auferet a nob cor lapideū:
z dabit nobis cor carneū. Imo ex quo lapis citius imu /
tatur q cor carneū: det lapideū: cor carneuz auferendo.
ad verecundiā nostrā dico. O cor nequissimū. o cor ina /
nissimū. o cor infidelissimū: cur te sic odis: cur te sic lace
ras z psumis: cur te sic fortiter diligentē nō diligis. O
cor crudelissimū cur mortē plus q vitam diligis. cur te
querentē nō recipis. O lapides z creature insensibiles
flete vesantiā cordis mei. Certe dñe iesu etiamsi me odi
res: ex quo de⁹ meus es z refugiū meuz. solus pector et
gubernator meus: te diligere deberem: quāto mag⁹ cū
me tantū diligas: z me sequaris tuis bñficijs fugientē.
Nam tantū me diligis vt te p me odire videar. Non
ne tu iudex oīm voluisti p me iudicari z mortē turpissi /
mam z grauissimā sustinere. O de⁹ me⁹ qd mihi am /
plius facere debuisti. Certe si hoc mihi fecisset mīmus
rusticus: ipm deberē diligere in eternū. z ego nō te dili /
gam deū meū. Nō dico q sanguis tui effusio q tota fu /
it plena charitate: s plane solus tuus aspect⁹ me inebri
are deberet. quanto mag⁹ g tua passio grauissima z ig /
nominia plena. Certe me totū voluisti: q mihi te totuz
tribuisti. Et quis req̄rebat h de manu tua dñe mi: cur
tibi cure fuit de tam vilissima creatura. Certe nihil ali
ud nisi tua maxima bonitas z imensa dilectio h exegit.
Nam si non redimere volebas aliter facere potuisti: s

Secunda

sic facere dignatus es : vt nos tuo amplius inflāmares
amore. O amor z desiderium cordis. o dulcedo z suauitas
mentis. o ardor z inflāmatio pectoris. o lux z claritas
oculorum. o aurium pulcra simphonia. o hostia deo pa-
tri odorifera. o melliflua gustatio fluxus sanguinis. o amā-
tissima palpatio lateris. o anima mea. o vita mea. o visce-
ra cordis mei. o medulla ossium. vegetatio carniū. sensi-
ficatio organorum. intellectus. inspiratio z exultatio mea.
Cur ergo non sum puerus totus in tuum amorem : quare ali-
quid est in me nisi amor. Quomodo possum aliud aliqd co-
gitare vel meditari : Et quid amore tuo dulcius : quid
amplius cupio : cur ergo non sum illo illaqueatus z captus.
Undique circūdat me amor tuus : z nescio quid sit amor.
Sed heu mihi cur sic insensibilis maneo sine causa. cur
vanitas plus quam tu quæ es veritas me allexit : cur iniquitas
plus quam saluatoris mei benignitas me attraxit : Cur ster-
corum odium plus quam mei creatoris z redemptoris amor-
rem nimium adamaui. O quantum dilexisti hominem deus
meus. non solum in cruce pro ipso pependisti : sed etiam apud
inferos ipsum visitasti : z tecum ad suppos reduxisti. Nonne
potuisti domine iesu. pro ipso mittere aliquem angelorum nisi ipsum
extraheres pro te ipsum. Cur vis hominem ubique sociare : cur
in omni loco vis cum homine habitare : Quid hoc nisi vilia et
mala ipse homo : cur ipsum diligis sic imense : Postquam etiam re-
surrexisti voluisti adhuc quadraginta diebus homini apparere.
Sed z cum glorificatus esses vesci voluisti. pacem donasti : z te et
palpabilem tribuisti. Sed domine iesu nonne sufficebat homini quod
pro ipso fueras crucifixus nisi ipsum de inferni profundo z infimo
lacu extraheres : Vides quod tantum homines dilexeris vt
ab ipso nolueris abstinere. An ignorabas quod tanta de excellē-
ti passionis beneficio fueram ingratum : etiam quod spirituales habu-
eras increduli extiterunt. Quomodo ergo nos potuisti ampli-

Pars

invenit. **Q**uod mirabilis est tua dilectio dulcissime dñe
iesu: cum non possis ab hoibz separari. Nonne qui ascen
surus eras ad dexteram patris tui: potestatem hoī di
misti vt tecum velit habeat in altari. hanc potestatem
ei anteq̃ mori inciperes dimisisti: ne amittere te time
ret. Sed cur hoc facere voluisti cum missurus esses spi
ritum sanctum: cur semp cum hoīe vis morari. S3 tua
corpori incorporare nos totaliter voluisti z tuo nos po
rare sanguine. vt sic tuo inebriati amore tecum vnū cor
z vnā aīam haberemus. Quid em̃ aliud est tuū san
guinem bibere (qui sedes est anime) q̃ nostram anīam
cū anime inseparabiliter colligare. Hoc est certe qd vis
hoc certe est quod desideras deus meus. hoc est redē
pro: z dñe mi qd tanto tpe procurasti. Pro hoc em̃ ab
infantia tua laborasti. Hoc nobis concedas qui i eter
num viuis z regnas. Amen.

**¶ Qualiter homo debet libenter deo dare cor
suum.**

Oca. III.

O Domine mi iesu: tu te mihi dedisti z a me cor me
um petis. Sed quātum est hoc dñe mi qui ita ex
cellens es? Si em̃ haberē cor vnū qd solū maius
ēet q̃ si sūt essent oīa corda filioz hoīm z oēs angeloz
affect⁹: z vt materialit loqr mai⁹ esset. z qd plā spūalia
z corpalia sūt actu p̃tineret vt p̃tinere posset q̃ celū em
pyreum: ipm totū z totaliter tibi tribuere deberē. z ad
huc tāto dño munusculū puū: imo q̃si nihil esset. quāto
mag⁹ q̃ illā quā scintillā cordis quā habeo tibi dabo z
totaliter in te ponā. Hoc ei p̃maxi^m est mihi q̃ cor me
um h̃re digneris. Nōne q̃ stult⁹ eē si illd applicarē de
cetero alicui creature cū de⁹ me⁹ illd velit h̃re. Etia3 in
meipso nolo q̃ remaneat amodo. s̃ volo vt tōliter rege
scat i te q̃ c̃asti illd ad laudādū te. Meli⁹ est q̃ cor me

Secunda

um maneat in eterna iocunditate. in diuina maiestate:
z in imensa bonitate: q̄ in mea fragilitate. in tua sc̄z deli-
tate: q̄ in mea iniquitate. Si hoc haberes z prepla-
tue cupis. multū corde desideres z multū ore postules
z desiderii aīe tue tribuet tibi de⁹. z voluntate tua non
fraudaberis. h̄ mentē tuā eleuās in bñdictionib⁹ dulce/
dinis te pueniet z tanq̄ corona lapidis p̄ciosi semetip̄o
mentē tuā circūdabit. Regula. Nullus em̄ p̄t p̄fecte
inuenire deum qui se p̄fecte nō odit.

¶ Qualiter hō or̄dinet cogitatōes suas ad deū
ita q̄ deū sp̄ habeat in corde

Ca. III.

O homo vis p̄gnoscere quō ad deum tuū dirigas
cogitatū: sp̄ cogitare debes te esse in p̄ntia dei tui:
z ip̄m sp̄ habeas in tuo cogitatu. Sup̄ ch̄m autē
p̄ te grauissime vulneratū q̄si sp̄ dirigas cogitatu. z q̄
ip̄e sit de⁹ tuus qui p̄ te talia passus est cogitab. Sepe
etiā ad matrē ch̄i reuerēter (q̄ est multoz solaciū) festi-
nabis. z quotienscūq̄ ad ip̄am tuū diriges cogitatu:
ip̄am cogita matrē dei: vt sic quocūq̄ dirigas cogitatu:
deū tuū sp̄ habeas in corde tuo: z sp̄ corā ip̄o ex̄is suā
q̄ admirās magnitudinē z tuā miserā recognoscēs q̄n-
tum poteris resiliēs in teip̄m. admirans nō modicu q̄
dignat rem tam fetidā corā suis oculis p̄ntare. z te ad
momentū patif in sua p̄ntia p̄morari. Hec sic faciens:
de hoc dono maximo z de oib⁹ alijs referas deo gr̄as.
Et q̄ etiā ei regratiari possis recogita magnū donum.
Et hoc donū. s. q̄ in p̄ntia sua valeas p̄morari sp̄. z alia
q̄ tibi p̄cesserit dñs debes cū om̄i vigilātia custodire. sp̄
cū magna auuiditate inhias ad maiora. Et si p̄pter tuā
miserā aut aliquā occupatōem exteriorē cogitatu tuū
a sua p̄ntia absentare p̄penderis vel respicis impeditum:
cum magna anxietate reuerti studeas vbi eras: sc̄z ad

Pars

pficiam dei. Et hoc faciēs q̄lem p̄cessum habere debeas. Vinctio te docebit. Hoc tñ p̄ certo in te habeas. q̄ q̄d quid sit de alijs. sp̄ debes te ad nihilū redigere quantū potes z oīm p̄ctōz te infimū reputare. z tam p̄ te q̄ p̄ alijs a deo tuo tibi p̄nte cum oī humilitate veniā postulare z tuā p̄sideratōem sup̄ h̄ dirigere poteris p̄ hūc modum. Nunq̄ p̄siderare vel cogitare debes q̄ aliq̄ p̄ctōres taliter a deo sint elongatī: quin ipsi sepe z si non sp̄ ad dñm se cōuertāt in corde. z q̄n dñm suū tunc intimi⁹ recogitēt q̄ tu z clari⁹ recognoscāt. z q̄n reuerētia maiori corā ip̄o assistāt. z maiore suoz habeāt cōfusionem p̄ctōz z humili⁹ se ei p̄sentent. quin etiā maiori z ardētiori moueant affectu in p̄ntia tanti boni. Et si h̄ pleno corde nō poteris cogitare. h̄ ip̄o deberes te sup̄bissimū reputare. Nec de p̄gruo deberes huic tue sup̄bie p̄ponderare conscientias alioz cū a sapiētib⁹ sentiat q̄ sicut p̄tingit de bono: ita z de malo q̄ aliquē defectū est in q̄ libet repire. Si aliqd in te inueneris q̄d in alijs tam excellenter non poteris inuenire: debes tūc firmissime credere q̄ sup̄bia sit illd viciū in q̄ singulariter tu excedis. ex quo non potes tuā respicere p̄auitatem. Et certe si h̄ est vez sat⁹ potes te infimū oīm reputare. Sed forsā tua sup̄ba cogitatio dicet tibi. q̄o h̄ de infidelib⁹ cogitare possuz. s. q̄ sim eis infimi⁹ q̄ nec deū etiā p̄gnoscat. Sed audi ceca sup̄bia. an ignoras q̄ si deū recognoscis ip̄mq̄ te redemisse credis suo sanguine p̄cioso. z p̄ eū eleuaris in sup̄biam: q̄ graui⁹ peccas q̄ si hec omnia ignorasses. Nonne vbi cū p̄ctō maior est cognitio: maior est z p̄empt⁹: z nonne vbi maior est p̄ceptus mai⁹ est peccatum. Nullū ḡ excipias o infania. h̄ pleno corde te humilians tuā miseriā r̄cognosce. Et si tibi tunc subrepat cogitatio. ḡ tu es a deo reprobatus. h̄c q̄citi⁹ excludere

Secūda

Debes: nec pmittere aliquo modo tecum cōmorari. **Ti**mere tamen debes non modicū: et altissimi dei super tol-
lere pieratem et confidere in ch̄i vulneribz et in clemen-
tia matris eius. Immensa em̄ miscōia dei nostri. Et si
essent in te solo oīa peccata q̄ vnq̄ facta sunt vel etiam
possent decetero ppetrari: an infinitū supercellit ei⁹ mi-
sericordia. et tibi hec om̄ia si ad se recurreres ppter suas
pietate largissimā pdonaret. Si etiā tūc tibi subrepat
cogitatio vtz sis in charitate an nō: timere pculdubio
debes. s̄ caue ne determinate in pte aliquā incliner. si
deliter tū age et de diuina miscōia sp̄ spera. Si em̄ hoc
egeris et tui p̄sideratōe reputaueris teipm̄ pctōrem no-
cte vndiq̄ obrutū. ac de tanta tenebrositate intense do-
lens ad fontē pietat̄ humiliter puerteris mentem tuam
oriet̄ in tenebris illis lux tua. et eleuaberis dei nr̄i dulcis-
sima pietate ad celestia ptemplāda: et ibi delit̄is abū-
dabis et dices cū ppheta. Et nox illuminatio mea in de-
lit̄is meis. Qd̄ nob̄ prestare dignes zē.

¶ Qualiter homo ope mundo vel ad opanduz
plus in deo ferueat **Ca. V.**

Si attēderes o hō q̄liter deus ad imaginem suā te
creare et formare voluit. et p te tot et tam nobiles
creaturas condidit: et tuā assumēs naturā tā cha-
re te redemit. et non solū vt ipm̄ habeas in cibū in pntē
s̄ etiā seipm̄ in futurū tibi in premiū repromisit. nūc na-
turam p̄seruat. gratiamq̄ infundit. et becoīa ad suū fa-
cit honorē. Si etiā in ipm̄ tenderes vt deberes et eius
honorē appeteres: vt q̄si tui oblit⁹ p nihilo te suppose-
res: quicqd̄ honoris. p̄solationis: aut tribulationis siue
iniurie tibi ptingeret: aesi nihil accideret reputares. to-
tum in laudem et gloriā referens creatoris. Et quan-
tumcunq̄ et quācunq̄ aliqd̄ faceres ad dei honorē aīeq̄
tue salutem: vtrum difficile esset non iudicare deberes.

Pars

sed cum impetu mentis: imo amore feruētī deberes studere effectui mancipare. Si enim bene creatoris tui eēs succensus amore: o hō. nihil pro ipso iniuriosum: nihil difficile reputares. omnia tibi leuia amabilia. omnia dulcia et suauia apparerent. et tam libenter hec omnia adimpleres: ut cum omnia pfectisses: te tñ quasi nihil p ipso fecisse crederes: imo poti⁹ defecisse. teq; ex hoc tantū exosum haberes ut teipm vix posses aliq̄tenuis tolerare. et cogitares sollicite quō posses maiora facere: aut saltem pfectius eadem adimplere. pponeresq; in corde tuo de factis et defectib; tuis grauiter flagellari. Nam erubesceres non modicum et doleres tam altissimo dño tuo sic miserrime mistrare. Quid plura dicā: q̄nto pl⁹ pfi- ceres. tātō pl⁹ te deficere cogitares et ampli⁹ erubesceres et doleres. et maiori succēsus ardore sp̄ maiora reincipere conarer. Nuncq; em̄ de his q̄ ad honorē dei cer- neres tu⁹ posset refici appetit⁹. sp̄ em̄ famelic⁹ appareres. O mirabilis calor amoris q̄ sic cito digeri facit: ac tan- dem pvertit in p̄m̄ium sine fine. Nō dubito qn̄ tunc nī- mio feruore ebulliret cor tuū somnūq; haberes exosum et quicqd ad momentū te s̄traheret a seruitio dei tui: sp̄ tñ viderer; tibi ad seruiendū deo tuo piger. alijq; ser- ui dei respectu tui viderentur tibi promptissimi et feruē- tissimi apparerent. et eorum pronitas seu promptitas tibi esset in magnum gaudium. sed tua pigritia in mero- rem verteretur. Accede ergo ad cor altū. et in tuis acti- bus exaltabitur deus tuus. Si enim habueris cor in- firmum et terrenum. minima seruitia maxima reputa- bis. et que quasi nihil erunt tibi difficilia apparebunt. et illa que pro te aut pro vno amico tuo vilissimo liben- ter faceres pro deo summo et altissimo facere grauabe- ris. ultra modum dulcia et amabilia reputabis amara.

Secunda

2 amarissima dulcia iudicab. Oculis infirmis irradiationes veri solis iusticie abhorrebit: 2 ambulare in tenebris affectabit. De spūalibz viris triumphabis. 2 de te triumphari a demonibz ignorab. applicabis manus pre pigritia sub ascellis 2 in estate gle medicabis. Sed heu 2 ve tibi: qz iam bestiis nō potes pparari. Utinaz iumentis filis factus esses: q̄ subeūt onera dñoz. Non poterz eadē culpa alios arguere: 2 te tuis intimis neq̄ tuis adimplere. Si ḡ sic ad seruienduz deo tuo habes man⁹ ligatas 2 pedes nō restat tibi nisi vt ī exteriores tenebras projiciaris. A quo nos ipe custodiat cui⁹ misericordia tot⁹ est plen⁹ orbis. Amē:

¶ Qualis hō se pfcē odiat vt deū pfecte diligat. **¶** Quoniam ad dilectōem dei habendā **¶** Oa. VI. **¶** Q̄ impedit dilectio sui. 2 quāto plus vna intendit altera remittit. Sō vt pfecte possim⁹ deū diligere debem⁹ nos pfecte odire. Tunc aut pfecte te odis cū appetis ab oibz pleno corde cōculcari. vilissimū reputari. flagellari. deijci: 2 quasi ad nihilū redigi. 2 hec oia reputes esse pauca. in tuis iniurijs delectari: 2 in tuis tribulationibz p̄solari. Et nō solū vis tibi hec ab oibz inferri s̄ etiā cupis eos credere te istis iniurijs 2 tribulationibz esse dignū. Hoc dico ideo qz multi appetūt aduersa sustinere vt in eoz tolerātia ab hoibz cōmendent. Tales aut nō se odiunt s̄ diligūt. 2 mercedē suā p̄doloz iā recipiunt in h̄ mūdo. Tunc etiā pfecte te odis qñ non solum vis ab hoibz p̄culcari: s̄ etiā teipm tantū abhorres vt vix teipm valeas tolerare. 2 es tibi abominabil⁹ nimis. 2 velles etiā a creaturz irrōnabilibz 2 insensibilibz impugnari. Et cū aliqd ppter tuā necessitatē: licet nō s̄ deū: delectabile tñ aut nō afflictivū recipis. s̄ temetipsum turbaris. solū deuz queris. 2 oia renuis extra ipm.

Pars

Ad hoc autē donum maximū puenire valebīs: si confite-
denter et ex corde sepe petieris hoc a deo. Ex pre tñ tua
pnt esse aliq̄ inductiua et dispositiua ad donū istū. **P**ri-
mo considerare debes q̄ natus es in pctō: et ex q̄ ab illo
lauacro regenerat⁹ es et purgat⁹ et lot⁹ postq̄ vsum li-
berti arbitrii habuisti vsq̄ ad hāc horam q̄si p̄tinue pec-
casti: imemor ablutiōis p̄ime: q̄ deriuauit a latere iesu
ch̄zi. et diuinā non timens nec reuerens maiestātē: i cui-
us p̄ntia existebas et temetipm offenderis pl⁹ q̄ aliq̄s
crudelissim⁹ inimicus. **Q**uō (si hec cogitaueris) te non
odibīs: et qd odim⁹ nisi mala p̄ria et nociua. Et qd pe-
ius q̄ se opponere summo bono: **Q**uid mag⁹ p̄rius q̄
sanguinis ch̄zi euomere medicinā: quid est nociuius q̄
sue aīe occisio: Et tu tibi talis fuisti: etiā pl⁹ q̄ valeas
cogitare. Debes etiā cogitare q̄ quanto ab extrinsecis
ampli⁹ molestar⁹ tātō mag⁹ tibi p̄cludit viā ne vager⁹
p̄ deuiā et affectū applies creature: s̄ vt in solo deo altis-
simo requiescas. **Q**uis ḡ nō odibit ap̄tionē illi⁹ dan-
sure vñ pōt exire a deo. **C**erte tūc ap̄itur cū p̄pria tribu-
latio non amat: s̄ ab aīo effugat⁹: poti⁹ volēs requiesce-
re in stercore q̄ in deo. **C**ogita ḡ q̄ soli deo debet reuer-
rentia et honor. et ip̄e in se et in suis creatur⁹ sol⁹ est dili-
gendus. Et ideo si vere deū diligis. debes te honorari
et diligi ab oīb⁹ abhorre. **Q**uō nō abhorrebo mihi at-
tribui qd est dei: imo oppositū poti⁹ affectabo. ne si me-
dium tenere vellē incurrerem in extremū. **N** q̄ vtilēs
sunt iste afflictiones extrinsece. **C**erte p̄ ip̄as ad cogni-
tionē miserie nostre deuenim⁹. et p̄ hāc cognitionem nr̄i
puenim⁹ ad p̄gnitiōem dei. Nam quanto q̄s mag⁹ est
sue vilitatis cognitor: tātō magis est diuine maiestatis
inspector. **Q**uid ḡ vtili⁹ q̄ p̄ hoc hūiliari et ad celestia
exaltari: **Q**uis ḡ renuet se odire et ab oīb⁹ conculcari.

D

Secunda

certe nescio nisi stultus. Si ergo times o homo que ab hominibus inferunt: quanto magis timere deberes que a deo infliguntur. Sed si illa times certe ista diliges et amabis. Nam iste afflictiones sunt viæ ad patriam et materia magni boni. Consolationes vero sunt viæ ad penas et materia magni casus. Iste scilicet consolationes animas interficiunt et deturpant. Hec autem animam lauant a macula et purgant a scoria peccatorum. Ut sic dealbata et mundata videat deum suum. O deus qui non appetit habere: nisi qui non appetit te videre: aut qui non appetit euolare. Et quanto probabilius aliquis esse tuus verus amicus nisi qui pro te aduersa voluerit sustinere. Nam quid vera amicitia probat in consolationibus et honoribus huius mundi? Certe si sic pauci inuenirentur mali. quia pauci sunt et vix aliqui qui non appetant consolari. Sed certe illi filii tui percipiunt quod corrigere non desinis. nam si cum talibus commoraris. Non ergo hoc renuat sed diligat. nisi qui modo vult tamquam specialis amicus: imo tanquam charissimus filius cum domino habitare. Et hec nos per stimulant et faciunt currere ad maiora. faciuntque ascendere ad montana et ad celestia contemplanda. Hec sunt certe que ceteris patientibus membris compati instruunt. Quomodo enim primo iniurias passiones et damna patienti compatiar: qui eas nunc probavi. Propterea dicit apostolus ad Hebræos. Non enim habemus pontificem qui non possit compati infirmitatibus nostris. Et hoc est quia in suo corpore fuit eas expertus: sicut ibidem innuit. Et si nunc alijs non compatimur: quomodo cum illo pregnabimus. aut si membra mortua et insensibilia sumus quod restat nisi ut de corpore excidamur. Aut dicito mihi quomodo tuo capiti christo pro te mortuo scies compatiri qui non pateris. Aut si non pateris quomodo sibi poteris reformari? Sed certe si nihil aliud te moueret: hoc solum deberet te facere auidum passionum. Quid perit aut magis mortifera aut pestifera quam passionibus christi non com-

Pars

patiantur tanti beneficii ingratus existere. Aut quid fructuosius aut suavius quam illi passionis ex corde passionem plenam gerere? Quod bene nullus potest facere nisi qui iniurias passus vel expertus est. Aut dic mihi quid nobilius est quam assimilari filio dei? Quomodo si nunc ei dissimiles fuerimus per consolationes et honores: erimus sibi conformes in regno dei? Minime. Quid enim abominabilius quam videre per me vilissimo stercore dei filium in assumpta humanitate iniurias et opprobria sustinere, mortem turpissimam et gravissimam tolerare: et ego velim ab hominibus honorari et delictis affluere. Quod homo stercus et plius quam stercus: per iniuriam quam sibi feceras ipse semetipsum ad talia iudicavit. Ipse scilicet actor et iudex super se reflexit iudicium amarissimum et tu adhuc coram eo: qui sibi iniurias: vis pertransire in munus. Saltem coram oculis sic per te afflictum prehende mercedem et corde te offer ad consilia patientia. et certe non dubites quod ex quo est sufficienter punitus: si hoc iterum sustinere volueris et toto appetieris corde: non sustinebis hoc. quia non vult ut pro eadem iniuria bis passio inferat. Sed quod credis iniurias esse in honorem convertet. et quod credis tribulationem esse in consolationibus mutari videbis. et ubi credis esse damnum reperiens fructum multum. Et quanto iniuria maior. tanto honorabilior eris. et quanto tribulatio et afflictio intensior: tanto magis consolaberis. et si omnia propter spiritum amiseris: certe ipsum qui est omnia possidebis. Si autem honorem appetieris depremeris. si consolationes: tribulaberis. si temporalia pauperis. Qui enim aliquid propter deum appetierit se affliget imo etiam si se indebite dilexerit: se occidet. Si autem se odians deum dilexerit: ipsum plenarie possidebit. Unde qui deum diligit ipsum habet. et quanto perfectius deum diligit tanto perfectius ipsum habet. Stultissimi homines quomodo

Secunda

hic oculos v̄ros non ponitis si vultis vos et oīa abhor-
rere. Certe cū viderit̄ vos possidere creatore omnium
et mens v̄ra in ip̄o queta fuerit. oīa mundanā vanita-
tem reputabit̄. et corpa vestra dum adhuc sūt mortalia
tanq̄ stercoza erūt vob̄ abominabilia. et sicut q̄ aufer-
ret sterc⁹ vel aliqd̄ abominabile ab ocul̄ v̄ris: sic q̄ vos
vsq̄ ad mortē affligeret. Et sicut q̄ detestaret̄ qd̄ abo-
minaremini gauderet̄: sic q̄ vos detestando iniurias et
opprobria vob̄ dixerint et fecerint exultabit̄. Nam ni-
hil poterit vob̄ aduenire aduersi qz p̄solatōes et hono-
res nō poterūt vos decipere. eo q̄ de ip̄is nō curabit̄: sed
eorū p̄rium appetetis. Aduersitates etiā nō poterūt vos
decipere. qz ip̄as affectat̄. imo quāto maior erit tribula-
tio: tanto maior erit p̄solatio: qz maḡ in h̄ casu adimple-
bitur desiderii vestrū. nam certe sic deberet esse. Quis
em̄ nō deberet gaudere si separet̄ a vanitate et cōiunge-
retur veritati: Nōne hec oīa sunt vanitas? Et quid ē
veritas: nihil nisi deus. Et ideo oīa p̄ter deū: aut que in
ip̄m non tendūt abhorrēda sunt. Si em̄ sic esses o hō
q̄ in solo deo velles affici et suū sitires honore: et te vt dī-
ctum est nō diligeres s̄ odires: et ab alijs appeteres con-
culcari. viam diabolo obstrueres v̄l obstruxisses. vt ad
te penit⁹ intrare nō posset. In h̄ em̄ p̄cordāt doctores
q̄ om̄is malicie causa est timor vel amor: imo etiā cau-
sa ip̄ius timoris est amor sui. Quō ḡ ex timore peccare
poteris q̄ te desiderabis affligi et p̄cni et ab hoīb̄ con-
culcari: Et quō amore tui peccare poteris q̄ te perfecte
odis et creatore tuū diliḡ: Hec certe si habuer̄ a fedē-
tate sepaberis et ad p̄fectā innocentia et sanctitatis con-
summationē p̄tinges. et q̄ aliquñ fuisti seru⁹ diaboli. eris
p̄maxim⁹ in regno dei. Quid ḡ assequi ista tardas: qua-
re negligim⁹ hāc ment̄ p̄fectionē h̄re: Nunquid b̄ de-

Pars

num excellentissimū negabit nob̄ deus si ab ip̄o illū po-
stulare voluerim⁹? Certe non. De hoc te certifico sicut
possum: imo libētissime h̄ tibi dabit. Nō dico q̄ tibi da-
bit pati: q̄ non oīb⁹ p̄cedit h̄. s̄ tribuet tibi velle pati. ⁊
h̄ tibi sufficit. q̄uis esset melius ⁊ velle pati ⁊ pati. Et
forte si dignus fuer⁹: etiam istud dabit tibi. Et si dicis.
non possum tantū laborare vt ad tantā sanctitatē ve-
nire vt solū deū diligerem ⁊ me sup̄ oīa abhorrerem
⁊ ab alijs vilipendi appeterem. Et ego dico tibi q̄ ad h̄
non requirit̄ iste labor extrinsec⁹: aut corp̄is valitudo: s̄
poti⁹ sollicitudo cordis ⁊ corp̄is quies. labor cordis et
quies mentis. Non requirit̄ dico mult⁹ labor extrinsec⁹
q̄ p̄ illū destrueret vel distraheret hō interior. Labor
tñ pietatis ⁊ humilitatis ad hoc ⁊ ad oīa utilis est. dū
tñ quietē mentis hō custodiat. Nec requirit̄ valitudo
corp̄is: q̄ repugnat valitudini spūs. Requirit̄ autē la-
bor cordis in surgendo ⁊ totaliter se euellendo ab istis
infinis: ⁊ ad celestia ascendēdo. ⁊ dum ascenderis req̄-
ritur quies mentis. Multū em̄ abhorret de⁹ cū q̄s eum
de gustat ⁊ ibi nō quiescit. s̄ poti⁹ tanq̄ de⁹ non esset si-
bi sufficiens. redit ad amplexanda stercoza. ⁊ sic inq̄nat⁹
iter⁹ vult dñm amplexari. S̄ cū tu h̄ vni rustico face-
re non auderes: q̄ ip̄m deū pl⁹ oīi rustico vilipēdim⁹.
⁊ nihilomin⁹ volumus q̄ in oīb⁹ satisficiat voluntatē
nostre: s̄ non est ita. Sed si impetrare voluer⁹ sine r̄pul-
sa h̄ tam p̄cellēs donū ⁊ alia: p̄us q̄ ad alia ad ipsum
reuerenter p̄scendas. ibiq̄ quiescas: ⁊ sollicite roga euz
vt ampli⁹ non te p̄mittat redire ad vomitum. Et si sic
feceris: non dubito q̄ ab alio splendore eterno illumi-
natus tuas miseras recognosces. ⁊ sup̄ oīa te odibis:
diuinā expieris bonitatē: ⁊ oīa tanq̄ stercoza reputab⁹.
⁊ p̄iūgeris amoris vinclo soli deo. Qd̄ ip̄e nob̄ p̄ce. ⁊c.

Secunda

Qualis hō debz in omni actōe frui p̄templatōe.
Si hō bene inebriatus amore sui **Qa. VII.**
creatoris esset: nihil in oīb; quereretur nisi quō suo
creatori posset diligentius et p̄fectius deservire. et
p̄p̄riā penitus quantum posset voluntatē abscindēs so-
lum que magis crederet deo placere cum impetu animi
affectū conaret. et sic in oīb; et p̄ oīa non que sua sunt que-
reret: sed que iesu christi: obliuisceret quodāmodo suis
solius memor dei. Hic talis et tantus p̄feruore et a-
moris magnitudine vel immensitate nō multū vt cre-
do distingueret inter gradū et gradū: vitā et vitā. statū
et statū. p̄sonā et p̄sonā. t̄ps et t̄ps. locum et locū. s; quo-
cunq; modo et quacunq; hora discernere posset qd am-
plius suo creatori placeret statim p̄ficere conaret. toto
animi affectu tendens in deum. Quanto em̄ creature
ad deū minus reducunt: tanto a se inuicem disiungunt
et quāto ad deum amplius reducunt: tanto sibi mutuo
amplius vniunt. Omnino ergo cōicans. i. ad vnū cōe-
om̄ia reducens: qd facit quis cū nihil requirit in om̄ibus
nisi honorificentia dei: ad quā facta sunt oīa. et ad hoc
vniuersa ordinat. et in vno creatore p̄iungēs qd vēr ē cū
vniuersa in deo collocat: et solū deū in oīb; intuet. om̄ia
cōmunicās et in vno creatore p̄iungēs. nihil in oīb; nisi
deū videret. sp̄ suspirans. sp̄ anhelans. et ad seruiendū
deo suo in om̄ib; tot⁹ accēsus. totus ignit⁹. nō p̄sidera-
ret qd sibi suau⁹. qd dulci⁹ esset. s; in om̄ib; qd deo suo
amabili⁹. **O** felix talis qui cum actiua p̄templatiua
haberet: qz sic dñō ministraret vt martha: vt tñ a pedi-
bus dñi nō discederet cū maria. sic se angelic⁹ spiritibus
niteret p̄formare: q nob ministrādo a diuina p̄templa-
tione non vacāt. Quid em̄ est hoc (scz dñō ministrare)
aliud nisi cum ministrat sano. cū visitat infirmū vel ser-
uit infirmo. sp̄ in eis dñm intueri et frui deo p̄xime assu-

Pars

Stendo. Danū porrigit ad proximū z eo: ad deū. Pro-
ximo seruit non vt hoi: s; vt in homie deo. Totus sp re-
fert ad iesum qui dicit. Quod vni ex minimis meis fe-
cistis: mihi fecistis. Et ideo cum in lecto videt primum
infirmū: sibi videt q; videat chzm suum. ac p hoc sibi ni-
hil difficile. nihil sibi abominabile. nihil ignominiosum
estimat facere pro infirmis ac pro alijs desolatis. s; oia
dulcia. omnia suauia. omnia amabilia iudicabit: cum sic
in proximo ministrat chzsto. Credo sine preiudicio: q;
qui sic vt dictum est feruenter z diligenter chzsto i pro-
ximo ministraret pure ppter chzstū. tendens in chzstū:
q; plus mereret z virtuosius moueret z a deo amplius
approbare q; si ppro corpi chzsti ministraret. Et h sic
patere potest. Unus enim pessimus homo si videret
chzstum esse in vno lecto z bene cognosceret eum. non
est dubium quin sibi feruenter z diligenter ministraret
sed sibi id est chzsto in proximo cum tanto feruore z di-
ligentia ministrare non posset nisi pfectus vt credo. im-
mo vt ita loquar z plus q; perfectus. Et ideo cum to-
to animi conamine hanc grāz habere conemur. Quis
decetero abhorrebit leprosum. declinabit infirmum: ne-
gliget desolatum: cum in eis intuemur chzstum. z plus
ibi possumus mereri z deo placere vt probatum est: q;
si etiam ministraremus ipsi chzsto. Indicabo tibi spō-
sa quez diligit aīa tua. Certe in infirmaria iacet. ibi an-
gustiatur. ibi dolore torquetur. Curre z sibi ministra. si-
biq; compatere infirmanti. Cur instas sponsa quoti-
die vt sponsi osculo osculeris: accede ad leprosum z os-
cularare eum: quia ibi iacet leprosus. Cur sponsa misera
pre sponsi amore languere te dicis: z ipsuz quotidie nu-
dum. discalciatum z afflictuz ante te vides trāsire. z ne-
gligis z etiā non ppteris ei: Et si non possumus fra-

Secunda

eres omnibus prestare obsequia: quia multi sunt indigentes saltē omnibus compassionē donem⁹ et in omnibus persidere mus christum. Credo firmiter quod si christum neglexerim⁹ in celo vel in terra: quod ipsum non habemus in celo. Audi quod ipse dicit. Infirm⁹ erā et non visitastis me etc. ite maledicti etc. Et bene nostis quod non sunt hec verba mea: sed christi et ineffabilis veritatis. Timeamus igitur fratres hanc sententiam: quod totiens negleximus eum. Non interrogem⁹ eum decetero nec dicamus ei. ubi iaces. ubi cubas in meridie: quia iam novimus locum. Scimus enim eum in infirmaria iacere. non autem restat nisi prestare obsequiū. Audite obsecro persilium meum et non aspiciatis ad factum meum. Qui enim vult ut dixi cum actiua contemplatiua vitam habere ut suum dominum in omnibus contempletur: videat mihi quod hec via sit brevis et bona. videlicet ut se totum recolligens intret ad cor suum et in intima cordis ingrediens se resoluat in deum: ut nihil nec videat nec sentiat nisi deum. et tunc aliquo modo sic deificatur et transformatur in deum ad quodcumque se vertet nihil nisi deum considerabit. et quicquid operis faciat: non homini sed soli deo facere existimabit. Et dum hanc formam tenebit in omnibus deum videbit. et in labore actiua contemplatiua fruetur. Et si contingat: imo quia continget ab hac nobili forma discedere ad ipsam statim nitatur homo redire. et hoc totiens faciat quod quasi in habitum ducat. et hoc magis honore et diuina largitate quam aliquo industria impetrare se credat. Et si hec omnia nimis difficilia tibi videntur: saltem ad hoc conare ut semper et in omnibus queras facere quod sit magis honorificum deo per forme christi. utile tibi et primo. afflictivum et ignominiosum corpori proprio. Quod ipse nobis prestat quod est benedict⁹ in secula seculorum. Amen.

Quoddā delectabile et allectivum. **Ca. VIII.**

Anima mea liquefacta est ut dilectus locutus est etc. **A**d mirā et inestimabilis prout amoris. deum indicat

Par̃s

ad terrā. mentem eleuat ad patriā. ⁊ deum ⁊ animam
simul ꝓglutinat ad gloriā. deū facit hoīem: ⁊ hoīem fa-
cit deum. tpale facit eternum. imortale occidit. mortale
imortale facit. ⁊ imū excelsus ꝓstituīt. inimicū facit ami-
cum. seruū facit filiū. ⁊ abominabile facit gl'iosum. fri-
gida facit ignea. obscura facit clara. dura facit liquida.
Nam aīa mea liquefacta est ⁊c. **O** verbuz admirabile
o verbū nīmū delectabile. ego vilissimus ⁊ neq̃ssimus
seru⁹ tu⁹ dñe de⁹ meus: q̃ etiam nō sum dignus aliqua
tua creatura vocari nec esse: qūo sum tibi tāto charita-
tis vinculo colligat⁹: vt ad verbuz tuū ꝓ amore fuerim
liquefact⁹. **O** ardor amoris q̃ intima mentē in deum
effundis. Nā adamantina erat aīa mea ⁊ eius intima
nīmū solidata. nūc amore liquefcit. nūc extra se exit. et
in deū totaliter se diffundit. ꝓpriū locū relinquit ⁊ i deū
currit. absorbetur a deo ⁊ obliuiscit sui **O** amor qd tibi
tribuam q̃ me fecisti diuinū. **V**iuo ego: iam nō ego. vi-
uit aut i me ch̃s. Inenarrabilis est virtus tua o amor
q̃ lutū in deū transfigurās. **Q**uid ḡ te potenti⁹. qd dul-
cis. qd iocundi⁹: qd ⁊ nobili⁹ obsecro. **B**one amor q̃
terrena ponis in celū: deficio tui memor: ⁊ fac me vniri
dilecto. **O** felix amor q̃ nos facis languidos: ⁊ sponsi
nostri amplexib⁹ sustentari. **O** desiderabilis amor qui
summīs delitijs replet egētes. **S**z si liquefacta es ad
verbū ei⁹ o aīa mea: qūo sustines amplex⁹ ei⁹. qūo non
es ꝓsumpta ad oscula ei⁹. **S**i liquefacta es ad affatuz
eius qūo non es absorpta cum intras ꝓ vulnera eius ⁊
puenis ad cor eius. **S**ed o mira dilectio ⁊ mira iocun-
ditas. vt (qd non meremur noiare) possum⁹ masticare.
Nō mereor esse ancilla: ⁊ facta sum in delitijs charissi-
ma. **Q**uis sufficit tāti amoris etiā scintillā modicā itue-
ri. **Q**uid est hoc. **N**escio. capere nequeo inq̃t: s̃ obstu-
r.

Secunda

pesco admiratione. iocundor delectatione. inebrior exultatione. Sed quid merui: quod feci ut tanta mihi beneficia exhiberes. Te persecutus sum et in te collocatus sum. tuam faciem aspui. et tu oscula mihi tribuisti. te vulneravi gladio: et tu me a morte liberaisti. te repleui dolore: et tu me gaudio et solatione. Occidi te deum meum. et mihi te felices vitam tribuisti. O mira mutatio dextre tue. Non ergo misisti ad spiritum tuum liquescit cor meum: imo decetero totum accendar et totaliter liquefiam: ut in te totaliter sum effusus: nihil preter te videam. nec in aliud cogitata. dicta vel facta transeant ullo modo. imo mirum videtur quomodo non sumus sic intenti ad te quod ignoremus omnia preter te. Si enim habemus te: quid amplius volumus. In te ergo dulcissime domine iesu quiescat mens nostra. et a te nec ad modicum separetur. Stultissimum quidem est tam nobilissimum et iocundissimum locum exire. Quomodo audemus nisi dulcissimum sponsus inspicere: me subtrahat a nobis: quid queso nos mouet aliud intueri. Nonne terrena sunt stercoza. et hoc est summum bonum. Quomodo omnia non desipiunt et despiciunt: quomodo omnia non ferunt ad presentiam tanti boni. O o stulticia hominum impiorum. redite prevaricatores ad cor. In vobis est regnum dei. et vos per sanie fetidissima insanitis et diabolicam fuituram subitis. In vobis est certe deus noster. conuertimini super eum et fruamini ipso. et quem prius contempsistis nunc et decetero precor uti sitis. et hec sit portio vestra. Quod nobis procedat etc.

¶ Quod sit homo bene ordinatus in cogitatione locutione: et operatione.

Ca. IX.

Seruus dei nuncquid deberet: nec aliud: nec aliter cogitare. loqui et operari quam si deum facie ad faciem videret. Nec enim dubium est quod sic est nobis pater deus: et sic nos videt sicut si essemus in celo empyreo. in sede beate virginis. quomodo non sic influat hic sicut ibi. Et ideo quomodo eum non videamus ex quo scimus eum esse iuxta

Pars

nos et etiam in intimis cordis nostri. non propter hoc debemus plus vel minus vel aliter loqui aut facere quam si semper videremus eum. Tantum enim timeret seruus imperatoris si sciret quod imperator esset iuxta eum et videret eum. et quis ipse imperatorem videre nequiret. quantum timeret si imperatorem videret: imo forsitan magis. Nullus enim seruus est qui non timeat proprie quod videatur a domino suo. Unde si sciret seruus pro certo quod dominus suus non posset eum videre. nec etiam scire posset quid seruus faceret. non timeret tunc dominum ut credo. Sed si sciret se videri a domino: et dominum tamen videre non posset: tunc multum timeret. Quanto ergo magis dominum nostrum timebimus: quia nobiscum et in nobis est et omnia intuetur: debemus semper moueri timore. reuerentia. deuotione. amore: et erubescencia peccatorum. Mirum est certe quomodo tam modica scintilla (sicut est cor meum) non absorbetur totaliter ab immensa bonitate diuina et quomodo seruus dei amore domini sui non semper inebriatus incedit. Hoc credo fieret si illi bonitati immense vellet applicare cor suum. Unde de hoc non dubitet aliquis: quod quanto magis illi bonitati diuine vellet applicare cor suum. tanto melior et perfectior esset. et qui in summo bono cor suum applicare posset: ut penitus oblitus omnium preter ipsum toto animi conamine in ipsum cederet ibique quiesceret. non statim a tanto bono resiliens. tunc credo quod absorptus dulcedine consummaretur in statu. Tunc enim inter consolationes et tribulationes: vituperia et honores. blaudimenta et opprobria inseparabilis pertransiret nihil sentiens nisi deum suum et solum eius affectans honorem. Tunc prehensor dici posset potius quam viator. beatus non miser. angelus non homo. non peccator sed sanctus. Et si ad hoc perungere cupis o homo hanc breuem regulam tene.

Secunda

Quicumq; vult esse summatus in statu dz de sua vī-
tute totaliter despare z plenarie se pvertens z pmittēs
in manib; pietatis immēse toto corde pfidat de ipa. nī-
hilq; quantū in se est omittens de ptingentib; fideliter
agat quicquid pōt cernere ad sui ptinere honore. Sz et
hoc in pfata regula scriptum. est donū dei pmaximum.
Et q; quis h; habuerit nō a se s; a deo fideliter habuisse
recognoscat. sciens p certo q; ad h; p se est impossibilis.
h; pronus potius ad digna tormēta mortis eterne. A q;
morte nos custodiat ille q; est bñdict; i sc̃la sc̃loꝝ. Amē

¶ De Ordinatione ad proximū Ca. X.

De proximo accipe hāc doctrinā. Unūquēq; ho-
minē de mūdo reputa teipm. z si h; bñ feceris z in
corde tuo bñ imprefferis: non est dubiū quin bo-
m suū sicut tuū diliges. z qd ad salutē suā spectare vider;.
sicut pro te sollicite pcurabis oꝝone. exhortatōe: z auxi-
lio. z quocunq; mō poter;. Et cū ipm vider; bona dice-
re vel facere repleberis gaudio sicut si tu dicerēs aut fa-
cerēs. Si aut; sciueris ipm esse in pctō aut in aliq; spēali
vel spūali delicto vl' defectu nimīū pdolebis: z ipm put-
poteris a malo reuocabis. z induces ad bonū. De mise-
rijs aut; corpis sic ppatieris sibi ac si illas in pprio corpe
haberes. z sic libēter ac diligēter seruiēs ei sicut faceres
tibi. z etiā q; te debes odire: illū aut; diligere. Et ideo si
te offenderit dicto vel facto. nō plus curabis q; si tuipē
hoc fecisses vel dixisses. z eo ampli; tibi placebit. q; ibi
est maior merēdi materia. Et si qd fecer; boni vel dire-
ris: nō plus eleuaberis q; si ali; fecisset vel dixisset. Et
si aliquē defectū nō culpabilē feceris corā eis: nō pl; cu-
rabis q; si in puato ubi null; vidisset fecisses. Unde eti-
am sequit;: q; si vnūquēq; reputauer; teipm q; nullū spe-
cialem hēbis: z q; oēs tibi singlares erunt: nulluz plus

Pars

altero diliges. nisi quantū noueris ipm meliorem esse: non quia tibi plus familiar? vel not?. Nec etiam circa quantūcūq; bonū debem? affici. s. solūmō circa deum siue in se absolute: siue etiā in q̄tum illi vel isti tanta bona largit?. Possum? tñ plus orare pro illis q̄b; sumus mag? obligati. Nec tñ sic orandū est p illis vt alios dimittam?. Hoc aut solū appropriatū tibi. s. tuā culpam et defectus tuos: et q̄ te viliorē oib; reputes. Et nō solum tua: s. etiā aliena pctā reputes esse tua. et p ipsis veniam postulabis sicut et p tuis. Et si dicas. quō possum om̄s hoīes estimare meipm? Hoc te docet facere pfecta charitas. q̄ te eis iungens vnū cum eis facit. Hoc tñ clari⁹ intuef et ad hoc faciendū facili⁹ mouet q̄ cor suum in honore dei totaliter radicauit: nihil aliū nec in se nec in alijs querēs. Un̄ hec est via optia q̄ q̄ vult deū et pri⁹mū diligere solū honorem dei sitiāt: et cū magna auiditate querat. nihil aliud intendēs in oib;. Qd nob cōcedat deus eternus. Amen.

¶ Qualiter zelator aīa se ordinare et hēre debz. **¶** Hec debet esse modus et forma pparā. **¶** Ca. XI. **H**di et disponēdi se vt possit quis fructificare in primo sine sui detrīmento. Quia ptingit aut ptingere aliquñ pōt q̄ in pcuranda alioꝝ salutē ppria negligit. imo ppria suffocat. Cum ḡ vis p primo orare vel ei p̄dicare aut lectionē legere vel eius pfessionē audire: aut aliq̄ talia facere. Primo faciem mentis ad eternū lumē puertere et ad eius splendorem. Confortare spū vt nō p̄ualeat caro. Abstine ab exteriori hoīe q̄tum potes: vt solum sis interior ad interiora puerfus. Tunc eundem interiorē hoīem in primo p̄sidera: de eius exteriori (nisi in q̄tum ad interiorē ordinat) nō curans. Tūc interior tuus hō ad interiorē primi puerstat. et vtriusq; exterior

Secūda

In supradictis actibus tanq̃ vanitas negligat: ne p̃ ex-
teriozem interior ad vana trahat. Ip̃m ḡ exteriorē p̃t
mī hoīem tanq̃ sacculum stercoꝝ relinquẽs p̃sidera in-
teriozem ad imaginē dei factum. sanguine ch̃i redem-
ptum. locū spū̃s sancti. habitaculū ch̃i dei. p̃tutis z sapi-
entie sedē. z ad eternā beatitudinē possibilē. Tunc ho-
noris dñi tui sitibūduz ingemisce z ploza: quia ei⁹ ima-
ginem vides denigrari. p̃ciosissimū sanguinē cōculcarī.
spū̃s sancti habitaculū pollui. sponsam ch̃i p̃stitui. eius
sedē deijci. z totā suā beatitudinē p̃ vilissimis stercoꝝ
cōtemni. Mirum certe videt̃ quō iusti oculi possunt a
plozatu cessare vidētes tantaz vesaniā in proximo. amo
etiā fuisse aliqñ in seip̃o: z tantā iniuriā deo suo fieri.
Quis mihi queso dabit vt cū Sardocheo induit⁹ sac-
co p̃ tanta p̃p̃i nece: nō imminente vt illa iudeoꝝ: s̃ iā fa-
cta: q̃tidie plozem: amo p̃tinue vsq̃ ad fores palaciū vlu-
lando incedēs. Si em̃ ille p̃ corporali morte iudeoꝝ tan-
tum dolorē z tristitiā p̃t nimīā plenitudinē charitatis
publice p̃tendebat. quō ego miser lachrymis impono
quietem: qui infinitā stragem video aīarum z deū meū
p̃ nihilo reputari. Anime! his aīa viri iusti z dei sui cō-
temptū non sustinēs. aīarum mortem abhorrēs. conet̃
modis om̃ib⁹ quib⁹ potest animas a peccatis liberare.
Quō potest dicere se deum diligere z eius amorē appe-
tere q̃ eius imaginē videt iacere in sterquilinio z nō cu-
rat. Aut quō si cogitat q̃ filius dei p̃ aīabus redimen-
dis mortuus est. quō z ip̃e p̃ aīabus mori nō cupit. Et
maxime cum videt ch̃i sanguinez pedib⁹ p̃culcarī. quō
queso potest hanc sui dñi iniuriā sustinere. Quō se to-
tum nō fundit in orōne. q̃tidie clamat in p̃dicatiōe. aut
p̃imos instruit lectōe: vel eos audit in p̃fessiōe: vt hūc
sui dñi sanguinē recolligere possit: aīas recolligēdo z cō-

Pars

nerendo. Quid plura dicam: credis ne te esse habitaculum spūs sancti qui vides eius templū latrinam fieri: et non clamas sed dissimulas: qui solum tuā quietē requiris. Absit. Quō igitur credis te sponsi amicitiam habere qui eius sponsam ab adulterio non custodis: aut adulterantē non reprehēdis cum facultas non desit. aut eā festinanter ad sponsum non reducis. Aut quō poteris eternaliter summo bono pfrui quod vides adeo preterniti: ut pro vilissima sanie cōmutetur aut negligat: imo potius blasphemet. et tamē ab hoc preceptu negligis animas remouere et ad eius amorem pervertere. His auditis scindant obsecro corda nostra. et nullo modo tantā dei iniuriā patiamur. Fateor (ut vos ad animarū zelū alliciam) in corde meo iacere. quod si certissimus essem quod nunquā deberem pfrui deo meo. nihilominus vellem ad honorem suum libentissime pro qualibz anima peccatrice semel mori. ita quod tot mortes in presenti sustinerem quot sunt in mundo anime peccatrices: ut ipse consequeretur gratiam in presenti et gloriā in futuro. quanto magis si secum deberem postmodum gloriari. Ista charissimi scz diuinus contemptus et animarū interitus sunt que deberent nos inflāmare ad p̄dicationes. confessiones. oratōes. et ad bonorū exemplorū exhibitiones. nō vana gloria. non cordis iactātia. nō complacētia hūana. nō aliqua utilitas mundana. Solū ab aiabz iesum ch̄m crucifixum queramus. empte em sunt precio magno: ut aut p̄ciū reddāt aut in emptōe p̄maneant. Inebriemur eas sanguine: non curiositate. ut sic dñm nostrum crucifixū percipiscant. Dicat quilibet nostrū eis. Nihil iudicavi me scire inter vos nisi dñm iesum et hūc crucifixum. nō certe Aristotelis vel Platonis philosophiā. Illū em̄ reputo hoc solū verbū dicere posse: quod nihil a p

Secunda

Primo nisi passionē christi requirit. et in quolibet primo sibi videt quod videat iesum christum passum. Unde signatē dicit. inter vos nihil me iudicavi scire etc. Quid dicat. Non solum vna non volo aut vobis placere cupio. sed nec etiam vos ipsos aut aliquid aliud agnoscere me iudico: sed in omnibus solum dominum iesum et hunc crucifixum. Et bene dicit: non iudicavi. quia etsi alia habitualiter sciam: sic tamen ad hoc. scilicet ad christi passionē sum totaliter intentus ut meum iudicium ad aliud non flectat. Posset autem illud verbum aliter ad animarum consolationem exponi. id est tantum sum in hac passione in deum inebriatus: ut quicquid aliud offerat mihi aut visui aut gustui seu auditui siue alij sensui. et quicquid sit propter istud totum reputo esse nihil: quia iam non delector. iam non glorior. iam non morior nisi in sanguine christi. Ad hunc enim totaliter sum conversus. Non sunt oculi mei pleni ad ulterius: sed christi tormento. Non os meum plenum est detractatione sed christi passione. Et sic de alijs persequere sensibus. quicunque es qui hoc dicere potes. quia longe est a me verbum istud. Et si in verbis istis non fuit hec intentio Pauli: sit tamen intentio nostra: quia non intendo hic intentionem pauli exponere. sed nostram devotionem excitare. Quod nobis concedat quod est benedictus in secula seculorum. Amen.

¶ Quod homo debet affici amore solius christi: terrenorum vilitate contempta. **Capitulum XII.**

Anima rationalis ad imaginē divinā precreata inter deū et irrōnales creaturas media constituta. non ad infima per amorē se deberet inclinare. sed solum se erigere ad deum: eius inebriata amore: inferiorum vilitate contempta. Et si ad aliquā pertingeret se vertere creaturā etiam equalem: utpote aliorum hominum aut angelorum. statim deberet omnia ad amorem dilecti referre. solum ad suum sponsum unicū medullitus et impetualiter tendens nihil

Pars

inueniens columbina sponsa in quo nisi in sponso rede-
scat pes ei? nec etiam appodiet aut adhereat vllō mō.
Nescit castissima spōsa viuere nisi cum sponso. sicut nec
piscis nisi in aqua vel infra aquam. Ibi natat aīa deli-
cata. ibi delectat. ibi reficit ienarrabili z suauissimo nu-
trimento. Si quo mō exit statim incipit palpitare. sta-
timq; ad igneum flumē seu fluuiū rapidūq; redit extra
ipm omīa suspiciōs mortem esse: tota liquescit z resolui-
tur in dilectum. O amor qd facis: qd h amore nobili?
quid vtili? quid suauī? Et tñ oēs aut qsi oēs negligū
hūc amorē. Nūc hic dici pōt. Qui manet in charitate in
deo manet z de? in eo. Qd nob pcedat zc.

¶ Descriptio Beatitudinis Oa. XIII.

Alcipe charissime frater sane pba q de beatitudie
dicam indignus. Nam sic puto eā posse describi.
tu tñ corrige. Beatitudo est plena z intima in de-
um resolutio: Beatitudo est summa exultatio de hono-
rificentia dei. Beatitudo est ex castissimis z eternis am-
plexibus sponsi cū sponsa. vel sponse cū spōso mrimontū
psummatio. Beatitudo est diuine dulcedinis inebria-
tio sine fine. Beatitudo est incessabilis z irremissibilis
fornax amoris. Beatitudo est sol iusticie splēdor eter-
nus. Beatitudo est cū imenso desiderio plena resectio.
Ad quam nos pducatur qui viuit z regnat p eterna secula
iesus christus. Amen.

¶ Oratio Deuotissima Oa. XIII.

O Deus meus. a amor me? o lux delectabilis. dulce
do inestimabilis. O suauissima irradiatio. O io-
cundissima ptemplatio. O nutrimentū deificum
pabulū suauissimū. sapidissima degustatio. indicibilis
resectio. O mellifluū osculū z amplex? felicissimus. O
indissolubilis cōiunctio. cordialis diffusio. medullaris

Secunda

transformabo. **O** accensio amantissima. inflammatio in-
centiua. ebriatio sobriissima: et liquatio solidissima. **O**
sponse meus. **O** deus meus. **O** amor meus. **O** cordis iu-
bilus. **O** mentis ardor. **O** amoris incendiū. **O** dulcis-
simū solacium. **O** verissimū gaudiū: irradiā fulgoribz
aiam meā dulcissime charitatis tue transfixam iaculo.
et amoris facibz inflamatā sapidissimis affectiōibz tuis
et amore languētibz desiderijs refice dulcoratā. Amē

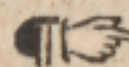
¶ Quedam Notabilia.

Ca. XV.

Sedem aliquis princeps inuississet aliquē pauperem
et vilissimū hōiem ad puiuiū abundās et delicatū
in quo omnis sufficiētia et suauitas reperiri posset:
que repiri posset in aliqua creatura: et ille vilissimus hō
nausearet sup illo nobilissimo puiuiū. et ad stercoza po-
tius inhieret. deberet stultissim⁹ reputari. Sic imo si-
ne pparatione magis stultus reputari debet quilibet hō
et maxime vir pfectus qui est ad celestes delicias iā vo-
catus. et p̄cipue sacerdos q̄ celestibz alimentis vescitur: si
cor suū istis corruptibilibz applicat. Et sicut sapiēs et de-
litiosus hō fetidissimā saniem nō solū nō appeteret: sed
nec etiā videret vel noīare vel audire noīari abhorret.
Sic omnis vir pfect⁹ et sacerdos p̄cipue abhorre de-
beret quicqd̄ illas internas delicias modo aliq̄ impe-
diret. aut illud christi habitaculū mō aliquo macularet
Nō omī custodia deberet custodire cor suū. **O** mira ce-
citas oīm impiorū q̄ magis eligunt p̄cio aīe sue a diabo-
lo emere vnā fetidissimā p̄solatiōem et vilissimā: q̄ sum-
mam et excellentissimā p̄solatiōem a deo grat⁹ habere.
Quis em̄ nō putaret stultū illū qui poti⁹ vellet ab vno
tabernario vinū corruptū et fetidissimū emere p̄cio om-
niū bonorū suorū et se totaliter omī bono p̄taz vilissimo
potu expoliare. q̄ ab vno alio dulcissima vīna gratis

Pars

habere. et ex hoc omnibus bonis repleti. Hanc stultissimam
et multo maiorem adimplet peccator. Sicut enim stultus re
putari deberet et nunquam ad opulentiam pervenire ille mer
cator qui in cateruo mercationum loca et tempora et modum
mercandi notaret. et hec etiam referret alijs. et in seipso
sepius hec repeteret. et nunquam tamen mercationem bonam vel
utilem faceret. Sic qui tota die de regno celorum scripta
multiplicat et ipsis vacat et alijs etiam predicatione denun
ciat. et tamen nunquam aggreditur aliquam operationem bonam.
Quid prodest o stultissimi mercatores studere et predi
care et opere non implere. Sicut sponsa delicata et nobi
lis que haberet nobilissimum sponsum et pulcherrimum et
sapientissimum et optimum. non inclinaretur ad afficiendum
circa aliquem fetidissimum leprosum. Sic imo multo ma
gis affectus viri perfecti nullo modo non solum separari: sed
nec etiam retardari deberet ab amore dei sui propter amo
rem alicuius creati. nec villo modo prout potest. debet
affici circa aliquam creaturam. sed potius deberet abhor
rere et abominari: sicut supradicta sponsa predictum lepro
sum. Quod nobis procedat etc.

 Quedam alia notabilia. Ca. XVI

Sic pie iuste et caste debet vivere unusquisque: ac si sci
ret proprie et pro certo se eodem die vel statim mi
graturum vel moriturum. Unde non est perfectio
nis ut credo quod communiter dicunt multi. Si scirem
me moriturum infra breve tempus: ita bene me prepa
rarem et tam sancte viverem. Debet enim perfectus di
cere non sic: sed sic. Si mille milia annorum viverem: et
hunc scire pro certo: ita studiose tam iuste et sancte ac sollicitate volo
deo meo vivere ac si hodie deberem de hoc mundo transire. et si
filius: non mercenarius vel servus appareret. Sicut ei diligo

Secunda

deum et ipsi serui propter se. cum eque bonus sit si multum
vixero sicut si parum. ita debeo ei seruire et eum diligere si
multum vixero sicut parum.

Ca. XVII.

Qualiter se debet habere sacerdos cum ad corpus christi venit
ad missam celebrandam sex considero attendenda.

Primum est rationis discretio respectu veritatis: ut scilicet
sciat quid. quod recipere debet. Quid: quod vix deum qui
fecit celum et terram: et vix hominem qui pro nobis pependit in li-
gno. Quis: quod homo non bestia: nisi per partem. Unde per ceterum re-
pellat a se sacerdos bestialitatem partem. Secundum est mentis
deuotio aut eleuatio respectu eius sanctitatis. Debet enim
sacerdos considerare quod quem recepturus est: sanctus sanctorum
omnis est et omnis sanctitatis origo. Et ideo quantum potest san-
cte et deuote accedat ad ipsum: a se expellens omnem amaritu-
dinem partem per lachrymarum punctum. et omnem ariditatem
per deuotionis oronem et dulcedinem. Tertium est animi re-
uerentia respectu sanctitatis et maiestatis: ut. scilicet. ad tam ex-
cellentes dominum vereatur accedere tam vilissima creatura.
Si enim ante impatorem non esset dignus stare homo infectus
putredine: quanto magis dominum recipere in sacramento altaris
indignus est homo miser. cuius omnes iusticie sunt sicut pannus
menstruate. Et si iusticie sunt tales qualia sunt partem. Et
quidem indignissimum est ad hunc omnem hominem. Consideret tamen quod ma-
ior est dignatio diuina quam indignitas nostra. benignitas
sua quam miseria nostra. Quartum est amor et desiderium cor-
dis respectu sue bonitatis et benignitatis. Unde multum ca-
uere debet homo ne cum tedio aut cordis tepore ad illud sa-
cramentum accedat: in quo continetur summa bonitas et infinita
iocunditas. Unde mirum videtur quomodo in ista receptione homo
non liqueat amoris calore et quomodo non absorbeat suauitatem
dulcore. Consideret ibi sui domini passionem si vult ad eius
amorem accendi. et illius nobilissimi corporis et sanguinis as-

Pars

bationem: si vult desiderium prouocari: et tandem refici
puocatur. Quintum est pro se et pro alijs affectuosa et humi-
lis deprecatio in sermone respectu sue clementie. Ab ipso enim
secure potest petere quod dicitur. petite et accipietis: quate et inuenie-
tis. Et ad hoc credo istud sacramentum maxime esse institutum:
ut postulet veniam: et gratia impetret in oblatione illius excellen-
tissimi holocausti. Sextum est totius hominis summa diligen-
tia respectu sue immense nobilitatis siue nobilissime imen-
sitatis. Si enim cum diligentia magna seruit alicui principi
seculari. quanto maiori diligentia debet sacerdos domino suo
ministrare et cum omni vigilia tractare illud altissimum et di-
gnissimum sacramentum ac si nihil aliud esset aut nunquam aliud fa-
cere deberet. Debet esse ibi tunc intentio tota. prolatio
sufficiens et distincta: ut nihil ibi sit confusum vel diminutum.
Debet esse nihilominus ibi tractatio prouida et discreta:
ac omni honestate ornata ut sint omnia ibi honesta. et sic
omnia cum summa diligentia ibi operetur sacerdos. Ad hoc
consulo cuilibet sacerdoti ut pro ceteris hominibus se omni tempore ab
his omnibus que aliquo modo cor suum habitaculum summi regis sui
polluere possunt siue pauperum siue multorum. tam occasionaliter quam
actualiter elonget se quantum potest. Tunc autem precipue cum
ad missam celebrandam vadit a cunctis se abstineat quantum
potest. et se totum recolligat in seipso ut nec sensus nec co-
gitatio diffundatur ad aliud. suam conscientiam discutiat di-
ligenter. et quod inuenerit lauandum lauet abundantia la-
chrymarum: vadat ad confessorem suum et extra euomat omnia
venenata. et immediate pacta poenitentia (si tunc facere poterit)
recolligat semetipsum. ad diuinam maiestatem eleuet men-
tem suam. diuinam consideret magnificentiam et ad propriam
miseriam se conuertat. ut sic videat quod magnus est dominus et quod
paruus seruus. imo quod vanus et inutilis seruus. Intret
quantum potest in deum. et in seipso quantum potest ad nihilum

Secunda

redigat. Et cū fuerit alteratus et diuinus effectus: ut q̄
si nihil aliud audiat. nihil aliud videat: nihilq; sentiat
aliud nisi deū. et p̄ter deū oīa reputet vanitatē. Tūc co-
gitet q̄lis fuit erga nos dilectio dei nr̄i: q̄ sic p̄ vile re: im-
mo p̄ tam detestabili voluit vilis et vermis reputari. et
sic vilem sibi vnire naturā: et in ea a vilissimis et abomi-
nabilissimis tam seua et turpia voluit sustinere. Tūc
ruminet illā magnificentia charitatē: et illo inestimabi-
li ardore quantū valet inflāmet. Et cum ignitus fuerit
caritate circa dilectū adapiat viscera pietatis. et sic p̄ se
vilificato: afflicto: et letaliter vulnerato cōpatiatur itra
se om̄ia illa vulnera in se transformet: ac si ipsemet iam
esset letaliter p̄ singula vulnerat⁹. Et ut mag⁹ vulnera
christi eius animo impmanē discurrat p̄ singula vulne-
ra. et nunc quantū in illo vulnere passus sit meditetur.
nūc q̄tū i isto et q̄tū i illo. nūc q̄ta et q̄lia ista opprobria
nūc ec̄ q̄nta et q̄lia fuerint illa flagella existiet diligēter.
Et cū sic i ista meditatioe fuerit cū ch̄zo crucifix⁹ (q̄ h̄
marie exigit in isto sacro) tūc cogitet q̄ illā tā nobilem
carnē i cruc⁹ ara imolatā p̄ nob̄ dignat⁹ est donare in ci-
bum. et sanguinē eius effusum pro redemptioe humani
generis de latere suo in potuz. Et nūq̄ credas q̄ san-
guis ille quem recepimus in altari sit extra corp⁹ eius.
Sed tamen ut effusum pro nobis in passione recipere
debemus. i. sub illa intentione ut tunc eius dilectionez
erga nos mens nostra ruminet et cōsideret illius magni-
ficentiam sacramenti. et hoc intelligendo quantum pōt
quia vix poterit aliquam inuestigare scintillā tam imē-
si amoris dñi nostri iesu ch̄zi in hoc magnifico sacramē-
to. Et cū bñ ruminauerit illud magnificū sacramentuz
saluatoris. et iam quadā celesti dulcedine imbut⁹ fuerit
humiliter et reuerenter ad hoc sacramentū accedat et cū

Pars

omni diligentia missam psequat: adhibet alijs circūstantijs quas in huius pncipio capituli ptractavi. Cū aut recipe debuerit: aliq poterit pmeditari si placet. vt pote dicat in corde suo Ad istd tam nobile sacramentū suscipiendū nō sufficerent mille anni ad preparationez condignam. Quanto magis ego miser indign⁹ sum q̄ quotidie pecco. incorrigibilis perseuero. z impzeparat⁹ accedo. Quare dñe me fecisti vt tibi tam execrandam iniuriam facerem: q̄ te pono in latrinaz pctōz aīe mee. Eteim nō est cloaca tam fetida sicut peccatrix aīa mea. Utinā saltē p hanc immundā aīam meā aliqlis punctionis fluuius ptransisset vel decurrisset: vt ibi nō fuisset tanta pctōz sanies pgregata. Dñe iesu qd est h: nūqd ibi te ponere debeo. Sed in infinituz maior est tua misericordia q̄ mea miseria. Et ideo de tua benignitate solū pfidens z te psumo sumere. vt sic infirm⁹ accedaz ad te medicum dulcissimuz vt sic tua medicina liberer. Quanto em plus infirmus sum: tanto pl⁹ te indigeo deus meus. z in hac liberatōe mea mag⁹ apparebit tue imensitas pietat⁹. Accedā ḡ ad deū meū pfidēter. quia infinite sunt misericordie eius. z secum fruar delitijs beatorum. Ingrediar ḡ sponsa ad sponsum secumq̄ volo inseparabiliter cōmorari. Nolo ampli⁹ alteri adherere. vt cum ipso solo gaudiū habeā sine fine. Hec et alia qui dicere voluerit corde dicat: nō ore. qz non credo expedire illic pferre alia q̄ illa q̄ in canone continent^r. Et nota q̄ fm meū iudiciū hec duo ad istud sacramentum efficaciter recipiendum valent. scz cōpassio mort⁹ chri. z vilificatio z annihilatio sui. vt scz quantū pōt vilis fiat z indignus in oculis suis qui recipere debet. Cum autē sacramentū expletum fuerit cogitet in corde suo et dicat. Post tam nobilē cibū nolo decetero stercoza dei

Secunda

gustare. Et cum ipse sit summa iocunditas nolo decere
ro affici circa aliquā creaturā. Si aut nullā affectionē
seu refectionē spūalem ibi habuerit: recogitet signū esse
infirmatē vel mortē. Ignē em posuit in sinu et calores
non sentit. mel posuit in ore et dulcedinē nō p̄sensit. Et
ideo talis suam miserā recognoscat: et mutet in melius
vitam suā. Si hō refectionē spūalem ibi recepit nō sibi
attribuat: s̄ infinite bonitati maiestatis diuine. q̄ se ad
bonos et ad malos extendit et dicat in corde suo. In me
dñs deus mirabilia opatur ad detestationem miserie
mee ad p̄uertendū meipm: et ad p̄vincendū bñficijs inī
quitatem meā magnā. Nam me mortuū sentire fecit et
vermē vilissimū celestia degustare. Si mihi p̄ctōri ta
lia fecit dñs: qđ faciet si correxero vitam meā: et cum to
to conamine voluero me in meli⁹ p̄mouere et celestibus
meditationib⁹ dedicare vel occupari. et decetero sibi so
li adherere. Qđ tñ facere i cogitet auxilio dñi: nō p̄pa
ptute. Et sicut cogitat: sic ope adimpleat. Qđ nō con
cedat q̄ est bñdict⁹ in sc̄la sc̄la. Amen.

Petitio aa excitandū cor i amorē dulcissimi iesu.

O dñe de⁹ me⁹ quō ausus sum **Oca. XVIII.**
te alloqui vilissima creatura: Nā fetidissimus et
horribilissim⁹ sum et vile sterc⁹: vermisq; nequissi
mus et vanissim⁹ hō. Tu aut es de⁹ deorū. rex regū. do
minus dominantū. om̄e bonū. om̄e honestū et pulchrū.
oīs vtilitas. oīs amenitas. oīs suauitas. fons splendo
ris. fons melodie. fons odoris. fons amoris. fons dul
coris. et intīm⁹ dilectōis amplex⁹. Et tñ me rogas et ego
fugio. de me es sollicit⁹ et de te non curo. mihi sp̄ seruis
et ego te sp̄ offendo. te mihi tribuis: et ego te sp̄ p̄temno.
me ergo vanitatē et nihil diligis: et ego te infinitū et inē
narrabile bonū sperno. Fetorem. horrorem. mortalem

Parā

Dolorē: tibi o btiffime. benigniffime. amātiffime sponse
 ppono. Pl⁹ me allicit creatura q̄ creator. vanitas q̄ ef
 nitas. detestabiliffima miseria q̄ fūma felicitas. Plus
 me inclināt sordes q̄ eleuet pulcritudo. fuit⁹ q̄ magni
 tudo. amaritudo q̄ dulcedo. Nā z meliora st⁹ vulnera
 diligent⁹ q̄ fraudulent⁹ oscula. Et tñ pl⁹ approbo z affe
 cto fraudulentis vulnera q̄ diligentis oscula. Sz ne remini
 scaris dñe delicta mea vl⁹ parentū meorū. h̄ pietatis tue
 viscera z dolores vulnēz tuorū. Nō qđ ego h̄ qđ tu feci
 stui me respice. Nō qđ egi: h̄ qđ tu p me sustinuisti cōsi
 dera. Si me vt oñdis dilig⁹: cur me relinqs. cur me va
 gari pmitt⁹. De ḡ amātiffime dñe tene timore. restrin
 ge amore. q̄eta dulcore. Dulciffime spōse: nescio. neq̄o.
 nolo tibi fuire. tibi adherē. te toto corde: imo vix tua p
 tacula cordis amare: z h̄ i me opari potes: tu scis. Hoc
 de me tu vis z a me exig⁹. Quid ḡ deficiā in bñplacito
 meo: vl⁹ tu i tuo. obsecro vt nō p̄ualeat hō h̄ de⁹. Noli i
 hac p̄rietate deficere: h̄ me reficere. nō succūbere: h̄ suc
 currere festināter In viuēdo luxuriose. i. nimis: imo me
 z tuas creaturas lasciuie amādo: totā meā sbam dissipa
 ui. Nunc recognoscēti pcnuriā z miseriā suā z famelico
 appetitu ad patne miscōie viscera redeūti succurre mise
 rendo. z me ocul⁹ tue pietatis aḡsce. z diḡre mihi rad̄ijs
 tue gr̄e letabūduz occurrere: z cū āplexib⁹ pac⁹ z quiet⁹
 oscula largiar⁹ mihi. Certe reco ḡsco qđ in celū. i. in totā
 curiā celestē z eccliam romauā: imo in oēm creaturā tuā
 z corā te: te p̄tēnendo peccaui: imo etiā tibi soli peccaui:
 z malū corā te feci: z certe nō sum dign⁹ vocari fili⁹ tuus
 imo nec mercēnari⁹ vl⁹ etiā seru⁹ tu⁹ aut aliq̄ viliffima
 creatura tua. Sz miserere mei z dele iniquitatez meā: vt
 iustificer⁹ in s̄monib⁹ tuis z vincas cū iudicar⁹: qz dicūt
 aīe mee inimici mei, nō est sal⁹ ipi i deo eius. Obsecro

D

Secunda

sube vt detur mihi pma charitat? stola: fidei feruentis
anul? .z calciament? eleuant? z pfirmant? spei ptegan?
pedes. i. affect? . sanguie veri vituli occisi ipinguet esse
ctus: z reficiat affect? Apas cor meū bone iesu ad tua
vulnera vt qntū me diligas recognoscā: vt sic ebru? tuo
sanguie tot? i te resoluar amore. Intret dolor tu? i inti
ma mea: z expiet oēm amorē meū alienus. Sim tecum
crucifix? mūdo vt sim mortu?. z vita mea abscondita sit
solū tecū i deo. O vita p̄a. vita btā. vita felix: q̄ abscondi
ta est ipi mūdo: z associata ipi ch̄zo. in deo cētro suo q̄e
taf. Unū est mihi necariū. vnū solū q̄ro. Abscedat ḡ a
me fantasmātū mltitudo: qz vn? est dilect? me?. vnus
est spōsus me?. vn? est amor me?. dñs meus iesus ch̄s
de? me?. Nihil ḡ mihi sapiat. nihil ḡ delectet. nihil me
alliciat nisi dñs iesus ch̄s. Tot? sit me? z tot? sim su?
z fiat cor meū vnū cū ip̄o ch̄zo. nihil me iudicās scire. ni
hil amare. nihil affectare: nisi dñm nr̄m iesum ch̄m et
hūc crucifixū. Ergo bone dñe iesu recollige me visceri
bus. refice vberib. inebria vln̄erib. Euigila ḡ aīa mea
ad viscera p̄passionū q̄b̄ plorauit in infantia. sup ihe
rusalē. sup lazaz: z in cruce: imo in ill? sup te. Et egredie
bat flui? de loco voluptat? ad irrigandū p̄ady suz qui
est in q̄ttuor capita diuisus. Si em̄ flui? lachrymaruz
egrediebat de loco voluptat? z oīm deliciaz: q̄nto mag?
dz egredi de loco oīm spurciaz. Ergo bone iesu p me
sūmis delitijs plen? plorasti. Euigila etiā aīa mea ad
vbera instructionū. exhortationū. z pmissionū q̄ habes
de p̄bo vite etne. Euigila etiā ad vln̄era exprobratōis
illusiōis z occisiōis: ad dolores. s. passiōis z p̄passionis.
Attēdite in q̄t z videte si est dolor filijs sicut dolor me?.
Imo dñe attendā z videbo si est amor sic amor tuus.
Imo z si est amor nisi amor tu?. Et iō nihil nisi te vln̄

Pars

te volo amare. Tu dñe iesu me iniquū z pessimū ppter
prozē tuū. vilissimū fetozē stercoz z horrozē vermiū tā
tū amasti: vt tanta p me sustinere z pati digreris. z ego
te infinitū bonū. p̄em p̄ssimū. sp̄sum dulcissimū. oīs
pulcritudīs. suauitatē z sc̄itatē fontale p̄ncipiū. nō tan
tū diligam vt saltē p te moriar mūdo. imo moriar z mē
h̄: vt tot⁹ tecū affix⁹ lig⁹ nihil sentiā nisi te: vt z viuā ego
iā nō ego: viuāt autē i me ch̄s. Quid ḡ retribuā dño p
oīb⁹ q̄ retribuit mihi. Calicē salutarē accipiā z nō dñe
inuocabo. Sit ḡ h̄ calix passiōis p̄tinu⁹ in corpe. salus
supabundantē grē radiceē in corde. melos diuine lau
dis diffundat q̄si indefinēter i ore. Laudabo em̄ deus
meū in vita mea: psallā deo meo q̄diu fuero. Gocundū
sit ei eloquiū meū. ego nō delectabor i dño. Eleuabor z
ostendā ei faciē mentē. z i aurib⁹ ei⁹ ab ore meo resona
bit imēsa gr̄arū actio z magnificētie sue laus. Recedā
ḡ de cetero oīa vetera de ore meo z de aīo meo: qz de⁹
scīaz dñs est. z ip̄i p̄pant cogitatōes z voces. Arcū for
tū supabo: z induar p̄tute ex alto. Gaudens gaudebo
solū i dño: z r̄plebit os meū iubilo. z oīa ossa mea exul
tabūt i deo meo: qz me totū offerā saluatori meo. Qui
escet cor meū i dulcedie bonitatē imēse. laudabo excellē
tiā gl̄ie sūme: z seq̄r vestigia passiōis acerbe. Corp⁹ cō
culcet. cor eleuet. laude nō r̄pleat os meū vt die ac no
cte q̄tidie dei mei magnitudinē loq̄tur vel cantet. Oīa
abijciēs. tot⁹ i te sitiēs. nihil p̄ter te sentiēs resoluar i te
z incētralit̄ q̄escā. Abcedat vanitas. accedat deitas. tñs
formet charitas: z fiā tot⁹ diuin⁹. Apiatur cor meū. ape
riant cordis vl̄nera. iūgant int̄ia. z sim vnū cū xp̄o. An.
¶ **Explicit** Sc̄da ps hui⁹ libri. q̄ sp̄cialiter tra
ctat de his que ad p̄templationē dispositiua z indu
ctiua sunt. z de p̄fectu p̄templationis.

Tertía

Incipit tertía pars huius libri

que spéaliter tractat de p̄tēplatois quiete. ⁊ de his q̄ ad dictā quietē puenire volentib⁹ putilia ⁊ necessaria sunt.

¶ Et p̄mo q̄ sunt q̄ inducūt hoīem ad p̄tēplatois q̄etē

Sed ad p̄tēplatois quietē voluer⁹. **Ca. I.**
puenire: in te studeas tria radicare. ¶ Pri-
mū est. vt quantū tuū conditorē offenderis
⁊ a te ⁊ ab alijs q̄tidie offendas r̄cognoscas
⁊ de tuis scelerib⁹ itime dolēs. alijsq̄ tanq̄
sibi p̄patiens abūdanter si potes q̄tidie lachrymeris. ⁊
hec cogitās mag⁹ trīstari desideres q̄ gaudere. cernēs
q̄ nō sum⁹ in statu leticie s̄ meroris. Magnū est em̄ si
deū nost⁹ sic q̄uiter offensum in n̄ris delict⁹ possumus
toto tpe vite n̄re plorādo placare. Et hāc p̄solationem
debem⁹ eligere in p̄nti: p̄ posse sp̄ n̄ras ⁊ primorū mise-
rias ⁊ nequicias deplozare. ⁊ ipse benignissim⁹ dñs aīe
sic fidelit̄ in amaritudine existētī post lachrymatōem et
fletū exultatōem infundet. Et sicut aq̄ in vite putrefa-
cta cū sol' calore decocta in vinū p̄uertit. sic lachryme in
p̄fecte p̄trito feruore charitatis decocte: in vinū leticie
p̄uertunt. Nec em̄ decet dñm tam nobilē in aliq̄ domo
habitare nisi mūdissimaz inuenerit: ⁊ cū oī diligētia la-
chrymis expiatā. ¶ Scdm̄ est. vt nitaris quantū potes
ch̄i p̄pati passioni: ⁊ vbicq̄ eā tecū circumferre in corde.
Nisi em̄ p̄patiēdo nouerim⁹ pati secū: secū nō poterim⁹
iocūdari. Si em̄ bñ passionē suā fuer⁹ meditat⁹
⁊ multū intrauer⁹ lat⁹ ei⁹: cito venies ad cor ei⁹. ¶ De fe-
lix cor qd̄ sic cordi ch̄i dulcī colligat. cui⁹ leua s̄ capite
ei⁹ ⁊ dextera illd̄ amplexat: qz tunc recte cū sponsa spon-
sus collocat ⁊ colligat in cubiculo. S; optimū cor mihi
narra obsecro dulcedinē quā tu sentis. quib⁹ affluis de-

Pars

litijis nō occultes. Sed vt bñ video nō audis: qz cor tuum absorptū est p̄ dulcore. Jā tu interpretē tui existentē in carcere oblitus es. Cerno em̄ sic te amenitate nimia esse captū vt iam non sint ampli⁹ neq; vox neq; sensus. Quicūq; em̄ ad p̄templatōis q̄etem z dulcedinē nisi p̄ istud ostiū voluerit intrare: furē se reputet z latronem. Tertiū est vt possidere nō cupias nisi deū. z quicqd nisi deū habuer; aut oblatū fuerit vel vider; aut noīa re audier; debes tanq; de tot folijs nō curare: s; in deo solo stabilias mentē tuā. z solus soli sibi iungar;. Tūc auribus tuis melos sue eloquētie resonabit. thesauros sue sapie reuelabit. melliflua oscula exhibebit. tecū p̄ delitijs nō poter; sustinere. z suis te sustētans amplexibus nimia dulcedine absorberis. O felix aīa q̄ abisti q̄ nos in tāta amaritudine reliq̄sti. Nūcia nob̄ obsecro sē tibi sufficit istud bonuz. an vis q̄ de n̄ris obsequijs tibi trāsmittam⁹. S; vt puto nō reputas nos encenijs sed stercoreib; abundare. Quid tibi offendim⁹ o aīa iocunditate repleta. q̄ etiā maria n̄ra aspicere non dignaris. Quare q̄ sic diligim⁹ tu p̄tēnis. S; vt video nob̄ non loquer; qz rapta es a dilecto. O amor ineffabil' q̄ cor sic cōglutinat suo fini. O mira benignitas saluatoris q̄ se singulariter diligētes tā dono visitat excellēti.

Q̄ gloriosum sit z q̄liter possit hō mutari in deū. Durabilis mutatio dextre excelsi. Oa. II. Sicut em̄ apud hoīes tpalia diligētes vel amantes mirabile esset si q̄s vnū fetidissimū sterc⁹ p̄mutaret in oēs delicias z honores mundi hui⁹. s. vt p̄ vno fetidissimo stercore h̄ret hui⁹ mūdi plenā dñationem. z quantū ad tpalia ad modum impatoris. z quantū ad spūalia ad modū pape. z nullam resistentiā h̄re posset. z insup maligni spūs obtēperarent ei. z nō solū terra s;

Tertia

etiā celi z sidera ad suū regerent nutū. mortificare etiā posset z mortuos suscitare: z infirmos curare: z etiā posset cursum nature in oīb; mutare. z h̄ret oēs diuitias et delicias q̄s citra deū posset excogitare: imo q̄s de⁹ posset facere: dū tñ in deū nō ducerēt. sic imo sine p̄paratione multo magis est admirabil' laudabil' z amabil' illa p̄mutatio qñ q̄s p̄mutat se in deū. Nā maior est sine p̄paratione distātia inter hoīem z deū q̄s inf' quācūq; vilissimā creaturā. z oīa q̄ citra se de⁹ facere posset. Tūc aut' hō seipm p̄mutat in deū qñ eligit z diligit se odiri. z solum deū diligere: z circa nihil aliud vult affici nisi soluz circa deū. z ille sol⁹ in suo iacet affectu: z de nihilo curat nisi de ipso deo. z totaliter sitit quō p se vel p alios honorificet dñs de⁹ su⁹. **P**̄mutatio desiderabil'. nā certe iste vulnera pctōz i vulnera ch̄i p̄mutauit. z mentis feditatē in dei bonitatē. suā vilitatē in dei maiestātē. suā nequiciā in dei clementiā. amaritudinē cordis in dulcedinē creatoris. Nam cor⁹ est dei z nihil nisi deū req̄rit. Cor suū plenū est ip̄o deo. se exuit z deū induit. zelo dei sibi met guerram facit tanq̄ crudelissimo hosti. Si ḡ talis est p̄mutatio ista: cur serue nequā. infidele mancipium. inutilis creatura hoc adimplere retardas. Caue etiā ne h̄ adimplere studeas cū torpore vl' tepore opis. ḡuamine cordis. anxietate pectoris. insensibilitate mētis. ḡ poti⁹ cū animi auiditate feruoris. intentōe amoris imensitate. marie cū nihil sit vtili⁹ hoī. nihil delectabili⁹. nihil nobili⁹. Si ḡ teipm exueris z p hūc modum in deū intraueris: caue ne extra ipm possis aliq̄ mō inueniri. Et si aliq̄ mētis infirmitate vel negligētia te exire p̄tigerit. illic statim recurre cū fletu. z deprecare sup̄l'r vt tibi indulgeat: z digne te fugitiuū suū recipe. Et tunc p̄ponas firmis i corde tuo q̄ ampli⁹ inde nō ex eas. Nō

Pars

tamen dico vt tale ppositum facias qđ ad nouā culpā
te obliget. qz fragiles sum⁹ ⁊ inconstātes. S; si millesi-
es ab eo exier⁹ toties ad ipm recurras. ¶ Regla istius
bona. Null⁹ cū deo p̄t bñ pfecte vniri vel esse q̄ alicui
creature affectū suū ligatū vel inclinātū habet.

¶ Qz mirabile est gustantē semel deū posse ab
eo amplius separi.

¶ Ca. III.

Quāto mirari debem⁹: imo nos non mirari mire-
mur. quō hō sel' deuz degustās ⁊ ei⁹ dulcedinē p̄t
ab eo ampli⁹ aliq̄ten⁹ separi: ⁊ quō nō obliuiscit oīa ex
ebrietate nimia: etia; comedē ⁊ bibē ac dormire. ⁊ si qđ
aliud añ ipm ponat quō p̄t ibi aliud q̄ suū dñm benī-
gnissimū intueri ⁊ i eo sūma dulcedie delectari. cū ipm ē
oīb; sciat esse. ⁊ in oīb; illū inuenire possit vt i oīb; reque-
scat: ¶ Qz bon⁹ isrl' de⁹: his q̄ recto st⁹ corde. ¶ Qz dul-
cis ⁊ suauis est spūs ei⁹ in eis. ¶ Qnta amaritudine.
quāta tristitia. qnta anxietate repleti deberet aliq̄s. qui
etiā ad momentū a tāta sequestraret⁹ dulcedine.

¶ Qz Quō hō in breui tpe possit esse pfectus.

¶ Qlicunq; p contēplationē ad sum⁹

¶ Ca. IIII.

Quātem montis dei vult peruenire: oportet q̄ nū-
q̄ quiescat dum vigilat. sed semper per mentē ele-
uationem ascendat. Nam in isto ascensu non quiescere
est quiescere. ⁊ qui quiescere vult fatigatur. nec postea
sic bene potest ascendere. imo contingit aliquādo q̄ cū
quiescere vult intantum fatigat⁹ vt amplius nullo mo-
do ascendere possit. In ascensu enim montis materia-
lis: quia caro infirma est quietem interpositam requi-
rit. Sed in ascensu montis spiritualis: quia spūs prom-
ptus est: contrarium requiritur. vt scilicet non quies-
cat spiritus. Sed dum fatigatur tunc ascendere debet
velocius. currere fortius. et recentior fiet et audior eris

Tertia

ad maiora. et sibi leuius apparebit. et delectabilius et suauius et dulcius gaudet. non quiescere eligens per quietem. Et ideo stulti sunt: et quod sit contemplatio inexplorata: quod cum resumendi vires requiescunt. Tunc habeant per certo quod in illa quiete vires minime resumunt: sed potius dissipantur. Quia si fortiter currit animus contemplationis: tunc suaue est ei. si plane incedit incipit fatigari: si quiescat vires dissipantur. Et ideo non est aliud nisi cum vigine ascendere in montana cum festinatione. Si quis hoc cape non potest sed vult quiescere: et tamen ascensum in desiderio habet: hoc restat remedium. quod uis non valeat his quod dicta sunt adsequi. scilicet ut saltem modicum ascendentiui materialiter non deserat. Nam quod materialiter in montem ascendunt: et in medio fatigati quiescere volunt non descendunt ad quiescendum in valle. quia sic ad summitates nunquam venire possent: et stultissimi reputarentur ab omnibus hominibus. Sic sunt ab omnibus stulti reputandi et nunquam ad cacumen contemplationis peruenient quod hodie per contemplationem modicum vel multum ascendunt et affecti tedio ad locum unde veniunt: siue ad statum unde recesserant redeunt ad quiescendum. et in petitorum siue vanitatum vallibus seu imperfectiois planicie credunt ad ascendendum effici fortiores. ignorantes quod vix poterunt ad locum siue statum ad quem perueniant peruenire. Et ista est ratio sicut credo: quare sic pauci homines contemplationi attingunt superciliu montis. Quia si homo ascenderet quantum posset et ibi quiesceret: non inde recedens aliquid modo. et cras eleuaretur altius. et ibi etiam figeret pedem cordis. et postmodum inde ascenderet sic faciendo spiritus dico vobis quod iste plus proficeret in vno mense: quam alius in quadraginta annis quod retrocederet ad quiescendum. et spiritus ad idem rediret. Et credo quod iste in breui resumaret in statu. et esset gloriosus coram deo. et a tota celesti curia predelectus. Si autem in morte timueris aliquid: curras ad cavernas lateris christi. Si homo non potes abstinere a valle: quia ibi nutritur es. nec vis adimplere quod dixi: sed saltem fac ut ad vallem

Pars

tue miserie z etiā toti⁹ hūani generis pdescēdas p hūilitatē tui z passionē primi: tā de tuis q̄ de alienis dolēdo pctis z p eis veniā postulādo a deo. Quā ipse cōcedat q̄ est bñdict⁹ i sc̄la. Amē. ¶ Un̄ hec breuis reglā hec oīa i breui pphendit. Qui voluerit p pteplatiōem ad summitatē montis dñi puenire: nō q̄scat nec retrocedat donec assecut⁹ fuerit qd̄ intēdit: nisi forte descēdere velit ad suos z alioz tristitiā pctōz.

¶ Quō aīa inebriat^r i pteplatiōe a c̄atore suo
O Altitudo diuitiaz sapie z sc̄ie dei: q̄s incōprehēsibilia sūt iudicia ei⁹ z inuestigabiles viē ei⁹. Quis ascēdet i montē dñi aut q̄s stabit i loco sc̄to ei⁹. S; si q̄s ascēdere voluerit: p quā viā: cū inuestigabiles sint viē ei⁹. Audi dilectū tuū aīa dilecta. z gaude cū cūcta q̄ deā sūt cū oī diligētia studueris adimplere. et sic deo appropinquis vt nihil pter ipm valeas cogitare. z cetera pter ipm tibi sint i nimia amaritudine. z q̄si libentius velles aīaz a corpe separi: q̄ aīaz tuā separe a p̄tina cogitatōe dei tui: vlt̄ q̄si p̄tina. Et q̄si videres tibi q̄ teipm nō ames nisi te ppter ipm amaueris. Quid tibi de dilecto tuo ptingat ausculta amore repleta: imo q̄si iō in amore p̄uersa. Iste dilect⁹ tu⁹ o dilecta: a q̄ nō potes aliq̄ten⁹ separi: seipz a cogitatu tuo p̄tinuo paulisp̄strahet. ita vt cor tuū circa aliqd̄ aliud incipiet euagari. z tu vidēs eū quē sic fortis diligis abcessisse. nimia auuiditate repleta queres vndiq̄ quō possis (quē sic fortiter diligis) inuenire. oībusq̄ creaturis breuit̄ nunciabis vt dicāt vel indicēt tibi vbi est dilect⁹ tuus. qz lāguida efficer^r p̄ amore. Quāto tūc fletu. q̄nta lamētatiōe pfundaris. q̄nta anxietate p̄ dilectū tuū discurras: tibi nescio enarrare. S; o mirabil^r inebriatio amoris. hoc ipso q̄ in ipm tēdis cū ipso es z ignoras. S; qd̄ faciet dilect⁹

¶

Tertia

ctus tuus oī amore repleta: Nunquā poterit se āplius occultare: Sz dilectissim⁹ spōsus tu⁹ q̄ntoti⁹ p̄ntabit: z tu illū vidēs quē cū tāta auiditate q̄sieras nimio amo re amplexaber⁹ eū. sp̄ tñ cū oī reuerētia z amoze z timo re. Sz q̄nta ad hec afflit tibi p̄solatio: tūc si sapiēs fuer⁹ poter⁹ expiri. Sz audi o amātissima dñi: cū te securam reddider⁹ itez se absentabit: z tūc maiorē ardorē q̄ p̄ ipm redrendo hēbis. Quid dicā tibi: Itez se absentabit: z itez atq; itez. z breuif toties a te se absentabit do nec sis sollicita custodire eū. vt te securā nō audeas red dere: z oīa hēas iā suspecta. Sz o felix aīa audi qd faci et tibi dilect⁹ tu⁹: cū secū icipies q̄etari: vno dulcissimo incipiet te potare: z tu ei⁹ allecta dulcedie: ampli⁹ eum incipies affectare. z ipe largissim⁹ āpli⁹ tibi dabit. z q̄n to pl⁹ dabit ampli⁹ postulab. z ipe benignissim⁹ āplius tibi mīstrabit. Quid dicā: Satiari nō poter⁹ donec in ebriata fuer⁹ z vino iā vndiq; p̄fusa. Utz at p̄ frequē tem z nīmiā inebriatiōem soporē aut raptuz p̄sequis: sē dñs tibi p̄cesserit poter⁹ expiri. Largissim⁹ est em̄ z pl⁹ sine p̄patione q̄ credi valeat elargit. Hoc tñ sp̄ h̄e de bes in corde tuo: q̄ tu sis vilissimus z q̄ nullo mō ad h̄ apt⁹ sis: imo p̄maxi^m tibi d̄z videri si ipe delz pctā tua: etiā cū q̄ntacunq; penaz afflictōe in h̄ mundo: q̄ est lau dabilis z gl̄iosus in secula. Amē.

¶ Qz hō añ raptū diuersimode inebriat **Ca. VI.**
Quonia in plurib; loc; sup̄dictoz captoz diximus hoīem duz diuina influentia inebriari posse. Ut mens tua ampli⁹ eleuet: volo vt ebrietatē illaz in fluentiaz diuinaz nō ignores. Debes em̄ intelligere q̄ vir p̄replatiu⁹: q̄uis multas. p̄solatiōes hēat sp̄uales: añq; ad soporē z raptū pueniat: ad qd pauci attingunt valet duplicē expiri ebrietatē. **¶** Prima est qdam abū

Pars

Quantia iocunditatis in corde: et vehemens iubilatio mentis quod post multum fletum aut multam considerationem passionis christi: aut per magnam feruorem amoris singularis in deum venit ex quadam noua influentia et diuina irradiatione in mentem. Et illa leticia tantum abundat in corde ut etiam in membris corporis redundet. et illa facit diuine clementie arridere: et per exultationem nimiam ad modum ebrii precipitater gradum quietem non sustinens: et creaturas quas inuenit sui creatoris amoris magnitudinem amplexas. Et bene potes credere quod cor suum non multum applicat ad terrena. sed si aliud occurrerit omnia reputat esse vana. ¶ Est alia dulcedo siue ebrietas que nimiam dulcedine replet cor ex diuino consorcio. hec venit per contemplationis quietem. et intantum abundat hec dulcedo in corde ut redundet ad omnia membra abunde. adeo ut totus sibi tam interius quam exterius mellifluus videatur. Et sicut prima ebrietas per hilaritatem quietem non sustinebat: sic et ista per nimiam dulcedinem quiescere facit. Et hec nisi intantum incendatur ut soporem generet: non auferet totaliter particularium sensum actus. sed ad modum ebrii esse liberos non permittit. et tunc quasi quicquid viderit reputabit quadam diuina dulcedine abundare. Et quous prima sit in intentione leticie. et ista in intentione dulcedinis. tamen non oportet dubitare quin illa sentiat dulcedinem. et ista leticia non priuetur. Et quous non sit necesse timere de prima: sed potius sit gaudendum. tamen de secunda que consistit in quadam admirabili dulcedine cordis: semper securus est dubitare. quia diabolus transfigurat se in angelum lucis. et consuevit aliquando similia procurare. Vellet enim quod homo supbiret et se aliquid reputaret: ut talibus deliciis frueretur et ibidem quiesceret ut sic auerteretur a deo. Et hoc bene permitteret dominus euenire: quia aliquis contemplatiui aliquando de se nimis persu-

Tertia

munt: aliosq; stemnūt z credūt se deo esse primos. cū
tū sint ppter supbiā ab eo nimis elōgati. Et iō diabol⁹ p
supbie hāc prātem ī eos accipit vt talib; delitijs eos de
cipere possit. Et iō cū summa diligētia attēdendum est:
vt qñcumq; tibi acciderit tal' delectatio: aciem mentis in
deū dirigas. nec ab ipso cor tuū discedat. Et si delectari
opteat: solū delecteris in deū. Tunc si a deo esset illa dul
cedo deberet intēdi. si a diabolo deberet pvari aut saltē
remitti. Qz si de⁹ in hoc te voluerit aliquñ psolari: vt q
p tuis aliorūq; pctis amaritudie repletis. aliquñ delitijs
pfruaris: regitari sibi debes vt potes. z adhuc tñ licitū
est timere ne psumptōem incurras. Potes em cogita
re ad humiliandū cor tuū s; hac dulcedie: q dñs p par
uo aliq bono qd facit in pñti: qd tu reputas esse magnū
fortasse vult tibi p pñtio dare illd. qz te pzm̃is eternis
reputat esse indignū. Potes em timere ne istd dulcissi
mū vinū tibi adhuc spūalit' febricitati piculū mortis in
ducat. i. occasionaliter te faciat subire. Ideo pleno cor
dedum sum⁹ in hac valle miserie pstituti. debem⁹ ma
gis p peccat⁹ appetere cum christo crucifixo affligi q p
tulos delitijs afflui. Et sicut quotidie peccamus. imo
quasi p̃tinue: sic debemus p eisdē peccat⁹ velle penā cō
tinuam sustinere. Et sicut sumus vilissimi serui dei: sic
debet nobis placere. imo debem⁹ appetere ab omib; vi
lissimi reputari. Et sicut ad honorē dei facti sum⁹. sic il
lud solū deberet in me z in alijs placere mihi qd ad suū
tendit honorē. z illd solum displicere qd in p̃riū ver
git. De indifferentib; autem nullo modo debemus cu
rare. nisi quia omnia debemus ad laudem dei referre.
Quod nob; concedat zc.

¶ Qz contemplatiuus debet gaudere de bonis
proximi: alioquin tria mala pmittit. **Qa. VII**

Pars

Hecoia etiā appetere debes o pteplatiue cuilibet
hoī z debes p q̄libet homie sollicite orare. Et qñ
vides aliqđ bonū in p̄rio mirabiliter gaudere de-
bes. etiā si illō nō videas ī te. Qđ si nō feceris: h̄ potius
dolueris: tria maria mala in h̄ pctō p̄mittis. Prīmū est
q̄ honorem dei (q̄ in bonis illi⁹ resultat) odire videris.
Scdm̄ est. q̄ passionē ch̄zi (q̄ ad h̄ est passus vt vnusq̄s
q̄ abundet p̄rutib⁹) p̄tēnis. Tertiū est q̄ charitatem
(q̄ primū sicut teipm̄ diligere debes. z ei⁹ bonū affecta-
re sicut tuū) laceras z diuidis. Multū ḡ bonū primū di-
ligas z p̄cures. z maxie spūale. z etiā cū necessitas se ob-
tulerit tpale. z sp̄ spūalia tibi dñs exhibebit. z tādē ad
celestia te vocabit. Ad q̄ ip̄e nos pducit q̄ p nob̄ volu-
it crucē opprobria sustinere. Amen.

¶ Qz contemplatiuus non iudicet alios ppter
defectus in ip̄is apparentes

Ca. VIII.

Dabolus in malicia antiq̄tus viros pteplationis
cernēs ī celestib⁹ p̄uersari: vñ p̄t supbiā est elect⁹:
nitit̄ mō aliq̄ eos secū trahere ad inferna. Et qz
videt eos nō posse vincere ī apto. conat̄ saltez decipe in
occulto. Sz q̄uis diuersa mala diuees tēpib⁹ suggerat.
tñ ad h̄ nitit̄ vt pteplatiū⁹ de se p̄sumat z alios iudicet
viciosos. aplice inherēs snie: oia iudicat spūalis z ip̄e a
nemine iudicat. Sz o pest⁹ atq̄ mors ḡuissima z occul-
ta. hec deū fugat. p̄sumptōem pessimā inducit z abhor-
rendam. hec vefcentē ī croceis facit stercoza amplexa-
ri. hec spūali plenū leticia ad acidia ducit. hec oia ad ho-
norē dei referēda facit diabolice fraudari. Sz o hō nū-
quid in altū pteplatōis ascēdisti: vt sic faciēs aliosq̄ iu-
dicās debeas mag⁹ p̄cipitiū sustinere. Pone ḡ te in no-
uissimo loco in p̄sideratōe tuip̄i⁹ z cadere nō vales.
z dei p̄mendans opa oia p̄mēdabis. Attēde ḡ o hō in

Tertia

contēplatione constitutus et cognosce qualiter deus p/pter suū honore faciēs creaturā: diuersis diuersa voluit munera elargiri: vt nō vno mō s; multiformiter honoretur: atq; sui thesauri manifestari sic queant. et vt p̄mendandī suā magnificentiā materiā multipl̄r habeamus. Debes ḡ cogitare p̄mo q̄ de⁹ sicut bon⁹ paterfamilias ordinās domuz suā p̄sat filioz sapiām. potentiā et bonitatē. et p̄m q̄ viderit diuersa cōmittit officia et tribuit dignitates. Cogita ḡ p̄mo tu q̄ p̄tēplationi vacas. q̄ deus pater tu⁹ benignissim⁹ sciens te ad om̄ia imbecilem: noluit te in periculis et difficilib; ac implicat⁹ operib; ministrare. s; sua clemētia tanq̄ infirmū p̄ p̄tēplationis quietē te voluit p̄solari. Alios aut̄ cernēs i charitate feruens et fortiter radicos voluit sup̄ piculosa et difficilia ordinare. sibi nihilomin⁹ quietē tribuēs p̄ laborem. et p̄solatōem nō modicā in labore. Si ḡ videris te spūalib; inherere: ceteros aut̄ circa alia laborare: nō eos iudices: s; sapiām et bonitatē dei in eis inspicere. te aut̄ infirmū agnosce: aliosq; p̄sidera esse fortes. Quō em̄ fortem te reputare potes q̄ p̄pter nimīā tui infirmitatē lecti molliciē. i. p̄tēplatois dulcedinē sustinere nō valet. s; ad modū arundinis om̄i vēto moueris. Quid ḡ faceres si te oporteret vna manu edificare et alio hostes gladio effugare? Nepe deficerēs solo pauore. Lauda ḡ deū tuū q̄ potētes i arduis posuit et aduersis. prudētes intētos fecit studiis: clemētes bonoz tpaliū fecit distributores. Te aut̄ ne deficerēs voluit q̄scere p̄ p̄tēplationis quietē ne errares. noluit te subtilia et curiosa inuestigare vt simplicitatē h̄res: ne mal⁹ dispensator esses voluit te om̄ia abnegare vt paup̄ esses. Nō ḡ te de istis exaltes nec alios iudices s; exaltes. nec ab his excludas eos q̄s videris ociosos. Debes em̄ cogitare q̄ tam

Pars

¶ sapiētes ⁊ probi thesaurum acquisitū abscondunt
laborātes in occulto ⁊ in publico quiescentes. Aut cer-
te cogita q̄ ille qui dedit ventis pondus permittit eos
in istis minimis ⁊ manifestis deficere: ne de maximis
que sibi concedit in sup̄biam eleuētur. Et quibz sic face-
re debeas de omnibz supradictis. tamē quia vides eos
in periculo esse. debes tu (qui in quiete es) p̄ eis orare.
vt sic possis eos allicere ad quietem. ¶ Debes secūdo
om̄ia ad laudem creatoris reducere. qđ facere poteris
p̄ hunc modum. ⁊ etiam melius si dñs dignabit̄ tibi in-
dicare. Cum etiā videris aliquos in prelatiōe tpali vel
spūali: siue in dignitate aliqua p̄stitutos: hoc esse factū
ad p̄mendandum magnificentiā ⁊ potentiam dei cogi-
tabis: ⁊ eum laudabis. Cū aut aliquos insistentē sciē-
tie videris. ⁊ nō solū creatoris: s̄ etiā creaturaz occul-
tissima inquirentes ⁊ quēlibet p̄ficulū curiosissime ob-
seruantes ⁊ ordinātes: hoc esse ad manifestandū dei sa-
pientiam nō ignores. ⁊ in eis diuinā sapiām p̄menda-
bis. Cū aut videris aliquos tpalibz negotijs insistentē.
in ip̄is laudabis dei prouidentia. p̄ tales quiescentibus
prouidentem. Si videris aliq̄s insistere operibz pietat̄
in ip̄is laudabis diuinā bonitatē: se ad om̄ia diffun-
dentem. Si videas aliquos ceteros iudicare: dñi iudi-
cium time. Si videas penā inferentes: diuinā recogita
iusticiā. Si rigidos. diuine iusticie expauesce rigorem.
Si rephensores causarū: discussionis futuri iudicij re-
cordare. Si videris p̄latoz circa punitionē remissos:
in eis diuinā misericordiā cōmendabis. Si calorem
habueris. recogita dei patr̄ erga nos inimiā charitatē.
qua suū filiū voluit incarnari ⁊ p̄ nobis omnibz crucifi-
gi. Si frigus habueris. ab omni estu miserie ad refri-
geriū anhelabis. Et sic omnia potes reducere ad lau-

Tertia

dem auditoris. Non enim debet esse creatura in qua tuum
non honorifices creatorem. Hoc ipso enim omnis creatura digna
est omni laude quod a deo condita est: et ab eo conservatur in esse. et hoc
ipso quod dat esse. scilicet dei eius: et suum mirabiliter promittat autorem.
Nec pauca exempla posui ut habeamus mentem et viam ad maio-
ra. Et istud est divinum iudicium ad quod te voluit apostolus invita-
re in auctoritate predicta quam tu pessime assumebas. Non enim
vult apostolus innuere quod spiritualis homo ceteros debeat continere
vel iudicare: cum alibi ipse dicat. Nolite autem tempus iudicare.
Et alibi. Tu quis es qui alienum servum iudicas? Sed tu dices
quod hec secreta divine sapientie non precipit homo carnalis. hoc spirituale
mente predicatur ut dixi: quod melius in creatura quolibet iudicabit
deus. discernet. Iudica ergo et tu omnia. id est. divinam potentiam. sapientiam
et bonitatem in omni creatura discerne. et vix omnem honorifi-
ces conditorem. Si autem aliquem certitudinaliter et probabiliter
noveris peccatorem: caue diligenter ne propter hoc ipsum condones.
nec etiam ipsum promittas. hoc viciū tibi displiceat: et propterea
in quantum poteris persone. Laudabis etiam dominum deum tuum qui non
permittit impiū cuius cadere: nec te illud viciū perpetrare.
Nullo modo enim dubites quod si te non custodiret a malo:
gravissima et turpissima deduceres ad effectum. Deum
etiam supplē exorabis ut ipsum et quolibet peccatorem releveret
a peccato: et te custodiat ab omni malo. Nisi enim noveris pro-
pter peccatum proximorum ad bonum: indurabitur cor tuum. et forte in
malum corrueris sine freno. Qui enim fideliter oratione vel exhorta-
tione bonum proximi non procurat cum facere potest. non dubito
quod ab ipso dominus elongatur. Sed quanto magis credis ab his
dominum elongari: qui arridendo detractoribus et ceteris peccatoribus
applaudendo eos in sua malicia fovent. et audaciam tribuunt
iterum similia faciendi. Si ergo optunitas se obtulerit malum
argue. aut si non expedierit saltem tristitiam prehende faciei.
ut aliquantulum profundat peccator. Nec attēdas magnitudinem

Par3

alicuius: qz illū reputa esse magnū q̄ appproximat deo. ⁊
tanto maiorē quāto ampli⁹ appproximabit. Que enim
pueritas facit seruū diaboli timere ⁊ magnū reputare:
⁊ filiū dei adoptiuū p̄tenere iā arrā patrie possidentem
vesania est nimis magna. A q̄ nos custodiat ch̄s q̄ est
b̄ndictus de⁹ in secula seculorū. Amē.

¶ Qz p̄tēplatiu⁹ nō reputet se maiorē alijs

Non cessans antiqu⁹ hostis cū nō p̄t **Ca. IX.**
viros p̄tēplatiuos in h̄ decipe vt velit alios iudi-
care: saltē nitī eos ad h̄ deducere vt qz vidēt se in
multis opib⁹ q̄ ip̄i faciūt p̄ficere: alios imp̄fectos esse iu-
dicēt: qz eisdē nō vacāt laborib⁹: aut certe qz eadē q̄ ip̄i
sollicitudinē ⁊ dēte siue vigilia ⁊ abstinētia nō vtunt⁹: sed
poti⁹ eos vidēt fm suū iudiciū ociosos: vel cernunt eos
circa tp̄alia implicatos: in q̄b⁹ ip̄i qui sic mūdo p̄ficiunt
aliqñ offenderūt. S3 o error pessime ⁊ occulte: qui fm
exteriorē p̄uersatōem vult de interiori homīe iudicare.
Nō em̄ requirit tantū laborē corp̄is q̄ntū laborē cordis
edificiū spūale. imo ap̄d deū p̄mū sine sc̄do nō valet. se-
cundū at̄ sic sine p̄o. ⁊ q̄d vni est nociuū alijs q̄z putile erit
Et sicut facies hoīm s̄q̄ diuerse: sic ⁊ modī viuēdi et in
bono p̄ficiendi Et idō qñ te vides laudabilib⁹ operib⁹
fulgere: ⁊ alios vides circa alia int̄tos ⁊ negligētes: co-
gitare debes q̄ licet ista sint in apto: in occulto tñ v̄l sal-
tem in cordis cubiculo laborāt opa delicata. Et qz de⁹
illos p̄ cordis sanctitatē diligit sp̄ealiter forte nō curat
eos exteriorib⁹ laborib⁹ agguare: vt ne tam interius q̄
exterioribus laborantes sustinere non possent. Debes ḡ ad
istā tentatōem expellendā p̄mo in corde tuo cogitare q̄
non est p̄suetudo q̄ filij regū quotidie ad lucrandū pa-
nem suū manualib⁹ opib⁹ se affligāt: s̄ vt delicate ⁊ sine
labore magno de regalib⁹ diuitijs nutriant. Nam sic est

R

Tertia

ad istam oportebit quod multotiens unum fratrem ad habendam unam deuotionem aut aliquam interiore ordinationem multum laborare: et illud idem vel melius habebit alius in sola mentis reuersione ad deum. ¶ Secundo cogitare debes. quod illud quod habere laboras et modo de nouo incipis degustare. sit iam in alijs inueteratum et firmiter radicatum. Et fortassis ista est ratio una. quare affici sicut tu exterius circa bona spiritualia non videntur: quia dulcedo spiritualis de nouo veniens mutationem inducit: sed non sic (ut credo) illum qui iam diu est mutatus inmutat: sed perficit et conseruat. Et quando vides te quodammodo liquefieri pro amore. alios pro minime. cogitare debes quod ad colorem solis iusticie ad similitudinem solis materialis aliquid liquefuit pro amoris furore: adeo ut sua membra vix valeant aut non valeant sustinere. Alii pro desiccantur non solum ab aquositate peccati: sed etiam ab humiditate reliquiarum peccati. et in bono ita consolantur et confortantur in malum ut nihil a charitate dei valeat eos separare. Aliqui pro maturescunt: ita quod sibi tam interioris quam exterioris dulcissimi videantur: et abolita iam omni mentis acerbitate iam potius in patria quam in via habitare cernantur. Alii pro crescendo ad modum arborum: quous tales dulcedines non degustent: crescentes tamen de die in diem fiunt apud deum maiores. Alii autem putrescunt ut mali. Cum ergo aliquos istorum affectuum recipis debes credere quod ille idem affectus vel maior sit in fratre tuo. Et quous non sic cito liquefiat pro amore sicut tu: fortassis consolidat vel maturescit vel crescit in bono. et homines sunt forsitan meliores effecti. Et certe cum credis te liquefieri tu marcescis. et ideo alios non minus te propter talia perfectos iudices: sed potius time ne sibi tu valeas comparari. Nam si cera (cum liquefit ad solem) ceteris creaturis diceret. nullum beneficium solis: aut non ita magnam percipitis sicut ego: stultum esset: quia etsi non liquefiant

Pars

ad solem sicut ipsa. tamen arbores potiora fructus percipiunt beneficia. Potes autē et aliter a te supradictarum tentationē effugare. Debes namque cogitare quod sicut quantum ad bona temporalia bonitatem dei percipiamus omnes ita tamē quod secundum aliam rationē iste quā ille. et quot homines imo quot creature sunt tot participandi dei bonitatem differentes rationes recipiunt. Ita simili modo credendum est quantum ad bona spiritualia in rationabilibus creaturis. nam gratia naturam perficit. Et hanc diuersitatem in spiritualibus donis innuit Apostolus ad Corinthios. cum dixisset. Volo autē omnes homines esse sicut meipsum. cui statim subdit. sed unusquisque propriū donū ex deo habet. alius quidem sic. alius ita sic. Et ex alijs diuersis locis hanc veritatem habere potes. Si ergo ita est. quomodo non aliter spiritualiter viuet et seruiet iste quā tu. Aliqui enim tendunt ad deum per quietē. aliqui per labores. alij sic. alij ita sic. et multoties est melior qui vilior reputatur. Non ergo aliquē imperfectiorē te iudices si non facit omnia que tu facis. Cum etiā vides fratrem tuū cum aliquo vel cum aliquibus commorari et tu solitarius es. tunc cogitare debes: quod iste perfectus est in charitate: et propter magnā dei dilectionem ubique sit cum eo. siue cum fratribus sit siue solus. Et quia tu in dilectione dei es imperfectus: vix te potes ad proximum conuertere quin offendas. vix autē aut nuncquid ad deum potes bene te conuertere quin oporteat te a primo sequi strari. sed hoc certe imperfectiois est. Nam angeli qui sunt in charitate perfecti ita bene mouentur in deum cum sunt nobiscum: aut cum nobis ministrant. sicut cum sunt in celo empyreo. Hoc tamen non dico quod credam sic totaliter posse in via fieri siue dum viatores sumus. sed aliququaliter possumus eos sequi. Adhuc etiā potes cogitare quod quicquid sit ab istis exterioribus abstracti et soli deo vacat. et ita feruenter mo-

Tertia

uentur in ipm q ppter nimiam intentionem mentis corpus
dissolui videat z ad nimiam redigat debilitate. z ideo vt
vires resumant: ne penitus deficiant. z ne etiam sua scititas ab
alijs aduertat: se offerunt vt suos solacio primor. sp tñ
oia ad honorem dei facientes. Et io stultum est frēm suū iu-
dicare p qlibet trusa: vel imperfectū reputare. Sunt em̃
hodie multi honestissimi exteri⁹ q par p̃ficiunt interius
z multi st⁹ dissoluti in gestib⁹ q st⁹ in corde sanctissimi
aut amicissimi dei. Aut qd̃ pei⁹ est aliq st⁹ odoriferi ho-
minib⁹: z corā deo st⁹ fetidissimi. z sue exterioris scititat⁹
iā suā receperunt mercedē. Et aliq apparēt hoib⁹ p̃ctores
z eorū p̃uersatio interior est i cel. Nō dico tñ qn multo-
tiens p̃uersatio exterior corūdeat interiori. Et qz h vlt
etiam p̃rius discernere nō valem⁹: oēs dei filios iudicem⁹
z nos inferiores oib⁹: nisi tñ manifeste p̃rium videam⁹.
Nā de bonis primi z de sua eminētia sanctitat⁹ incerti
sum⁹. s de nra multiplici malicia sum⁹ certi. Mag̃ est
em̃ p̃sumptio velle circa primū meū limitare influentiā
diuine bonitat⁹: qz mihi omēs mores sui nō placēt. Et
qd̃ insani⁹ q̃ diuinā influentiā vel p̃placentiā velle fm̃
meā p̃placentiā regulare. Hoc aut tūc facio cū illd̃ (qd̃
nō mihi placet) suspicor nō placere deo. Cū etiā vides
aliqs circa exteriora iplicari: tunc cogitare debes q illa
ad laudē sui creatoris referāt. z mag⁹ in ill⁹ circa deum
afficiant q̃ tu cū te recte p̃uert⁹ ad deū. Fortasse em̃ qz
sic deū diligūt vehemēter studēt ipm q̃rere i oib⁹ creatu-
ris. qz ipm in oib⁹ nimis laudabile z desiderabile eē cre-
dūt z p̃gscunt. Et h est magnū gaudiū z leticia eorū cū
vidēt etiā in reb⁹ vilissimis sumā dei potentiā. bonitatē
z sapiam mirabilr p̃mendatā. Et illa vilia forte sic libe-
ter p̃tractāt ne assilēnt nob⁹: q̃b⁹ oia st⁹ nocua. Sz for-
te qū credis eos ociosos esse inenarrabili tunc leticia sp

Pars

spūali pfundunt interius q̄uis hoc dissimulent vt sapi
entes. Aut forte qz se reputāt ita viles nō p̄sumūt se di
uine faciei cōtinue p̄tare. s̄ se vilibz adiungētes n̄tunt
reuerti ip̄i in corde. ita tñ q̄ ip̄m in v̄itate aliqñ p̄tēplen
tur. Et hec p̄t esse rō q̄re sic sp̄ cū alijs iocundant. qz ori
tur eis leticia q̄ sic viles hoīes sicut se esse existimāt pos
sint cū eis q̄s filios dei reputāt p̄solari. Et si dicz p̄pter
aliq̄s. q̄ deberēt cū melioribz p̄uersari. Dico q̄ forte il
los meliores reputāt q̄ minozē simulāt sc̄t̄itatem. Aut
forte esse cū ill' nō reputāt se diḡs: qz nimis p̄uersationē
illoz videt esse dissilis vita sua. z idō sufficere eis videt
si valēt esse cū ill' dei filijs q̄s p̄nt aliq̄liter imitari. Sci
unt em̄ q̄ in h̄ntibz simbolū facilior est tñsit? Aut forte
nolūt esse cū magnis vel nimis p̄fectz ne sua bona intē
tio p̄gnoscat. Potes etiā cogitare q̄ forte h̄ p̄cessit eis
dñs vt circa ista extrinseca implicent z cū fratribz p̄uer
sent. qz sic est deū difficili⁹ possidere q̄ si solitarij p̄ma
nerent. z q̄nto cū maiori pugna z labore deū obtinent.
tāto est eis laudabili⁹. Quis dubitat q̄ si hō implicat⁹
vite actiue negotijs adeo p̄fecte possideret deū sicut ille
q̄ morat⁹ solitarie. q̄n ei laudabili⁹ esset. Et certe vbi est
maior resistētia ibi aliqñ intendit⁹ vis amoris. z p̄ multi
plicē intensiōe act⁹ siue feruoris auget substantia cha
ritat⁹. z inde mai⁹ p̄miū assequunt⁹. Cum ḡ eos credis
p̄dere ip̄i lucrant⁹. z cū eos existimas infimos inuenire ī
patria: sup te inuenies exaltatos: si tñ ibi fueris. Multū
em̄ timendū est ne sicut humilitas ip̄os exaltat: ita
n̄ra supbia (q̄ oēs alios volum⁹ iudicare) nos deiciat ī
infernū. Aut cogita de eis q̄ ip̄i magis approbāt posse
se deo fuire p̄fecte in his ad q̄ se inueniūt paratos. q̄ ac
cedere ad ardua z deficere sicut tu facz. Multū em̄ re
putāt vel reputare debēt incōgruū aliqd̄ tāto dño age

R. 3

Tertia

re imperfecte. Aut forte tã magna in occulto q̃ parua in
publico. tam terrena q̃ celestia attentat facere: vt i oibz
ab eis inimic⁹ humani gener⁹ impugnet⁹ z ipi in oibz
mereant⁹. Et q̃uis sic imperfecti tibi videant⁹: forte pl⁹ in
vno interiori motu mouent⁹ q̃ tu i mult⁹: imo forte pl⁹
q̃ tu in oibz. z hoc ignoras minores te nō iudices alios
s̃ lauda dñm q̃ dignat⁹ est te eis sociare: quoz forte me
ritis spūaliter viuis. z si nō viuis p eos forsitan viues.
Nec aut dixi ad reprehendum diabolicā tentatōem. Et
q̃uis sit sic aliquñ aut sic esse possit: z sic de primo sit cre
dendū sicut tactū est. tñ simplr mihi mag⁹ placet: z cre
do q̃ mag⁹ placeat deo vita cōtemplatiua q̃ actiua. et
vita solitaria q̃ domestica. z mihi magis placet hone
stas q̃ dissolutio. z hec credo multo mag⁹ esse eligenda
q̃ illa. qz etsi illa posset bñ ordinari in deū z in sapiētibz
ordinet⁹. tamen sp̃ qd est p̃pinq⁹ fini mag⁹ est eligendū:
z mag⁹ ip̃e finis q̃ id qd est ad finē. Et iō licz ita se ha
beant ista. tñ nō est dubiū q̃ p̃sone ista habentes se hñt
vt excedētia z excessa. Nā aliq̃ actiui maioris sunt cha
ritat⁹ z meriti q̃ aliq̃ p̃tēplatiui z econuerso. z aliq̃ do
mestici q̃ aliq̃ solitarij z econuerso. z aliqui dissoluti q̃
aliqui honesti: z econuerso. Quicquid tamen nos ha
beam⁹ dūmō deo placeam⁹ magnū erit: qz in tāta mul
titudine hoīm pauci sūt deo g̃ti. Cui⁹ rei cā z p nob z p
ip̃is debem⁹ nō modicū q̃tidie lachrymari: z q̃si q̃tidie
dñm dep̃cari: vt dignet⁹ nos facē sibi g̃tos. aut si sumus
vsqz i finē i grā nos p̃fuer. Qd ip̃e nob p̃cedat q̃ ppter
hoc voluit incarnari z letalit⁹ vulnerari. Amē.

¶ Contra supbos z de se p̃sumētes **Ca. X.**
O Superbe. o lueiferi imitator responde. nūquid te
cogitas dominū esse. an omnia esse a deo ignoras
Si ergo aliquid a te protestaris: certe deum te eē
fateris. Sed amplius vide vt tua insania reprīmatur

Pars

Nonne de alienis stultum est gloriari. Cum ergo cuncta sint a deo: si de aliquo gloriaris te comprobas esse stultum. Si autem hec ignoras: te comprobas esse cecum. Audi ergo insane. si gloriari vis et stultus apparere non vis: exclude que non sunt tua et de reliquis gloriaberis. Sed certe si omnia non tua excluderis in nihilum redigeris. ergo de nihilo gloriare si non vis incurrere vanitatem. Sed specialius ad dona gratum facientia descendamus. De illis gloriari non potes: quia hec te habere ignoras. imo si gloriaris non habes. Sed etiam quod tu habeas supponamus: qualiter ea possideas videamus. Tibi proditori et infideli seruo domini tui iusticiam quam habes: noster benignissimus dominus tanquam panem albiissimum dedit. et tu eam stillare non cessas sanguine menstruato. Sed o vesania plene: utinam saltem frontem mulieris meretricis haberes. Queso que sit meretrix sic corrupta que de menstruo gloriatur: imo quasi nullam inuenies meretricem que de hoc non intime confundatur: nec etiam audet hoc ipsa amantissimo sponso reuelare. Quid ergo o stulte in malicia gloriaris? Si tu in mense semel ad modum mulieris deficeres: haberes forte causam gloriandi: sed erubescere et dole: quia continuus vel quasi continuus est fluxus tuus. Si ergo a te tantum est malum. et a deo tantum est bonum. non in te sed in domino gloriaberis. et de tua turpitudine coram oculis diuine maiestatis continue erubescas sicut deficere non desistis. Sed dicis. in me nolo decetero gloriari: sed tamen cupio ab omnibus commendari. Sed o impie latro audis: nonne stultum est largissimo domino (qui omnia tribuit) abundanter furari quod sibi charissimum est. maxime ut videat et sibi displiceat et sustinere non valeat. Sic est stultus qui ab hominibus laudem querit.

Tertia

Idcirco cum vniversa ppter semetipm opatus sit deus
oēs laudes oīaq; laude digna ad honorem referas dei
tui. z in teipso cogita diligēter q; ad hū creat⁹ es z redem
ptus vt nō tu s; deus in tuis opib; p̄mendes. Tu g; dñi
voluntatē fidelit̄ exequaris vt laudari abhorreas. deū
aut gaudeas ab oīb; exaltari Et q̄nto mag; ab aliquo
p̄mendat̄ t̄nto in mai⁹ gaudiū eleuet̄. z studeas q̄ntūz
potes mēte. ligua z ope deū tuū oī tpe adorare semp; q;
actu solā suā laudē intendas. Si em̄ bñ diligeres dñm
deū tuū: eiusq; honorē appeteres vt deberes: malles a/
marissimis q̄buscunq; sp̄ pasci z ab oīb; stult⁹ reputa/
ri. imo tanq; sterc⁹ abhorrerē q; q̄buscunq; delicijs abū/
dare z q̄ntūcunq; ab oīb; eleuari: aut quātacunq; cor/
porali p̄frui sospitate: si de⁹ tu⁹ in te ampli⁹ nō lauda/
retur. Etia posito q; par esset p̄miū vtrobicq;: hū deberet
ḡtissimū esse nob; q; altissim⁹ de⁹ n̄r a nob; z de nob; ali/
qd laudis munusculūz recipere dignaret̄. S; ppter n̄ras
miserias in x̄iū nitimur tota die. S; o mira ineffabil
amabilisq; clemētia saluatoris: q; tam benignissime no/
stris p̄descendit miserijs: q; illā poterit nūciare. O hō
totaliter te inuolue in sua miscdia z mirare. z tam dulci
dño gr̄as agere nō desistas. O mi dñe qd tibi cōtuli q;
tam dulcit me superbū atq; arrogantē ptractas z foues
Que est ista gr̄a quā inueni: q; aū te me sustines ad mo/
mentū. Certe hū nō merui: s; poti⁹ cum feris habitare.
imo bone iesu nec etiā creatura tua mereor noīari. qd ti/
bi p hīs faciā. O imensitas bonitat; qd p hīs tantis
bñficijs potero tibi exhibere: ego nescio tibi satisfacere
p delictis. nec etiā p beneficijs laborare. nec tibi valeo
aliquid dare nisi tuū. Scio qd faciā. me tibi tōliter ex/
hibebo z meipm in te totū p̄iciā. z sp̄ timore z verecū/
dia plenus tibi q̄ntum potero reuerentā exhibebo. et si

Pars

dignaberis tibi fideliter continue ministrabo. et si hoc parum sit: tamen quod petui feci non dubito probab. Sed maximum mihi est si dignaberis me tecum in area amozare. Quod quod dulce tunc mihi esset tua presentia summe bona. Accedam cum silentio et discoperiam pedes tuos: ut me digneris adueniam in matrimonium copulare. Non descam certe donec tuis amplexibus gaudeam et inenarrabili dulcedine consopit in tuis brachiis descam. Tunc delitiis affluam et mirabor et dilatabor cor meum: et mira suauitate potius nihil nisi te poterit cogitare. Attamen et nunc obsecro amabilis domine ut meo regimini nullo tempore me dimittas. quia sum anime mee lacerator et lapidator impius. Omnia quod mihi volueris largiri sicut illa tribuis tu conserva. et tibi soli sit honor et gloria etc.

De paucitate bene obedientium **Ca. XI.**

Quod dabit capiti meo aquam et oculis meis imbres lacrymarum: ut plorare valeam perfectorum statum quasi ad nihilum iam redactum. Nam terra culta diuisis consiliis christi exemplis: spinas et tribulos germinat per frumentum. Certe quanto res perdita est nobilior: tanto debet esse intensior dolor. Sed ut de multis aliquid videam: de obedientia tanquam de religionis fundamento permitte pertractem. Heu curre et discurre utrum possis in sua perfectione in aliquibus eam inuenire. et credo quod vix aut nunquam inuenies eam latitantem. Sed mirari potes quod cum religiones et religiosi multiplicentur multi: quanto obedientie perfectio sic in paucis: imo quasi in nullis valeat respirari. Certe etsi multiplicata est gens: non est tamen magnificata leticia spiritualis intensius. Queso ut mihi dicas. quis est ille qui velit habere prelatum ad precipiendum. nonne potius ad seruiendum? Nam nolumus prelatorum voluntatibus assentire. sed volumus ut voluntates nostras debeant in omnibus adimplere. Et si aliquid deest: iam plus de ipsis quam domini de scutiferis

S

Tertia

suīs suīs murmuramus. ipīs gladio lingue non parcimus. et quod peius est: quod nobis ab aliis esset gratū. hoc ipso quod fit a platis est nobis odiosum. Jam non cogitamus quomodo possumus eorum voluntatem plenius adimplere: ac nostram voluntatem perfectius abnegare. sed quomodo possumus eis in omnibus resistere. et ad faciendum quod cupimus eos coartare. aut ad reuocandum quod nobis iniungunt excusare et aliquid palliare. aut diligenter inuestigare quomodo non teneamur sibi in hoc vel in illo aliquatenus obedire. Sed heu luciferi imitator: qui posse voluit potius quam subesse. timeo ne secum habitaculum habeamus: et ad confusionem nostram appareat christus passus. qui pro nobis patri usque ad mortem voluit obedire. nihil sibi retinens quam propria voluntas in omnibus appetere consuevit. Se enim exinanivit ad plenum. Hunc imitati sunt patres nostri: qui cum plati essent: se subditos subditus faciebant. Hoc sibi dulce. sed delectabile. hoc sibi erat pammabile in his que magis sue voluntati propria existebant. in his que ad exterioris hominis confusionem. afflictionem: et exinanitionem spectabant: sibi infimis obedire. Non enim curiose librabant an hoc melius illo. sed securius. sed laudabilius esset. sicut quidam faciunt causa fuge. sed cuncta que non essent pro deum quantumcumque ardua et vilia: dum cernerent esse secundum beneplacitum platonum: adimplerant auiditate maxima. Tanta enim in eis erat obedientie dilectio ut ad eam implendam non timerent discurrere super aquas. nec ire ad capiendas leenas cum iniungeretur eis. et multa alia que non sufficio enarrare faciebant. Nec enim iudicavit esse infructuosum quod abbati obediens quasi improbitabiliter voluit per annum lignum aridum ad aquam. Ibi appa-ruit obedientie celsitudo: quia quod mortuum et aridum fuerat per obedientie meritum fructum fecit. Quid ergo de obedientia gloriamur. cur non potius de nostra superbia confundimur. Numquid viri preplaciti possumus nominari: timeo quod nec etiam christi

Pars

ni. sed potius imitatores luciferi possumus et demonia
ei appellari. Quō em̄ ch̄rian⁹ dici p̄t q̄ ch̄zo p̄ria nititur
adimplere. Nunqd̄ ch̄s p̄siderauit q̄ ip̄e erat deus: et
p̄m humanitatē omni gr̄a et scientia plen⁹: imo quantū
ad animā iam beat⁹: q̄ beate virgini et ioseph erat sub/
ditus. In soluendo etiā didagma seruus demonū vo/
luit obedire. Nos q̄o sum⁹ sepulcra dealbata hypocrī/
si plena ossib⁹ mortuoz. hōib⁹ exteri⁹ mortui apparētes
et interius timore sup̄bie vegetamur. Jā obedire renu/
entes dicimus: q̄ nō sum⁹ vocati in seruitutē s̄ poti⁹ in
libertatē. Ignoram⁹ em̄ q̄ obedire vel seruire deo i hac
obedientie seruitute regnare est. Quāto em̄ mag⁹ nos/
metip̄os subijcimus: tanto maiori honore efficimur dē/
gniores. Nō solū em̄ ip̄a obediētia reges p̄stituet in fu/
turo. s̄ et nunc si in sua p̄fectione existat: facit creatur⁹ oī/
bus dñari. Ad statū reducit pristinū. et nihil p̄rium (ni/
si ad p̄fectū anime fuerit) molestare p̄mittit. Aduersa
facit pros̄pa. et hōiem adhuc in mortali corpore facit an/
gelice se habere. nec non et sui dñi honorem facit appete/
re cum seruoze. et om̄ibus postpositis laudem dei facit
querere cū magna auiditate in q̄libet creatura. nec mo/
mentum p̄mittit p̄transire a seruitio dei sui. O virtus
mirabilis: qui sui facit hōiem obliuisci et in suū semper
tendere redemptorē. et in terris ambulantē facit i cele/
stibus habitare. Quid ergo murmuras de obedientia
o sup̄be. Cū em̄ dicit Ap̄ls. q̄ in seruitutē nō sum⁹ vo/
cati. innuit q̄ non debemus nec deo nec p̄relatis obedi/
re timore seruili ad modū seruoz. s̄ timore filiali et libe/
rali ad modū filioz. ac si voluerit dicere q̄ de cetero vo/
luntatem nostram propriam non faciam⁹. Cū em̄ dñs
iesus christus dicit. qui vult venire post me. non adiun/
xit beneplacitum suū sc̄z sequat⁹: sed abneget inq̄t semet

Tertia

ipm z tollat crucem suā z sequat me. Et tota sacra scrip-
tura. i. tā vet⁹ q̄ noua obedientiā laudat. Si em̄ bo-
nam supbiā h̄es nō renueres deo tā in se q̄ in alio q̄cū
q̄ plato vilissimo obedire. s̄ poti⁹ dedignarer⁹ aīaz tu-
am tā nobilē subijcere alicui alij creature vilissime. Vi-
rum est aut̄ q̄ dedignat⁹ hō deo fūire in plato. z nō de-
dignat⁹ seruire vni libero aut alicui alij creature vilissi-
me. s̄ totū tps suū nitit⁹ expēdere circa illd. Idō q̄ paup
solitari⁹ si cerneret q̄ pl⁹ q̄ ali⁹ se offenderit z s̄ dñm
supbe egerit. suā voluntatē in vindictā dei z sui nitere⁹ i
oīb⁹ abnegare. z seipm abhorrēs veller ab oīb⁹ pculca-
ri. sp̄ tñ ad honorē dei sui oīa referēs. Qd̄ facere ipe cō-
cedat nobis q̄ volens p̄i obedire crucifix⁹ est p nobis
redimendis. Amen.

¶ De tentationes s̄ vtilis seruīs dei **Ca. XII.**
O Dire benignitat⁹ altissime q̄ nos tētari pmittis
nō vt capiamur. s̄ vt timentes ad te portū tutissi-
mū fugiam⁹. Dore bone matr⁹ fac⁹ o dñe q̄ filiū
suū a se elongatū videre desiderās z amplexari p terri-
bile aliqd̄ timorē inducit z expandēs brachia filiū reci-
pit fugientē cū gaudio. sibi arridet z oscula dulcia elar-
gīt. z ne al⁹ a se recedat hortat⁹: vt nō accidat sibi malū
solat⁹ ad se stringēs z demū vbera s̄ministrat. O fe-
lix tentatio q̄ ad diuinos amplex⁹ fugere nos cōpellit.
O dulc⁹ dñe: q̄ nos pmittis vndiq̄ effugari z te sp̄ tri-
buis refugiū salutare vt tecū oī tpe pmozemur. Non ḡ
te tentatōes h̄e mirer⁹ o hō: s̄ ad deū fugias expauel-
cens. ibiq̄ (si tētari noluer⁹) resideb⁹. sin autē capi poter⁹
z damnari. Si autē deo tuo nīmiū te elongatū reperer⁹
nec potes ad eū recurrere pleno corde: ad ch̄m tibi pri-
mū accelera⁹. z in sui lateris puteo pāno supposito ab-
sconderis. z ne timeas q̄ te inueniat inimic⁹. **¶** Nos

Pars

semper per generali regula habeas. quod quicumque volueris deum ad te perfunde inclinare: in corde tuo vulnera christi portabis. et eius dispersus sanguine te patri quasi unigenitum presentabis. et ipse tanquam pater dulcissimus tibi plenarie prouidebit. Accede ergo ad christum et eum superius depreceris: ut ex quo non detestetur ipsum denuo vulnerari: dignetur in tuo corpore sua vulnera renouare: teque totaliter suo sanguine rubricare. et sic indutus purpura poteris regis palacium introire. O tunc vulnera hec meditare. et hec spiritus tibi erunt refrigerium et solamen. Nec dubites quod si ea in corde tuo impresseris: nulli aditus tentationis patebit. Quis enim videns dominum glorie nostris sceleribus sic grauiter vulneratum auderet iterum scelera perpetrare? Et si per ipsum vulnerum reuerentia atque compassione non desisteret a peccato: saltem quod videret quod sine participatione grauius pena deberet peccatori in omnibus quam innocentibus: a peccato deberet timere et etiam abstinere. Si autem per te etiam ipsum christum propter tuas nequicias videris indignatum: ad spiritum peccatorum confugas matrem suam. et ipsi tanquam matri dei reuerentiam exhibebis: et fusis lachrymis eius auxilium postulabis. Et si pseueraueris. non quiesces. non dubites quando ab ea quod vulneris impetrabis. Secum enim creuit miseratio et sibi per miseris satisfacere ex officio est commissum. Et cum magna diligentia exercet: quod quod coniter exercet erga omnes tibi non poterit denegare. Quia et si nullo modo te videris consolari. noscas deum te diligere. et hoc facit ut peccatorum tuorum profunditates agnoscas. et tuam miseriam non ignores. Et hoc maximum dei donum est. Non enim sibi placet presumptio aliquorum qui se iustos reputant. et ad ipsum altissimum tanquam ad familiarum amicum accedunt. Vult enim ut quantumcumque quis sit magnus se miserum et quasi nihil reputans ad ipsum veniat cum peccatorum suorum confusione et magna reuerentia et timore. et maximum: imo maximum reputet quantumcumque magnus. si ipsum

Tertia

Immensus deus noster dignatur saltem alonge intueri
Ideoque pleno corde dei magnitudinem et suam parvitate
confiteatur et dicat. Domine non solum non sum dignus ut intres
sub tectum meum: sed nec ut tibi appropinquare valeam ullo modo.
Sufficit enim mihi ut tue pietatis oculis me digneris re
spicere a remotis. Dico quod si in hoc perseveraveris non quies
scens. non solum te videbit: sed ad sua secretissima te intro
ducet. Quod ipse facere dignetur qui est benedictus in seculum
la seculorum Amen.

¶ Quo tentatio de predestinatione repugnare debet.
¶ De predestinatione aut prescientia **Ora. XIII.**
Sed aliqua cogitatio tibi subrepat: sic responde di
abolo talia propinquant. Quicquid enim sit de me: te cer
tum est esse damnatum. sed si ego prescitus sum et deum meum
non debeam habere post hanc vitam: totis tamen viribus labor
rabo ut ipsum saltem habeam in presenti et ipsum possideam quantum
possum: ne in utroque statu caream tanto bono. Domine
tum ergo temporis de cetero non dimittam: quin semper meum posse
totaliter fruar ipso. et semper in ipso summa iocunditate de
lecter. ex quo eternam miseriam assequi debeo in futuro.
Nonne mihi summa vesania esset si certum est me eterna
liber ignibus cruciandum me inimico meo tradere in presentem
et ex nunc incipere cum diabolo perversari. Nonne sufficit illa
miseria nisi me nunc miserum faciam ante tempus. Immo certe plus
predestinati me deo meo potero potenter exhibebo: ut
nihil sit in me. nec cor. nec lingua. nec cetera membra quam conti
nue sint in fructu dei mei: ut saltem dum possuz et quantum pos
sum habeam summum bonum. Sicut ei scilicet qui in quadragesi
ma non duntaxat comedere carnes: volunt in carnis privatio carnis
abundare. sic de deo facere deberet qui de sua presentia esset
certus. Et hoc precipue faceret qui quod suavis est dominus degusta
ret. cetera vero delicata absinthium reputaret. Sed quantum

Pars

tunc me deus presciuerit sciam. constat mihi et scio quod
seipsum negare non potest. Eum ergo totius mentis visceribus amplectar
bor. et ipsum stringens fortiter: etiamsi auroza apparue-
rit nisi mihi benedixerit non ipsum dimittam. quod si benedixe-
rit mihi nec etiam tunc dimittam. et sine me recedere non va-
lebit. Licetum est enim mihi inferre sibi violentiam in hac par-
te: cum ipse promittet illos qui regnum celorum rapiunt violenter
Aut certe scio quid faciam. In cavernis vulnerum suorum me
abscondam. ibique quietus latitabo. nec extra se me inuenire
poterit: et etiam expellere non decebit: quod dicit. Eum qui venit ad
me non eiciam foras. Et sic me damnare non poterit. nisi se
ipsum iudicare voluerit. Aut ad matris sue pedes prostratus
stabo. et quod propter peccatores matris dei facta sit allegabo.
et ut mihi veniam impetret implo:abo. Nec repulsas ab
ea pati potero: quia fons pietatis ab omnibus predicatur. Ipsa enim
non misereri ignorat: et miseris non satisfacere nunquam sa-
uit. Non credo quod propter me nouam velit addiscere lectio-
nem. ideoque ex passionem maximam animum filium suum mecum
(si dici potest) apparebit: et mihi ad indulgentiam quantoque
suum unicum filium inclinabit. Et sic triplex refugium ha-
beo: quod quasi triplex funiculus difficile perfringet. **¶** Quod
si predestinatus sum et eternam patriam debeam cum angelis
possidere: certe debeo ex nunc vitam angelicam ducere:
non humanam. Totum me illi exhibere debeo qui se mihi
in premium promittit: et hac portione contentis nihil aliud
amodo debeo affectare. Iustus est enim: et si aliud quam ipsum
quererem non me posset rationabiliter indignari. et quem visu-
rus sum mihi beniuolum: viderem statim iratum et non me
sententiam inferentem. Ergo in fine diabolo sic conclu-
de. Quicquid de me futurum sit: a seruitio dei non desista
et ve tibi qui non potes tanto domino ministrare: et eius dul-
ci presentia iocundari etc.

Tertia

Questio carnis ad deū patrem de Christo
Armen s̄ spm p̄ p̄templatōem **Ca. XIII.**
eleuatū: imo s̄ ch̄m aīam eleuantē ausculta. In-
quit caro. Tibi deo p̄ri iusto ac miscōie infinite de
tuo filio p̄q̄roz vt tua iusticia p̄sideret violentiā mihi fa-
ctam z miscōia tua mee miserie p̄descēdat. Ille tu⁹ fi-
lius plen⁹ scia z p̄tute: me sua sapia circūuenit z sua vir-
tute violentiā mihi fecit. Ille tu⁹ filius sua sapia se sub
carne mihi sili occultauit z ad me hūilitate nimia z be-
nignitate inenarrabili callide subintrauit. Om̄ib⁹ fuit
humilior. oīb⁹ despectior. oīm necessitates assumpsit. et
oīm infirmitates portauit. p̄ oīb⁹ crudelissime voluit cri-
cifigi. tā cōpassione q̄ guissima passione voluit affligi.
cordis sui amorē p̄ apertioem later⁹ sui voluit demon-
strare. indeq̄ voluit in remediū emanare sacra. Quid
plura? Suā carnē p̄stituit in cibū. suū sanguinē in potū.
z seipm̄ p̄misit in premiū. tua p̄cepta faciētes matrē fra-
tresq̄ vocabat. Demū nō solū in via s̄ etiā in patria p̄-
mittebat q̄ se succingeret. z eis ad mēsam tuā. comedē-
tib⁹ transiēs mīstraret. His om̄ib⁹ z alijs q̄ nec scio nec
valeo enarrare. aīaz mihi deputatā allexit nimis. z nō
solū allexit. s̄ etiā intus intrās sua attraxit p̄tute: intm̄
vt sic sibi ip̄am suis blāditijs p̄iunxerit vt iā de me non
curet. s̄ poti⁹ affligat deijciat. cōculcet z ad nihilū redi-
gat. z qd̄ graui⁹ videt h̄ mihi inferentes diligit. z p̄ eis
oīonem sp̄ealē fundat: z si nō inferant inferri appetat.
Sicq̄ mortificor z nō curat. ī limo iaceo z exultat. S̄
qd̄: Dolorē dolori addit: z vt intēse doleam cupit. hec
sua gl̄ia videt eē mihi inferre iniuriā. cōtumeliā. z q̄cqd̄
vilissimū credi p̄t. Sicq̄ me desolatā afflictāq̄ relinqt
z ip̄a sp̄ vult tuo filio cōmorari. sp̄ sua carne cibari. suo
sanguine iebriari. z vbicūq̄ fuerit vult sp̄ secū pariter cō

Par3

morari. Nunc autē secū apparet in presepio parua. nūc
secum brachijs virginis amplexat. virginis brachijs de-
portatur. lacte virginis fouet. Nūc secū famescit. tūc secū
sitit. nunc secum conspuīt. nunc secū vulnerat. nunc secū
in cruce tristat. nūc secū in celis apd te letat z cōsolatur.
quocunq; prexerit secū vadit: sine ipso esse non requirit.
ad nihil potest se vertere sine ipso. Quid igit dicam de-
us pater de filio tuo: qd aīam meā mihi deditam sic suo
inebriauit amore: sic aut alienauit a me. Si rapinam
cōmisit iubeas restitui: Nec em̄ mihi parū videt sic ra-
pere vnā mētē. Cur em̄ mihi aīa deputata solū filiū tuū
diligit: cur me sic odit: cur cetera derelinq̄t tui filij amo-
re absorpta. Gradit sine sensu. iam nihil audit. nihil ali-
ud videt: nihil aliud gustat: nihil aliud odorat. z sp vult
int sua brachia p̄morari. Ibi iocūdat. ibi letat. ibi deli-
cijs abundat. ibi nimio amoris dulcore inebriata cubat.
Nec mirū si hec aīa mea tantūz cū filio tuo adhesit. qd
nisi eēt lapide durior z ferro insensibilior: ex quo sibi tā-
ta filius tuus fecit: aliter facere non deberet: imo aliter
stultissima appareret. Et vbi est sic dur⁹ lapis qui tantū
amoris ardore non scindere. imo liquefieret sicut cera
si sibi fierent om̄ia supradicta. Et ideo non p̄quero de
ea tibi benignissime pater: qz fecit qd debuit. s̄ de tuo fi-
lio qui eam nimis allexit beneficijs. ac me in tanta mi-
seria derelinquit.

Responsio patris ad carnem

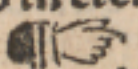
Qa. XV.

Atende z audi quid respōdeat pat̄ clemētissim⁹
carni. Quia creatura mea es tibi iusticiā cū mise-
ricordia exhibebo. Nā cū ancilla aīe esses: sp tamē
dominari voluisti. ac sp inordinate egisti: tibi non mihi
eam seruire fecisti. ipsam ad oīa mala pronā reddidisti.
z qd peius est eā ad imaginē meā factā diabolice seruire

E

Tertia

tuti subdidisti. Eam bestiis peiorē fecisti. eam fetidā
z abominabilē exhibuisti. eam sup oēm caliginē denē-
grasti. z intm eam alterasti vt creaturam meā tam no-
bilem cognoscere nō valerē. Oportuit g (qz eā qm car-
ne erat nimis diligebam) meum filiū incarnari: vt eā
alliceret ad suū meūqz amorē. z qz tibi carni aīa adhe-
rendo mortua erat: vt viuificaret: meum volui filiū in-
carnatum pro ea occidi. Nec fuit filij mei hic aliqua cir-
cumuentio vel deceptio. s mea suaqz ineffabilis digna-
tio. Et qz tu caro a sue infusionis pncipio sp male egisti
meus p filius erga eā nimio exarsit amore. z se totum
sibi exhibuit. ideo iusticia mea multa exigit: vt eam to-
tam z totaliter sibi dimittā. z ipa te plus qz stercus ab-
horreat z ab omibz abhorreri cupiat. Sz quia nō solū
iusticiā sed z misericordiam implorasti: volo vt aliquē etiam
in pnti dulcedine (quam in meo sentit filio) pfundaris.
et insuper in futuro nobilissime ac pfectissime te dota-
bo. z si bene anime in omnibz obedieris: exnunc non so-
lum a pena eterna: sed a purgatorio te absoluo. qui vi-
uo in eternum.

 Meditatio deuota z humilis sup salutatione
angelica. scz Ave maria

Ca. XVI.

Ave maria gratia plena dñs tecum zc. Tibi dñe
deus grās ago q̄s possim ex intimis p̄cordijs me-
is: q̄ digtus es nram assumere naturā z virginali
vtero baiulari. z ex ea p̄gine nascēs lacte nutriri. ei⁹ fo-
ueri in gremio. z ei⁹ subijci impio. q̄ oīa p̄seruas z regis. z
me fetidissimā saniem z turpitudinē detestabilē z abo-
minatōe plenū: z omī vita. imo eēntia indignū: digna-
tus es tantū illustrare vt sciā te mrem habere. z hoc mi-
hi indignissimo p̄cessisti: vt ipam possim z audeā salu-
tare. Nō em̄ dñe fecisti taliter oī nationi. z h̄ summū be

Pars

beneficium non manifestasti eis. Ubi est dñe peculiaris
ille tuus ppls quē in manu potenti z brachio extēso de
terra egypti p desertū in terrā pmissiōis eduxisti tot si-
gnis z pdigijs magnificētie tue? Nonne dñe iste est ppls
ille cui hñ beneficium pmisisti? Cur igit nō sibi tuis cultor-
ibus hñ nob idolatris z infidelibz hñ tuū summū z maxi-
mū bñficiū reseruasti? Quare nob pauc? cū multi z qñ
infiniti populi hoc ignorent. Nonne dñe vnīuersorum
es creator z oīes ad imaginē tuā fecisti? Nonne dñe se-
creta psueuerunt pandi amicis? Cur nunc dñe inimic?
z maxime mihi: qui a vertice capitis vsq; ad plantā pe-
dis infectus sum. z totus tendo ad ea que tue sunt con-
traria voluntati? Cur dñe tam nobile donū. tam excel-
lentez thesaurz tuo infidelissimo z nequissimo seruo de-
disti? Nonne dñe tibi videt q nō honorē sed derideant
matrē tuam: qñ supbus humilē: imo humillimā supbis-
simus. castissimā immūdiissim⁹. celestissimā imo diuinis-
simam vanissimus z terrenissim⁹. sanctissimā impiissi-
mus. mrem dei fili⁹ diaboli salutare psumo. Ubi est
bone iesu nūc reuerētia matr? tue? cur tales eā salutare
pmitt? Sz o pñssime iesu ppter tuā erga nos nimiam
charitatē nō suffecit te oī derisui z pceptui ppter nos sub-
iacere: hñ matrē tuā iā ad dexterā tuā sedentē pmitt? pol-
lut? labijs tractari: vt possis corda nra tuo z eius amo-
re inflāmare. Nec dubiū est q indignissimī sum⁹. z cre-
do firmirer q null⁹ sit celest⁹ angel⁹ q eā (vt digna est)
valeat salutare. qnto mag? ego immūdiissima creatura
Dix videt quō miser hō nō tremit z expauescit tantā
dñam salutare. Sz illd detestabile nimū est ipaz noīa
re ore. z corde vana z iutilia: imo nefanda tractare. ip-
samq; allo q tergo pso. Cū oī em reuerētia. hōre z deuo-
tione est pgo beatissima salutanda. z ipsa tales querit

Tertia

qui ad eaz deuote z reuerēter accedāt. Hos em diligite
hos nutrit. hos in filios suos suscipit. O beatus q de
tam nobili matre letat. ipam corde amplectit. ope imi-
tatur. O felix qui matri dei fm posse suū nitit pforma-
ri. Hic est certe q omī creatura ptempta soli deo singu-
lari amore inheret. z crucifix⁹ cū chō salutē aīaz sitit.
O mirū vere. quō nō rapit exultatōe cor talē virginem
salutantis. Matrē dei alloquit. deū ex ipa factū hoīez
cōtemplat. Hic videt ima summis: z summa imis p se
vanitate pungi. Quō queso nō liquescit in hac saluta-
tione mens nra: vbi deū nos tantū dilexisse videm⁹ vt
ex pginali vtero dignatus sit fieri frater nr. Os em no-
strum z caro nra est. O mira z ineffabilis diffusio bo-
nitatis diuine. Quanta queso erga talē pginem debe-
ret cor nostz deuotōe diffundi p quā talē ad nos merui-
mus diffusionē diuinā. p quā certe meruim⁹ deo esse cō-
fratres z coheredes in regno. Mira deberet dulcedie
os nostz abundare: cū tam dulce dñam z benignā salu-
tamus z eius bñdicim⁹ fructū. Suauissim⁹ em z dul-
cissim⁹ est fructus eius. z in ore z in corde sapient⁹ dul-
cescit. O q mira est hui⁹ pginis secūditas. q dū saluta-
tur deuote ad cor salutant⁹ suauissimū suū fructū ema-
nat. Quāto aut in eius fructu quis ampli⁹ iocundat⁹:
tanto ab ea ampli⁹ impetrat. z nisi dicat sufficit nunq̄
cessabit. O mira dña mīz videt quō nō tantū delecta-
mur in te salutādo q pter te z fructū tuū cetera ignore-
mus. Quō queso nō est ad te tantū intētus hō ppter tuā
suauitatē nimīā: vt etiā semetipm a se abstract⁹ ignoret
O raptrix cordiū. o absorptrix mentiū. Cur nos dña
ingrauidas tuo fructu: Cur nos deo nro impregnas:
Cur luto imples celos: z vanissimos fac⁹ diuinos: cur
nos obsecro filij tui inebrias amore: cum nec tibi nec si

Pars

bi aliquid impedere valemus. Quid tibi pdest aīarū
amatric q te z filiū tuū nimio diligam⁹ amore. Nonne
tibi celestia sufficiūt: cur terrena corda requir⁹. cū tamē
sint fetidissima z terrena. Accipe aīaz venatrix z refo/
ne in sinu grē tue. Quis em̄ p̄t aīaz venatrix effugere
claritatē tue fulgorē: z tue radios pietatē. Nec em̄ est q
a calore abscondere se possit: qz beneficijs tuis pleni sūt
celi z terra. Quocunqz em̄ pgamus occurrit nob̄ diffu/
sio vteri yginalis. Ecce ḡ vndiqz nos tuis bñficijs irre/
tisti. z sp̄ z vbiqz tue benignitatē laqueos extendisti: vnde
a te matre dulcissima fugere rōnabiliter nequeamus: s̄
sp̄ in tue dulcedinis gremio quiescam⁹. Currite ḡ cha/
rissimi vndiqz z tā nobile z suauē yginē salutem⁹ (aue)
Patientiā habe dñā q angelicā salutatiōem pmo z an/
gelice nō viuo. s̄ poti⁹ diabolice. horredus sum z te sa/
lutare psumo. Confido certe dulcissima de nimia boni/
tate tua z tuo inflāmat⁹ amore te (q̄uis idign⁹) nō pe/
or salutare (aue) Quid mibi dñā dulci⁹ tuo aue: Qm̄
rum aue: qd̄ qdam celestī dulcedie inebriat cor deuotiū.
Certe iam dicere p̄t deuote salutās. Liquefacta ē aīa
mea vt salutari dñaz meā. Deficit cor meū z caro mea
dū alloquor dñam meā. Quis in te nō deficiet ygo sa/
cra dum cernit hac salutatiōe preuia te filio dei impreg/
natam: Quis hō nō deficit dū cernit dei filiū tuo vtero
baiulari. tuo lacte nutriri: Quid ḡ libenti⁹ audis o do/
mina q̄ salutatiōem q̄ recognoscer⁹ mat̄ dei: Sic in te
vis hoīes iocundari vt sp̄ in eū (cui⁹ mater es) refunda/
tur affect⁹. Non em̄ puto vt velis aliter nisi vt mater
dei salutari: nec etiā cognosci. Porta es cristallina. z p̄
te vis tuo filio nos p̄iungi. S; aue z vere aue. nam cor
nostz aperuit tuum aue. Q mirabile z supadmirabile
aue. ad qd̄ demones effugant: pctōres liberant. filij de

Tertia

lectantur. angelus gratulatur. verbū incarnatur. homo gra-
uidatur. *Ecce* aue. cuius fructu creature renouantur:
hoīes redimunt. angeli repant. *Et* tibi aue vniuersa cre-
atura sine fine pīnat. *O* dulcissimū et suauissimū aue: q̄
terrestria letant. celestia iocundant. ima summis iungū-
tur. *O* aue: qđ intellectū irradiat. affectū satiat. mentē
ad celestia leuat: quo anim⁹ illustrat. pect⁹ dulcoratur.
caro macerat. *Et* gīt aue. *O* cathenale aue: qđ cor p̄strin-
gis cū v̄gine et sepias a terrenis. cū misericordissima mē-
se. cū dñā seruū. cū matre filiū firmissime ligas. *O* a-
mabile aue accedat vt saluet q̄ vult cathenari amore.
et cū salutauerit ex corde: ampli⁹ fortiusq̄ p̄stringetur et
quanto p̄stringet fortius: libētius salutabit. Sicq̄ a-
mor et aue mutuo se augebūt donec cor saluant: defici-
at p̄re dulcore. *O* v̄ginis amor: diuinū reddis amantē
virginē facis iā multa sorde pollutū. Ergo aue dñā
mea: mater mea. imo cor meū et aīa mea homo maria et
maria mea aue. *O* nomē suauissimū. nomē iocundissi-
mū. nomē dulcissimū: nomen marie. Quid feci. qđ p̄re-
sumpsi. quō excessi q̄ nomīare te audeo? Quis vnq̄ ta-
lia audiuit: vt p̄ditionis fili⁹. p̄ctōz saccul⁹: demonum
famul⁹ te nomīare p̄sumat. *O* amor mei nomen matris
dei. reuereri nescit amor. mihi p̄ce dñā: q̄ me amare di-
cam te. Etenī si nō sum dignus: non es indigna amari
Quis o dñā te amare desister. cuius bñficijs gr̄as et glo-
riam impetram⁹. Per te dñā frangunt vineula. soluntur
debita. vicunt vicia. solidant p̄fracta. repant p̄dita.
renouant vetera. roborant infirma. magnificant minī-
ma. exaltant infima. incepta p̄mouent. imp̄fecta p̄ficiū-
tur. p̄fecta p̄summant. cor purgat. refulget mēs. anim⁹
inflāmat. liquecit pectus. dulcescit gust⁹. decorat aspe-
ctus. desponsat peregrina. traducit sponsa. et resolu- tur

Pars

anima. *O* fusa hec per te virgo maria. ergo aue maria.
Gere maria stella maris. amarum mare et dñā. *S*tel-
la maris. mundo totaliter in amaritudine posito. lucis
eterne radium emittēdo. Amarum mare. cor tuū ī pas-
sione filij tui in cruce p nob pendentis totaliter trāsfor-
mando. Domina: sup omes angeloz choros ad filij de-
xteram ascēdēdo. Et stella maris nos dirigēdo. amara
mare compatiendo. et domina es protegendo. Stella
maris es honestate. amara mare pietate. sed dñā potes-
tate. *O* dñe deus quid tibi retribuemus pro omnibz
que dedisti nobis. Quid tibi faciemus aut facere pos-
sumus: q nobis in amaricatione amaritudinis positis
tenebris vndiqz circūseptis: a portu salutis nimū ele-
gantis. turbīnibus et pcellis ad naufragium agitatīs:
imo tempestate nimia pene submersis. tam nobile sola-
cium. tam dulce consortium. tam efficax auxilium. tam
pium subsidium: virginem mariam irradiantem stellā
dedisti. *O* certe beata nox. et felix tenebra. et gloriosa ca-
ligo: que tali stella meruit irradiari. Certe hec nox illu-
minatio mea in delicijs mei. *O* gloriosa virgo si es stel-
la maris. semp volo in hac vita esse in mari vt sis semp
mea stella. sp in mari sim pfecte amaritudinis de pecca-
tis meis gemendo. chris̄to crucifixo intīme ppatiēdo.
proximoz miserijs et vicijs p̄dolendo. *S*p volo in hoc
triplici pelago nauigare: vt sp habeam hui⁹ stelle duca-
tum. *V*e ve illis qui sunt in delicijs et nolunt in hoc ma-
re intrare: qz hac dulcissima stella carebūt. Currant vn-
dīqz tribulatiōes et sepīant amaritudinibz inauditis: nō
timebo qm tu mecū es. imo tunc vere mihi refulges cū
velatus sum angustijs. cū omī hūano auxilio destitut⁹.
cum intrauerit aqua vsqz ad aiām meā. cū abiectus fue-
ro et reprobatus ab omnibz creatur̄s. *D*e pctōre neqz

Tertia

simū z omī malo dignissimū impugnet z stimulet obse-
cro tota hec mundi machina. vt mecū sit hec stella ma-
ris maria. **O** felix cū fuero ab oīb; exprobrat⁹ z cōcul-
catus z ab hac stella suscept⁹. Stella est mar⁹ z ī ama-
ritudine posīt⁹ ip̄a relucet. **O** q̄ dulce z delectabile o-
culis videre hanc lucē. **O** q̄ bona z amabil⁹ pmutatio
oēm mundi p̄solatiōem abhorrere. z lōge a se irrecupa-
biliter eijcere p̄refulgētia stelle maris. Plus em̄ valet
vna sola illustratio illius stelle q̄ oīm mundanorum.
Quis ḡ oīs amaritudinis z p̄passiōis z passiōis mare
non gaudēter intret: vbi refulget hec stella. **Nec** pau-
eat cor p̄fectū. qz impossibile est naufragiū fieri hac stel-
la radiāte. nec pōt nubes aliq̄ interponi nisi volētī. **O**
dñā mea: tu in hoc mari es nob; nauis sustentās z por-
tans. anchora stabiliens z firmans. gubernaculū diri-
gens z rectificans. velū deducēs z obumbrās. stella re-
fulgens z salutis portū demonstrans: imo impetrans z
p̄seruans. **Quis** ḡ non libenter h̄ mare p̄pūctionis cō-
passiōis z passiōis intrabit. vbi tu nob; in oīmib; sub-
uenis z ministras. **Imo** vt pl⁹ audeā dicere: tu es ma-
ria amara mare facta p̄pter filiū tuī passiōē z iniquita-
tum nr̄az p̄passiōē. **Nō** q̄ mō aliquid tristabile patia-
ris. s; p̄sideo mentē tuā fm̄ q̄ in hac vita iuxta crucem
viuebas. **Hoc** ḡ duplex intrem⁹ mare. s. tuo filio cruci-
fixo z tuo cordi sibi infixo p̄patiēdo. z de nostr⁹ iniqui-
tibus q̄ tante fuerunt necis occasio intīme contristādo:
si volum⁹ cor tuū intrare. qd̄ factū est mare magnum z
spaciosum nimis. **Quis** ḡ nō libenter intrabit h̄ mare
vt possit cor p̄ginis introire? **Certe** hi bene intrant cor
euū z sunt p̄tinue in corde tuo: qui filiū tuī cōtinue ru-
minant passiōem. **Impossibile** est em̄ mater p̄ssima
filij tuī intrare vulnēra z non intrare cor tuū. quia illa

Pars

vulnera sunt in corde tuo ppetuo collocata. Sicut enim illa stigmata sp erunt in filij tui corpe. sic sp in matrē me te. Quis igitur ampli⁹ tardabit et pigritabit hō nauigiū introire. Dulce est de te audire. hō dulci⁹ de te cogitare. et dulcissimū et suauissimū p chri vulnera cor tuū intrare. Non igitur recedat hō a chri passione. contumelia. et vulnere si nō vult de corde tuo exire. Ibi fit hō tot⁹ pigne⁹. tot⁹ sanctissim⁹. tot⁹ diuin⁹. Ibi obliuiscit hō sui: recogitans q sunt matrē et filij. Nō nob pcedat ille q bene dictus viuit et regnat in scla sclorū Amen.

Meditatio humilis ac expositio sup oronem dominicam scz Pater noster **Oratio. XVII.**

Pater noster qui es in celis etc. O imensa clementia. o ineffabilis benignitas. o mira dignatio. O longitudo. latitudo. sublimitas: et profundū charitatis diuine. Vilissimū lutū. detestabilis sanies. nequissima creatura se dei filiū nuncupat. et de⁹ deorū. rex regū. et dñs dñantium se meū ptem dñt. Cū orat⁹ inq̃t: dicite. pater nr q es etc. Ex q hoc dñt veritas verissimū est: et scio q plus sine p̃patione me diligit q̃ pat carnalis vel mīr. imo q̃ me egoipe. De tanto igitur p̃e eleuabit cor meū vt aquila. et iam heres celi oīa inferiora p̃temnam. Quid mihi vltra de terrenis honorib⁹ q sum fili⁹ dei. Mai⁹ dedecus esset mihi appetere quantūcūq̃ honorē terrenū q̃ filio impatoris latrine officiū. Quid vltra mihi de terrenis diuitijs: q̃ regni eterni sum heres. Ignominiosius esset mihi de quantūcūq̃ magnis diuitijs terrenis curare: q̃ p̃mogenitū impatoris de fimo equū suorū. Quid vltra mihi de delicijs carnalib⁹ et terrenis quantūcūq̃ magnis. Detestabili⁹ mihi esset filio impatoris summi affici in quantūcūq̃ allectiua creatura: q̃ filio regis in sanie fetidissima. Quid bonū. quid

A

Tertia

pulcrum. quid utile. q̄ desiderabile me allicere pōt: quā heres sum om̄is boni. fontē oīs pulcri z boni. **O**ia enī respectu illi⁹ nō sunt nisi quedā similitudo z umbra. Accedam ḡ ad p̄rem meū. qz nihil aliud vult nisi vt habeā ip̄m. Nunq̄d ḡ negligēs ero: nunq̄d ḡ pausabo: nun / quid alijs int̄tus ero: Certe cū impetu oīb⁹ postposit⁹ currā ad eū. Sufficit mihi si habeā p̄rem meū. z ideo toto corde tendā ad eū. Non aliud aspiciā nec aliud vī debo: nisi dñm deū meū: qz oculis mētis tot⁹ tendo ad eum: qz nimis allexit animū meū. **P**z n̄r zc. **M**el z fa / uū in ore meo cū te deū meū patrē meū voco. **O** dulce / do indicibilis. o iocūditas inestimabilis. o iubilatio in / effabilis: cū audeā te p̄rem meū vocare. **O** exultatio. o admiratio. o medullar⁹ modulatio: qz pat̄ meus es tu. **Q**uid ultra pcedam. quid ultra dicam. q̄d ultra petā: **P**ater meus es tu. **S**z ubi es tu pater mi ubi es: **S**i ubiq̄ es. imo qz ubiq̄ es: quō sedes est tibi celū. **S**z iō benignissime vis vt dicam⁹ pater noster qui es in celis vt nos a terrenis ad celestia eleues: ubi maxie tua po / tentia. tua sapiā z bonitas elucescit. vt ibi mi p̄ sit sp̄ te cum p̄uersatio nostra: vt a te celestia nō terrestria petā / mus. aut certe vt nos spūales celi facti in nob sit habi / tatio tua. **Q**uid ḡ nos retardabit. q̄d nos retrahet. q̄d impedimēta prestabit: quin celestē vitā nō terrenā du / camus: vt in nobis sit habitatio tua. **O** digna admira / tio. mira dignatio. z dignatiua ch̄i habitatio in nobis. **E**go fetidissimus sim⁹ z abominabil⁹ pccōz latrina va / leo esse ex immēsa clemētia dei mei tabernaculū ei⁹. z q̄ sum plenus sanie z fetore ero sanctū dei templū. sapien / tie sedes. z habitaculū spūssancti. **O** felix dies. o beata hora: cū talē hospite possidebo. **T**enebo eū nec dimi / tam donec introducā eū: imo ip̄e introducat me in do /

Pars

num illius: que sursum est hierlm matris mee. & in cu-
biculum genitricis mee. s. in intima pteplatōis dēte. vbi
cubāt. vbi quiescunt aīe delicate. ¶ Pz nř q es in celis
sanctificet nomē tuū. Q q bñ sequit: q bñ p̄tinuatur.
q elegantissime ordinat petitiō ad p̄dicta. scz (sancti-
ficetur nomen tuū) ad (pater noster qui es in celis) quia
filialis deuotio: celestis contemplatio totum animū re-
uerentis filij cōuertit in p̄m celestē: vt clamet & dicat
Sanctificetur nomē tuū. Quasi dicat. nō terrenas di-
uitias. delicias & honores peto. sed vt sim in te tot⁹ cō-
uersus & totus diuinus. Sanctificet ergo nomen tuū: &
vt scilicet mea vis rationalis tua sapientia illustrata et
omni errore. ambiguitate & tenebrositate propulsa: pur-
gatam habeā consciām. id est purissimā noticiām tuā.
¶ Adueniat regnū tuū. vt mea vis irascibilis tua potē-
tia roborata ad arduitatē regni tui conscendat. Fiat
voluntas tua. vt mea vis concupiscibilis tua bonitate
dulcorata: imo tua charitate p̄fecta: plenissime tuo be-
neplacito acquiescat. vt ex vera dilectionis amicitia sit
idem velle idē nolle. Vel. sanctificetur nomē tuū: quā-
tum ad purā noticiā intellectus. Adueniat regnū tuū:
tum ad feruens desiderii affectus. Fiat voluntas tua
sicut in celo & in terra. q̄ntū ad p̄fectū obsequiū effect⁹
Sanctificetur ergo nomen tuū in nobis domine quod
ab eterno sanctissimū est ī se. vt quicquid videm⁹. quic-
quid audimus. quicquid intelligimus et sentimus to-
tū ad sanctissimi nominis tui noticiām ordinemus.
vt sit in nobis nomen tuum sanctum. id est sine terra &
purum. vt excisi ab omni curiositate et vanitate. & om-
ni inutili phantasia: te solum in omnibus cognoscām⁹
semper p̄ssime & sanctissime pater. mentis nostre ocu-
lus ad te lumē eternū incessabiliter dirigat: semp te q̄ in

Tertia

omnibus es ⁊ a quo omnia sunt. in omnibus te intuear.
in omnibus te cognosca. **O** q̄ dulce lumen ⁊ delectabile
oculis: a te sole iusticie nunq̄ mentis intuitus amouere.
O q̄ dulcis ⁊ amabilis. q̄ admirabilis oculis nostris:
tuorum claritas radiorum. Sanctificet g̃ nomen tuum.
Adueniat regnum tuum. Nunc regnum huius mundi occu-
pauit totam animam meam: imo totam dissipauit animam meam.
totam lacerauit. totam fedauit. totam denigrauit sponsam
tuam dilectam animam meam. Totum cor meum. totum animam me-
um vanitas: imo feditas huius mundi allexit. Ideo non
nisi que mundi sunt sentio. que carnis sunt appeto. que
terrena sunt cogito ⁊ affecto. Factus sum ciuis huius mun-
di. ⁊ sub huius mundi principe sollicite studeo militare.
Sed tu domine nonne creatura tua sum? Ergo adueniat
regnum tuum: ut princeps huius mundi eiciatur foras. Tu solus
in me regnes. tu solus inhabites mentem meam. totum me
occupet regnum tuum. totum sibi vendicat desiderium meum.
solus reficias affectum meum. Quid quero. quid desidero.
quid volo. quid vago. quo discuro. quo distrahor? Suf-
ficit mihi domine regnum tuum. sit tibi habitatio mea. sit tibi re-
fectio mea. sit tibi tota conuersatio mea. Tu solus bonus.
tu solus pulcher. tu solus amabilis. tu solus desiderabilis
animarum amator. Tu solus me regas. tu solus me dirigas
tu solus me allicias. tu solus cor meum tecum habeas anima-
rum zelator. In te solum quiescat cor meum ⁊ pectus meum
In te solum dulcoret cor meum. tu solus repleas animam
meam. Cum impetu ascendam ad te centrum meum ⁊ regnum
meum animarum redemptor. Ergo adueniat regnum tuum.
Fiat voluntas tua sicut in celo ⁊ in terra. Hoc volo.
hoc desidero. hoc totius animi visceribus concupisco: ut in me
⁊ de me. ac pro me. non mea sed tua fiat voluntas. Totus tuus
sum. totus in tuum solum plaudam honorem. ad te factus sum

Pars

ad hoc natus sum: vt tuū solū honorē requirā. Jam nō
flectar ad meū appetitū: iam nō requirā ppiū cōmo/
dum. iam nō desiderem amicoꝝ affectū. s̄ solū nitar tu/
um solū in oīb; bñplacitū adimplere. Nō cogitā qđ
amar. qđ dulce: qđ onerosum vel leue. qđ aspez vlt̄ sua
ue. s̄ cū impetu z desiderio feruenti z cū anxietate curez
pficere q̄ tue sunt beneplacita voluntati. Hoc solū mi/
hi sit iocundū. hoc mihi sit suauē. s̄ solū mihi sit leue. s̄
delectabile z amabile in quantūcūq; aspīs. vilib; dif/
ficilib; effusis z amar; tuā requirere pficereq; volūtātē
O gaudiū z iocunditas z exultatio medullaris. totum
z totaliter sp̄ z vbiq; exponere me ad oēm tui honorē.
quē possem mō aliq̄ effectui mancipare O vtinā solus
possem omīa tua mysteria mi dñe adimplere. Magis
gaudeo. magis approbo. ampli⁹ totis artub; z viscerib;
cōcupisco me totū exponere z impēdere tuo honorē. me
de me tue satisfacere voluntati p te. q̄ etia quantūcūq;
celestib; z diuinis delicijs iocundari. Si em̄ ppter te mi
dñe totaliter lacerarer: z passionēs z mortes quascūq;
ad tui honorē reciperem. eas magis approbarem. magis
diligere. z de his magis gaudere: q̄ de quacūq; delecta
tione: quā etiam in patria possem habere. nisi forte illa
delectatio tantū aut plus cederet ad tui honorē. z hoc
etiā rōne delectatōis. s̄ rōne tui honoris optarem. Nō
em̄ factus sum ad meā vanitatē solandā. s̄ ad tuā ma
gnificentia honorandā. Quid mihi maius. quid mihi
dulcius qđ mihi amabili⁹ q̄ me totū in tuū honorē re/
solui. O gaudiū dñi. o tripudiū. o mihi omne iubilare
solaciū: q̄ possum aliqđ quacūq; difficultate facere ad
tuū honorē. Hoc angeloz est gaudiū: celeste desiderii
posse tibi totaliter obseq̄. totaliter te frui. tue volūtati
plenarie pformari. z tuū honorē z magnificentia admi

Tertia

pari. Non dubito: immo certus sum & plus gaudens
angeli & anime sancte de magnificentia honoris tui &
de magnificentia glorie sue. Et ideo fiat voluntas tua
sicut in celo. id est in celestibus spiritibus: & in terra. id
est in nobis hominibus. Et tue voluntati adeo libenter
& feruenter ac voluntarie obsequimur & ipsi secundum possibilita-
tem nostre virtutis totaliter conformemur. ¶ Panem nostrum
quotidianum da nobis hodie. ¶ Quod bene ordinat. quod ele-
ganter coniungit hec verba premissis. Et quibus de pane
materiali & etiam spirituali possit exponi. de sacramentali tamen
pane maxime exponam ad presens. Et (ut dixi) in istis domini
est egregius ordo. Quis enim adeo dignus est: quis adeo
habilis ad susceptionem huius sacramenti: ad offerendum
filium deo patri. ut ille qui (ut supradictum est) se totaliter in de-
um ordinavit. & quantum ad intellectum. affectum & effectum:
qui se totum deo obtulit. totum se sacrificio perservavit. qui
in se annihilatus est: & in deum totus illatus est. qui iam non que-
sua sunt querit. sed qui iesu christi. Ille enim in hoc sacrificio
potest iesum christum recipere. iesum rogare. iesum christum deo
patris pro se & alijs offerre. & ideo petitioni istius magister ve-
rus preposuit. Sanctificetur nomen tuum. & optime subiungit & con-
iungit ad illud verbum Panem nostrum quotidianum da nobis ho-
die. Qui enim egyptum peccatorum exiit: in sanctificetur nomen tu-
um. Et mare rubrum tentationum inundantium submersis
egyptiis sicco pede transiit: in adueniat regnum tuum.
Et in deserto contemplationis soli deo intendit & se totum
deo dedicavit: in fiat voluntas tua. Jam in hoc deser-
to esuriens: manna. id est panem celestem a celesti patre requirit:
in panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Qui enim in egypto
aliquando super ollas carnium sedit. nunc illis spiritus solus panem
vium qui de celo descendit. exquirat postulat & acquirit.
¶ Admiranda christi dignatio. mira iubilatio mentis de-

Pars

us meus. sponsus meus. amor meus factus est cibo me-
us. Sanctoꝝ premiũ. gaudium angeloꝝ. dei patrꝝ ver-
bum est nutrimentũ meum. Lux mundi. sol celi. sapien-
tia dei est refectio animi mei. Proles virginea. redem-
ptio humana. celꝝ gloria facta est cibatio mea. Quid
vltra affecto. quid vltra me potest allicere? Absit a me
domine vt ex quo cor meum habet tam nobilem cibum
qꝫ circa aliquid quod est in toto mundo afficiat. Quo-
modo obsecro post tam nobilissimum cibum. sufficien-
tissimum. suauissimũ z dulcissimũ potest cor meum cir-
ca vana. turpia z imunda delectari? Et si sp non possit
ipsum sacramentaliter sumere. saltem cor meum ipsum
spiritualiter non desinat ruminare. In veritate mirũ z
plus qꝫ mirum videtur quomodo pre dulcore z nimio
amoris feruore cor non deficit in hoc cibo. Tu sol⁹ bo-
ne iesu sis cibus meus z refectio mea. te solum esuriam
te solum auido z insatiabili appetitu comedam. z sem-
per sum famelicus tui. Quid te dulcius. quid suauius.
quid amabilius bone iesu. Te solum volo comedere.
te solum cupio masticare. tu mihi semper dulcescis in
corde. Si solus odor tuus deberet sufficere toti mun-
do. quãto magis cibatio tua. Si in verbo quod de ore
tuo preceedit reficimur z viuimus. quid est te verbum
eternũ ore recipere z cordis dentibus masticare? Quo-
modo in te cordis penetralia non liquecunt? quomo-
do non sic cor meum delectatur in te vt obliuiscat oĩs
preter te? Si aliqd terrenũ. imo aliqua similitudo ter-
reni tantũ cor meũ occupat aliqn vt obliuiscat tui: quõ
tua verissima p̃sentia non me tantũ reficit z inebriat vt
oĩs mundi obliuiscar z etiã mei? Hunc ergo pater cele-
stis panẽ nostꝝ q̃tidianũ da nobis hodie. Dñe da no-
bis hunc panẽ. vt sp in p̃senti z sp p̃sentialiter eũ habes

Tertia

mus. Sit semp pñs spūaliter hic cibi. z nunq̃ sciat pte
teritum vel futur. sed (hodie) doces bone iesu vt dica
mus. Cur queso tantū festinas esse nobiscū: q̃re nō dif
fers vsq; cras: Quid em̃ in nob̃ vides: qđ in nob̃ sent
quid in nob̃ agnoscis: qđ intm̃ nostro es inebriat⁹ amo
re. Quid nobiscum lucrar⁹: qđ in nob̃ reperis. quē fru
ctum de nob̃ hēbis qđ nescis tardare. Sed si sic amor
nostri te vrget vt differre nequeas qñ statim velis esse
nobiscū cū quib⁹ nullū habes lucrū. nos aut̃ qđ sumus fe
tidissima sanies: z indigni etiā tua creatura quantum
cuncq; viliissima noiari: quō differim⁹ exq̃ tantū deside
ras nos esse tecū: qñ te summū bonū: speculū sine ma
cula impetrem⁹. Tu g̃ bone dñe differre nō vis vt ostē
dis: nec nos differre volum⁹ ampli⁹. hodie g̃ te peti
mus vt habeam⁹. Nō em̃ tarda est institutio tua. qđ
esset si peterem⁹ z nō impetrarem⁹. Quia g̃ testatim
petim⁹ z desideram⁹. z hocipm̃ tu cupis: accede ad cor
nostz: qz ad te ascendit cor nr̃m. En inebriatus es nr̃i. z
nos tui amore. Te g̃ ad nos: z nos ad te cum impetu
iungit pondus amoris. z iam omī moza sublata mutu
us sit amplex⁹. z inter brachia tua deficit aīa mea ab
sorpta amoris seruoze. Cū em̃ sensi amplexū tuū. exci
tasti animū meū. post cibasti: deinde inebriasti. tādē
tuis amplexib⁹ z osculis sepasti aīam meā z in tuis bra
chijs quiescit. nō eam q̃uis indignā abijcis. nō eam re
fugis. s̃ ad te stringēs clamas: z dicis. Adiuro vos filie
hierlm̃ ne euigilet⁹ neq; suscitare faciatis dilectā donec
ip̃a velit. Sed adiuro clementiā tuā bone iesu q̃re dixi
sti quotidianū: Nōne q̃tidie vis esse cibi nr̃. nōne suffi
cit si p̃ vnā diē i nob̃ habitas z morar⁹ nobiscū: Quid
fecim⁹ tibi: Quid g̃ dicam de tāta beniuolentia tua:
Nescio. qz in illis thesaur⁹ clemētie tue deficit animus.

Pars

mens: ita ut nō possit paruum cōsiderare scintillā: tanta
est abyssus eius. Et ideo aliud nescio dicere. nisi ex quo
vis sp̄ esse nobiscū: nos omī tpe sim⁹ tecū. ⁊ nuncq̄ a te
sponso benignissimo specioso. cibo suauissimo receda-
mus. Ita em̄ dñe tuo amore ⁊ deuotōe nos cōglutines
tecum: ut non possim⁹ a te recedere nec velim⁹. Sic g̃
panē nostrū quotidianuz da nob̄ hodie. ¶ Et dimitte
nobis debita n̄ra: sicut ⁊ nos dimittim⁹ debitorib⁹ no-
stris. Hoc sic ordina ⁊ iunge p̄dictis. O bone iesu no-
bilissimū cibū nob̄ indignis seruulis tuis benignissime
⁊ instatissime obtulisti. Sed quid? Timeo ad cōuiuiuz
hēster ut aman inuitari. ⁊ si illa bone iesu nō sit intētio
tua. tñ timeo de iniusticia mea. quia agnosco pctā mea.
Quid g̃? Conuiuiū opulētissimū paratū est. nunciū. i.
angeli sancti ministrant: esuries me excitat ⁊ compellit
tñ accedere non p̄sumo qz peccaui. Quid g̃ faciā? angu-
stie sunt mihi vndiq̄. Sed certe quid eligam scio. Ibo
em̄ ad patrē meū celestē: de quo sup̄dictū est Pater n̄r zc.
⁊ dicam ei. Pater peccaui in celū ⁊ coram te. iam nō suz
dign⁹ vocari filius tuus: fac me sicut vnū de mercenna-
rijs tuis. i. dimitte nob̄ debita n̄ra. Sed o felix recogni-
tio culpe: que p̄meret patris amplexus. Forte amoris
seruore inter amplex⁹ eius resoluar: ⁊ mutabor in virū
alterū ⁊ aliquantulum audebo comedere de vitulo sa-
ginato. Dimitte g̃ nob̄ debita nostra. O mira dei no-
stri dignatio erga nos. ipm̄ p̄tempsum⁹ ⁊ p̄ vilissima sa-
nie p̄mutauim⁹. ⁊ tñ nob̄ suadet ut veniā petam⁹: quia
vult nob̄ veniā dimittere cū offensis. h̄ aut̄ nō vult an-
gelis elargiri. Quō q̄so bone dñe potes nos amplius
aspicere: q̄ ita turpit̄ a nob̄ abijcim⁹ te? Ergo ex q̄ tuīpe
suades. Dimitte nob̄ debita n̄ra dimitte nob̄. qz iam p̄
nob̄ ipse debitū solūisti. iam teipm̄ p̄ nob̄ in sacrificium

x

Tertia

obtulistí. Tu es q̄ nos doces vt dicamus. dímíttene /
his zc. Hoc facere potes. Nōne pax iā facta est: nōne
iam pacē cōuiuiū celebratū est. z q̄tidie celebrat. Dímítte
te q̄ nob̄ debita n̄ra sicut z nos dímíttim⁹ debitoribus
noítr̄. **O**btm̄ primí debitū. o felix offensa quā allega
re corā deo possum⁹ in remissionē debiti n̄ri. Nō q̄ cha
rissimi fr̄es p̄tristemur si nos offendūt hoīes. si nob̄ in
iuriant. si nos affligūt. rapiūt z accipiūt n̄ra. sed in his
(q̄stuz est p̄ nob̄) exultem⁹ z gaudeam⁹: imo affectem⁹
z cupiamus: qz dímíttēdo ea primis: allegare poterim⁹
dímíssionē debiti n̄ri. Nō est dubiū q̄ magne p̄tut⁹ ma
gneq̄ efficacie est allegatio ista quā summ⁹ aduocat⁹
z iudex noster nos docet. Ergo dímíttite z dímíttetur
vob̄. Dímítte q̄ nob̄ debita n̄ra sicut z nos dímíttim⁹
debitoribus nostris. ¶ **E**t ne nos inducas in tentationē
Quid em̄ dñe prodest baptisari vel lauari a mortuo: si
itez tango mortuū? Nō sufficit mihi dñe vt pctā p̄mis
sa dímíttas: nisi etiā me dñe a culpis z a pctis iminētibus
custodias. Nā p̄mptissim⁹ sum ad pctm̄. z nisi me cu
stodias: sine freno irruā in pctā. Quid dñe p̄fuit aman
q̄ a rege assuero sup̄ oēs p̄ncipes fuit elat⁹: cum postea
inflatus supbia fuerit suspensus in ligno: Quid enim
mihi p̄dest quicqd̄ in p̄missis petis p̄bis nisi me p̄ tēta
tiones p̄serues i bono. Ergo z ne nos inducas i tētatī
onem. **H**is bone iesu vt sic petam⁹: qz m̄ltoties p̄mit
tis nos tētationibus stimulari vt ad te recurram⁹. **O**em
modū z viā (q̄ possis nos ad te trahere) exerceas: qz tecū
nos cupis h̄re. Tētatus q̄ ad amplex⁹ p̄nos fugiā vt
recipiat me fugientē z timidū: z dicā ei. Et ne nos idu
cas in tentatōez. Hoc vult. h̄ desiderat. h̄ expectat me
us p̄z. vt ad refugiū currā z auxiliū z sinū ei⁹. vt cōliter
de me diffidēs solū de ip̄o p̄fidā. q̄ z ne nos inducas in

Pars

temptationē. ¶ Sed libera nos a malo Amen. Verum
est dñe: qz sum⁹ digni oī malo qz ptempsum⁹ omē bonū
s; vide clemētissime pz infinitā miscōiam tuā z oīno de
restabilē nequiciā nrām. z releua a nob puulis. nob in
firmis ipoztabile on⁹. z a malo oppōmente. destruyente z
retardāte a bono libera famulos tuos: vt libere possi
mus dñatui tuo seruire z vacare. z maxie ab illo terri
bili z horribili malo eterno nos libera: ne tua desidera
bili visione pueniatur. qđ horrēt oīa ossa nrā. Quid em̃
mihi pdesset tuā creaturā fuisse nisi te habeas z tot⁹ in
te ferar z tōliter in vita eterna. Quā nob pcedat ille q̃
est bñdictus in sc̃la seculoz Amen.

¶ Sequunt̃ alie due breues expositiones super
oꝛonem dñicam

Ca. XVIII.

Possunt aut̃ omnia sup̃dicta aliter explicari sic. vt
Pater nr̃ pmittat: vt pfidēter ad ch̃m accedam⁹
Qui es in celis. vt q̃ sursum st; q̃ram⁹ z sapiam⁹
non q̃ sup̃ terrā sunt. Sanctificet nomē nomē tuū: q̃rtū
ad fidei illustratōem. Adueniat regnuz tuū. q̃rtum ad
spei firmitatē. Fiat volūtas tua: q̃rtū ad charitatē cō
formitatē z pfectōem. Panē nr̃m q̃ridianū da nob ho
die. q̃rtū ad nutrimentū z fulcimentū tpantie. qđ maxie
exhibet in pane eucharistie. Et dimitte nob debita no
stra zc. q̃rtū ad cōr̃ndentiā z merituz iusticie. p hoc qđ
subditur. sicut z nos dimittim⁹ zc. Et ne nos inducas
zc. q̃rtum ad actuz pzndētie. q̃ est in p̃cauendis insidijs.
Sed libera nos a malo. q̃rtū ad actū fortitudinis que
est in tolerādis aduersis. Amē.

¶ Alia expositio

¶ Possum⁹ aut̃ sup̃dictas petitiōes exponere pro
his q̃ habituri sumus in patria. vt Sanctificet nomen
tuum. referat ad aptam visionem. quasi diceret. qđ nūc

Tertia

p speculuz z in enigmate videmus: tunc pure z sine terra z sine aliq medio videam⁹. Adueniat regnū tuum. quantū ad firmā tentatōem vt i eternū regnem⁹. Fiat voluntas tua. quantū ad psummatā dilectōem q̄ plene amantē in amatū transformat. Et tūc exponendū est. Sicut in celo z in terra. i. sicut in angelis z homib⁹ fiat. Panem nostrū quotidianū da nob zc. q̄ntū ad suauissimā fructiōem. Et exponendū est tūc quotidianū. i. cōtinuum. qz sp ibi est dies. Et exponendū est hodie p pntia que nō hz pteritū z futurū. s̄ est tota sil: qd melius p pns notat. Et dimitte nob zc. In quo petis aduētus anni iubilei in q̄ oīa debita dimittunt⁹ ver⁹ iudeis. i. penitentib⁹ z p̄fessis: z hō hōi z de⁹ hōib⁹ talib⁹ vniuersa delicta dimittet. Et ne nos inducas zc. In q̄ petis illa pacis pulcritudo. de q̄ dz. Sedebit p̄ls me⁹ in pulcritudine pacis: vbi nō est ampli⁹ sathan nec mal⁹ occurus. Sed libera nos a malo. q. d. duc nos ad illū statū q̄ est oīm bonoz aggregatōe pfect⁹. z priuatōe oīm maloz iocūdu. Vbi vere liberati erim⁹ a malo. Hec aut expositio vltia multā admiratiōem z mirā vel nimīā deuotionē. medullarē exultationē z plenā laudis psolutionem requirit. Et sunt in ea satis miri z inenarrabiles p̄templatiōis thesauri. s̄ nō sufficīo nec sum dign⁹ eos dispensare nec ponere in os meū imundū. maxime cum regis assueri aulam ingredi nō valeā nō vocat⁹. Et iō simplicitati nre sufficiāt q̄ sup dixim⁹ foris in atrio extantes. Ipse aut chris ad nos i clemētie signū virgā auream extēdat: vt possim⁹ secure ad ipm introire z secus in eternū regre. q̄ est bñdict⁹ in scla scloz. Amē.

Meditatio sup Salue regina **Ca. XIX.**
A salutandū btām p̄ginē mariā P̄rio debes ei⁹
magnitudinē p̄siderare. Nec em̄ circa filiū ei⁹ po

Pars

ruit amplius eleuari: q̄ vt mater dei vocares. Exultās
g̃ z admirās magnitudinē matr̃ n̄re deuote z reueren-
ter ad ip̄am accedēs dīcīto salue. Hoc dicto statim ī tu-
am resiliās paruitatē z magnificentiam m̄ris dei: z dic-
Patientiā habe ī me dñā. q̄ ego vilissimus hoīm au-
deo assistere tāte dñe: z salutare p̄sumo reginā celorum
dñam angeloz: z matrē dei mei. S̄z de tua dñā benigni-
tate hūili z hūilitate benign̄ p̄fido q̄ me indignissimū
sustineb. Et q̄uis sis archa dei sine p̄patōe nobilior q̄
archa veter̃ testamētī: z ego multo ignobilior. tñ cū te
tetigero corde z salutauero ore nō credo p̄cūti: s̄ tuo a-
more poti⁹ inflāmarī. z tua pietate largissima ī oībus
exaudiri. Ergo salue regina. Sub tuo regimīne dñā
volo decetero militare: z me tōliter tue dñationi p̄mit-
to vt me plenarie regas z gubernes. Nō mihī me relin-
quas: qz sum mihīpī p̄ri⁹ nimis. Quicqd g̃ mihī dīmī-
seris: nouer̃ miserrime deseruiendus. S̄z cū plen⁹ sim
miseria z a plāta pedis vsq̄ ad verticem putrefact⁹ ge-
rem horrozē fetoris: quō me regere dīgberis tā nobilis-
sima creatura. Certe qz tu es regina miscōdie. z q̄ miseri-
cordie s̄diti s̄t nisi miseri: S̄z regina miscōdie es z ego
miserrim⁹ p̄ctōz s̄ditoz maxim⁹. Quō g̃ dñā nō exer-
cebis ī memetip̄m tue miseratōis effectū. Vere dñā re-
gina es miscōdie. qz nō est ī hac vīta sic despatus sic mi-
ser. cui nō impetres miscōdiaz salutarē si ad tuuz declina-
uerit regimē. Certe dñā cū te aspicio nihil nisi miscōdiaz
cerno. Nā p̄ miser̃ m̄r dei facta es. miscōdiam īsup ge-
nuisti: z demū tibi miserēdi est officiū p̄missuz. Undi-
q̄ sollicita de miser̃ vndiq̄ miscōdia vallar̃. solū misere-
ri tu vider̃ appetere. Multū sollicita es de miser̃. hos
ī tuos filios adoptasti. hos regere dñā voluisti. z ideo
regina miscōdie tu vocaris. Quid g̃ de cetero formida-

Tertia

mus. quid timemus? Et quis a te quod petierit non habebit? Certe nullus: nisi qui se miser non recognoscit. quia non subest tuo regimini nisi miser. Aut quis etiam (si se cognoscit miser) de tua misericordia non perfidit. Illi ergo paueant. soli qui se existimant esse iustos. et superbi presumptuosi: qui tuo regimini non subsistunt. et etiam illi miseri qui tuam misericordiam non requirunt. Nos ergo miseri decetero consolemur. tecum amodo domina habitemus. demum te totius visceribus amplectamur quia tu es vita. Vita per quam mortem superbie humilitate tua viciasti: quam nobis vitam gratie impetrasti. vitam glorie genuisti. Et non est dubium quod vitam nature multum reddidisti. In omnibus enim te vitam morti opponis. O vita mirabilis quam mortuos vivificare conaris. Per te o domina a perditione est homo regressus ad habitum. O vita mortem non times. mortem expellens. mortales immortales constituens. O certe vita amabilis. vita desiderabilis. vita delectabilis. O vita non senescens sed potius senes ad iuventutem reducens. O vita: carnales vitas ad nihilum redigens et abhorrens. o vita quam nutritis celestibus alimentis. o vita certe propria vite mundi. Qui enim vult te habere se affligat. delicias respiciat. delicata quecumque contemnat. et qui amplius mortificatus fuerit amplius te possidebit. O vita divina fortificans pretereunte. scilicet in impetratore divina. divina sapientia regulans: et divina vegetans bonitate. Si vita mea es cur non spiritus in me es. cur non spiritus vegetas animam meam? Quis mihi tribuat ut spiritus gaudeam beneficio huius vite? Dulcedo. Vera dulcedo quam amaritudinem peccati veniam impetrando expellis. quam nobis dulcedinem gratie et vite acquiris. quam ad suaves celestis patrie contemplationes introducis. O dulcis domina: cuius sola memoria affectum dulcorat. cuius meditatio magnificentie mentem eleuat. cuius pulchritudo oculum interius exhilarat. cuius amenitatis immensitas cor meditantem inebriat. O domina que ra-

Pars

pis corda dulcedine. Nonne cor meū domīna rapuisti.
z ubi q̄so posuisti illud vt ipsum valeam inuenire. Nū
quid in sinu tuo ne inueniam collocasti. Nunqd inter
ybera tua posuisti illud. Fortasse ibi posuisti illud cor
meū: vt qđ friguerat ibi calefiat. O raptrix cordiū: qm̄
mihi restitues cor meum. Quare sic corda simpliciū
rapis: q̄re violentiā facis tuis amicis. Nunqd sp̄ vis
ip̄m tenere. Cum id a te postulo mihi arrides. z statim
tua dulcedine consopitus quiesco. z in me reuersus cum
iteꝝ postulo me amplexaris dulcissima. z statim inebri
or tui amore: z tunc cor meū non discerno. nec aliqd scio
petere nisi tuū. Sed exquo sic est cor meūz tuo dulcore
inebriatū: guberna illd cū tuo. z in sanguine agni p̄ser
ua: z in latere filij colloca. Tūc assequar qđ intēdo. tūc
possidebo qđ spero: quia tu es spes nostra. Nōne dñā
tu es r̄gīa. nōne tu es nr̄i m̄r p̄mij. s. ch̄zi qđ ē p̄mij bono
rum z btōꝝ. Nonne tu es q̄ tantū nos exaltare deside
ras. Nonne pl̄ sine p̄patōe nos diligis ac bonū nostrū
pcuras ampli⁹ q̄ m̄r carnal. Si ḡ nos vis facere glori
osos: imo qz vix qđ poterit te p̄hibere. Speret in te qui
nouerunt nomē tuū: qm̄ nō derelinqs querētes te dñāz
Certe qđ sperant in te mutabūt fortitudinem. assumēt
pennas: vt aquile volabūt z nō deficiēt. current z nō la
borabunt. Quis em̄ nō sperabit ī te. q̄ etiam adiuuas
desperantes. Et quis non sperabit in te p̄ quā exaudite
sunt patꝝ preces z eoꝝ adimpleta sunt p̄missa. Quid
potuerūt patriarche z p̄phete desiderare qđ per te dñā
non fuerint assecuti. Si antiq̄ hec om̄ia habuerūt p̄ te
quō nos qđ sumus vnici filij tui sanguine iam redempti
nō habebim⁹ qđ voluerimus postulare. Non dubito
qđ si ad te venerimus. habebimus quod voluerimus.
In te ergo speret qđ desperat. qđ deficit ad te recurrat cō

Tertia

fidenter. ad te pueniat q̄ vult aliquid impetrare dicen-
do. Salue. Quid g̃ de cetero a tui salutatione poterit
nos phibere: ex q̄ es vita. dulcedo: z spes n̄ra. Quid g̃
a tua reuerētia: ex q̄ es regina nos poterit impedire. Et
qd̄ est salutatioem replicare. nisi tibi sine fine reuerenti-
am exhibere. Quid est salutare z itez salutare: nisi sa-
lutem z salutē p̄fectū a te dñā postulare. Quid saluta-
mus z itez salutam⁹: nisi vt tam interi⁹ q̄ exteri⁹ p te
dñā salubriter custodiamur. Quid saluto: nisi qz vtz q̄
hoīem tue reuerētie expono. Quare te salutauī: nisi vt
te haberē. Quare itez te salutauī: nisi vt p te filiū tuū
possiderē. Quare te salutauī: nisi vt redderē te attentā
ad vota mea. Et itez q̄re te saluto: nisi vt bñ suscipias
z pficias ip̄a vota mea. Aut certe p̄mo te volum⁹ salu-
tare vt te p̄medem⁹. sc̄do vt post hāc miseriam filij tui
gl̄ia gaudeam⁹. Pr̄mo es dñā salutata: vt p te gratia
impetret. sc̄do vt p te ad gl̄iam puenias. Ad te. Ad te
vere. qz tu sola dñm genuisti. tu sola interemisti vniuer-
sam hereticā p̄auitatem. Tu sola es dñā regni. tu sola
es gubernatrix p̄mij. Ad te m̄rem m̄scōdie. matrē certe
q̄ lauas nos a fecib⁹ pctōz. q̄ nos cōsolaris in cunabul⁹
vagiētes. puulos esuriētes lactas. cui⁹ brachijs sustēta-
mur deficientes. Tu p̄e p̄solidas vulnetatos. ad salu-
tem pducis egrotos. Et nō solū mater: s̄ etiā medicina
facta es miserorū: q̄ es dñā angelorū. Ad te certe q̄ non
derelinquis delinquētes. q̄ nō respuis fugiētes. q̄ blan-
dimētis nos allicis. delictis nos foues z nutris. Ad te
clamamus. quō non clamarem⁹ q̄ vulnera sustinemus.
plagas sentim⁹. qz inimicis vndiqz circūdamur. Clama-
mus angustiatī. miseris infinitis oppressi. Clama-
mus cordis anxietate: stomachi vacuitate. doloris acer-
bitate. Aut forte erga te amoris imēsitare clamamus:

Pars

ne somnolentia tibi erga nos inducat. Quare em̄ ob-
dormis dñā: surge z adiuua nos. Clamam⁹ etiam vt
nr̄am tibi manifestemus miserā. qz clamare necessitas
nos p̄pellit. Et etiā ad te clamam⁹: vt te ad p̄passionē
ampli⁹ moueam⁹. Propter hūc clamorē rauce facte st⁹
fauces mee. Quid ḡ ampli⁹ moraris: qd affligi nos p̄-
mittis: Si ḡ multū tardaueris z vocē clamādo amise-
ro: ad te ampli⁹ clamare nequibo. Heu mihi qd tūc fa-
ciam: cū nec exaudire me poter⁹ nec audire. Quid faci-
am dñā cū a te fuero penitus destitut⁹: cū tua vbera nō
poteris ministrare. Eito dñā subuenias clamāti: ne in
manib⁹ subijciar inimici. Curre festina dñā z tuū neq̄ssi-
mū seruū ac infidelissimū ad te clamantē parcēdo adiu-
ua z eripe de manib⁹ inimici z p̄culis tui host⁹. Si ali-
ud o dñā te allicere nō deberet: nisi qz tu⁹ hostis audet
tuos seruos fraudulēter iuadere: deberes ad nos q̄nto
cius festinare. Curre z libera nos dñā p̄pter suā supbiā
p̄p̄mendā. Curre ne inimici tui dñentur i nob̄ clientul⁹.
curre ne dicāt. vbi est de⁹ eoꝝ de cui⁹ clemētia p̄fidebāt
Nec mireris dñā si clamam⁹. qz sum⁹ a te nimīū elon-
gati in regionē lōginquā. dissipauim⁹ partē nr̄am. q. d.
si p̄pe essem⁹ plani⁹ possem⁹ loq̄. Et iō qz longe sumus:
clamam⁹ exules. Exules a patria. exules a visione diuī-
na. z vtinā nō exules a gr̄a. exules a p̄solatōe materna
O aīa cur nō es poti⁹ sepata a corpe q̄s a tua dñā exu-
lata. Si em̄ exulata es a m̄re exulata es a ch̄zo capite.
Et quō potes miser sine capite ambulare: nōneambu-
lare sine capite monstruosum esset. Heu mihi cur in tā
longū exiliū relegat⁹ sum: quō vel qñ videbo deū salua-
torē meū. aut qñ potero saltē dñam meā intueri: Non
dubito dñā qz si ad te tanq̄s exules clamauerim⁹ corde:
te z tuū filiū plene possidebim⁹. Cur ḡ volum⁹ hic q̄es
x

Tertia

cere. cur ad patriā non anhelamus. cur nō affectamus
matrē dulcissimā amplexari. q̄re nō desideram⁹ secum
z cū filio suo p̄morari. **O** dñā dū hīc sum⁹: exules con-
stituas nos: ne h̄ etiā tanq̄ in patria cōfidētes querere
te z filiū tuū desistam⁹. Sicut n̄ constituas exules i corpe:
vt hīc tecū sim⁹ ciues in mēte. **F**ilij eue. Vere filij eue
qz supbi z p̄sumptuosi. vere filij eue: qz ambitiosi z aua-
ri: saltē scia. z vtinā nō re aliena. gulosi. carnales. z ino-
bedientes. z breuiter in oīb⁹ ip̄am euā sequētes. z p̄m-
ptissimi ad malū: difficilesq̄ ad bonū. Et si p̄tingat ali-
quē filiū bonorū op̄ez generare: cū qdā cor dis tristitia
z dolore parturim⁹. h̄ malū cū gaudio p̄petram⁹. Nec
nob̄ sufficiunt mala n̄ra. h̄ sicut eua adam: ita nos ali-
os maculam⁹ ad malū. Et etiā sicut ipsa excusabat se.
ita z nos in defectib⁹ nostr⁹ excusam⁹. aut saltē (si possi-
mus) in alios retorquem⁹. **T**edet nos v̄sci ligno vite:
z in cruce dñm p̄tēplari. z man⁹ ad lignū phibitū appli-
camus. **N**ō curam⁹ p̄ p̄templatōem paradysi delicijs cō-
solari. h̄ poti⁹ volum⁹ in pctōz fecib⁹ habitare. **N**l⁹ em̄
placet nob̄ in multo labore z sudore vilia agere z acq̄-
rere: q̄ dñm gl̄ie degustare. **N**isi em̄ dñā nos adiuuif-
ses. fortasse iam ad inferni profundissima venissemus.
Nec em̄ est qd̄ nos possit excusare. qz nō te h̄ euā i oīb⁹
imitamur. ac p̄pter h̄ dñā **A**d te suspīram⁹. **S**uspīra-
mus aut de tam bone matr⁹ absentia: venire ad te dñā
cupiētes. suspīram⁹ ad te filiū tuū affectantes. suspīra-
mus ad te tanq̄ puulī ad tua vbera anhelātes. suspīra-
mus ad te desiderio. suspīram⁹ z amore n̄ro. **N**ull⁹ em̄
nisi tu⁹ amor q̄ erga te sum⁹ dñā inebriatī intrinsecus:
cogit nos ad te dñā suspīrare. **Q**uis em̄ nō te diliger re-
paratricem oīm. amoris caminū. pulcriorē sole. dulcio-
rem melle. bonitatis thesaurum. honestatis speculum

Pars

omnis sanctitatis exemplū. Omnib⁹ es amabilis. om⁹
nibus affectabilis. om⁹ delectabilis. Sedes es sapie
fluius clementie. radius deitatis. nec est q̄ se abscon/
dat a calore tuo. Quis ḡ ad te non suspirabit. Amore
etiā suspiram⁹ ⁊ dolore. vndiq; nāq; nos angustie pre/
munt. Quō ḡ nunc nō suspirabim⁹ ad te: que solacium
es miseroꝝ. refugium expulsoꝝ. liberatio captiuoꝝ.
medicina infirmoꝝ. mater puuloꝝ. sponsa aduoltoꝝ.
regina bellatoꝝ. dñā vniuersoꝝ: ⁊ etiā inimicoꝝ. nec est
qui tue voluntati valeat obuiare. Sic afflicti. sic miseri
ad te talē dñam suspiramus. Gemētes ⁊ flentes ī hac
lachrymarū valle. Tu dñā nonne vides quō ⁊ qualiter
sumus amaritudine pleni. Intus sum⁹ gementes ⁊ ex/
terius flentes. in loco lachrymoso iacentes. Onerati
peccatis gemimus. aggrauati molestijs flemus. ⁊ abū/
dantes miserijs in valle lachrymarū sumus. Gemimus
sauciati. flemus spoliati. in valle lachrymarum sumus
destituti. Gemimus solem iusticie nō videntes. flemus
inimicis nostris seruiētes. in valle lachrymarū sumus
tuū auxiliū implozātes. Hec est certe vallis lachryma
rum ad quā oīa lachrymabilia fluūt. gemebūda decur/
runt. flebilia ruūt. Ad hāc vallē fluxerūt demones īfer
noꝝ. pctm̄ p̄thoplaustoꝝ. miserie antiquoꝝ. Quid autē
amplius dicā: Non sufficio nec scio hui⁹ vallis detesta
bilia enarrare. Oya ergo aduocata nostra illos tuos
misericoꝝdes oculos ad nos conuerte. O laudabilē cle/
mentia creatoris: qui sic afflictis tam nobile ⁊ laudabi
le subsidium dignatur elargiri. O certe dei nostri mira
benignitas. qui suis reis te dñam tribuit aduocatā: vt
a filio tuo inter nos ⁊ ipm̄ iudicem constituta: qđ volu
eris p nobis valeas impetrare. Nec em̄ dubiū est qđ no
stra culpa iuste dānabat quos cōseruat tue aduocatio

Tertia

pietatis. **O** admirabilis erga nos misericordia dei nostri: quod ne alius fugerem per sententiam. non solum dignatus est conicere se nobis in iudicium: ut esset deus et homo iesus christus a quo debet sententia promulgari. sed voluit ipse sua viscera misericordie matrem suam dominam gratie nostram constituere advocatam. Et ideo non timendum est quando miserear et miser: et ad illam pretem inclines sententiam quam defendis: et nobis exhibeas gratias quam causar. Scio bene quod post sententiam non restat appellatio ad maiorem: quia etsi iudex sit homo tuus filius: est tamen et deus filius dei patris. Non enim video dominam quomodo aliquid tibi valeat denegare. et quando per te celestem patriam habeamus. Hoc est enim quod cupit deus noster. hoc est quod desiderat. hoc est per quod te matrem constituit advocatam. Non ergo restat dominam nisi ut illos tuos misericordes oculos ad nos convertas. Quia ergo advocata nostra illos tuos misericordes oculos ad nos convertit. Non enim dubito dominam quod si nostras aspexeris miseras non poterit tua miseratione suam retardare officium. Mirabiles necnon et amabiles tuorum radium oculorum: quibus nos allicis ad amorem. et plenam dominam impedit salutem. venenatos oculos eruunt basilisci. **O** eue oculi venenati. cur non offertis vos oculis virginis si vultis perfectam recipe medicinam. Nam suorum claritas oculorum umbras expellit. effugat cateruas demonum. purgat vicia mentium. corda congelata succedit. demum ad celestia trahit. **O** dominam quam beati sunt qui viderint oculi tui. hos ergo oculos ad nos convertit. Et iesum benedictum fructum ventris tui nobis post hoc exilium ostende. **O** venter mirabilis qui potuit capere creatorem. **O** venter laudabilis qui meruit recipe redemptorem. **O** venter desiderabilis qui emanavit desiderium mentium. gratiarum fluvium. gratie premium. **O** venter non venter sed celum empyreum. In hoc ventre fuit premium perditorum. felicitas beatorum. deus angelorum. **O** beatus venter. o beata viscera. o beata viscera. **O** dominam nostram. o

Pars

fons pietatis. lacus sanctitatis. flumen bonitatis ven-
ter tuus dñā. **O** felix venter q̄ solem genuisti. mundum
reparasti. celestē patriā recupasti. **O** q̄ preciosus ven-
ter qui protulit medicinā infirmis. vitam mortuis. et
paradysum iustis. **O** venter eburneus ⁊ sedes sapiētie
O venter cornatilis ⁊ celsitudo glorie. **O** venter ama-
bilis ⁊ dulcedo anime. **O** eleuatio mentiū. inebriatio
cordium. suauitas pectorū: fructus tuus dñā. **O** hic est
vere fructus beatus a principio sui ortus. hic est iesus
filius dei viui. hic est saluator noster dñs deus noster.
Hunc iesum benedictū fructū ventris tui nobis post
hoc exilium ostende benignū: vt ipm̄ videndo ipm̄ ha-
beamus. ipm̄ habendo ipo pfruamur. **O** clemēs indi-
gentib. **O** pia exorantib. **O** dulcis diligentib. **O** de-
mens penitentib. **O** pia pficientib. **O** dulcis cōtem-
plantib. **O** clemens laborando. **O** pia largiendo. **O**
dulcis te donando. **O** clemens p̄solando. **O** pia blan-
diendo. **O** dulcis osculando. **O** clemēs in effectū. **O**
pia in affectū. **O** dulcis in affatū. **O** clemēs in p̄ceptū
pia in aspectū. dulcis in amplexū. dulcis in amorē rectū
Clemens in subiectis. pia in correptis. ⁊ dulcē i dilectis
O clemens. **O** pia. **O** dulcis maria. Amen.

De statu beatorū in celesti hierl̄m **Ca. XX.**
Ad contemplandum quietē oīm. de celesti hierl̄m
aliquid balbutiendo prumpam. Nam locus est
altissimus. splendidissimus. latissimus: ⁊ firmissi-
mus. Societas est nobilissima. speciosissima. benignis-
sima. ⁊ amabilissima. Quia ibi est charitas mutua fer-
uentissima. purissima. incessabilissima. id est nunquā
cessabit nec remittet. Ibi habebimus dñm potentissi-
mum. excellentissimū. iustissimū. ⁊ liberalissimū. Patrē
nobilissimū. ditissimū. providentissimū. ⁊ p̄ssimum.

Tertía

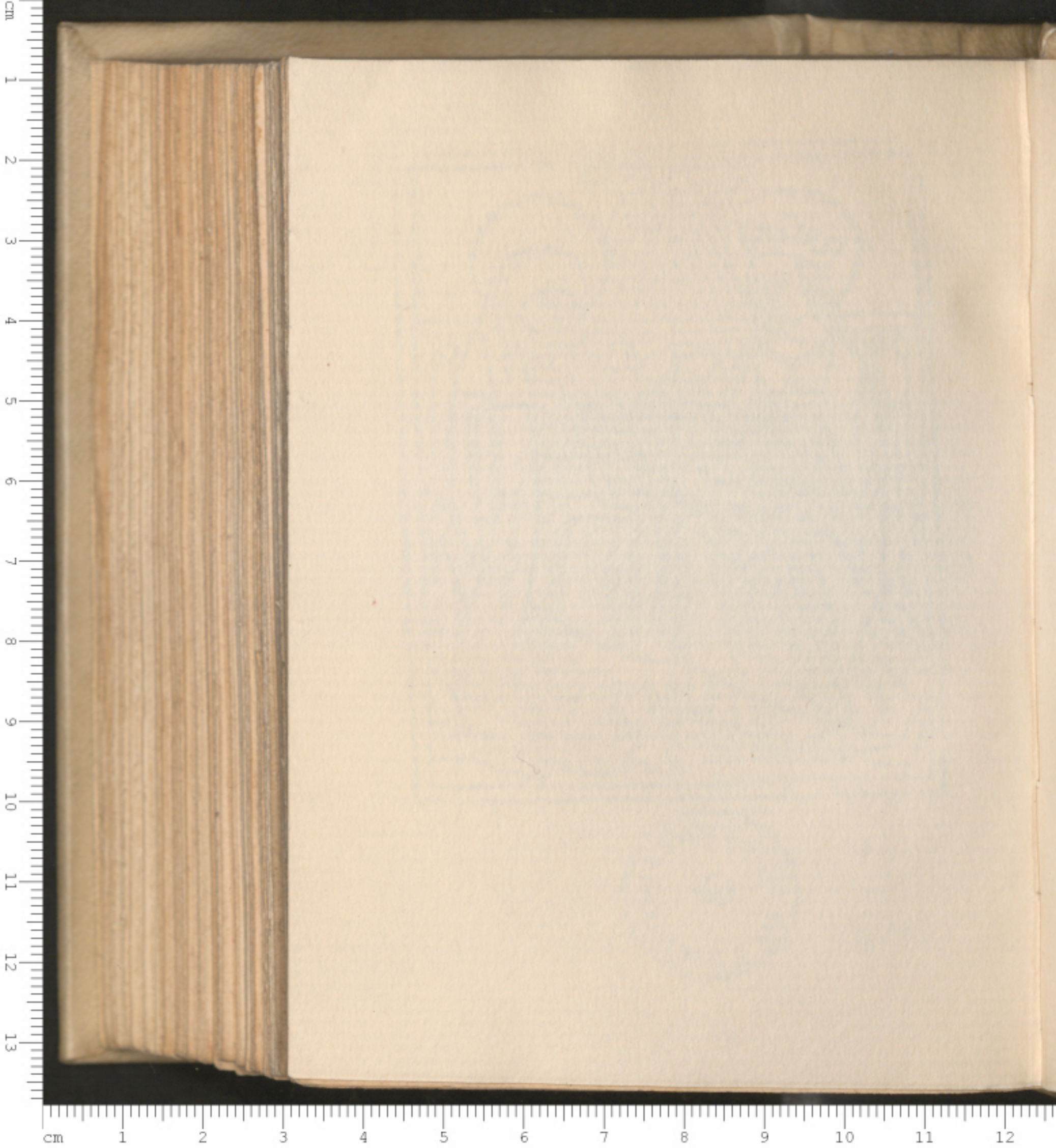
Fratrem simillimū. curialissimū. sapientissimū. et opti-
mū. Sponsū pulcerrimū. singulariter summū. suavis-
simū. et amore feruētissimū. Quantū ad nos erit ibi ap-
ta visio. firma tentio. summata dilectio. continua lau-
datio. reuerentia. pfundissima. admiratio altissima. ex-
ultatio sanctissima et deuotio intima. Et in corpore erit
agilitas. claritas. subtilitas. et impassibilitas. Ex pre-
dictis omnib; consurget fructio pfectissima. satietas suf-
ficientissima. sobrietas sobriissima. voluptas pudicissi-
ma. cordialis diffusio. iocundissima amplexio seu con-
plexio. medullaris transformatio. centralis quietatio.
Om̃is amenitas. om̃is suauitas. om̃is securitas. et ois
libertas. qz liberi erimus ab om̃i iniuria. violentia. cul-
pa. et miseria. Et sic absterget deus oēm lachrymam ab
oculis sanctorū suorū: et mors vltra non erit. neq; luctus
neq; clamor. neq; dolor erit vltra. qz prima transierunt
vt veritas in Apocalypsi testat̃. Felices lachryme q̃s
manus p̃ditoris absterget. Et ideo veritas p̃ Esaiam
dicit. Ad vbera portabimini: et sup gēua blandientur
vobis. Quō si mater blandiat filio suo. sic et ego confor-
labor vos et in hierl̃m p̃solabimini. Et qm̃ tantū gau-
debimus de bono alterius quantum diligimus eum. et
ibi vcre diligemus om̃es alios sicut et nos. et deum pfe-
ctissime plus q̃ nosmetip̃os. Ideo multiplicabit̃ gau-
dium nostrū fm̃ inestimabilem numerū angelorū et san-
ctorum. de quorū gaudio gaudebimus sicut de nostro.
Et plus sine compatione gaudebimus de immensita-
te diuine potentie. sapientie et bonitatis: q̃ de felicitate
nostra. Et qz istud est excessiuū: sic absorbebitur gau-
dio de felicitate diuina. et intrabimus in gaudium dñi
intus et foris. vndiq; absorpti et circumdati gaudio ex-
cessiuo. Nec mirum. qz plus sine compatiōe nos diligit

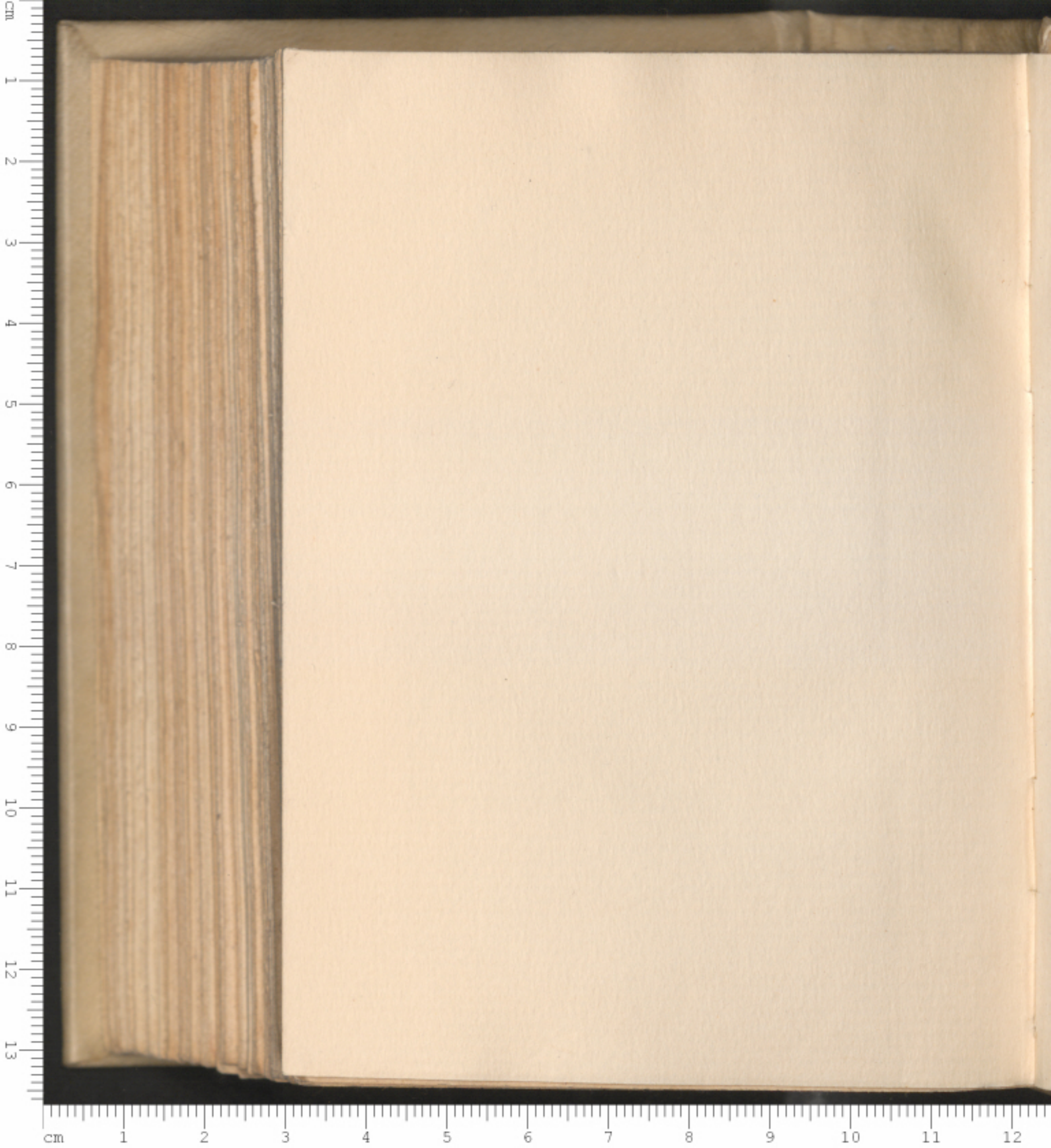
Pars

Deus q̄ nos ipsi nos. et ideo sine compatione plus dabit
nobis gaudij et leticie q̄ sciremus aut possemus petere
vel appetere. Sic ḡ abundabimus et superabundabim⁹
gaudio: quia diligentes et quia dilecti: quia nec oculus
vidit: nec auris audiuit. nec in cor hominis ascendit que
preparavit dñs diligentib⁹ se: imo non solum cor homi
nis viatoris: sed nec etiam comprehensoris: aut alicu
ius angeli potest aut poterit illud bonū infinitū et gau
dium nobis paratum et oblatum comprehendere. Sic
ergo intrabimus in gaudium dñi nostri. Gaudens er
go gaudebo in domino et exultabit anima mea in deo
meo. Gaudebo ergo in dño semp et ei de tantis benefi
cijs gratias exhibebo. Gaudebunt labia mea cum can
tauerō sibi: et anima mea quam sic nobiliter seipso rede
mit. Lauda ergo hierl'm dñm: lauda deum tuum syon
Imo laudent eum celi et terra: mare et omnia que i eis
sunt. Jam super omnes vicos hierl'm alleluia dicamus
Lauda ergo anima mea dñm. laudabo deum meum
in vita mea: et illum mecū laudet omnis creatura. Sic
ergo finiatur noster tractatus ut laudet deum omnis
spiritus. A D E A.

Expliciunt Meditationes seu
Stimulus diuini amoris s̄m
quosdam a sancto Bonauen
tura: s̄m alios vero a quodā
deuoto p̄re Henrico de Bal
ma ordinis seraphici fr̄cis

PAUL MANSUY

